

KRONIKA

**STATUTÁRNÍHO MĚSTA
OPAVY**

2012

OBSAH

ÚVOD.....	5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2012.....	6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2012.....	13
VÝROBA.....	21
ZAMĚSTNANOST.....	29
VEŘEJNÝ ŽIVOT.....	32
POLITICKÝ ŽIVOT.....	43
SAMOSPRÁVA.....	48
EUROREGION SILESIA.....	59
DOPRAVA.....	61
OBCHOD, SLUŽBY A PENĚŽNICTVÍ.....	69
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ.....	71
VÝSTAVBA.....	76
ZDRAVOTNICTVÍ.....	79
SOCIÁLNÍ PÉČE.....	87
ŠKOLSTVÍ.....	96
MLÁDEŽ.....	118
KULTURA.....	120
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT.....	159
SPORT.....	163
VEŘEJNÝ POŘÁDEK.....	171
POŽÁRNÍ OCHRANA.....	178
VOJÁCI.....	180
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	182
POČASÍ.....	190
PRAMENY.....	192

ÚVOD

Rok 2012 znamenal pro Opavu další zkrášlení její tváře, a to především díky otevření Historické výstavní budovy Slezského zemského muzea po rekonstrukci a v závěru roku i rekonstruované Janotovy vily, která se stala sídlem Knihovny Slezského zemského muzea.

Pro motoristy to byl jistě významný rok hlavně díky otevření Jižního obchvatu a cyklisté určitě s radostí přivítali zprovoznění další části Slezské magistrály.

A konečně milovníci nakupování mohli také zajásat, protože v listopadu bylo otevřeno nové obchodní centrum Breda & Weinstein, které se v krátkém čase stalo oblíbeným cílem mnoha Opavanů.

Méně potěšující zprávy přišly z oblasti sportu. Opavský basketbal sice svůj boj o záchranu v Mattoni NBL vyhrál, zato opavský fotbal začal pomalu sestupovat.

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2012

Leden

2. ledna zemřel ve věku 87 let v kanadském Torontu spisovatel **Josef Škvorecký**.

11. ledna schválila vláda Petra Nečase **zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi**. Hlasování bylo jednomyslné, pro církevní restituce zvedli ruku i ministři za Věci veřejné, kteří s podporou váhali a vyvolávali tím napětí ve vládní koalici.

19. ledna odmítli pedagogové a studenti Univerzity Karlovy v Praze návrh **reformy vysokých škol**, kterou prosazoval ministr školství Josef Dobeš. Na úvod jednání vyhodili studenti z oken Právnické fakulty 90 melounů, které měly symbolizovat 90 miliónů korun použitých na přípravu reformy. Po skončení jednání vyrazili na protestní pochod k sídlu vlády.

Tento den také ve věku 70 let zemřel olympijský vítěz ve skocích na lyžích **Jiří Raška**.

28. ledna získal tenista **Radek Štěpánek** na Australian Open svůj první grandslamový titul v kariéře. Ve finále společně s Indem Leanderem Paesem ve čtyřhře zdolali americké obhájce a nasazené jedničky Boba a Mika Bryanovy.¹

Únor

Dne 8. února Senát Parlamentu České republiky schválil změnu ústavy, kterou se mj. mění **způsob volby českého prezidenta**. Další hlavu státu tak už budou volit přímo občané. Sedmnáctého února podepsal tento zákon také stávající prezident Václav Klaus.²

¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Leden_2012

² http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Anor_2012

Březen

3. března byl nejlepším filmem roku 2011 v anketě Český lev zvolen film **Poupata**. Cenu za celoživotní přínos získal **Josef Somr**.

15. března demonstrovalo po celém Česku několik tisíc lidí za odstoupení vlády a prezidenta republiky. Protesty byly svolány takzvanou **Holešovskou výzvou**.

16. března zemřel ve věku 72 let český herec **Bronislav Poloczek**.

21. března odsouhlasila vláda přejmenování Letiště Praha-Ruzyně na **Letiště Václava Havla-Praha**.³

Duben

13. dubna Obvodní soud pro Prahu 5 nepravomocně odsoudil **Víta Bárta** k osmnáctiměsíčnímu podmíněnému trestu za podplácení a **Jaroslava Škárku** k tříletému nepodmíněnému trestu za podvod. Velkým překvapením pro většinu veřejnosti i řadu spolustraníků z Věcí veřejných bylo rozhodnutí Víta Bárty setrvat v Poslanecké sněmovně i po rozsudku. Bylo to v rozporu s jeho dřívějším veřejným prohlášením, že odejde z vrcholné politiky v případě výroku soudu o jeho vině.

V návaznosti na tyto události ukončila vicepremiérka vlády ČR Karolína Peake členství ve straně Věci veřejné. Následovali ji Pavel Dobeš, Dagmar Navrátilová, Lenka Andrýsová, Kamil Jankovský, Jiří Rusnok a Viktor Paggio. Podnětem pro tento krok prý byla nedávná vládní krize, kterou vyvolaly Věci veřejné, s čímž nesouhlasila.

21. dubna uposlechlo zhruba sto tisíc lidí výzvu odborového sdružení a **demonstrovalo v Praze proti ekonomické politice vlády** a žádalo její demisi a vypsání předčasných parlamentních voleb. Zástupci Asociace samostatných odborů pohrozili do budoucna i generální stávkou.

27. dubna se stal vítězem 20. ročníku ankety **Ropák roku 2011** ředitel Národního parku Šumava Jan Stráský, který zároveň získal cenu Zelená perla 2011 za výrok: „Zákon je dodržován tím, že bude neustále porušován, ale jeho porušování bude kryto

³ http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99ezen_2012

jím umožněnými výjimkami.“ Stráský se vyznamenal mnoha dalšími činy, za které by tuto cenu mohl dostat.⁴

Květen

12. května získali fotbalisté Slovanu Liberec svůj třetí ligový titul, když v posledním kole remizovali s Viktorií Plzeň 0:0.

14. května byl středočeský hejtman a poslanec **David Rath** zadržen protikorupční policií na ulici s finanční hotovostí v souvislosti s případem předražených nákupů v kladenském Centru akutní medicíny. Rathovi bylo sděleno obvinění z trestného činu přijetí úplatku a byl vzat do vazby. Následně rezignoval na funkci hejtmana Středočeského kraje. Během domovních prohlídek v rámci tohoto případu našla policie celkem 30 miliónů korun.

20. května čeští hokejisté obhájili na světovém šampionátu **bronzové medaile** z předchozího roku, když v zápase o třetí místo porazili domácí Finsko v poměru 3:2. Vítězi se stali Rusové, kteří ve finále porazili Slováky 6:2.

27. května zemřela v léčebně dlouhodobě nemocných v pražském Motole prvorepubliková herečka **Zita Kabátová** ve věku 99 let.⁵

Červen

3. června skončila česko-slovenská talentová show **Hlas Česko-Slovenska**. Vítězkou se stala Ivana Bagová z týmu Michala Davida, druhá byla Anna Veselovská z týmu Rytmuse, třetí Markéta Poulíčková z týmu Josefa Vojtka.

7. června získali cenu Josefa Vavrouška biolog a politik **Pavel Šremer** a politik **Martin Bursík**.

13. června požádali detektivové protikorupční služby policie sněmovnu, aby zbavila imunity poslankyni TOP 09 **Vlastu Parkanovu**, kterou chtěli obvinít ze zneužití

⁴ http://cs.wikipedia.org/wiki/Duben_2012

⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/Kv%C4%9Bten_2012

pravomoci veřejného činitele v souvislosti s nákupem armádních letounů CASA C-295 pro Vzdušné síly Armády České republiky. Poslanecká sněmovna žádosti vyhověla a vydala poslankyni k trestnímu stíhání. Pro hlasovalo 117 poslanců, Parkanová následně rezignovala na svou funkci místopředsedkyně Sněmovny.

27. června odvolal prezident Václav Klaus na návrh předsedy vlády Petra Nečase **Jiřího Pospíšila** z funkce ministra spravedlnosti. 3. července pak jmenoval novým ministrem místopředsedu ODS Pavla Blažka.⁶

Červenec

30. července jmenoval – po dlouhém váhání – český ministr spravedlnosti Pavel Blažek **Lenku Bradáčovou** vrchní státní zástupkyní Vrchního státního zastupitelství v Praze.⁷

Srpen

V první půlce srpna vybojovala v závodě skifu žen na olympijských hrách v Londýně česká reprezentantka **Miroslava Knapková** zlatou medaili. Další zlaté medaile získali česká oštěpařka **Barbora Špotáková**, pětibojař **David Svoboda** a **Jaroslav Kulhavý**, závodník na horských kolech. Čeští sportovci získali také několik stříbrných a bronzových medailí.

29. srpna odvolal ministr vnitra Jan Kubice policejního prezidenta **Petra Lessyho** a na jeho místo jmenoval jeho náměstka Martina Červíčka.⁸

Září

V září propukla tzv. **metanolová aféra**, při které v ČR a sousedním Polsku a na Slovensku zemřela řada lidí na otravu metanolem po požití nakoupených destilátů. Několik lidí dále po požití osleplo a další se nacházeli nějakou dobu ve vážném

⁶ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven_2012

⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cervenec_2012

⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/Srpen_2012

zdravotním stavu. Vláda na to reagovala ustanovením krizového štábu. Ministerstvo zdravotnictví navíc vydalo zákaz prodeje tvrdého alkoholu ve stáncích a posléze vyhlásilo celostátní prohibici na lihoviny s obsahem 20 % alkoholu a více. Jednalo se o rozšíření předchozího zákazu prodeje tvrdého alkoholu ve stáncích.

12. září ve věku 79 let náhle zemřel český herec **Radoslav Brzobohatý**.

28. září byl prezident **Václav Klaus** na návštěvě Chrastavy na Liberecku napaden mladším psychicky narušeným mužem, který ho několikrát zasáhl plastovou pistolí do ruky. Prezidentova ochranka přitom zareagovala mimořádně neprofesionálně, když muže po incidentu nechala z místa činu odejít a zatkla ho až po několika minutách. Prezident Klaus utrpěl pouze drobné poranění, které mu bylo ošetřeno v nemocnici až po ukončení akce v Chrastavě.⁹

Říjen

1. října zatkla protikorupční policie **dva vysoké představitele** ministerstva práce a sociálních věcí včetně prvního náměstka ministra Vladimíra Šišky. Posléze je obvinila z korupce. Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek ohlásil, že k 31. říjnu na svou funkci rezignuje, a to na základě rozhodnutí soudu, který vzal do vazby jeho prvního náměstka Vladimíra Šišku.

Od 12. do 13. října proběhly v České republice **volby** do Krajských zastupitelstev a do části Senátu. Hlavním vítězem se stala ČSSD, ne všude ovšem obhájila své mandáty – např. v Libereckém kraji se do vedení kraje dostalo seskupení Starostové pro Liberecký kraj a Změna pro Liberecký kraj.

20. října proběhlo **druhé kolo voleb do Senátu** Parlamentu České republiky. Zvítězila Česká strana sociálně demokratická se ziskem třinácti mandátů, druhá Občanská demokratická strana získala čtyři mandáty. Voleb se zúčastnilo 18,61 % oprávněných voličů.¹⁰

⁹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1%C5%99%C3%AD_2012

¹⁰ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%ADjen_2012

Listopad

7. listopadu schválila Poslanecká sněmovna České republiky poměrem hlasů 101:93 tzv. **vládní úsporný balíček**, s nímž vláda Petra Nečase spojovala svou další existenci. V příštím roce tedy dojde např. ke zvýšení sazby DPH na 15 a 21 procent.

16. listopadu byla novou ministryní pro resort práce a sociálních věcí ve vládě Petra Nečase jmenována **Ludmila Müllerová**.

17. listopadu se v Praze, Brně a Ostravě konaly **protivládní protesty**. Na Václavském náměstí se sešlo až 20 000 demonstrantů, kteří se následně vydali na pochod Národní třídou. V Českých Budějovicích se demonstrovalo proti krajské vládě, především proti jmenování nové radní pro školství, kterou by se měla stát kontroverzní Vítězslava Baborová z KSČM.

18. listopadu se vítězem jubilejního 100. finále **Davis Cupu** stali tenisté České republiky, když ve finále Světové skupiny porazili Španělsko 3:2. Česko se tak stalo první zemí v historii tenisu, která v jediném roce vyhrála Davis Cup, Fed Cup a Hopman Cup.

23. listopadu vyřadilo Ministerstvo vnitra z boje o prezidenta trojici kandidátů – **Tomia Okamuru, Vladimíra Dlouhého a Janu Bobošíkovou**. Další neúspěšná kandidátka, právnička Klára Samková, se rozhodla prezidentskou volbu napadnout u Ústavního soudu. Registračním procesem úspěšně prošli kandidáti Jiří Dienstbier mladší, Jan Fischer, Táňa Fischerová, Vladimír Franz, Zuzana Roithová, Karel Schwarzenberg, Přemysl Sobotka a Miloš Zeman. V prosinci pak ovšem nejvyšší správní soud České republiky vyhověl stížnosti Jany Bobošíkové a nařídil Ministerstvu vnitra zaregistrovat ji jako kandidátku na prezidentku. Naopak stížnosti Tomia Okamury a Vladimíra Dlouhého soud zamítl.

24. listopadu vyhrála Češka **Tereza Fajková** soutěž Miss Earth, třetí nejvýznamnější světovou soutěž krásy, která se letos konala na Filipínách.¹¹

¹¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Listopad_2012

Prosinec

1. prosince získal Český snímek **Alois Nebel** na Maltě cenu za nejlepší evropský animovaný film roku.

11. prosince oznámil zpěvák a jeden ze zakladatelů skupiny **Support Lesbiens** Kryštof Michal konec existence skupiny.

12. prosince se novou ministryní obrany České republiky stala vicepremiérka **Karolína Peake**, ministrem dopravy **Zbyněk Stanjura** a ministrem bez portfeje **Petr Mlsna**, který Peake nahradil v čele Legislativní rady vlády. 20. prosince pak však premiér Nečas navrhl prezidentu Václavu Klausovi odvolání ministryně obrany a prezident mu vyhověl. Peake byla ministryní obrany tedy pouhých osm dní, což je historicky nejkratší funkční období ministra české vlády.

Tento den rovněž oznámili David Koller, Robert Kodým, Michal Dvořák a P.B.CH. návrat skupiny **Lucie** na českou hudební scénu. Skupina se chtěla na začátku svého comebacku věnovat především vystoupením pro charity.¹²

¹² http://cs.wikipedia.org/wiki/Prosinec_2012

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2012

Leden

Prvního ledna 2012 se **Dánsko** ujalo předsednictví evropské unie, jež trvalo do června.

Dne 13. ledna ve Středozemním moři u pobřeží Itálie tragicky skončila plavba výletní třináctipalubové lodi **Costa Concordia**. Převrátila se, když narazila do útesu. Podle všeho byl na vině kapitán lodi Francesco Schettino, který loď proti předpisům následně opustil. Celkem 4 000 lidí muselo být evakuováno a třináct z nich zemřelo.¹³

S mořem byly spojeny i pozitivní zprávy. Např. 21. ledna obeplula šestnáctiletá Nizozemka **Laura Dekkerová** sama na jachtě po roce a dni celý svět a zaznamenala tak světový rekord. Ten ovšem bohužel nebude zapsán do Guinnessovy knihy rekordů s ohledem na nízký věk této odvážné dívky.¹⁴

Z politických událostí zmiňme 22. leden, kdy si **Chorvatsko** v referendu odsouhlasilo vstup do Evropské unie, a 30. leden, kdy v Bruselu 25 zemí Evropské unie podepsalo pakt o rozpočtové unii. Proti byla Česká republika a Velká Británie.¹⁵ Chorvatsko by se členem Unie mělo stát v červenci 2013.

Únor

1. února došlo v Egyptě při nepokojích fotbalových fanoušků k úmrtí 74 lidí a zranění tisíců dalších. Dělo se tak ve městech Port Said a Káhira.

6. února slavila Anglie 60 let od nástupu britské královny Alžběty II. na trůn.¹⁶ Alžběta II. nastoupila na anglický trůn v roce 1953 a byla tak jednou z nejdéle sloužících hlav státu na světě. Délka jejího života byla patrná např. z válečných fotografií s Winstonem Churchillem nebo v tom, že její osoba vystupuje ve filmu Králova řeč, který popisuje předválečné události v Anglii.

¹³ http://cs.wikipedia.org/wiki/Costa_Concordia

¹⁴ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2012>

¹⁵ Tamtéž

¹⁶ Tamtéž

9. února dosáhl americký televizní seriál Simpsonovi hranice 500 dílů.

12. února byl v Jihoafrické republice tamní policií zatčen český podnikatel Radovan Krejčíř, o tři dny později však byl propuštěn z vazby.

15. února propukl v honduraské věznici požár, při němž velmi tragickým způsobem zemřelo 360 vězňů, kteří se nemohli z budovy dostat ven.¹⁷

Březen

Staronovým ruským prezidentem byl 4. března zvolen **Vladimir Putin**. Dosavadní ruský premiér byl zvolen v prvním kole prezidentských voleb potřetí ruským prezidentem. Získal podporu téměř 64 % hlasů. Ve funkci vystřídal Dmitrije Medveděva, ten ho v rošádové partii zastoupil na postu předsedy vlády.¹⁸

V březnu proběhly předčasné volby také u našich slovenských sousedů. Jejich vítězem se dne 11. března stala strana Smer – SD **Roberta Fica**, který se poté s nadpoloviční převahou hlasů v parlamentu stal také předsedou vlády.¹⁹

Naopak bez voleb proběhl v **Mali** 22. března státní převrat, který provedli vojáci. Následně se stal prozatímním prezidentem Dioncounda Traoré a dvě třetiny země se podařilo ovládnout ozbrojeným islamistům. Tuaregové po převratu také vyhlásili jednostranně stát Azavad. Na konci roku poslala do Mali své jednotky Francie a další země, které vytlačily islamisty z hlavních sídel.²⁰

Duben

Na šestého dubna připadlo sté výročí **potopení Titaniku**. Památku obětí si připomněl i Southampton, a to minutou ticha. V přístavu se konaly i další vzpomínkové akce – tři čtvrtiny členů posádky Titaniku totiž pocházely právě odtud. Vzpomínku doplnil pochod

¹⁷ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2012>

¹⁸ <http://www.halonoviny.cz/articles/view/1648825>

¹⁹ Tamtéž

²⁰ Tamtéž

šesti stovek místních školáků v centru města. Ti nesli nad hlavami portréty southamptonských rodáků, kteří našli ve studených vodách Atlantiku smrt.²¹

V dubnu byl zahájen soud s **Andersem Behringem Breivikem**, který byl obviněn z masakru 77 lidí. Soud s Breivikem začal 16. dubna 2012 a Breivik v jeho průběhu vypovídal mimo jiné o podrobnostech masakru. Dne 24. 8. 2012 byl poté Anders Breivik odsouzen za vraždu a terorismus k 21 letům žaláře s možností prodloužení trestu. Po vynesení rozsudku prohlásil, že neuznává legitimitu soudu, a proto se proti rozsudku neodvolá. Prokuratura následně na tiskové konferenci oznámila, že přestože požadovali jeho prohlášení za nepřičetného a umístění na psychiatrické léčebně, proti rozsudku se rovněž neodvolají.²²

13. dubna byl **Kim Čong-un** potvrzen jako nový lídr KLR. Byl jmenován prvním předsedou Komise národní obrany, což je v Severní Koreji označení pro hlavu státu.²³

Květen

8. května – v den výročí konce druhé světové války – byl François Hollande slavnostně uveden do funkce francouzského prezidenta. Jako socialista vyhrál prezidentské volby s 51,7 % hlasů. Dosavadního prezidenta Nicolase Sarkozyho vystřídal v úřadu 15. května.²⁴ Sarkozymu uškodila především nelepšící se ekonomická situace země a Hollandovy sliby, které se jeho odpůrcům zdály populistické. Nutno dodat, že během následujících měsíců popularita nového francouzského prezidenta rychle klesala.

16. května začal před Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY) v Haagu proces s někdejší velitelem bosenskosrbské armády Ratkem Mladičem. Hrozí mu až doživotní trest.²⁵

I na mezinárodní úrovni získali čeští sportovci několik úspěchů. 19. května získal brankář Petr Čech spolu s Chelsea pohár pro vítěze Ligy mistrů. Ve finále vyhráli nad německým Bayernem Mnichov 1:1 (4:3 na penalty). V neděli 20. května pak Čeští hokejisté obhájili na světovém šampionátu ve Finsku bronzové medaile z předchozího

²¹ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/171624-pietnimi-akcemi-vzpominal-southampton-na-vypluti-titaniku/>

²² http://cs.wikipedia.org/wiki/Anders_Behring_Breivik

²³ <http://www.halonoviny.cz/articles/view/1648825>

²⁴ Tamtéž

²⁵ Tamtéž

roku, když v zápase o třetí místo porazili domácí Finsko v poměru 3:2. Vítězi se stali Rusové, kteří ve finále porazili Slováky 6:2.²⁶

Červen

Od 9. června do 1. července se konalo **Mistrovství Evropy ve fotbale 2012**, které probíhalo v Polsku a na Ukrajině. Čeští fotbalisté dokázali postoupit ze skupiny, ve které hráli společně s Řeckem, Ruskem a domácím Polskem. Ve čtvrtfinále narazili na favorizované Portugalce a prohráli s nimi 1:0. Vítězem celého šampionátu se nakonec stali Španělé.

Druhého června byl bývalý egyptský prezident **Husní Mubárak** odsouzen na doživotí za zločiny spáchané při protivládních nepokojích v únoru roku 2011. Jeho synové a blízcí spolupracovníci byli soudem osvobozeni. Na protest proti, podle nich, mírnému rozsudku vyrazily tisíce Egyptanů do ulic Káhiry a dalších měst. Na konci měsíce se vítězem prezidentských voleb v Egyptě stal islamista Muhammad Mursí, který porazil v druhém kole bývalého premiéra z éry loni svrženého režimu Ahmada Šafíka.²⁷

Na konci června na Galapágách uhynul Osamělý George, přibližně sto let starý želví samec, který byl posledním známým exemplářem vzácného poddruhu želvy sloní z ostrova Pinta.²⁸

Červenec

27. července byly zahájeny **XXX. letní olympijské hry** v Londýně. Této velkolepé události se aktivně zúčastnila velká řada anglických osobností, a to dokonce i královna Alžběta. Ta fiktivně spolu s Danielem Craigem alias Jamesem Bondem přiletěla na zahájení helikoptérou a na stadión seskočila padákem. Olympijské hry poté probíhaly další tři týdny a byly hodnoceny velmi pozitivně.

V červenci probíhal soudní proces s členkami skupiny **Pussy Riot**. Začal za velké pozornosti médií z celého světa 30. července 2012, přelíčení bylo vysíláno v přímém

²⁶ http://cs.wikipedia.org/wiki/Kv%C4%9Bten_2012

²⁷ <http://www.halonoviny.cz/articles/view/1648825>

²⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven_2012

přenosu na internetu. Členky skupiny byly obviněny z toho, že v moskevském chrámu uspořádaly koncert protestující proti Putinovi. Zpěvačky se odmítly přiznat. Následně byly moskevským soudem shledány vinnými ze spáchání výtržnictví v pravoslavném chrámu a odsouzeny k dvěma letům vězení. Zdůvodnění rozsudku se mimo jiné odvolávalo na "urážku Boha", což podle některých názorů vykazuje znaky inkvizice. Skupina byla v září 2012 nominována na cenu Andreje Sacharova, která se uděluje osobnostem zasazujícím se o lidská práva a svobodu. Cenu však skupina nakonec nezískala.²⁹

31. července zažila **Indie** doposud historicky největší výpadek elektrického proudu, když zanechal bez elektřiny přes 670 miliónů lidí, tedy asi polovinu obyvatel země. Důvodem byla přetížená, zastaralá rozvodná síť, která v době velkých veder nestačí pokrýt zvýšenou spotřebu způsobenou klimatizačními jednotkami a větráky.³⁰

Srpen

6. srpna v čase 7:17 letního středoevropského času (plus minus dvě minuty) přistála na planetě Mars – po jedinečném přistávacím manévru s využitím jeřábu se čtyřmi raketovými motory – americká pojízdná laboratoř **Mars Science Laboratory** – Curiosity, nesoucí stejnojmenné vesmírné vozítko, která má planetu zkoumat po následující dva roky. Dne 5. srpna naopak skončila jiná éra dobývání vesmíru, kdy ve věku 82 let zemřel americký astronaut **Neil Armstrong**, který byl prvním člověkem na Měsíci.³¹

16. srpna udělil Ekvádor azyl spoluzakladateli serveru WikiLeaks Julianu Assangeovi, který se zdržuje na ekvádorské ambasádě v Londýně. Britské úřady však hrozí, že Assange zatknou i přes to, že pobývá na ekvádorském území.³²

Dne 23. srpna 2012 slavný cyklista **Lance Armstrong** na svém webu prohlásil, že už nemá sílu dál bojovat s USADA. Agentura následně oznámila, že Armstrongovi odebere všech sedm titulů z Tour de France. Rozhodnutí USADA potvrdila Mezinárodní cyklistická unie (UCI) dne 22. října 2012. Pat McQuaid, její šéf, doslova prohlásil: „Pro Lance Armstronga není v cyklistice místo. ... UCI se nebude odvolávat

²⁹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Pussy_Riot

³⁰ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cervenec_2012

³¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Srpen_2012

³² Tamtéž

proti zprávě Americké antidopingové agentury (USADA), potvrzujeme její závěry a zbavujeme Armstronga všech jeho titulů.“ Lance Armstrong byl usvědčen ze systematického dopingu a distribuce zakázaných podpůrných látek v pelotonu dalších cyklistů. Z hrdiny, který dokázal zvítězit nad rakovinou v pokročilém stadiu a vrátit se do vrcholového sportu, se stal padouch.³³

Září

1. září podepsaly **Írán a Severní Korea** dohodu o vědecké a technologické spolupráci, která znamená další sblížení těchto dvou států, znepokojujících Západ svými kontroverzními jadernými programy.³⁴

11. září zahynuli při útoku ozbrojenců na americký konzulát v libyjském **Benghází** čtyři jeho zaměstnanci včetně velvyslance USA v Libyi Christophera Stevense. Důvodem útoku byl zřejmě film *Innocence of Muslims* hanobící muslimského proroka Mohameda.³⁵

19. září představila americká teoložka Karen Leigh Kingová na Mezinárodní konferenci koptských studií fragment papyru, jehož obsah naznačuje, že podle tradice udržované některými křesťany ve 4. století byl Ježíš Kristus ženatý.³⁶

Říjen

2. října proběhly v **Gruzii** parlamentní volby, jejichž výsledky ukazují vítězství opoziční koalice Gruzínský sen miliardáře Bidziny Ivanišviliho. Prezident Michail Saakašvili uznal porážku a oznámil, že Sjednocená národní strana (UNM) odchází do opozice.³⁷

V neděli 7. října získal venezuelský prezident **Hugo Chávez** ve volbách 54 procent hlasů a znovu tak obhájil svůj úřad. Opoziční kandidát Henrique Capriles Radonski

³³ http://cs.wikipedia.org/wiki/Lance_Armstrong

³⁴ http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1%C5%99%C3%AD_2012

³⁵ Tamtéž

³⁶ Tamtéž

³⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%ADjen_2012

poté uznal svou porážku a blahopřál Chávezovi ke znovuzvolení. Hugo Chavez se v té době již potýkal s vážnou chorobou a v roce 2013 zemřel.³⁸

30. října udeřil **hurikán Sandy** na severovýchodní pobřežní USA a způsobil výrazné škody v New Yorku a New Jersey. Byly hlášeny desítky obětí na životech i obrovské množství škod na majetku.³⁹

Listopad

6. listopadu proběhly celosvětově sledované **volby ve Spojených státech amerických** – volba prezidenta USA, senátní volby a volby do Sněmovny reprezentantů. Rozhodovalo se mezi dvěma kandidáty – Mittem Romneym a Barackem Obamou. Demokratický kandidát Barack Obama byl s významným náskokem opětovně zvolen.⁴⁰

11. listopadu Itálii zasáhly **rozsáhlé povodně**. Pod vodou se ocitlo 70 % Benátek, když se zde hladina vody dostala 150 centimetrů nad normální stav hladiny moře.⁴¹

V půlce listopadu vyvrcholilo napětí mezi **Izraelem a Palestinci**, když raketa vypálená z Pásma Gazy dopadla do těsné blízkosti Tel Avivu. V reakci na tento útok izraelská armáda schválila mobilizaci 30 000 záložníků a oblehla celé pásmo Gazy. Dne 14. listopadu byl při cíleném izraelském náletu zabit velitel vojenského křídla Hamásu Ahmad Džabari. Ozbrojený konflikt si v průběhu šestidenních bojů vyžádal přes 100 obětí na životech, přičemž nejméně třetinu obětí tvořili civilisté. Teprve 21. listopadu bylo podepsáno příměří. 29. listopadu Valné shromáždění OSN formálně odsouhlasilo změnu statutu palestinských území z přidružené entity na nečlenský pozorovatelský stát. Česká republika jako jediný evropský stát hlasovala proti usnesení.⁴²

Dne 23. Listopadu zemřel ve věku 81 let americký herec **Larry Hagman**, známý především jako J. R. Ewing ze seriálu Dallas.⁴³

³⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%ADjen_2012

³⁹ Tamtéž

⁴⁰ http://cs.wikipedia.org/wiki/Listopad_2012

⁴¹ Tamtéž

⁴² Tamtéž

⁴³ Tamtéž

Prosinec

Následník britského trůnu princ **William** s manželkou **Kate** 3. prosince oznámili, že očekávají narození prvního potomka, což vyvolalo v Anglii vlnu nadšení.⁴⁴

18. prosince si **syrští rebelové** připsali další úspěchy v boji s režimem prezidenta Bašára al-Asada. Ovládli město Halfaja ve střední části Sýrie a zaútočili na armádní základnu na jihu země u města Dar'á, kde se zmocnili většího množství tanků.⁴⁵

Podle různých teorií měl nastat v pátek 21. prosince 2012 konec světa. K žádné celosvětové katastrofě v tento den však nedošlo. Mayové slaví začátek nového, čtrnáctého baktunu, tedy éry, která trvá přibližně 394,26 roku. Zároveň s tím také skončil cyklus mayského kalendáře, který trval přibližně dokonce 5 125 let.⁴⁶

⁴⁴ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2012>

⁴⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/Prosinec_2012

⁴⁶ Tamtéž

VÝROBA

Průmyslová výroba

V úvodu této kapitoly se nejdříve zastavím u významných událostí, které mají jistou nadčasovou platnost a svým významem přesahují hranice Opavy. Dále pak v kapitole pojednávám o významných firmách, které sídlí v Opavě nebo její blízkosti a mají pro město i region stěžejní význam. Výběr těchto firem vychází z předchozích ročníků kronik a také z konzultací s Okresní hospodářskou komorou Opava. U některých firem nejsou bohužel uvedeny kompletní informace, neboť v době uzávěrky kroniky nebyly ještě k dispozici auditované výroční zprávy firem (např. Teva).

V roce 2012 slavila 150 let od svého založení firma, která sice sídlí mimo katastr města Opavy, ale svým významem a počtem zaměstnanců významně přispívá k zaměstnanosti také v samotné Opavě. Je to firma **BRANO GROUP a.s.**, která sídlí v Hradci nad Moravicí a je jedním z největších zaměstnavatelů na Opavsku. V roce 2012 slavila již 150 let od svého založení. Firma v kraji působí již od roku 1862 a nikdy nepřerušila svou činnost. U příležitosti tohoto výročí byla vydána publikace BRANO – 150 let s námi, která mapuje bohatou historii firmy od 28. října 1862, kdy byla založena jako továrna na výrobu drobného železářského zboží, až po současnost, v níž Brano vyrábí především komponenty pro automobilový průmysl. Kromě vydání publikace provází oslavy výročí také celá řada akcí, které jsou naplánovány zejména na podzim tohoto roku.⁴⁷

Opavská firma **DC Vision** získala ocenění Perspektivní firma v rámci Národní ceny kvality České republiky Model Excellence. V zaplněném Španělském sále si ocenění převzal 27. listopadu ředitel Libor Witassek. „Teprve tam jsem si uvědomil význam a prestiž této ceny. Znovu a znovu jsem si v duchu probíral svých patnáct sekund na poděkování," vzpomínal Witassek. DC Vision sídlí v Opavě a přímé zastoupení má ještě na Slovensku a v Polsku. Poskytuje konzultační a vzdělávací služby vrcholovým manažerům v Evropě i ve světě s ohledem na nároky, které mají globálně působící odborníci hodně vysoké. Společnost ví, že osud přeje připraveným. Její manažerští

⁴⁷ Hláska č. 7-8, s. 7

konzultanti proto mají nejvyšší možnou kvalifikaci a mezinárodně prověřené zkušenosti s řízením firem i podnikáním na světových trzích.⁴⁸

FERRAM STROJÍRNA, s.r.o.

Do roku 2009 existovala společnost Ferram, a. s. a vedle toho dceřiná společnost Ferram strojírna. Podle finanční ředitelky společnosti Marty Gatnarové přešla od zmíněného roku veškerá aktivní výrobní a obchodní činnost na dceřinou společnost FERRAM STROJÍRNA, s.r.o. Společnost v té době zaměstnávala více než 120 spolehlivých profesionálních pracovníků. Zkušený tým techniků a inženýrů vedl vývoj od jednoduchého výrobku až k celkovému řešení projektů. Svou velikostí se společnost řadila mezi střední firmy s obratem více než 10 miliónů eur. Firma se zabývala hlavně výrobou a montáží strojních zařízení dle dodané dokumentace, výrobou svařenců včetně obrábění, výrobou strojních celků včetně montáže, výrobou důlních strojů a dopravních a manipulačních zařízení.⁴⁹

KOMAS, spol. s r.o.

Jednou ze společností, která i v roce 2012 stále hledala nové kvalifikované zaměstnance, byla komárovská firma Komás, spol. s r.o. „Nemáme zejména dost nástrojářů, nabízíme práci v CNC obráběcím centru, při obsluze klasických a CNC postupových lisů, na elektroerozivních drátových řezačkách, nemáme dostatek seřizovačů, konstruktérů nebo technologů,“ vypočítávala majitelka firmy Ing. Jiřina Hajduková, oceněná v soutěži Česká podnikatelka roku 2011, která firmu vlastní od roku 2002. V roce 2012 měla organizace 120 zaměstnanců, z nichž se jich sto přímo podílí na strojírenské výrobě nebo jejím řízení. Komás vyrábí lisované díly a komponenty pro automobilový průmysl, stavební kování, nástroje a přípravky pro strojírenskou výrobu. Komás je také unikátní výrobou dílů pro luxusní vozy Bentley – dva takové s komponenty z Komárova má i britská královna. „Dodáváme mj. Volkswagenu nebo Škodě Auto“, říká jednatelka společnosti. Kvalifikovaní zaměstnanci firmy mají nejen možnosti se dále vzdělávat, například v jazykových kurzech angličtiny a němčiny, ale mají i další zaměstnanecké výhody, ke kterým patří mj. dodatková dovolená, možnosti čerpat další volno nad rámec Zákoníku práce,

⁴⁸ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/dc-vision-perspektivni-firma04122012.html>, publikováno 4. 12. 2012

⁴⁹ Web firmy Ferram strojírna <http://www.ferramstrojirna.cz>

příspěvky na důchodové připojištění, odměny za zlepšovací návrhy, ocenění výborných pracovních výsledků.⁵⁰

Model Obaly, a.s.

Firma oslavila v tomto roce dvacetileté výročí svého působení v České republice. Při té příležitosti věnovala v sobotu 23. června Opavanům koncert skupiny Buty a Heleny Zeťové, který se uskutečnil v Městských sadech.

Model Obaly byl jedním z vůdčích výrobců a dodavatelů hladkých skládaček, ofsetově potištěných kaširovaných skládaček a obalů z vlnité lepenky ve střední Evropě. V opavském závodě byla koncem roku 2011 dokončena další výrobní hala o výměře 3 900 m². V hale byl zároveň instalován nový osmibarevný ofsetový tiskový stroj – KBA R106 s možností tzv. studené ražby. Tento nový krok ve směru rozšiřování závodu Opava byl zahájen v létě 2011 pořízením nového lepicího automatu s možností aplikace Braillova písma a zakončen byl instalací nové kaširovací linky Asitrade v létě 2012. Stroj za 90 milionů korun instalovali technici švýcarské firmy s pomocí pracovníků dalších externích firem. Současně byly opavskou firmou Prestar budovány dopravníky pro automatický pojezdový vozík, který má ke stroji dopravovat uskladněné kotouče papíru. Nový kaširovací stroj byl schopen vyrábět pětivrstvé kaširované obaly pro rostoucí průmyslový segment vyrábějící těžké zboží, které vyžaduje obaly v nejvyšší tiskové kvalitě.⁵¹

Část opavského závodu, která se zabývala výrobou skládaček, byla nově vybavena pěti ofsetovými tiskovými stroji, dvěma kaširovacími linkami, pěti výsekovými stroji, jedním strojem pro horkou ražbu a pěti lepičkami. Rozšíření bylo dalším strategickým krokem k posílení pozice firmy Model na trhu střední Evropy a umožňovalo pokrýt požadavky mezinárodních i tuzemských zákazníků, kteří vyžadují obaly nejvyšší kvality a krátké dodací termíny. Společně s druhým českým závodem na výrobu skládaček v Hostinném dosahovala celková zpracovatelská kapacita 40 000 tun hladkých a kaširovaných skládaček. Společnost zaměstnávala v České republice celkem 1 290 zaměstnanců.

⁵⁰ Hláska č. 7-8, s. 2

⁵¹ <http://www.modelgroup.com/cs/news/2012/10/nov%C3%A1ka%C5%A1%C3%ADrovac%C3%AD-linka-v-provozu>

OSTROJ a.s.

Společnost Ostroj představovala významného výrobce sortimentu důlních zařízení pro všechny podmínky dobývání v hlubinných dolech a dalších strojírenských produktech s více než šedesátiletou tradicí výroby. Společnost tvoří tyto divize: Důlní stroje, Kovárna a kalárna, Strojárna, Hydraulika, Nástrojárna a Galvanovna.

V roce 2012 vytvořila společnost historicky rekordní hospodářský výsledek, který byl ovlivněn i rekordními tržbami. „Hospodářské výsledky byly auditovány dle českých účetních předpisů. Dle řádné účetní závěrky se v porovnání s minulým rokem společnosti OSTROJ a.s. zvýšily tržby o 61,6 % z hodnoty 1,224 miliónu na hodnotu 1,977 miliónu Kč. Hospodářský výsledek před zdaněním vzrostl o 131,6 % ze 108 miliónů na 250 miliónů Kč. Hospodářský výsledek po zdanění vzrostl o 132,9 % z 89 miliónů na 208 miliónů Kč. Dle konsolidované účetní závěrky se tržby konsolidovaného celku v porovnání s minulým rokem zvýšily o 59,8 % z hodnoty 1,261 miliónů na hodnotu 2,015 miliónů Kč,“ uvedl vedoucí odboru Finance a controlling společnosti OSTROJ a.s. Ing. Miloš Mikolajský. Společnost vyplatila v roce 2012 dividendy ve výši 40 Kč na akcii.⁵²

Ostroj a.s. získal (dne 17. října) 1. místo v soutěži **Cena personalistů 2012** za Nejlepší personální projekt v České republice. Z celkového počtu 27 nominovaných personálních projektů se Ostroj po regionálních kolech probojoval mezi čtyři finálové projekty. Vítěze na celostátní úrovni pak zvolili účastníci HRM konference, která se konala 17. října v Praze. Účastníci z řad personalistů i generálních ředitelů nejvýznamnějších firem ČR pak v „přímém přenosu“ svými hlasy poslali Ostroj s projektem Efektivní výběr studentů na odbornou praxi na zlatou příčku. Druhé místo obsadila společnost Aperam Stainless Services & Solutions Tubes CZ a třetí místo pak vybojoval ostravský ArcelorMittal Ostrava a.s. **Efektivní výběr studentů na odbornou praxi OSTROJ a.s.** zahájil již od roku 2009, kdy se osvědčil individuální a osobní přístup k výběru studentů na odborný výcvik přímo v prostorách společnosti. Studenti jsou zváni do výrobních provozů, aby sami zjistili, zda ve strojírenském oboru chtějí skutečně pracovat. Po seznámení s jednotlivými provozy firmy si pak sami podle svých preferencí vybírají, kam by se nejlépe hodili a v čem jsou dobří. Odbor Lidských zdrojů pak obdrží jmenný seznam a ve spolupráci se střední školou provede konečný výběr dle prospěchu a vybere ty studenty, kteří se nejlépe dle studijního oboru hodí pro

⁵² Viz web společnosti www.ostroj.cz a informace poskytnuté Milošem Mikolajským.

danou divizi. Díky vítězství ve výše jmenované soutěži se OSTROJ a.s. zařadil mezi nejlépe hodnocené zaměstnavatele ČR.⁵³

Teva Czech Industries s.r.o.

Společnost Teva Czech Industries s.r.o., dříve známá jako Galena, zosobňuje významného farmaceutického výrobce s velmi dlouhou historií. Její výrobky zasahují do širokého spektra. Patří sem především antiastmatika, cytostatika, imunosupresiva, hypolipidemika, aj. – v podobě tablet, tobolek a kapalných lékových forem, dále také volně prodejné léky (OTC), účinné farmaceutické látky (API) a rostlinné extrakty. Na úspěších společnosti a plnění náročných cílů se podílelo v tomto roce více než 1 500 zaměstnanců.⁵⁴

V roce 2012 Teva věnovala Slezské nemocnici nadstandardní polohovací lůžka a další pomůcky pro péči o seniory. Sponzorský dar ve výši 174 900 korun našel své místo na geriatrickém a doléčovacím oddělení.⁵⁵

Potravinářská výroba

Koncem roku 2012 se objevila pro mnohé možná šokující zpráva, společnost **Zempro** stála před zánikem. Tradiční výrobce konzumních vajec totiž sám na sebe podal insolvenční návrh. Zempro ve slezské metropoli patřilo k tradičním společnostem, vzniklo už v roce 1968, během roku 1993 se z něj stala akciová společnost. Pondělí 17. prosince bylo prvním dnem, kdy Zempro oficiálně nefungovalo.

Jak psal Opavský a Hlučínský deník, jednou z věcí, které Zempro zlomily vaz, mělo být zdražování krmných směsí a také nízká produkce vajec. Zempro tím pádem začalo vykazovat velké ztráty a insolvence se ukázala jako jediné možné řešení. Úpadek podniku odstartoval už o něco dříve. Do 1. ledna roku 2012 musely všechny drůbežárny vyměňovat klece. Evropská unie ustanovila, že všichni drůbežáři mohou chovat nosnice pouze v tzv. obohacených klecích, kde mají slepice více prostoru. Jakýkoliv další chov a produkce vajec ve starých podmínkách byl prohlášen za protizákonný. Pro některé podniky v ČR měl však tento tah doslova fatální následky. Nevyhnulo se tomu ani opavské Zempro, které při zavádění nového systému muselo

⁵³ <http://www.ostroj.cz/news/ostroj-a-s-ziskal-cenu-personalistu-2012>

⁵⁴ <http://www.ivax-cz.com/web/structure/9.html>

⁵⁵ Více viz kapitola Zdravotnictví

dát na jatka 40 tisíc nosnic a 3,5 tuny vajec přišlo nazmar.⁵⁶ Krajský soud firmu poslal do úpadku 8. ledna 2013 a její insolvenční správkyňi byla ustanovena Ing. Libuše Dobrá se sídlem v Opavě.⁵⁷

MLÝN HERBER spol. s r.o.

Mlýn Herber se sídlem na Palhanci byl 17. října 2012 v Ostravě vyhlášen Firmou roku Moravskoslezského kraje 2012. Firma reprezentovala kraj také v celostátním finále. „Naše firma vznikla v roce 1992 s cílem zachovat a obnovit znárodněný rodinný podnik a vrátit značce Mlýn Herber význam a prestiž,“ uváděl web společnosti. Při generální rekonstrukci byl mlýn vybaven nejmodernější technologií zpracování zrna od německo-švýcarské společnosti Bühler. Mlýn začal produkovat mouky špičkové kvality, což mu umožnilo upevnit svou pozici na trhu. Dnes pokrývá produkce mlýna asi čtyři procenta potřeby mlýnských výrobků v ČR a dalších 3 500 tun výrobků ročně exportuje. „Tato firma má zajímavý příběh. Její majitelé se rozhodli zachovat zabavený rodinný majetek a investovali do něj značné prostředky. Myslí na životní prostředí a snaží se komunikovat s nejbližším okolím. Věnují se tradičnímu oboru a důležité také je, že nezapomínají na své zaměstnance. Navíc investují nemalé finance a úsilí v Moravskoslezském kraji, který některé firmy opouštějí,“ vysvětlil porotce Petr Kovala, Manažer nepřímého prodeje společnosti Vodafone Czech Republic, proč měl Mlýn Herber takový úspěch v krajském kole soutěže.⁵⁸

Bidvest Opava s.r.o. (Nowaco)

Prvního července se celá skupina Nowaco přejmenovala na **Bidvest**, tedy i firma Nowaco Opava s.r.o. se přejmenovala na Bidvest Opava. „Důvodem bylo oddělení obchodní značky Nowaco, která je používána na rybách a zeleninách od distribuce do gastronomie. Chceme více propagovat značku Nowaco jako produkt a nikoli jako službu zákazníkovi v gastronomii. Proto dnes do gastra dodáváme jako Bidvest a zákazník v prodejnách stále bude nacházet značku Nowaco,“ vysvětlil změnu názvu ředitel Bidvest Opava, s. r. o. Jan Vilímeč.

Co se sortimentu firmy týče, v roce 2012 spustila v Opavě výrobu cca 40 zmrzlin pod značkou **Frost** pro slovenský trh. „Byl to důsledek akvizice, kterou jsme převzali společnost Frost z Prešova, a tím jsme posílili náš tržní podíl na Slovensku na dvou

⁵⁶ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/zempro-insolvencni-navrh17122012.html>, publikováno 17. 12. 2012

⁵⁷ viz www.justice.cz

⁵⁸ Viz web společnosti www.mlynherber.cz a také web soutěže: www.firmaroku.cz

a půl násobek původního stavu a stali se druhým největším prodejcem zmrzliny na Slovensku,“ dodal dále Jan Vilímeč.

A nezapomeňme také na to, že na podzim 2012 společnost koupila značku **Babiččiny knedlíky** a od prosince začala pod touto značkou produkovat sladké a slané knedlíky do maloobchodu při roční odhadované produkci až 700 tun.⁵⁹

Opavia-LU

Firma Opavia-LU byla již od roku 2007 součástí koncernu Kraft Foods. V roce 2012 koncern změnil název na Mondelez International a pod touto značkou vstoupil 1. října na světový trh jako nadnárodní gigant v oblasti výroby cukrovinek a snacků. K oficiálnímu přejmenování jeho závodů mělo dojít během roku 2013.⁶⁰

TEMPO, o. d.

TEMPO, obchodní družstvo disponovalo logistickým centrem o rozloze 5 000 m² v Hlučíně, ze kterého distribuuje zboží potravinářské, drogistické, tabák a lihoviny do celé sítě svých maloobchodních prodejen a prodejny C+C v Podhradí. Dále pak poskytuje své služby cizím odběratelům a Jednotě-Jednosť Český Těšín. Družstvo zásobovalo vlastní prodejny i cizí odběratele čerstvým ovocem a zeleninou ze skladu v Opavě. Předsedou představenstva družstva byl Mgr. David Aichmaier a jeho místopředsedkyní Ing. Jaromíra Holubová. K poslednímu dni roku 2012 bylo v družstvu Tempo zaměstnáno 696 zaměstnanců, z toho 656 žen (41 žen bylo na mateřské a rodičovské dovolené). Byl to počet o 12 zaměstnanců vyšší než k 31. 12. 2011.⁶¹

Maloobchodní obrat družstva k 31. prosinci 2012 dosáhl hodnoty 1,095 miliardy a proti dosaženému obratu roku 2011 klesl o 7,5 mil. Kč, roční rozpočet nebyl naplněn o 33 milionů Kč. „Výsledky družstva za rok 2012 lze zhodnotit pouze jako částečně naplněné. I přes pokles maloobchodního obratu byl naplněn záměr zisku, družstvo udrželo plnou platební schopnost, při mírném nárůstu zadluženosti výrazně investovalo do pořízení nových prodejen i modernizace stávajících, narostl vlastní kapitál,“ uvedla výroční zpráva družstva. Ke konci roku družstvo provozovalo 98 prodejen a jejich stav se proti stavu k 1. lednu téhož roku s uzavřením dvou a otevřením pěti nových prodejen celkově o tři zvýšil.

⁵⁹ Viz písemná korespondence s ředitelem společnosti Janem Vilímcem a také <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/zmena-nazvu-spolecnosti/>

⁶⁰ Viz web společnosti: www.kraftfoodscompany.com

⁶¹ Viz výroční zpráva společnosti za rok 2012

K poklesu obratu došlo u supermarketu Terno v Opavě, kde celkový roční výsledek byl ovlivněn poklesem MO v druhé polovině roku 2012, a to zejména ve 4. čtvrtletí roku 2012. Opětovný nárůst tržeb byl očekáván po provedeném remodelingu v roce 2013. V souladu s platnými zákony a zásadami účetnictví vykázalo družstvo za rok 2012 účetní zisk po zdanění ve výši 3,178 miliónů korun. Před zdaněním to bylo 3,644 miliónů.

ZAMĚSTNANOST

Tato kapitola vychází především ze Zprávy o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2012, která je k dispozici na Úřadě práce v Opavě. Většina statistik se však týká okresu Opavy jako celku, pokud to jen bylo možné, přihlédl jsem přednostně k datům týkajícím se samotného města Opavy.

Počet obyvatel s trvalým bydlištěm v okrese Opava vykázal ke konci roku 2012 úbytek proti roku 2011 o 63 osob a dosáhl 177 173 osob. Průměrný věk obyvatel se blížil ke konci roku 2011 k hranici 41 roku. Během roku 2011 se zvýšil o 0,2 na 40,7 let.

Mezi silné stránky okresu patřila například pestrá nabídka vzdělávacích zařízení – základních, středních škol a také existence Slezské univerzity nebo například průmyslová zóna Bolatice, která nabízí 16 hektarů půdy.

Naopak ke slabým stránkám okresu patřila mimo jiné absence odpovídajícího silničního napojení na Ostravu a evropskou dálniční síť, která brání většímu přílivu potenciálních investorů i dynamickému rozvoji některých podnikatelských aktivit. Dalším mínusem pro okres bylo stárnutí obyvatelstva, nízká mzdová úroveň obyvatelstva v rámci ČR, zhoršená kvalita životního prostředí, zejména ovzduší, a také nedostatečná produkce nových pracovních příležitostí.

Po stránce zaměstnanosti na tom byla tradičně nejlépe oblast okolo okresního města, ve kterém se koncentrovali významní zaměstnavatelé. Největšími z nich byli Teva Czech Industries s.r.o. (1 461 zaměstnanců), BRANO GROUP a.s., závod Hradec nad Moravicí (1 353), Slezská nemocnice v Opavě (1 203).

V roce 2012 ve firmách zaměstnávajících 25 a více osob pokračoval pokles zaměstnanosti. K 31. 12. 2012 bylo v okrese Opava zaměstnáno ve všech odvětvích a ve všech firmách této velikosti 33 614 osob, meziroční pokles je o 251 zaměstnanců. „V průběhu 1. pololetí 2012 zaměstnavatelé nahlásili na úřad práce 805 nových nebo uvolněných pracovních míst. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2011 se počet nahlášených VPM snížil o 352 míst. Z důvodu nového informačního systému údaje o nově hlášených VPM nemáme od září 2012 k dispozici,“ uvedla Zpráva. Ke konci prosince 2012 měl opavský okres k dispozici 267 volných pracovních míst. Tento počet byl ve srovnání se stejným obdobím roku 2011 o 114 míst nižší. Na konci roku 2012 se o jedno volné pracovní místo teoreticky ucházelo 38,4 uchazečů (25,7 uchazečů v roce 2011). Podle statistik k 31. 12. 2012 byl celorepublikový průměr 15,6 uchazečů

připadajících na jedno VPM. Nejvíce uchazečů na jedno volné pracovní místo bylo mezi uchazeči se středním odborným vzděláním (48,4). Nejvíce volných pracovních míst bylo pro řemeslníky a opraváře (24 %) a dále pro pracovníky ve službách a prodeji (23 %). Největší poptávka v roce 2012 byla po řidičích nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel, na ÚP bylo nahlášeno 73 nových požadavků.

Ke konci prosince 2012 bylo v opavském okrese evidováno celkem 10 261 **uchazečů o zaměstnání**. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2011 byl tento stav uchazečů o 453 uchazečů vyšší. Míra nezaměstnanosti v samém závěru roku překročila hranici jedenácti procent. Tento negativní vývoj způsobili hlavně muži, u kterých se míra nezaměstnanosti zvýšila z listopadových 8,9 % na prosincovou hodnotu 11,0 %. Míra nezaměstnanosti žen ke konci roku 2012 byla 11,6 % (11,4 % v listopadu 2012). V evidenci kontaktních pracovišť v okrese Opava bylo k 31. prosinci celkem 689 absolventů škol a mladistvých. Na celkovém počtu nezaměstnaných se tak podíleli 6,7 procenty. Zároveň bylo v evidenci 1 124 osob se zdravotním postižením, tedy 11,0 %. Podporu v nezaměstnanosti na konci prosince pobíralo 1 918 uchazečů o zaměstnání. Stále se evidovalo velmi málo volných pracovních příležitostí. Ke konci prosince 2012 bylo v registru 267 volných pracovních míst, o jedno volné pracovní místo se teoreticky ucházelo 38,4 uchazečů o zaměstnání.

Nejvíce nezaměstnaných bylo v okrese v únoru – 10 430 nezaměstnaných (11,17 %). Nejméně uchazečů bylo evidováno v červnu, a to 8 795 (9,44 %). Průměrný měsíční počet uchazečů o zaměstnání 9 444 v roce 2012 je o 218 uchazečů nižší proti roku 2011.

Průměrná míra nezaměstnanosti za rok 2012 je **10,2 %** a proti roku 2011 je tak vyšší o 0,1 procentního bodu. V roce 2008 byla její roční průměrná hodnota 7,3 %. Na kontaktních pracovištích v samotné Opavě byla ke konci roku 2012 míra nezaměstnanosti 10,62 procent, což znamenalo 5 764 žadatelů o práci.

Podporu v nezaměstnanosti ke konci prosince 2012 pobíralo celkem 1 918 uchazečů o zaměstnání, tj. 18,7 % z celkového počtu osob evidovaných na úřadu práce, což je o 549 méně, než v prosinci 2011. Průměrná výše měsíčního nároku na podporu v nezaměstnanosti činila 5 528 Kč, což bylo meziročně o 301 Kč více.

Celkem bylo registrováno 11 027 osob, které v roce 2012 nově vstupovaly do evidence a žádaly o zprostředkování zaměstnání, což je meziročně o 503 osob nižší počet.

Uchazečů, kteří evidenci ukončili a byli vyřazeni, bylo 10 574 (meziročně – 2 215 osob).

Od začátku ledna do konce prosince se na úřad práce nově přihlásilo 11 027 osob hledajících zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem se tento počet snížil o 503 osob, což představuje meziroční pokles ve výši 4,4 %.

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání se meziročně snížil na 39,2 let (u žen 38,6 let).

K 31. 12. 2012 pracovalo v okrese Opava celkem 514 cizinců. Oproti stejnému období roku 2011 se počet cizích státních příslušníků zaměstnaných v okrese zvedl o 32 osob.

Do 109 rekvalifikačních kurzů bylo v roce 2012 zařazeno celkem 503 uchazečů. Mezi nejčastěji poskytované kurzy patřila obsluha PC.

Hromadné propouštění nastalo v roce 2012 jen v jednom případě, týkalo se v listopadu 74 pracovníků.

VEŘEJNÝ ŽIVOT

Některé události této kapitoly jsou popisovány i v dalších oddílech kroniky, jako je například Životní prostředí, Samospráva a další. V případě takového „zdvojení“ je v poznámce uvedeno, na kterém místě se o události rozepisují podrobněji.

V lednu uspořádala Charita ČR dobročinnou akci – **Tříkrálovou sbírku**. Jednalo se vůbec o největší dobročinnou sbírku u nás. Její výtěžek šel především na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším, a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Do třiašedesáti pokladniček opavské Charity letos Opavané přispěli částkou 351 174 korun, což je zhruba o 18 tisíc korun více než v minulém roce. Celkem 35 % z vybrané částky půjde Charitě České republiky na humanitární akce u nás i v zahraničí. Zbytek zůstane na Opavsku.⁶²

Došlo také ke změnám ve vysílání týdeníku **U nás ve městě**. Týdeník, vysílaný každé úterý na TV Prima, od ledna skončil. Na vině byl spor dosavadního výrobce pořadu RTA se společností FTV Prima. Řešilo se tedy, jak tento pořad nahradit. „Na magazín jsme měli od diváků kladné ohlasy, takže bychom podobný formát chtěli i v budoucnu zachovat. Proto od února vypisujeme výběrové řízení na nového zhotovitele,“ uvedl primátor Zdeněk Jirásek.

Do výběrového řízení se přihlásilo celkem pět společností. Vítězem výběrového řízení se nakonec stala ostravská televize Polar. Televize Polar totiž v březnu začala vysílat v Multiplexu 3, čímž se stala velmi dobře dostupnou nejen pro všechny Opavany, ale také pro celý Moravskoslezský kraj. Pořad o dění ve městě Opavě, nově nazvaný Opavský expres, byl vysílán jednou týdně a v průběhu týdne také reprízován. První pořad byl odvysílán 4. dubna.⁶³

Soutěž na bustu Jana Kubiše. Město Opava vyhlásilo v říjnu roku 2011 soutěž na vytvoření návrhu pamětní desky, busty či jiného objektu k uctění památky atentátníka na říšského protektora Jana Kubiše. Komise nakonec k realizaci doporučila návrh Pavly Kačírkové. „Pavla Kačírková navrhla pozoruhodnou desku s průstřelem, která je zhotovena z nerez. Symbolika jejího návrhu je význačná, může v nás evokovat například Kubišovy osudové okamžiky. Dílo je dostatečně velké, písmo vhodné typograficky rozvrženo a celkově návrh považuji za velmi kvalitní,“ uvedl k vítěznému

⁶² Hláska č. 2, s. 6

⁶³ Hláska č. 2, s. 4 a Hláska č. 4, s. 4

návrhu náměstek primátora a člen hodnotící komise Dalibor Halátek. Společně s Pavlou Kačírkovou byly finančně oceněny ještě návrhy Petra Marcalíka a Veroniky Psočkové, které skončily na 2., potažmo 3. místě. Vyhotovení vítězného díla bylo limitováno částkou 60 tisíc korun. Pamětní deska byla umístěna na budově bývalých kasáren, v nichž parašutista Jan Kubiš trávil část své vojenské služby. V současnosti v této budově sídlí opavský magistrát. Slavnostní odhalení desky proběhlo 27. května 2012, tedy v den 70. výročí atentátu na Reinharda Heydricha.⁶⁴

Galerii purkmistrů na opavské Hlásce ozdobil nový portrét. V úterý 6. února zde proběhlo slavnostní odhalení obrazu předchůdce současného primátora Zdeňka Jiráska, nynějšího poslance **Zbyňka Stanjury**. Ten se tak zařadil do dlouhé řady svých předchůdců, jejichž portréty můžeme na Hlásce spatřit. Autorem obrazu, stejně jako v případě bývalého primátora Jana Mrázka a předsedy národního výboru Vladimíra Mařádka, byla akademická malířka a restaurátorka Blanka Valchářová.⁶⁵

Počátkem února vyhlásila Armáda spásy v Opavě, prostřednictvím akce **Pozvi svého bližního na čaj**, materiální sbírku na pomoc lidem bez domova. Akce byla úspěšná a pracovníky Armády spásy vskutku velmi mile překvapila ochota Opavanů pomoci. Na výzvu reagovali okamžitě a nosili čaje, cukr, instantní polévky a další trvanlivé potraviny, teplé oblečení, mnozí posílali i peníze. Oblastní ředitel Armády spásy pro severní Moravu Jan Krupa k tomu dodal: „V denních i nočních centrech jsou pro lidi bez domova připravena místa k ohřátí, k přečkání noci, možnost hygieny a další pomoc. Pochopitelně se zde spotřebuje velké množství čaje, případně polévek. Provoz je nepřetržitý. Děkujeme všem za projevenou solidaritu, kterou vnímáme nejen jako znatelnou materiální a finanční pomoc, ale také jako projev důvěry a významnou podporu a povzbuzení do naší každodenní práce.“⁶⁶

Jako tradičně proběhl na Horním náměstí **velikonoční jarmark**, a to od 21. března do 5. dubna. Kromě stánků s občerstvením a dalším zbožím zde probíhal pro návštěvníky také bohatý kulturní program, ve kterém vystoupili např. Tereza Černochová, Kelt Grass Band, Bluesberg či Robbie Williams Revival.⁶⁷

V sobotu 10. března zavlála na radnici již potřinácté **tibetská vlajka**. Stalo se tak u příležitosti výročí povstání Tibetanů v Lhase proti čínské okupaci, při kterém zemřelo

⁶⁴ Hláska č. 1, s. 4

⁶⁵ Hláska č. 3, s. 4

⁶⁶ Tamtéž

⁶⁷ Tamtéž

nejméně 80 tisíc Tibeťanů. Vedení města Opavy, které zástavu vyvěšuje každoročně od roku 2000, chce takto vyjádřit solidaritu s tibetským národem. S Tibetem také přímo souvisel Festival ProTibet 2012, který v březnu pořádalo pojedennácté občanské sdružení M.O.S.T. Cílem festivalu je přiblížit obyvatelům naší republiky himalájskou kulturu a život Tibeťanů v exilu. Kromě Opavy se akce konají i v Ostravě, Olomouci, Brně a dalších zhruba 25 městech, která se k účasti na festivalu postupně přihlásila. V roce 2012 bylo možno zhlédnout výstavu fotografií Radky Hášové Opava ProTibet v Knihovně Petra Bezruče, filmy z Tibetského archivu v New Yorku nebo se zúčastnit zajímavé přednášky o tradicích tibetského buddhismu v Čajovně Harmonie. V Minoritu vystoupil tibetský lama Geše Ňima Ozer Čhokortsang se základy buddhistické meditace, kterou si návštěvníci akce mohli vyzkoušet.⁶⁸

11. dubna byly na Dolním náměstí zahájeny **farmářské trhy**, které se poté v průběhu roku konaly třikrát týdně, vždy ve středu, pátek a sobotu od 7 do 14 hodin.⁶⁹

V roce 2011 se Opava stala členem **národní sítě Zdravých měst ČR**, jejichž cílem je vytvořit z města co nejkvalitnější a nejpříjemnější místo pro život svých obyvatel. Jedním z prostředků je zapojit je v co největší míře do rozhodování o dění ve městě. Lidé měli diskutovat na prvním veřejném fóru 21. března v Obecním domě u šesti „kulatých stolů“ o palčivých tématech z nejrůznějších oblastí. Hovořilo se mimo jiné i o životním prostředí. Podnětů se sešla skutečně celá řada. Podle počtu hlasů pak samotní Opavané sestavili seznam nejžhavějších problémů, ke kterým se mohli následně další občané vyjádřit v anketě.⁷⁰

V dubnu byly zahájeny práce na **revitalizaci vnitrobloků a dětských hřišť na sídlišti v Kateřinkách**. Revitalizace byla součástí Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Opavy. Obyvatelé Kateřinek měli možnost se s budoucí podobou vnitrobloků seznámit již dopředu v průběhu veřejných prezentací. Zároveň s revitalizací proběhly práce na zlepšení dopravní infrastruktury a veřejného osvětlení na území Kateřinky-západ a Kateřinky-východ. Revitalizace a další práce dopadly úspěšně, v roce 2013 by na ně měly navázat práce v dalších lokalitách.⁷¹

⁶⁸ Viz <http://www.protibet.org>

⁶⁹ Hláska č. 4, s. 5 a také <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=52582>, zpráva z 30. 5. 2012

⁷⁰ Hláska č. 7, s. 6 a <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=50082>, publikováno 22. 3. 2012, více v kapitole Samospráva.

⁷¹ Viz také kapitola Výstavba

Město uspořádalo také jako již tradičně vzpomínkové setkání u příležitosti 67. výročí **osvobození města Opavy** během II. světové války, a to 22. dubna v 10 hodin na náměstí Osvoboditelů u památníku Osvobození. Lidé si mohli u příležitosti tohoto výročí bezplatně prohlédnout také expozice v Památníku II. světové války v Hrabyni.⁷²

V květnu byla dokončena dlouho plánovaná rekonstrukce **Kulturního domu Na Rybníčku** a 19. května proběhlo slavnostní otevření. Nákladná rekonstrukce oblíbeného kulturního stánku, tradičního místa konání tanečních kurzů i plesů, začala v říjnu 2010. Součástí akce byla i prohlídka všech prostor. Nové podoby se dočkalo také oblíbené venkovní posezení Pod Kaštany. Celkové náklady na rekonstrukci se vyšplhaly na téměř 153 miliónu korun, když celkem 68,3 miliónu korun získala Opava formou dotace z Regionálního operačního programu. I když byl tzv. „Rybajz“ rekonstruován, bylo delší dobu problematické najít jeho nového provozovatele, na kterého město vypsalo výběrové řízení. Nakonec se však zájemce po několika měsících našel a Rybníček byl úspěšně zprovozněn.⁷³

Rok 2012 byl rokem **velkých rekonstrukcí**. Byla totiž dokončena a 19. května slavnostně otevřena také nově opravená budova Slezského zemského muzea. Její rekonstrukce zahrnovala například zavedení nových elektrorozvodů, speciálního okruhu temperování nebo položení teracových podlah. Kromě toho byla opravena také fasáda budovy a na průčelí se po více než patnácti letech vrátilo sousoší Pegasů od vídeňského sochaře Theodora Friedla, které restauroval Tomáš Skalík, čím dál známější opavský restaurátor.⁷⁴

Den dětí se slavil v tomto roce v sobotu 26. května v Městských sadech u koupaliště. Pro děti byly od 13 hodin nachystány nejrůznější soutěže a hry. Kdo měl chuť, mohl si vyzkoušet trampolínu, skluzavku nebo adrenalinové lezení na bedýnkách. Pro děti byla také připravena ukázka armádní a hasičské techniky nebo projížďka na konících. Od 15 hodin pak probíhala ukázka bojových umění a poté představení práce psůvodů. Opavský den dětí v Městských sadech zakončila simulovaná dopravní nehoda a koncert oblíbené skupiny Myš&Maš. Program zpestřil také příjezd vozů amerických značek z klubu US Cars. Zajímavé akce byly připraveny i na neděli. V Domě umění a v Obecním domě si zájemci mohli vyrobit vlastní peněženku, zkusit si práci s přeslenem nebo zhlédnout animovaný film o historii města. Na Horním náměstí pak

⁷² Hláska č. 4, s. 6

⁷³ Viz také Majetek města

⁷⁴ Podrobnosti viz kapitola Kultura

v 17 hodin vystoupili členové Slezského divadla s hranou pohádkou Mach a Šebestová.⁷⁵

Město v květnu také přivítalo velkou návštěvu z Lichtenštejnska. Slezskou metropoli navštívila během své cesty po Moravě a Slezsku **princezna z Lichtenštejna**, Její Jasnost Maria-Pia Kothbauer. Ta je sestřenicí vládnoucího knížete Jana Adama II. a zároveň také mimořádnou a zplnomocněnou velvyslankyní Lichtenštejnského knížectví pro Rakousko a Českou republiku. Na radnici ji přivítal primátor Zdeněk Jirásek společně s tajemníkem magistrátu Tomášem Elisem. „Princezna jako dárek na přivítanou obdržela tříkrejcar ze stříbra z roku 1619 vyražený mincmistrem Kryštofem Cantorem. Na minci je vyobrazen opavský kníže Karel I. z Lichtenštejna v aversu. Naopak pan primátor dostal dárkovou kazetu s vínem z lichtenštejnských vinic,“ prozradil tajemník magistrátu Tomáš Elis. Po krátké tiskové konferenci pak Její Jasnost v doprovodu zástupců města a novinářů absolvovala přibližně hodinovou prohlídku města a jeho památek. „Město na mě udělalo velký dojem tím, jak je všechno krásně opraveno. Velice mě zaujaly budovy univerzity,“ řekla na konci své návštěvy Její Jasnost Maria-Pia Kothbauer.⁷⁶

Opavu navštívil **francouzský diplomat Nicolas de Lacoste**, první rada francouzského velvyslanectví v Praze. Do Opavy přijel 22. května, kde na něj čekal nabitý program. Dopoledne se setkal s místními představiteli církví. Poté navštívil Slezské gymnázium, kde diskutoval jak s vedením školy, tak i se studenty. Po krátké procházce městem jej na Hlásce přijal primátor města Zdeněk Jirásek. Odpolední program francouzského diplomata pak pokračoval návštěvou Slezské univerzity, kde studentům prezentoval přednášku na téma Strategické partnerství Francie a České republiky. Po návštěvě nízkoprahového centra se přemístil do Milostovic, právě místní opevnění bylo jedním z hlavních důvodů návštěvy Nicolase de Lacosty. První rada totiž pomáhá milostovickým se získáním 47mm děla pro stálou expozici opevnění. Dělo bylo původně vyrobeno v Československu pro pohraniční opevnění. Za války jej však zabrali Němci, kteří jej použili na obranu proti spojencům v Atlantickém valu, obranné linii, která vedla od Španělska, přes Francii až po Norsko a hranice se Sovětským svazem.⁷⁷

⁷⁵ Hláska č. 5, s. 27

⁷⁶ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=51481>, publikováno dne 4. 5. 2012 a také Hláska č. 6, s. 5

⁷⁷ Hláska č. 6, s. 7

Opavu navštívili zástupci **partnerského města Roth**. Ve čtvrtek 21. června zavítal poprvé do Opavy nově zvolený starosta německého města Roth Ralph Edelhäuser. Doprovázela jej delegace asi čtyřiceti spoluobčanů – převážně zástupců radnice a také členů mládežnického orchestru Stadtjugendkapelle. Na radnici je přijali náměstkyně primátora Pavla Brady a tajemník úřadu Tomáš Elis. Odpoledne se všichni zúčastnili společného koncertu Stadtjugendkapelle a žáků ZUŠ V. Kálíka v Kulturním domě Petra Bezruče. Jiná delegace z partnerského města, a sice studenti gymnázia v Rothu, zavítala do Opavy již 18. června na výměnný pobyt, který organizovalo Mendelovo gymnázium v Opavě.⁷⁸

Prezident Asociace nositelů legionářských tradic Jaroslav Houška předal 18. července na radnici pamětní medaili k 70. výročí operace Anthropoid **osobnostem z našeho regionu**. Pamětní medaili obdržel Jaromír Breuer, člen Matice slezské, který se mimo jiné významně zasloužil o památku Jana Kubiše na Opavsku. Vedoucí Památníku II. světové války v Hrabyni, Jana Horáková, získala medaili za neúnavnou činnost a aktivity, jimiž chrání odkaz padlých vlastenců. Petr Majer, člen Československé obce legionářské (dále ČsOL), zase jako kronikář Bystřice nad Odrou a publicista, který mapuje opavsko-ostravský region, památky na období II. světové války a uchovává tak díky své práci vzpomínky válečných veteránů a pamětníků na toto období. Medaili převzala také dnes již bývalá ředitelka OKO, Daniela Pekárková, která se podílela na realizaci putovní výstavy Někomu život, někomu smrt k 70. výročí operace Anthropoid v Obecním domě. Medaili asociace udělili také Kateřině Vojkůvkové, kurátorce OKO, která se podílela na realizaci zmíněné výstavy, a Adolfu Veřmiřovskému, řediteli podniku VOP CZ. Ten významně podpořil realizaci této unikátní výstavy. Medaili z rukou prezidenta asociace obdržel také primátor Zdeněk Jirásek za své úsilí věnované zachování paměti národa v oblasti novodobé české historie.⁷⁹

Opavské kulturní léto, již sedmé v pořadí, nabídlo osvědčené hudební stálice i letní kino. V průběhu července a srpna připravilo statutární město Opava ve spolupráci s opavskou agenturou Martina Žižlavského pestrý hudební program na Dolním náměstí a promítání filmových klenotů pod stíny stromů v příjemném prostředí Městských sadů. Sedmý ročník Opavského kulturního léta začal 5. července vystoupením hudební skupiny Segment na Dolním náměstí. Během léta zaplnily náměstí svými rockovými hity také hudební legendy Citron či Abraxas. Filmové středy zase nabídky například letní hit Mamma Mia či komedii Panic je nanic. Do programu

⁷⁸ Hláska č. 7, s. 8

⁷⁹ Hláska č. 8, s. 5

Opavského kulturního léta byla také zařazena pošta na koních Pony Express a exhibice ve skoku o tyči pod názvem Atletický cirkus, kterou pořádal TJ Sokol Opava.⁸⁰

Opavské koupaliště připravilo pro tento rok novinky. Základní celodenní vstupné na koupaliště bylo oproti minulým letům zlevněno a stálo pro dospělého a děti od 6 let 60 Kč při vstupu za použití vstupní karty. „Dále pak nabízíme zvýhodněné vstupné za 40 Kč na osobu, a to časové na dobu 3 hodin, nebo odpolední od 16. hodiny či hromadné. Letošní novinkou je také rodinné vstupné se slevou 10 % ze základního vstupného,“ doplnil Aleš Žížlavský. V ceně byl libovolný počet jízd na tobogánech a také poskytnutí dřevěného opalovacího lehátka (pouze omezený počet). „Novinkou pro tuto sezonu je zcela nové dětské hřiště a nafukovací skákací hrad, pro starší pak vodní fotbálek. Návštěvníci se také mohli zdarma připojit k internetu přes wifi,“ uvedl Martin Girášek, provozně-technický náměstek TSO.⁸¹

Od 26. července začal vycházet týdeník **5 plus 2 dny**, kterým se prezentovalo nově vzniklé politické hnutí Ano Andreje Babiše. Vydavatelem periodika byla Babišova společnost Agrofert. Jako redaktor působil v opavské redakci bývalý novinář Opavského a Hlučínského Deníku a Regionu, v letech 2005–2010 tiskový mluvčí MMO, Jan Šindler. Redakce měla podle tiráže sídlo na Dolním náměstí. Koncem roku přibyl do opavské redakce také Pavel Kubný, bývalý redaktor Opavského a Hlučínského deníku a také Sedmičky.

K poslednímu červenci ukončila svou patnáctiletou činnost do té doby nejvýraznější opavská nezisková organizace v environmentální sféře – **ZO ČSOP Areka**. Sdružení založili Kateřina Havlásková a Jaromír Havlásek. Areka stála u vzniku mnoha akcí, které bereme jako samozřejmost. Patří mezi ně například Den Země, Den stromů, Den bez aut či Svět v nákupním košíku, projekt Hledání židovské historie, ekologické programy pro školy, pobyty pro rodiče s dětmi, tvůrčí dílničky, dětská slyšení či kulaté stoly na různá témata. Dalším významným projektem Areky bylo vedení Opavského zastupitelstva dětí a mládeže, které se později přesunulo pod Středisko volného času. Kateřina Havlásková se rozhodla hledat své štěstí v Brně a za veškerou odvedenou činnost jí patří velký dík. V pátek 21. prosince pak převzala z rukou primátora Cenu statutárního města Opavy, a to za významný přínos a obětavost při práci s mládeží ve městě Opavě. Spolu s ní obdrželi ocenění také Jakub Holuša a Jan Kudlička. Ti

⁸⁰ Hláska č. 6, s. 7

⁸¹ Tamtéž, s. 10

obdrželi cenu za přínos pro rozvoj sportu v Opavě a reprezentaci na olympijských hrách v Pekingu a Londýně. Za oběma atlety stojí řada sportovních úspěchů. Každý z oceněných převzal na slavnostním setkání v Obecním domě také finanční odměnu ve výši 20 tisíc korun.

Od poloviny srpna hledala radnice **nového ředitele či ředitelku Opavské kulturní organizace**. Vedení města vypsalo výběrové řízení, kde měli uchazeči a uchazečky mimo jiné doložit písemný dokument vyjadřující jejich představy o řízení celé organizace a vize do budoucna. Termínem pro podání přihlášek k výběrovému řízení bylo 14. září.⁸²

Opavskou halu o víkendu 15. a 16. září opět ovládli **tatěři**. Bohatý program s množstvím netradičních zážitků připravil stejně jako v předešlých letech tým organizátorů Bekus Art Style. První setkání tatérů se konalo v Opavě v září roku 2005. Zatímco tehdy navštívilo Opavu dvacet studií, v letošním roce se návštěvníci mohou těšit na téměř stovku vystavovatelů, včetně čtyř desítek studií. Organizátoři nezapomněli ani na nabitý a pestrý doprovodný program – módní přehlídky, vystoupení živých kapel, dětské tetování, Art Fusion, Body painting, Henna a Tattoo soutěže či Barman show. Na své si přišli také milovníci zumbly a nechyběly ani vytuněné motorky motorkářského klubu Black Dogs.⁸³

V listopadu jsme si připomněli **Den boje za svobodu a demokracii**. Město jej oslavilo pietním aktem, tradičním lampiónovým průvodem a divadelním představením. Pietní setkání k výročí boje proti fašismu v roce 1939 či proti komunismu v roce 1989 a vzpomínka na všechny, kdo bojovali proti totalitě jako takové, proběhla na náměstí Slezského odboje. Odpoledne následoval lampiónový průvod, který byl zahájen bubeníky Iva Samiece. Večer se v prostorách Klubu Art hrála divadelní hra Václava Havla Audience v podání herců Slezského divadla. Součástí oslav 17. listopadu bylo také slavnostní vyhlášení výsledků nultého ročníku soutěže s názvem *Cena 17. listopadu za rozvoj občanské společnosti*, kterou si v tomto roce pod svá organizační křídla vzala příspěvková organizace OKO. Cílem této akce bylo podpořit a ocenit studenty, kteří vyvíjejí aktivity, akce a iniciativy, jež pomohly nebo pomáhají v jakékoliv oblasti veřejného zájmu v Opavě. Byli oceněni aktivní studenti Izabela Černá, Lenka Gollová, Adam Šťastný, David Lacko, Martin Budík a Lukáš Darda. „Cílem akce bylo najít, podpořit a ocenit studenty, kteří pomáhají v jakékoliv oblasti

⁸² Hláska č. 8, s. 6, viz také kapitoly Samospráva a Kultura

⁸³ Hláska č. 8, s. 21

veřejného zájmu v Opavě a jsou ochotni se angažovat pro nějakou věc, jež přesahuje jejich osobní zájmy," vysvětlila zastupitelka Gabriela Mathiasová, která stála spolu s Ivo Mludkem při zrodu této akce. „Jejich občanské aktivity si nesmírně vážím a jsem rád, že takoví lidé jsou mezi námi,“ doplnil Ivo Mludek.

Opavské Slezsko hledalo své logo. Statutární město Opava společně s dalšími partnery turistické oblasti se letos zapojilo do projektu spolufinancovaného Evropskou unií v rámci Regionálního operačního programu. Základním cílem projektu je koordinované řízení rozvoje cestovního ruchu na Opavsku. V rámci tohoto projektu byla zpracována Marketingová strategie rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Opavské Slezsko a Akční plán aktivit v oblasti cestovního ruchu pro následující rok. Na projektu se podílelo město společně s partnery turistické oblasti jako například Euroregionem Silesia, Sdružením obcí Hlučínska nebo MAS Opavsko. Základním cílem projektu bylo zřízení subjektu tzv. destinačního managementu, který bude koordinovaně řídit rozvoj turismu v naší turistické oblasti. Jako prvotní aktivitu stanovili partneři pořízení značky a logotypu turistické oblasti, které by měly působit příjemným a přátelským dojmem, měly by se vyznačovat originalitou a důvtipem a měly by poutat pozornost. Město proto vyhlásilo veřejnou soutěž na značku a logotyp turistické oblasti Opavské Slezsko. Návrhy dle podmínek bylo možné zasílat do 19. října. Hodnotící komise posuzovala celkem 37 návrhů od 23 uchazečů (každý uchazeč měl možnost dodat maximálně dva různé návrhy). Hodnotící komise na základě kritérií (soulad značky s podmínkami zadání soutěže, originalita a kreativita, atraktivita a působivost, jednoduchost a srozumitelnost a celková výtvarná úroveň řešení a praktická použitelnost) vyhodnotila jako nejlepší návrh uchazeče **Karla Meleckého**. Vítězné logo dle autora odkazuje na přírodu a kulturu, představuje knihu poznání, menu a znázorňuje harmonickou nabídku. Barvy loga odkazují k barvám města Opavy a ke slezské orlici. Logo tak plně koresponduje se strategií rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Opavské Slezsko, kdy za silné stránky oblasti považujeme především pestrou kulturně-historickou nabídku atraktivit.⁸⁴

Další **Noc otevřených dveří** na Hlásce proběhla v neděli 28. října. Pracovníci magistrátu provedli návštěvníky známými i neznámými místy Opavy, tentokrát v duchu hesla Od putyky k putyce.

⁸⁴ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=56206>, publikováno dne 1. 11. 2012 a Hláska č. 8, s. 6

Opava se zařadila mezi deset **nejkrásnějších měst**. Rozhodla o tom soutěž, kterou vyhlásil celostátní informační portál [czregion](http://www.czregion.cz). Město Opava v soutěži Nejkrásnější město a obec Čech a Moravy 2012 obsadilo 8. místo. Již 4. ročník soutěže probíhal od 1. 4. 2012 do 31. 10. 2012, a to formou internetového hlasování na portálu www.czregion.cz.⁸⁵

Opava dostala od října svého **mobilního průvodce**. Nová aplikace pro mobilní telefony měla posloužit lidem hlavně při orientaci v opavských památkách a turistických zajímavostech nebo také při hledání ubytování či možností stravování. „Mobilní průvodce umožní prostřednictvím jednoduché, bezplatné prezentační aplikace získat do mobilního telefonu rozsáhlého průvodce městem nahrazujícího do značné míry tištěné propagační materiály, brožury, bulletiny či plakáty,“ uvedla pro zpravodaj Hláska vedoucí odboru Kancelář primátora Eva Balarinová. Aplikace nabízela několik turistických okruhů. Mobilní průvodce byl dostupný v několika verzích nejen pro smartphony, ale také pro běžné telefony. Jedinou podmínkou funkčnosti byl barevný displej a možnost přenosu dat pomocí bluetooth nebo wifi. Na vývoj mobilního průvodce získalo město finanční podporu Moravskoslezského kraje z dotačního programu Podpora turistických informačních center v Moravskoslezském kraji pro rok 2012. Celkové náklady se vyšplhaly na 200 tisíc korun, téměř polovinu částky ze svého rozpočtu uhradil kraj.⁸⁶

Další velkou akcí měsíce listopadu bylo otevření společenského a obchodního centra **Breda & Weinstein**. Po více než čtyřech letech jednání a stavebních prací se centrum ve čtvrtek 15. listopadu otevřelo prvním návštěvníkům. Nové společenské a obchodní centrum bylo postaveno na severním okraji historického jádra města, přímo za původní Bredou.⁸⁷

Již poněkolkáté zpřijemnilly v prosinci centrum města **vánoční trhy**, které pomáhají zpomalit předvánoční shon. Kromě samotného stánkového prodeje je s nimi spojena řada akcí. Před samotným zahájením probíhal na Horním náměstí po celý listopad prodej charitativního punče – výtěžek z této sbírky putoval do stacionáře pro děti se zdravotním postižením Mraveneček. Stánek s punčem doplnil prodej trdelníků. Samotné vánoční trhy začaly 1. adventní neděli, která vyšla na 2. prosince. V tento den byl také rozsvícen vánoční strom na Dolním náměstí. Program vánočních trhů

⁸⁵ Zdroj: <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=56706>, publikováno 26. 11. 2012

⁸⁶ Hláska č. 9, s. 4

⁸⁷ Podrobnosti viz kapitoly Obchod, služby a peněžnictví a Výstavba

zahájila kapela Rangers a diváci se mohli pokochat ohňostrojem. V rámci trhů proběhly desítky koncertů, divadelních představení a dalších akcí. „V porovnání s předchozími roky jsme se snažili o větší programovou pestrost,“ popsala záměr města Monika Štěpánková z kanceláře primátora. Zajímavá byla reflexe, kterou si město prostřednictvím ankety mezi občany nechalo zpracovat. Přišlo 84 vyplněných lístků, což je to pro seriózní průzkum malý vzorek, radnice však mínila, že je to lepší než nic. Někteří lidé v anketě vyčítali málo bohatý program. „Probrali jsme to s organizátory. Slíbili, že se příště postarají o atraktivnější program se známějšími kapelami,“ informovala Jana Foltysová. „Co se programu týká, je někdy těžké trefit se do vkusu lidí,“ doplnila ji Monika Štěpánková. Z dotazníků vyplynulo, že Opavanům se líbila nabídka ve stáncích, mše pod širým nebem, ohňostroj či rozsvícení vánočního stromu již první adventní neděli. Naopak jim například chyběl prodej vánočních stromků, betlém či Ježíškova pošta.

A na závěr připomeňme další úspěch Opavy. Nádraží Opava východ uspělo v 6. ročníku celorepublikové ankety **o nejkrásnější nádraží v Česku**.⁸⁸

⁸⁸ Podrobnosti viz kapitola Doprava

POLITICKÝ ŽIVOT

Na začátku roku 2012 probíhaly velké protesty proti vládním reformám. K tomuto tématu proběhla akce i v Opavě. **Sdružení ProAlt** zde v dubnu uspořádalo veřejnou diskuzi, na které se sešlo několik desítek lidí. Mimo jiné se v průběhu akce podepisovaly dvě petice proti důchodové reformě a proti reformám všeobecně. Na schody Slezského divadla pak vyšplhala a rozhovořila se do mikrofonu řada lidí s různými poznatky a vyjádřeními od kritiky morálky politiků přes poukazování na nedostatky ve zdravotnictví i dalších veřejných rezortech. Iniciativa ProAlt poté začala pořádat i další veřejné akce zaměřené na politická témata. Rozběhl se přednáškový cyklus Kriticky myslící osobnosti. Cyklus byl zahájen přednáškou známého českého filozofa, sociologa a publicisty Václava Bělohradského na téma „Obrat k identitě a ostrovy odporu“, která proběhla 13. listopadu v klubu Art. Dne 27. listopadu navštívil Opavu také pracovník Filozofického ústavu Akademie věd Mgr. Michael Hauser, Ph.D s tématem Materialistický platonismus. Během prosince následovaly přednášky zabývající se vznikem samosprávných továren v Argentině či hospodářským experimentem tzv. Nové ekonomické politiky ve dvacátých letech. „Naším cílem je podporovat kritické myšlení ve snaze ukázat, že převažující ideologie volného trhu, spojená s asociálními reformami, není řešením, nýbrž příčinou společenských problémů dneška,“ uvedl student Slezské univerzity a člen opavského ProAlt Jiří Karen.⁸⁹

V říjnu proběhly dvoje **volby – do zastupitelstva kraje** a v Opavě také volby do **senátu ČR**. V těchto krajských volbách jednoznačně dominovaly levicové strany – 27,4 % a nejvíce mandátů (24) získala ČSSD, 22,8 % a 20 mandátů získala KSČM, 9,9 % a 9 mandátů získala ODS, 8,6 % a 7 mandátů KDU-ČSL a jen o vlásek se do zastupitelstva kraje dostali nezávislí vedení Lianou Janáčkovou (5,7 % a 5 mandátů). Ze současných opavských zastupitelů se do zastupitelstva kraje dostal pouze MUDr. Ivan Drábek. Volební účast byla 33,24 %. Přehledné výsledky voleb jsou zobrazeny v následujících tabulkách.

⁸⁹ Viz web ProAlt

Volby do kraje – 12.–13. 10. 2012

Kandidátní listina		Platné hlasy	% platných hlasů
číslo	název		
60	Česká strana sociálně demokratická	87 688	27,40
43	Komunistická strana Čech a Moravy	72 912	22,78
70	Občanská demokratická strana	31 744	9,92
84	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová	27 536	8,60
26	NEZÁVISLÍ	18 311	5,72

Další tabulka zobrazuje, jak dopadly výsledky voleb v Opavě. Zde by byla situace oproti celému kraji mírně odlišná. Kromě ČSSD, KSČM, ODS a KDU-ČSL zde více než 5 % získaly také Strana Zelených a TOP09 a Starostové pro MSK.

Kandidátní listina		Platné hlasy	
číslo	název	celkem	v %
7	Volte Pr.Blok www.cibulka.net	113	0,77
8	Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	428	2,94
20	Moravané	61	0,41
22	Nár. socialisté-levice 21. stol.	19	0,13
25	SUVERENITA – Blok JB pro MSK	272	1,87
26	Nezávislí	467	3,21
27	Koalice KONS a SsČR	36	0,24
43	Komunistická str. Čech a Moravy	2 771	19,06
51	Strana zelených	1 296	8,91
53	DSSS-STOP NEPŘIZPŮSOBIVÝM!	388	2,66
54	SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ	124	0,85
60	Česká strana soc. dem.	3 556	24,46
65	REPubL.STR. ČECH, MORAVY A SLEZ.	32	0,22
70	Občanská demokratická strana	1 907	13,12
77	Strana svobodných občanů	134	0,92
78	Hnutí na podporu dobrovol. hasičů	71	0,48

81	Protest – nevolím parlam. strany	129	0,88
83	Komunistická str. Československa.	375	2,58
84	Křesť. dem. unie - Čs. str. lid.	1 205	8,29
86	TOP 09 a Starostové pro MSK	791	5,44
93	Česká pirátská strana	359	2,47

Současně proběhly také volby do senátu ČR. V Opavě o senátorské křeslo bojovalo šest kandidátů – MUDr. Tomáš Papuga, Josef Stiborský, Ing. Jindřich Skařupa, MUDr. Václav Vlček, RSDr. Miroslav Opálka a MUDr. Mgr. Vladimír Plaček. Do druhého kola postoupili Vladimír Plaček a Václav Vlček, který jen těsně porazil Miroslava Opálku. Ve druhém kole suverénně zvítězil Vladimír Plaček za ČSSD.

Kandidát		Strana	Počty hlasů		% hlasů	
číslo	příjmení, jméno, tituly	strana	1. kolo	2. kolo	1. kolo	2. kolo
1	Papuga Tomáš MUDr.	TOP+STAN	3 466	X	11,28	X
2	Stiborský Josef	KDU-ČSL	4 543	X	14,79	X
3	Skařupa Jindřich Ing.	KSČ	1 551	X	5,04	X
4	Vlček Václav MUDr.	ODS	6 214	6 901	20,23	37,76
5	Opálka Miroslav RSDr.	KSČM	5 592	X	18,20	X
*6	Plaček Vladimír MUDr. Mgr.	ČSSD	9 347	11 372	30,43	62,23

„Ten výsledek označuje vlastně náš pohled na svět především ve dvou oblastech, ve zdravotnictví a sociální oblasti. Myslím, že to je nejdůležitější pohled, který zapůsobil na voliče, kteří se rozhodli podpořit mě,“ řekl Vladimír Plaček.

Vlček řekl, že je zklamán ne tím, že skončil druhý, ale že zvítězil program, který obsahoval spoustu slibů, ale v podstatě žádný návod na to, jak tyto sliby splnit zvláště v současné ekonomické krizi. „Myslím si, že tento program zřejmě povede k dalšímu zadlužování země a pak budeme předávat naši zemi s dluhy našim dětem,“ řekl Vlček. Sedmačtyřicetiletý Plaček byl zastupitelem Moravskoslezského kraje a je ředitelem Ústavu sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni.

V Opavě se změnilo vedení ČSSD. Dlouhá léta byl hlavou výkonného městského výboru opavský zastupitel a poslanec Václav Klučka. Ten v pondělí 8. října svůj post prohrál. Rozhodli o tom jeho straničtí kolegové v druhém kole hlasování poměrem hlasů 30 ku 25. Klučku v předsednickém křesle opavské ČSSD nahradil Radim Křupala. Radim Křupala, který pracuje jako ředitel městské příspěvkové organizace

Seniorcentrum v Opavě-Kateřinkách, uvedl: „Výměnu stráží považuji za úspěch a jsem rád, že většina mých názorově blízkých členů obsadila ve výkonném výboru místní organizace většinu míst.“ Václav Klučka stál v čele opavského výboru ČSSD sedm let. „Počkám si, jak se mému nástupci podaří splnit sliby, se kterými do volby šel. Budu se věnovat své poslanecké práci, ale dění v Opavě budu sledovat ještě pečlivěji než dosud,“ konstatoval Klučka.

Dne 1. října odvolalo představenstvo v čele s předsedou Janem Kramným dlouholetého ředitele Městského dopravního podniku **Hynka Voitka**. Představenstvo zmínilo manažerská pochybení, některé hlasy mluvily o špatných mezilidských vztazích mezi bývalým ředitelem a Janem Kramným. S odvoláním nesouhlasila řada lidí, kromě samotného exředitele také někteří zaměstnanci MDPO, občané, kteří jej přišli podpořit a část politické reprezentace města. „Za způsob, jakým představenstvo Voitka odvolalo, bych hlasoval pro odvolání tohoto představenstva,“ řekl např. René Černohorský, zastupitel za ČSSD. Miroslav Opálka (KSČM) sdělil: „Jednání zastupitelstva se zúčastním a před svým rozhodnutím budu ke zprávě předsedy představenstva žádat pro objektivní postoj i vyjádření managementu dopravního podniku,“. „Pana Voitka považuji za dobrého ředitele, který byl bezdůvodně odvolán. Na jednání opavského zastupitelstva budu po zástupcích města žádat informace a vysvětlení,“ vyjádřil svůj postoj Zbyněk Stanjura. Situaci v MDPO se zabývalo zastupitelstvo města Opavy na svém listopadovém jednání. Debata byla značně vyhrocená, nakonec se zastupitelstvo 27 hlasy usneslo na odvolání členů stávajícího představenstva. Členové svou funkci vykonávali až do zvolení nového představenstva. Nový ředitel dopravního podniku bude vybrán až v r. 2013.⁹⁰

Opavský zastupitel a bývalý primátor města **Zbyněk Stanjura** se v prosinci 2012 stal ministrem dopravy. Již před tím měl vysokou politickou funkci, neboť od roku 2011 až do jmenování ministrem zastával funkci předsedy poslaneckého klubu ODS. V minulosti se o něm dvakrát spekovalo jako o možném ministrovi, až se to skutečně povedlo. Premiér Nečas z něj udělal ministra dopravy. Také jeho opavští sokové přiznávali, že to pro Opavu nemusí být vůbec špatná zpráva. Zejména doufali, že Zbyněk Stanjura napomůže dostavbě silnice I/11 a obchvatu města. „Je to kvalitní politik, člověk ze špičky ODS,“ řekl k výběru Stanjury premiér Petr Nečas. Stanjura by měl dohlížet na fúzi resortů Ministerstva dopravy a Ministerstva průmyslu a obchodu.

⁹⁰ Další podrobnosti viz kapitola Doprava

Společně se Stanjurovou byla jako ministryně obrany zvolena Karolina Peake, avšak ve své funkci vydržela pouhých osm dní.

Stanjura ve vládě nahradí Pavla Dobeše ze strany LIDEM. „Budu chtít debatovat i s opozicí o tom, jestli jsme schopni nalézt shodu, které jsou klíčové stavby,“ řekl Zbyněk Stanjura. O svém rozhodování Zbyněk Stanjura řekl: „Po několika hodinách přemýšlení, nebylo to ihned, jsem tu nabídku a úkol přijal. Cíl je jednoduchý. Zlevnit provoz v celé té oblasti, všechny ušetřené peníze z provozu věnovat na investice a současně připravit to ministerstvo na sloučení, aby vzniklo naprosto logicky ministerstvo hospodářství. Je to proces na osmnáct měsíců. Práce tam bude dost.“

SAMOSPRÁVA

V této kapitole představuji hlavní události, které se týkaly samosprávných orgánů města (zastupitelstvo), chodu radnice, vyhlášek a dalších nařízení majících vztah k chodu města. V tomto roce proběhlo šest řádných zasedání zastupitelstva a jedno mimořádné a změnila se také četnost debatních odpolední pro veřejnost nazvaných Otevřená radnice.

V roce 2012 hospodařilo město Opava s plánovaným **rozpočtem** 1 244 036 600 Kč. Jednalo se o jeden z nejvyšších rozpočtů v historii města. Mezi největší výdajové položky patřily především Technické služby – 107 mil. Kč, dále Slezské divadlo – 68 mil. Kč, provoz školských zařízení – 67,7 mil. Kč, provoz Městského dopravního podniku – 66 mil. Kč a především plánované investice ve výši 388 mil. Kč. I přes všeobecné úspory bylo oproti předchozím rokům nutno výdaje na řadu položek navýšit. Naopak o jeden milión byl snížen rozpočet Slezského divadla v Opavě, což mělo celou řadu následků, viz dále. Město si muselo na svůj provoz zřídit úvěr. „Sestavit rozpočet není jednoduché v žádné době, nicméně v současné situaci jsme si mnohem více než kdykoliv dříve vědomi toho, že je třeba maximálně šetřit. Oproti prvnímu návrhu jednotlivých odborů a příspěvkových organizací jsme proto snížili celkovou rozpočtovou sumu o přibližně 115 miliónů korun,“ komentoval situaci primátor Zdeněk Jirásek. „V rámci rozpočtu jde do kultury více než 100 milionů korun, do sportu téměř 55 milionů a do sociální oblasti téměř 20 milionů,“ sdělil základní fakta primátor Jirásek. „Mezi hlavní investiční akce patří revitalizace vnitrobloků v Kateřinkách, rekonstrukce veřejného osvětlení a některých komunikací, výměna oken, oprava střechy a zateplení fasády jedné z budov Seniorcentra a dokončení rekonstrukce Kulturního domu Na Rybníčku.“⁹¹

Rozpočtové změny vyvolaly **pozdvížení ve Slezském divadle**. Vedení divadla reagovalo na snížení příjmů propuštěním několika zaměstnanců. K poslednímu lednu obdrželo výpověď pět sólistů opery, pět členů pěveckého sboru, dva členové baletu, dva techničtí pracovníci a jeden dirigent. Všem bylo vyplaceno tříměsíční odstupné. „Tato situace není lehká, ani pro vedení divadla ani pro zaměstnance, a to bez ohledu na to, jestli se jich propuštění osobně týká nebo ne,“ posteskl si ředitel divadla Jindřich Pasker. K tomuto kroku se vedení divadla uchýlilo poté, co z městského rozpočtu

⁹¹ Hláska č. 1, s. 10

dostalo o milión korun méně a rovněž kvůli nákladné rekonstrukci, která divadlo zatížila provozními náklady ve výši dvou miliónů. Primátor města Zdeněk Jirásek k tomu uvedl: „Ředitel divadla předkládal nejrůznější návrhy a upozorňoval na úskalí tohoto řešení. Bohužel v rozpočtu města se škrtilo téměř ve všech položkách, kromě školství a sociální oblasti.“ Vedení divadla sdělilo, že i bez propuštěných zaměstnanců bude divadlo schopno normálně fungovat, jen to bude organizačně náročnější. Nutno dodat, že Slezské divadlo má 188 zaměstnanců a dva soubory – činoherní a operní. Z toho je 115 umělců, 54 dělnických profesí (elektrikáři, kulisáci, krejčovské atd.) a 19 lidí pracujících v kancelářích.⁹²

Část zaměstnanců divadla se snížením rozpočtu nesouhlasila a sepsala petici, ve které uvedla, že požaduje navýšení rozpočtu Slezského divadla v Opavě. Dále v ní signatáři naléhavě žádali zastupitele města Opavy o přehodnocení celé situace ohledně dofinancování divadla již pro rok 2012 a příští sezóny. „Stávající provizorní stav, bez včasného zásahu, vážně naruší provoz obou souborů Slezského divadla v Opavě,“ uváděla doslova petice. Požadavku petice vyhověno nebylo a rozpočet zůstal zachován. V průběhu roku se situace částečně zklidnila a divadlo fungovalo i nadále.⁹³

Jako každoročně, tak i v roce 2012 poskytovalo město **sportovní a kulturní granty** na podporu různých akcí a zájmových činností. Novinkou roku 2012 bylo zavedení poukázkového systému, který měl zajistit podporu i malých sportovních organizací. Tato změna byla realizována z podnětu Sportovní komise města Opavy, jejíž členové se na novém systému podíleli. „V rámci grantů bude podporována soustavná činnost dětí a mládeže od 6 do 19 let včetně. Nově zavedený poukázkový systém by měl zabránit tomu, aby granty nebyly, tak jako tomu bylo v minulosti, výsadou jen pro velké instituce, ale aby na ně mohly dosáhnout i malé organizace,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. O konečné podobě grantů rozhodli zastupitelé na únorovém zasedání. Při rozdělování financí se vycházelo například z takových kritérií, jako jsou tradice projektu, velikost cílové skupiny projektu, finanční spoluúčast či významnost projektu. Město podpořilo sportovní akce částkou 550 tisíc Kč, na zájmovou kulturní činnost dětí a mládeže poskytlo 250 tisíc, na kulturní akce 850 tisíc, na ediční činnost 200 tisíc a na reprezentaci města 290 tisíc korun. Ke konci roku došlo k další změně,

⁹² <http://www.divadlo-opava.cz/tiskove-zpravy/2012/02/velka-vlna-propousteni-temer-pohltila-divadlo/>

⁹³ <http://www.divadlo-opava.cz/tiskove-zpravy/2012/02/%E2%80%9Epomozte-nam-zachranit-divadlo-zada-opavany-petice/>

neboť byl vyhlášen nový grantový okruh, a to podpora EVVO, který se zaměřuje na podporu projektů v oblasti životního prostředí.⁹⁴

Zpravodaj Hláska prošel od ledna 2012 několika změnami. „S novým letopočtem doznal menších změn i náš magazín Hláska. Setkáváme se s některými novými rubrikami, například s tradičními kuchařskými recepty opavského regionu, které možná obohatí i váš stůl,“ psal v jeho prvním čísle primátor města Zdeněk Jirásek.⁹⁵

Od ledna začala v Opavě platit **vyhláška omezující pití alkoholu** na veřejnosti. Vyhláška vymezila místa, na kterých je zakázáno pití alkoholu, pochůzkový prodej a vylepování plakátů na plochách k tomu neurčených. „Pro účely vyhlášky byl sestaven seznam míst, kde se nesmí na veřejnosti alkohol požívat, jedná se především o centrum města a přilehlé parky,“ vysvětlil náměstek primátora Daniel Žídek. Výčet ulic našli lidé na webových stránkách města, kde byla připravena i vizuální mapa. „Kromě zmíněných míst lze obecně říci, že alkohol není povoleno užívat v prostorách zastávek MHD, 100 metrů od všech školských zařízení včetně Slezské univerzity, 50 metrů od zdravotnických zařízení, hřbitovů a kostelů, nákupních center a sběrných dvorů,“ doplnila vedoucí právního oddělení magistrátu, Monika Schlauchová. Ve zvláštním režimu fungovaly letní zahrádky u restaurací, kterých se tato vyhláška netýkala, stejně jako neplatila u hromadných akcí pořádaných městem. Na stejných místech v centru města a v přilehlých parcích, kde bylo zakázáno konzumování alkoholu, nesmějí také pochůzkoví prodejci obtěžovat kolemjdoucí prodejem nejrůznějšího zboží a nabídkou služeb. „Na těchto místech je povoleno provádět pouze výzkumy veřejného mínění, výjimku tedy mají zpracovatelé různých anket a dotazníků,“ upřesnil Žídek. Poslední věc, kterou vyhláška řešila, je nelegální výlep plakátů. „Plakáty je možné vylepovat pouze na vyhrazených místech, ani na těch ale nesmějí vyvěšovat občané plakáty sami, ale vždy pouze prostřednictvím technických služeb, které tuto službu zpoplatňují,“ vysvětlila metodička magistrátu a spoluautorka vyhlášky Renáta Mráková. Sankce, které mohou být ve všech případech porušení vyhlášky uděleny, jsou dány zákonem. „Lahve s alkoholem mohou být konzumentům na místě odejmuty, nelegálně vylepené plakáty odstraněny. U veškerých případů porušení obecně závazné vyhlášky navíc samozřejmě hrozí bloková pokuta, případně správní řízení,“ uvedl na závěr ředitel Městské policie Opava Milan Kokoř.⁹⁶

⁹⁴ Hláska č. 1, s. 19

⁹⁵ Tamtéž, s. 3

⁹⁶ Tamtéž, s. 8

Na Magistrátě města Opavy a v rámci některých městských organizací došlo v průběhu roku k několika významnějším **personálním změnám**. Místo vedoucího odboru rozvoje města opustil k 30. červnu Ing. Petr Šnejdar a na jeho místo byla vybrána Ing. Martina Heisigová, jeho spolupracovnice z odboru, funkce se ujala 3. července.⁹⁷ Na odboru sociálních věcí skončila ke konci srpna Ing. Jindřiška Těžká. Na odboru majetku města skončil jako vedoucí Ing. Jiří Elbl, který se stal vedoucím oddělení správy a evidence budov, a byl nahrazen Mgr. Bc. Pavlem Vltavským. Z pozice ředitele Městského dopravního podniku byl k 1. říjnu 2012 odvolán Ing. Hynek Woitek, jehož post nebyl do konce roku 2013 obsazen. Výběrové řízení na nového ředitele proběhlo až v roce 2013. Po dvaceti letech se změnil také ředitel v příspěvkové organizaci Městské lesy Opava. Dne 1. dubna nastoupil Ing. René Binar a nahradil Ing. Otto Žallmanna, který odešel do starobního důchodu.

Z pozice ředitelky **Opavské kulturní organizace** byla odvolána Ing. Daniela Pekárková a byla nahrazena Ing. Janou Hynarovou. V OKO nastala celkem vyhocená situace. Na protest proti jednání nedávno jmenované ředitelky Daniely Pekárkové podali výpověď vedoucí Domu umění galerista Martin Klimeš a další čtyři zaměstnanci. Tuto iniciativu podpořilo také občanské sdružení Za Opavu, které s OKO přerušilo veškerou spolupráci. „Opavská kulturní organizace se pod současným vedením stala institucí, která se profiluje v rozporu s předpoklady a očekáváními, které jsou na ni kladeny,“ sdělil Tomáš Skalík, jednatel sdružení. To kritizovalo i vedení radnice. „V uplynulých dnech jsme byli svědky vyhocení konfliktu mezi zaměstnanci a vedením OKO, který vyvrcholil hromadnou výpovědí několika zoufalých zaměstnanců, kteří již nebyli ochotni dále snášet stres pracovního vypětí v otevřeném konfliktu s vedením.“ Na chování a jednání ředitelky Pekárkové sepsalo devět z patnácti zaměstnanců stížnost adresovanou městu. Hláska proto do OKO poslala kontrolu. Ta zjistila pouze drobná pochybení formálního charakteru a ředitelku potrestala dočasným snížením platu. Ředitelka Pekárková se vyjádřila, že je jí z celé situace smutno a těžko. Situace nakonec skončila smutnou „remízou“ – v organizaci skončila jak ředitelka, tak řada zaměstnanců.⁹⁸

Diskusní odpoledne nazvané **Otevřená radnice**, které vedení města zavedlo z důvodu zlepšení dialogu mezi občany-voliči a vedením města v roce 2011, doznala změn v četnosti konání. Aby se čelní představitelé města mohli na jednotlivé otázky lépe připravit a navíc přizvat také odborníky z jednotlivých oblastí, začaly se od září konat

⁹⁷ Informace z personálního oddělení MMO.

⁹⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/oko-za-opavu11062012.html

Otevřené radnice na předem připravená témata. Lidé měli možnost poslední čtyři měsíce roku 2011 postupně diskutovat o práci městské policie, sociálních službách, dopravě a školství. „V lednu se pak probíraly investiční akce na rok 2012,“ uvedla tisková mluvčí radnice Lada Dobrovolná. Zatímco prvních besed se zúčastnily desítky občanů, na několik posledních z nich jich přišla skutečně jen hrstka. Proto se vedení radnice rozhodlo omezit setkání na tři Otevřené radnice ročně s tím, že občané budou mít opět možnost ptát se na otázky z jakékoliv oblasti života ve městě. „Na poslední čtyři Otevřené radnice, s výjimkou té lednové o investicích, kde se sešlo 11 tazatelů, nepřišlo nikdy více než 7 lidí. Proto si myslím, že je opravdu škoda takto plýtvat časem vedoucích představitelů města, ale i úředníků, kteří byli připraveni na dotazy občanů odpovídat. Já osobně jsem Otevřené radnice moderovala a musím říci, že se jich účastnili stále stejní občané, kteří navíc často pokládali stále stejné otázky,“ vysvětlila další důvody tohoto rozhodnutí Dobrovolná. Redakce Hlásky vyzvala Opavany, aby napsali své náměty k diskusi na Otevřené radnici či jakékoliv návrhy na inovaci besed na adresu tohoto měsíčníku, ohlas však nepřišel ani jediný. „I to svědčí o tom, že by bylo zbytečné v budoucnu pořádat besedy každý měsíc, když o ně občané nemají zájem. Přesto jim možnost přijít se zeptat na cokoli ponecháme, jen se sníží periodicita besed,“ doplnila Dobrovolná. První Otevřená radnice v roce 2012 proběhla 11. ledna a hovořilo se na ní o již zmiňovaných investičních akcích města chystaných na letošní rok. Následující Otevřená radnice se konala první středu v květnu, poté proběhlo diskusní fórum 5. září 2012.⁹⁹

Na svém únorovém zasedání rozhodli zastupitelé o rozdělení 2 miliónů korun na **grantech pro místní kulturu a sport**. TJ Zrapos Opava, o. s. obdrželo 20 tisíc korun na uspořádání Velikonočního turnaje – XIX. ročník Mezinárodního turnaje zrakově postižených sportovců v kuželkách. Univerzitní sportovní klub Slezské univerzity v Opavě obdržel 15 000 korun pro soutěž Slezská brusle/Slezská bruslička. Občanské sdružení Bludný kámen dostalo na festival Pohyb-zvuk-prostor 60 000 korun. Imrich Veber získal na projekt HOMOurban 60 tisíc korun. Pro Asociaci studentů a přátel Slezské univerzity vyčlenili zastupitelé 50 tisíc na Opavský majáles. Občanské sdružení Za Opavu získalo na cyklus přednášek o architektuře, umění a památkové péči 30 000 korun. Opavskému filmovému klubu zastupitelé přiklepli 40 tisíc korun. Cyklus Nadějně vyhlídky nakladatelství Perplex obdržel 20 000 korun.¹⁰⁰

⁹⁹ Hláška č. 2, s. 8

¹⁰⁰ Hláška č. 3, s. 8-9

Dubnové zastupitelstvo se konalo 23. dubna. Zastupitelé se na svém druhém zasedání v tomto roce setkali opět ve 13 hodin. Probírala se např. Koncepce Městské policie Opava pro období let 2012–2016, stávající situace ve Slezském divadle, Změny č. 11 a č. 12 Územního plánu města Opavy, udělení Ceny Petra Bezruče a další body.¹⁰¹

Vedení města se začalo připravovat na aktualizaci svého **strategického plánu**. Platný Strategický plán rozvoje statutárního města Opavy na léta 2007–2020 byl zpracován v roce 2007 a bylo třeba jej přizpůsobit požadavkům nového programovacího období evropských fondů. Začátkem roku proběhla revize plnění stávajícího strategického plánu a poté byly sbírány podněty od občanů města. Vedení města mělo původně v úmyslu aktualizovat Strategický plán v průběhu roku 2012, nakonec se tato práce pod vedením odborné externí firmy protáhla do dalších let.¹⁰²

V roce 2011 se Opava stala členem **národní sítě Zdravých měst ČR**, jejichž cílem je vytvořit z města co nejkvalitnější a nejpříjemnější místo pro život svých obyvatel. Jedním z prostředků je zapojit je v co největší míře do rozhodování o dění ve městě. Lidé měli diskutovat na prvním veřejném fóru 21. března v Obecním domě u šesti „kulatých stolů“ o palčivých tématech z nejrůznějších oblastí. Hovořilo se mimo jiné i o životním prostředí. Podnětů se sešla skutečně celá řada. Podle počtu hlasů pak samotní Opavané sestavili seznam nejžhavějších problémů, ke kterým se mohli následně další občané vyjádřit v anketě.

Výsledkem prvního opavského Fóra Zdravého města se stalo celkem šest nejpalčivějších problémů tak, jak je vidí sami Opavané. Hlavní problémy byly:

- obnova kultivace zeleně, ochrana půdy v okrajových částech města a za městem,
- rozvoj sítě cyklostezek ve městě,
- sociálně patologické jevy, omezení hazardu ve městě,
- kritický stav školských budov (ZŠ, MŠ),
- dostupnost bydlení sociálního, startovacího, systém nájemního bydlení, pobytové sociální služby,
- využívání brownfields a dalších ploch.

Ke každému z problémů byla navržena opatření, která by měla pomoci problém řešit. Mezi opatřeními bylo například vybudování ochranné zeleně, vytipování vhodných

¹⁰¹ Podkladové materiály pro jednání dubnového ZMO

¹⁰² Hláska č. 4, s. 11

plach pro výsadbu zeleně, vybudování cyklostezek na ulicích Olomoucká a Krnovská nebo snaha získat investiční prostředky na opravy školských budov.¹⁰³

V dubnu 2012 udělilo zastupitelstvo města **Cenu Petra Bezruče** Ilju Hurníkovi za dlouhodobé zásluhy o rozvoj kultury Opavy. Cena Petra Bezruče představuje nejvyšší ocenění v oblasti kultury a je udělována jako výraz ocenění za dlouhodobé zásluhy o rozvoj kultury Statutárního města Opavy nebo výraz ocenění za mimořádný tvůrčí čin, který přispěl k dalšímu rozvoji kulturního života Statutárního města Opavy a regionu. Cena byla Ilju Hurníkovi slavnostně předána první náměstkyní primátora Pavlou Brady u příležitosti koncertu Okouzlení Hurníkem ve Slezském divadle 12. září. Hudební skladatel, klavírista, pedagog, spisovatel a dramatik Ilja Hurník má v Opavě své rodové kořeny, neboť zde studoval jeho otec a děda. S Opavou jej také pojí čestný název Základní školy na Ochranově ulici, světová premiéra opery Oldřich a Boženka ve Slezském divadle (1999), čestné členství Matice slezské i jeho osobní účast v porotách sborových a skladatelských soutěží, které se v našem městě konaly.¹⁰⁴

Město uvedlo v dubnu do funkce novou **romskou poradkyni**. V polovině března proběhlo na opavském magistrátě 1. kolo výběrového řízení na funkci romského poradce. K ústním pohovorům prošlo šest z původních čtrnácti uchazečů. „Komise nakonec doporučila Bc. Danielu Puschovou z Opavy, která nastoupila do funkce 16. dubna,“ sdělila 1. náměstkyně primátora Pavla Brady. Letos pětáctiletá Daniela Puschová doposud pracovala jako vychovatelka v Dětském domově v Radkově-Dubové. Během předchozí praxe působila např. jako učitelka odborného výcviku na učilišti na Husově ulici či jako učitelka odborných předmětů na Střední technické škole na Kolofíkově nábřeží. Pozici romského poradce jako kmenového zaměstnance úřadu považovalo současné vedení radnice za nezbytnou. Úkolem romské poradkyně bylo především zlepšovat komunikaci mezi úřadem a romskou komunitou či spolupracovat s romskými asistenty na základních školách. Součástí její práce bylo například také zpracovávat analýzy na úseku zaměstnanosti a vzdělání Romů, mapování sociální situace, bydlení či úrovně zdravotní péče v romských komunitách a předkládání návrhů opatření.¹⁰⁵

¹⁰³ Hláska č. 7, s. 6 a <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=50082>, publikováno 22. 3. 2012

¹⁰⁴ Více v kapitole Kultura

¹⁰⁵ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=51023>, publikováno 16. 4. 2012.

Opavané stáli v květnu a červnu **dlouhé fronty na občanky a pasy**. V těchto dvou měsících byla doslova v obležení příslušná budova magistrátu na Krnovské ulici. Nekonečné fronty žadatelů čekajících na nové elektronické občanské průkazy a pasy se tvořily i na přilehlém parkovišti a čekací doby se protáhly na několik hodin. Od června musely mít totiž nově cestovní doklady i všechny děti cestující do zahraničí. Nový zákon o výměně těchto dokladů vstoupil v platnost v lednu a vše bylo organizováno příliš narychlo. Žádosti o vydání dokladů lidé vyplňovali přímo na místě a na místě se také fotili. Vedoucí odboru vnitřních věcí Petr Sordyl k tomu poznamenal: „Ministerstvo vnitra nám neposkytlo potřebnou techniku pro zachování původního počtu obslužných míst, který se tak o dvě snížil. Celý proces přijetí žádosti se přitom až pětkrát prodloužil. Dříve navíc určitou část klientů řešily matriční úřady, dnes už všichni spadají pod nás.“ Na neúnosnou situaci, která byla podobná i v jiných městech, upozornil primátor Opavy Zdeněk Jirásek v březnu přímo ministra vnitra Jana Kubiceho. Prostřednictvím otevřeného dopisu ho mimo jiné žádal o finanční prostředky na zřízení dalších míst pro zpracovávání žádostí či jiná opatření. Ministerstvo odpovědělo v tom smyslu, že prioritou při zavádění nových typů občanských průkazů bylo zajistit funkčnost systému v termínu. Ministerstvo slibovalo provedení analýzy počtu fotokabin za první čtvrtletí roku 2012 u všech obecních úřadů s rozšířenou působností. Podle této analýzy pak mělo zvážit přidělení vlastních fotokabin tam, kde by bylo ohroženo vydávání průkazů. Opava však podle analýzy bohužel nebyla mezi sedmnácti městy, které ministerstvo vyhodnotilo jako nejrizikovější. „Rada města proto rozhodla o zakoupení dvou nových fotokabin na své náklady, navíc byl na danou agendu přijat jeden nový stálý pracovník a dva pracovníci na dobu určitou, tedy do doby, dokud se situace neuklidní,“ uvedl v Hlásce tajemník magistrátu Tomáš Elis. Podle něj stála tato opatření nemalé finanční částky. Úřad již investoval téměř 700 tisíc korun do stavebních úprav, které byly nutné k provozu daného oddělení. Navíc byly rozšířeny i úřední hodiny. Od června začal fungovat také dětský koutek, kde se děti mohly zabavit, než rodiče přijdou na řadu.¹⁰⁶

Jedenácté řádné **zasedání Zastupitelstva statutárního města Opavy** se uskutečnilo v pondělí 25. června od 13 hodin ve Sněmovním sále minoritského kláštera. Hlavním bodem programu byl závěrečný účet města za rok 2011. Dalším zajímavým bodem bylo Schválení plánu společných zařízení v rámci Komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Kateřinky u Opavy a Palhanec, které v těchto částech Opavy probíhají. Zastupitelstvu byly taktéž předloženy problémy města Opavy z pohledu

¹⁰⁶ Hláska č. 6, s. 4

veřejnosti a navrhovaná opatření, která vzešla z Fóra Zdravého města. Dlouho diskutovaným tématem bylo hospodaření obchodní společnosti Pila Hrabství s.r.o. a stav a vývoj lesního majetku příspěvkové organizace Městské lesy Opava. Bylo konstatováno, že se situace pro Pila Hrabství s.r.o. zhoršuje a výhled do budoucna je nejasný.¹⁰⁷

Radní v červenci schválili **smlouvu o poskytnutí licence k užití softwaru tzv. e-manažeru**. Tento systém by měl do budoucna umožnit městu lepší hospodaření s energiemi ve všech jeho budovách včetně objektů příspěvkových organizací. „Statutární město Opava nemělo dosud zpracovaný ucelený koncepční a systémový přístup k hospodaření s energiemi ve svých objektech. Řízení energetiky prostřednictvím energetického managementu by mělo přinést dlouhodobé zvyšování energetické efektivity majetku spravovaného městem,“ uvedl Jiří Elbl z odboru majetku města. Základním předpokladem energetického managementu je sběr dat o spotřebě energií minimálně v měsíční periodě a jejich archivace. „Očekáváme, že se nám na základě monitoringu spotřeby energií podaří odhalit místa s nevhodným režimem a spotřebu snížit. Například ani zateplením budov nemusí dojít k úsporám energií, pokud se přetápí a větrá,“ vysvětlila první náměstkyně primátora Pavla Brady. Systém bude sloužit také jako základ pro sdružený nákup energie, respektive pro nastavení parametrů smluvních vztahů. Výsledkem by mělo být také snížení paušálních plateb. „Zkušenosti s praktickou aplikací a spolehlivostí byly ověřeny mimo jiné v městech Jeseník, Jablonec nad Nisou, Děčín, Litoměřice. Všude, kde tento systém používají, pracuje spolehlivě a s dobrými výsledky,“ doplnila Pavla Brady. Zpřístupnění licence k užití aplikace e-manažer na období let 2012–2013 stálo město 29 500 Kč, roční poplatek za užívání aplikace v dalších letech činí 90 000 Kč, přičemž tato platba je vždy stejná při jakémkoliv množství monitorovaných objektů. Částka zahrnuje také zaškolení všech uživatelů, údržbu a upgrade aplikace a 50 hodin klientského servisu. Ten obsahuje kromě pomoci při řešení technických záležitostí rovněž poradenství k navrhování a provádění opatření, která vedou k vyšším úsporám energie. Za energie město ročně zaplatí řádově 55 miliónů Kč. Postupným zavedením nástrojů energetického managementu včetně realizace sdružených nákupů energií na komoditní burze se očekává úspora až 10 %.¹⁰⁸

Nově začala platit **vyhláška o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností**. O nedělích a státních svátcích, v době od 6 do 13 a od 19 do 22 hodin, kdy začíná

¹⁰⁷ Podkladové materiály pro jednání červnového ZMO

¹⁰⁸ Hláška č. 8, s. 7

noční klid, podle ní bylo zakázáno pracovat s nástroji způsobujícími hluk, např. sekačkami na trávu, cirkulárkami, motorovými pilami, křovinořezy apod. Porušení vyhlášky bylo kvalifikováno jako přestupek.

Město již také několikátým rokem zpracovávalo **územní plán**. V říjnu měli obyvatelé města možnost k němu podat své připomínky a námítky. Koncept byl vyvěšen na webových stránkách města a byl k nahlédnutí také na odboru hlavního architekta a územního plánu. Veřejné projednání konceptu se uskutečnilo v úterý 2. října ve Sněmovním sále minoritského kláštera, kde se sešlo několik desítek Opavanů. Na jejich otázky odpovídali představitelé města, magistrátu i projekční firmy. Vzhledem k tomu, že byly předloženy téměř tři stovky námitek a připomínek, vypořádávali se s nimi pracovníci odboru hlavního architekta řadu dalších měsíců.¹⁰⁹

Dvanácté řádné **zasedání zastupitelstva statutárního města Opavy** se uskutečnilo v pondělí 17. září od 13 hodin ve Sněmovním sále minoritského kláštera. Kromě klasických majetkových záležitostí a dalších spíše provozních a technických věcí byla ředitelem Městských lesů Ing. Binarem předložena pro zastupitele Koncepce a organizace řízení Městských lesů Opava p. o. Jednalo se o splnění červnového úkolu zastupitelstva města pro radu města, který zněl předložit na zasedání ZMO dne 17. 9. 2012 strategický záměr rozvoje příspěvkové organizace Městské lesy v horizontu deseti let. Koncepce obsahovala SWOT analýzu tohoto městského podniku a dále dílčí koncepce jednotlivých činností, jako jsou koncepce těžební činnosti, pěstební, školkařské a přidružené lesní činnosti, koncepce myslivosti, správy nemovitého majetku a personálního obsazení. Po delší diskuzi byla koncepce schválena.¹¹⁰

Opava zahájila tzv. **zelené úřadování**. V rámci projektu Environmentálně šetrný provoz Magistrátu města Opavy, neboli zkráceně zeleného úřadování, šlo o zlepšení chodu úřadu vzhledem k životnímu prostředí.¹¹¹

Na listopadovém zasedání zastupitelstva navrhl Marek Veselý odvolání **náměstkyně Pavly Brady**. Údajně proto, že je příliš zaneprázdněná a nemá čas se věnovat své funkci. Návrh na zařazení bodu do programu nakonec neprošel. Bylo ale odvoláno představenstvo Městského dopravního podniku Opava v čele s Janem Kramným. Byla

¹⁰⁹ Hláska č. 8, s. 4

¹¹⁰ Podkladové materiály pro zářijové jednání ZMO

¹¹¹ Hláska č. 8, s. 6, více viz Životní prostředí

také schválena dotace fotbalu a basketbalu, přičemž byly použity prostředky ze zdanění hazardu.¹¹²

Na posledním prosincovém jednání **zastupitelstva** se schvaloval např. rozpočet města na příští rok nebo také Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Také pro příští rok byla zachována sazba poplatku za provoz systému na částce 396 Kč za rok, děti do tří let věku jsou od poplatku osvobozeny.¹¹³

¹¹² Podkladové materiály pro jednání listopadového ZMO

¹¹³ Podkladové materiály pro jednání prosincového ZMO

EUROREGION SILESIA

Euroregion Silesia (ERS) byl ustaven v září 1998 na základě smlouvy o spolupráci mezi českým a polským sdružením. Hlavním předmětem jeho činnosti byla podpora a realizace česko-polské spolupráce v příhraničních regionech polského a českého Slezska a severní Moravy s cílem potlačit negativní vliv existence státní hranice, zajistit rovnoměrný rozvoj příhraničního území po obou stranách hranice a umožnit tak jeho plynulou integraci v rámci Evropské unie. Česká část ERS sdružovala 57 obcí a měst z okresů Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál a pěti přidružených členských organizací se sídlem na území města Opavy (Slezská univerzita v Opavě, Matice slezská, Okresní hospodářská komora Opava, MAS Opavsko, MAS Hlučínsko). Předsedou české části Euroregionu Silesia (ERS) byl od února 2011 primátor města Opavy Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., tajemnicí české části Ing. Jana Novotná Galuszková (od července 2000).

Nyní se zaměříme na některé důležité události v rámci Euroregionu Silesia v roce 2012.

V lednu byla zahájena realizace tříletého společného projektu všech česko-polských euroregionů s názvem **EUREGIO PL-CZ** pod vedením Euroregionu Silesia.

Prezídium ERS jako nejvyšší společný orgán na svém zasedání dne 16. března 2012 schválilo **nové směry činnosti euroregionu** na období 2012–2013. K cílům ERS kromě jiného patřila realizace II. etapy Fondu mikroprojektů v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR–PR 2007–2013. Dále si ERS vytyčil také aktivní účast při řešení problematiky přeshraniční dopravní infrastruktury a cestovního ruchu na území Euroregionu Silesia a rovněž účast v pracovních skupinách Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci.¹¹⁴

V dubnu se uskutečnilo **druhé setkání zástupců českých částí všech 13 euroregionů v ČR** s poslanci a zástupci ministerstva pro místní rozvoj v budově Poslanecké sněmovny ČR ve věci přípravy na nové období 2014–2020. Na tomto setkání, které proběhlo 10. dubna, si zástupci euroregionů nejprve vyměnili aktuální informace z jednotlivých příhraničních oblastí a zkušenosti z jednotlivých programů přeshraniční spolupráce, tj. česko-polského, česko-saského, česko-bavorského,

¹¹⁴ http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-euroregionu-uvod&show_menu=60

česko-rakouského a česko-slovenského. V odpoledních hodinách pak představitelům MMR – náměstkovi ministra Michalu Janebovi a řediteli odboru evropské územní spolupráce Jiřímu Horáčkovi – prezentovali své návrhy k problematickým záležitostem přeshraniční spolupráce v období 2014–2020. Největší problémy euroregiony viděly v poměrně úzkém tematickém zaměření budoucích programů, nižší míře dotace EU v programech evropské územní spolupráce a nezpůsobilost DPH v projektech.¹¹⁵

V září došlo ke schválení realizace projektu s názvem **Strategie rozvoje Euroregionu Silesia na období 2014–2020**. V září se také ustavila společná česko-polská pracovní skupina Euroregionu Silesia pro záležitosti ESÚS (Evropských seskupení pro územní spolupráci), jejímž úkolem je připravit podklady pro rozhodnutí orgánů Euroregionu Silesia, zda v budoucnu založí tento nový typ právního subjektu či nikoli.

V říjnu bylo schváleno přidružené členství Místní akční skupiny Hlučínsko, od této chvíle měl ERS celkem pět přidružených členů.

Zástupci ERS se 6. listopadu 2012 v Opavě účastnili **společného setkání zástupců vysokých škol z Opavy** (Slezská univerzita v Opavě) a Ratiboře (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu) a zástupců měst Opava a Ratiboř. „Setkání se konalo v návaznosti na smlouvu o spolupráci uzavřenou v červenci 2012 mezi oběma vysokými školami. Cílem setkání bylo projednat konkrétní oblasti možné spolupráce,“ uvedla k setkání tajemnice Euroregionu Jana Novotná Galuszková.

Euroregion Silesia také organizoval 29. listopadu v Ostravě úvodní konferenci společného projektu **EUREGIO PL-CZ** pod názvem „Možnosti a omezení česko-polské přeshraniční spolupráce“.

V polském Cieszynie se 3. prosince zástupci Euroregionu Silesia zúčastnili slavnostního podpisu zakládacích dokumentů **ESÚS TRITIA**, založeného Moravskoslezským krajem, Slezským a Opolským vojvodstvím a Žilinským samosprávným krajem.

Zástupci ERS se také zúčastnili ve dnech 4. až 5. prosince v Náchodě XVIII. zasedání Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci.

¹¹⁵ http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-o-programu

DOPRAVA

Události v této kapitole jsem pro větší přehlednost rozdělil na události související s Městským dopravním podnikem Opava a silniční, železniční a cyklistickou dopravu.

Městský dopravní podnik

Městský dopravní podnik Opava, akciová společnost, byl založen v roce 1995 a vznikl transformací státního podniku. Jediným akcionářem je statutární město Opava a výše základního kapitálu společnosti činí 169 719 000 Kč. V současné době MDPO, a. s. zajišťuje městskou hromadnou dopravu na území statutárního města Opavy a pěti přilehlých samostatných obcí – Slavkova, Otic, Chvalíkovice, Vršovic a Raduně. Provozuje čtrnáct trolejbusových a jedenáct autobusových linek, kterými za rok ujede přibližně 3 100 000 km a přepraví cca 11 500 000 cestujících. Tento provoz zajišťuje 185 zaměstnanců podniku. Vozový park MDPO, a. s. tvoří 34 autobusů a 34 trolejbusů, 43 vozů z tohoto počtu je nízkopodlažních. Průměrné stáří vozidel je 8,3 roku. Společnost od roku 2000 do obnovy vozového parku investovala cca 330 miliónů korun, z toho více než 140 miliónů získala formou dotací z fondů Evropské unie a Ministerstva dopravy. V roce 2012 MDPO, a. s. pořídil čtyři nové autobusy a v průběhu letních prázdnin uvedl do provozu nové odbavovací zařízení do vozidel, na které získal z fondů EU dotaci ve výši 85 % pořizovacích nákladů. V posledním průzkumu spokojenosti se službami městského dopravního podniku z října 2011 se z 597 oslovených cestujících 89 % vyjádřilo, že je s kvalitou služeb zcela nebo spíše spokojeno.¹¹⁶

Městský dopravní podnik přichystal od ledna 2012 **zdražení** všech druhů **jízdného** s výjimkou jízdenek pro důchodce nad 70 let. Například měsíční jízdenky zdražily jen o 15 korun na měsíc. „Ke zdražení jsme nakonec přistoupili především z důvodu nárůstu DPH z 10 na 14 %“, vysvětlil ředitel dopravního podniku Hynek Woitek. „Přestože očekáváme v příštím roce další růst cen nafty, energií, materiálů a nakupovaných služeb, rozhodli jsme se tyto rostoucí náklady do jízdného nepromítnout. Abychom však zachovali současný rozsah a kvalitu dopravní obslužnosti, musíme toto navýšení pokrýt. Rozhodnutím představenstva dopravního

¹¹⁶ Hláska č. 4, s. 22

podniku se navýšení rozložilo částečně na vrub MDPO, částečně na město Opavu a částečně na cestující,“ vysvětlil Woitek. Většina typů jízdného je dotována městem. Bez dotací je asi 28 % jízdného, jedná se o jednorázové jízdné placené v hotovosti a z elektronické peněženky. Kompenzace slev z jízdného, kterou dopravní podnik očekával od města v roce 2012, se pohybovala okolo 66 miliónů korun. Jak vypadaly ceny jízdenek po zdražení? Například třicetidenní nezlevněná jízdenka (zóna 30) přišla Opavany na 393 Kč, 30denní nezlevněná (zóna 30 a 350) na 502 Kč, plné jízdné placené v hotovosti vyšlo na 13 korun, zlevněné v hotovosti na 8 a plné jízdné placené z elektronické peněženky přišlo na 11,10 a zlevněné na 6,20.¹¹⁷

U příležitosti Dne dětí, který pořádal Magistrát města Opavy, se uskutečnil 26. května také **Den otevřených dveří** v Městském dopravním podniku Opava. Zájemci o prohlídku areálu vozovny MHD mohli k cestě do Kylešovic využít autobusu Solaris Urbino ev. č. 146 s celovozovou reklamou na Den dětí, který zdarma jezdil mezi vozovnou a centrem města a odpoledne také ke koupališti. Každý, kdo měl zájem, si mohl prohlédnout prostory vozovny v Kylešovicích, kryté stání vozidel MHD, dílny údržby autobusů a trolejbusů, ruční i strojní myčku. Dále byly k vidění různé typy autobusů a trolejbusů včetně technických a montážních vozidel. Jako tradičně byl velký zájem o historickou opavskou tramvaj s číslem 7. Pro děti byly opět připraveny soutěže jako malování na trolejbus, na vozovku nebo nasazování sběračů na troleje. Mimořádný zájem a to nejen u dětí byl o letošní novinku, jízdu autobusem SOR 10,5 ev. č. 139 přes myčku.¹¹⁸

Vozy městské hromadné dopravy dostaly v létě **nový odbavovací systém** s tím, že jeho funkčnost bude testována a v případě bezvadného provozu bude městu předán. Pomocí něj mohli cestující například sledovat, jaká částka se jim odečítá z jejich elektronické peněženky. Nový systém byl také přehlednější díky barevnému displeji a poskytoval příjemnější ovládání. Stávající systém se používal od roku 1997 a byl již na konci své životnosti. S novým systémem byl dopravní podnik konečně schopen naplňovat požadavky koordinátora krajského integrovaného dopravního systému (KODIS s. r. o.). Jak uvedl ředitel MDPO Hynek Woitek, jeho společnost uspěla s projektem na obnovu odbavovacího systému a obdržela dotaci ve výši 85 % z uznatelných nákladů. První změna se týkala akceptování a vydávání nových čipových karet ODIS, která na území Moravskoslezského kraje postupně nahradila několik průkazek, karet a různých typů papírových jízdenek, jež sloužily k autentizaci

¹¹⁷ Hláska č. 1, s. 9

¹¹⁸ Viz web MDPO: <http://www.mdpo.cz/index.php?menu=aktuality&aktualita=155>

a prokázání platnosti v Moravskoslezském kraji. Od zavedení ODIS se očekávalo zjednodušení odbavení cestujícího u různých dopravců v rámci ODIS. Kartu bylo možno používat, aniž by cestující řešil tarifní systém konkrétního dopravce, nenutila nikoho k žádným výjimečným a mimořádným úkonům, stačilo, když cestující věděl, kam jede. Očekávalo se zrychlení, zjednodušení a zpřesnění odbavení řidičem či průvodčím. Mimo uvedených výhod přechodu stávajících průkazek či karet na jednotnou kartu ODIS očekával dopravní podnik od modernizace odbavovacího systému i zlepšení svých služeb pro cestující. Především hlášení zastávek, které bude probíhat automaticky pomocí sledování souřadnic přes GPS, nebude závislé na lidském faktoru a jeho chybách. Rovněž sledování skutečného provozu vozidel by mělo ve svém důsledku přinést zpřesnění provozu, a tím vyšší kvalitu služeb. Nové odbavovací zařízení pro odbavení pomocí čipové karty ve vozidlech navíc disponuje barevným dotykovým displejem.¹¹⁹

V srpnu oslavil MDPO výročí **60 let od zavedení trolejbusové dopravy**. V rámci oslav se konal 25. 8. také Den otevřených dveří v sídle společnosti na Kylešovské ulici. Veřejnosti byla zpřístupněna měnírna elektrického proudu na ulici Almužnické a byl také vypraven historický trolejbus Škoda 9 TR H. V areálu MDPO na veřejnost čekalo například promítání filmů a výstava fotografií se zaměřením na historii trolejbusové dopravy a také na historii i současnost celé městské hromadné dopravy v Opavě, prezentace současného vozového parku a obslužných vozidel anebo ukázka historické tramvaje.¹²⁰

V Opavě byly v roce 2012 přejmenovány **některé zastávky**. Z důvodu sjednocení názvů zastávek v rámci integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS a celostátního informačního systému CIS došlo od 1. července k přejmenování nebo doplnění názvů některých zastávek. Nově se tak v jízdních řádech objevily zastávky *Kylešovice Na Dolní hrázi* (bývalá Kylešovice horní, linka 215), *Kylešovice hřbitov* (U hráze, linka 215), *Kateřinky Stříbrné jezero* a *Kateřinky Stříbrné jezero točna* (Kateřinky Sádrovna, linka 213), *Albert hypermarket* (Hypernova, linka 204–221), nebo *Kylešovice Bílovecká*, *Kylešovice Vaníčkova*, *Jaktař mrazírny*, *Raduň škola*, *Suché Lazce Přerovec*, *Vávrovce Držkovice* apod.¹²¹

¹¹⁹ Hláška č. 7, s. 5

¹²⁰ viz web MDPO: <http://www.mdpo.cz/index.php?menu=aktuality&aktualita=161>

¹²¹ Hláška č. 7, s. 5

Představenstvo Městského dopravního podniku Opava v čele s Janem Kramným **odvolalo první říjnový den z funkce ředitele Hynka Woitka**. Důvodem měla být podle oficiálního vyjádření Jana Kramného ztráta důvěry. Své vyjádření Jan Kramný rozeslal médiím a snažil se v něm vysvětlit důvody, které vedly představenstvo k tomu rozhodnutí. Mnoho z nich však podléhalo podle Kramného obchodnímu tajemství, avšak některé ve svém dopise popsal. „Například výběrové řízení, které pan Woitek vypsal na ‘revizory’ bez vědomí a v přímém rozporu s názorem představenstva. To je totiž přesvědčeno, že město, kde mohou občané nastupovat do MHD pouze předními dveřmi a jsou tedy vždy kontrolováni řidičem, revizory potřebuje v mnohem menším rozsahu nebo v jiné formě,“ uvedl Kramný. Dalšími důvody byly například předražené účty za čištění vozidel MHD. „Za velký a skutečně závažný problém vedoucí k odvolání pana Woitka je možné označit také jeho neschopnost připravit za 2 roky návrhy nového odbavovacího systému, který by umožnil větší komfort pro cestující. Zadání hovořilo například o přestupném jízděném, možnosti nástupu více dveřmi, návaznosti spojů apod.,“ doplnil Kramný s tím, že se představenstvo skutečně ve velké míře setkalo s neochotou pana Woitka k inovacím.¹²²

Hynka Woitka přišlo v pátek 12. října, stejně jako v následující pondělí 15. října, podpořit před Hlásku několik desítek jeho známých a přátel. Rozvinuli zde transparent s nápisem „Chceme na radnici i v MDPO poctivé lidi. Podporujeme Ing. Hynka Woitka“. Valná hromada na svém zasedání 15. října potvrdila, že důvody k odvolání ředitele, které předložilo představenstvo této městské firmy, byly dostačující. Některým radním však způsob Woitkova odvolání vadil. Konkrétně se jednalo o tři radní z celkových jedenácti. „Přestože někteří členové rady způsob odvolání označili za manažerské pochybení představenstva, většina se shodla na tom, že šlo o právně zcela čisté a v dané situaci nezbytné řešení,“ vysvětlila mluvčí radnice Lada Dobrovolná. Valné hromady se zúčastnil jak bývalý ředitel dopravního podniku, tak členové představenstva, kteří měli podat podrobné informace a vysvětlit všechna svá stanoviska. Lidé rovněž podepisovali proti Woitkovu odvolání petici, kterou se 184 podpisy předali na podatelnu. Způsob odvolání ředitele se jevil podivným také například Vojtěchu Turkovi. „Jsou tam možná okolnosti, které neznám. Nicméně k odvolání tak razantnímu by měly být vážné důvody,“ řekl Vojtěch Turek a upozornil, že dozorčí rada nebyla informována ani o odvolání ani o konání valné hromady. Jednání probíhalo za zavřenými dveřmi až do deváté hodiny večerní. V jejím průběhu

¹²² dopis Jana Kramného ze 17. října 2012

bylo dokonce navrženo, aby bylo představenstvo dopravního podniku odvoláno, rada však tento návrh neodsouhlasila.¹²³

Odvolání představenstva MDPO bylo schváleno na zastupitelstvu v listopadu. Svou činnost ukončilo představenstvo v čele s Janem Kramným až po zvolení nového představenstva v roce 2013.

Na podzim roku 2012 se dočkaly rekonstrukce **zálivy u zastávek** městské hromadné dopravy například na Olomoucké ulici. Šlo mimo jiné o zastávky U Soudu nebo Horovo náměstí.

Železniční doprava

Výsledky soutěže **O nejkrásnější nádraží roku 2012** byly pro Opavu potěšující. Vyhrála totiž právě stanice Opava-východ. Výsledky byly vyhlášeny v Hlavním sále Valdštejnského paláce Senátu ČR dne 12. prosince 2012. „Nejkrásnějším nádražím ČR bylo zvoleno slezské nádraží Opava-východ, které je centrálním uzlem regionu – vychází odsud tratě do Ostravy-Svinova, Krnova, Jakartovic, Hradce nad Moravicí a trať do Hlučína s odbočkou do Chuchelné,“ píše se v oficiálním stanovisku k výsledkům soutěže. Budova opavského východního nádraží byla dostavěna již roku 1851 v pozdně klasicistním slohu podle návrhu architekta Ernesta Ehrenause a v letech 2004–2008 prošla nákladnou rekonstrukcí v souvislosti s elektrifikací a celkovou rekonstrukcí trati, při které byl kladen důraz na zachování původního rázu budovy včetně unikátních nástropních maleb. Zároveň také vznikla moderní nástupiště propojená podchodem a byl vytvořen terminál pro přestup na městskou i příměstskou autobusovou dopravu.¹²⁴

Silniční doprava

Řidiči se konečně po téměř dvou letech dočkali otevření **Jižního obchvatu**. Stalo se tak dne 29. srpna. Stavělo se od října 2010 v rámci projektu Silnice 2009 – Obchvat Opavy. Na projektu se podílelo město Opava společně s Moravskoslezským krajem. „Celkové náklady na stavbu se vyšplhaly na 573 milióny korun. Město dalo na stavbu 31,5 miliónu,“ přiblížil náměstek primátora Daniel Žídek finanční náročnost investice.

¹²³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/protest-odvolani-hynek-woitek12102012.html

¹²⁴ <http://www.nejnadrazi.cz/results.php>

Dopravní stavba zahrnuje dva rondely, rekonstruovaný železniční podjezd na trati Opava-východ – Ostrava a nové přemostění železniční trati Opava – Hradec nad Moravicí. Stavba měla být původně dokončena již před prázdninami. Zdržení však způsobil záchranný archeologický výzkum, při kterém pracovníci Národního památkového ústavu objevili nálezy z doby bronzové. První úsek mezi Kylešovicemi a Komárovem byl otevřen 16. července.¹²⁵ Celý jižní obchvat se dočkal slavnostního otevření 29. srpna. Obchvat měří celkem 4,8 km a jeho zhotovitelem byla firma Strabag ve spolupráci s firmou Silnice Morava.¹²⁶

Řidiči se po několikaměsíční rekonstrukci dočkali zprovoznění ulic **Janská a Bílovecká**. Od 12. prosince byly obě ulice opět průjezdné. „Stavební práce byly započaty 27. února 2012 uzávěrou předmětné komunikace,“ uvedl Rudolf Klapetek z odboru dopravy Magistrátu města Opavy a doplnil: „V rámci prací byla provedena modernizace průjezdného úseku silnice, rekonstrukce stávajícího chodníku a vybudování nové cyklistické stezky v obou směrech včetně rekonstrukce všech inženýrských sítí, a to od objektu železniční stanice Opava-východ po podjezd železničního mostu na trati Opava-východ – Krnov v celkové délce 1055 metrů.“ Rekonstrukcí ulic bylo dosaženo mnohem větší plynulosti dopravy, než tomu bylo v minulosti. Zároveň zde byl zajištěn bezpečný provoz cyklistů a chodců. „Na základě závěrečné kontrolní prohlídky stavby byl dne 12. prosince od 14 hodin plně obnoven provoz,“ uvedl dále Klapetek. Investorem stavby byl Moravskoslezský kraj, zastoupený Správou silnic Moravskoslezského kraje, spolu se Statutárním městem Opava. Zhotovitelem stavby byla společnost EUROVIA CS. Celá stavba podle předběžných kalkulací stála 46,4 miliónu korun. Moravskoslezský kraj přitom uhradil 26,5 miliónu korun za vozovky, včetně dopravního značení a odvodnění a za některé přeložky inženýrských sítí. Město Opava zaplatilo ze svého rozpočtu chodníky, cyklostezky, veřejné osvětlení a trakční vedení včetně stožárů či zbývající přeložky celkem za 19,9 miliónu korun.¹²⁷

¹²⁵ Hláska č. 7, s. 5

¹²⁶ Viz Opavský a Hlučínský deník, 28. 8. 2012, s. 1

¹²⁷ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=57139>, publikováno dne 12. 12. 2012

Cyklistická doprava

Výstavba dlouho očekávané cyklistické stezky, **Slezské magistrály**, vedoucí z Krnova přes Opavu do Velkých Hoštic, probíhala od konce roku 2011. Ukončena byla v květnu 2012. Stezka v délce třiatřiceti kilometrů se stala významnou cykloturistickou tepnou v západní části Moravskoslezského kraje a bude tou nejdelší na Opavsku. V roce 2011 probíhaly stavební práce na území všech obcí, kterými její trasa prochází. Cyklisté si mohli zpočátku vyzkoušet první zrealizovaný úsek mezi Krnovem a Úvalnem. Trasa cyklostezky více méně kopírovala tok řeky Opavy a její povrch byl převážně asfaltový. „V některých lokalitách však použití asfaltu nebylo možné. V takových místech je povrch cyklostezky zhotoven z materiálu blízkého přírodě,“ vysvětlil Martin Dostál z odboru rozvoje města a strategického plánování. Tato páteřní cyklostezka v západní části kraje umožní rozvoj turistického ruchu. V neposlední řadě se zvýší bezpečnost cyklistů, kteří projíždějí mezi Krnovem, Opavou a Velkými Hošticemi. „Jednalo se o velmi náročnou liniovou stavbu. Při její výstavbě fungovala velmi dobrá spolupráce mezi námi jako investorem, zhotovitelem a starosty obcí na trase cyklostezky,“ dodává Martin Dostál. Investorem bylo Statutární město Opava, na realizaci spolupracovalo město Krnov s obcemi Úvalno, Brumovice, Holasovice a Velké Hoštice. V rámci Moravskoslezského kraje představuje stavba Slezské magistrály jednu z nejlépe připravených investic. Celkové náklady této stavby se pohybují kolem 64,9 miliónu korun. Na spolufinancování výstavby se podílela Evropská unie v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, a to částkou 54,9 miliónu korun. Rozdíl mezi dotací a výslednou částkou uhradila partnerská města i obce.¹²⁸

Opavané stále častěji používali pro pohyb po městě a jeho okolí **jízdní kola**. Cyklisté v té době mohli využívat již šestnáct cyklotras. Samotnou Opavou vedla síť cyklostezek o celkové délce téměř 22 kilometrů. Nejčastěji šlo o stezky pro chodce a cyklisty se společným provozem, kterých bylo asi 14 kilometrů. Přímo ve městě však nechyběly ani úseky cest s vyhrazeným pruhem pro cyklisty nebo značky umožňující cyklistům na některých místech vjezd do jednosměrek. Kromě cyklostezek přímo ve městě procházejí Opavou také cyklotrasy. Ty jsou značeny žlutými značkami a jedná se o úseky, které vedou po silnicích, vhodných místních a účelových komunikacích. Cyklotrasy se dělily celkem do čtyř tříd od mezinárodních tras 1. třídy po místní trasy 4. třídy. Opavou neprocházela v té době žádná mezinárodní trasa. Zato však městem procházela nově dokončená trasa č. 55 Slezská magistrála vedoucí z Kravař přes

¹²⁸ Hláska č. 3, s. 6 a Hláska č. 6, s. 9

Opavu až do Jeseníku nebo dále cyklotrasa č. 551 z Kružberka přes Hradec nad Moravicí až do Opavy.¹²⁹

Různé

Opava se opět připojila k **Evropskému týdnu mobility**. V období od soboty 15. do čtvrtku 20. září byla v Opavě připravena celá řada akcí, při kterých si na své mohli přijít skateboardisté, inlinisté, cyklisté či běžci. Evropský týden mobility v Opavě zahájilo slavnostní otevření nového skateparku v Městských sadech. Příznivci inline bruslení se před 20 hodinou mohli přemístit z Městských sadů na Horní náměstí, kde začala v tomto roce poslední noční projížďka Blade Nights Opava. V pondělí 17. září patřil Schösslerův salónek v Obecním domě od 17 hodin cyklistům. Tématem besedy byly nové trendy v cyklo dopravě a rozvoj sítě cyklostezek v našem městě, o čemž diskutovali cyklokoordinátor rozvoje cyklistické dopravy v ČR Jaroslav Martínek, cyklokoordinátor cyklistické dopravy v Opavě Dušan Vaculčík a Zuzana Prokšová z odboru hlavního architekta. Pro školy i veřejnost byl ve čtvrtek 20. září připraven od 9 hodin Den bez aut. Horní náměstí zaplnily informační stánky o cyklistické a veřejné dopravě ve městě, dopravně-preventivní akce policie, ukázky první pomoci, zážitkové aktivity a soutěže v jízdě na netradičních vozidlech, kvízy, malování pro děti nebo ukázky funkčního tréninku. V tento den také bylo do 17. hodiny uzavřeno Dolní náměstí a ulice Mezi Trhy, Pekařská (k Domu umění) a Mnišská. Těmito ulicemi projela během Dne bez aut jen městská veřejná doprava. Evropský týden mobility završil Běh centrem Opavy, který odstartoval 20. září v 17 hodin. V centru města byla připravena trať o čtyřech různých délkách: 1,5 a dále 3, 6 a 10 km.¹³⁰

¹²⁹ Hláska č. 7, s. 10–11

¹³⁰ Hláska č. 8, s. 32, viz také kapitola Veřejný a politický život.

OBCHOD, SLUŽBY A PENĚŽNICTVÍ

Kulturní dům na Rybníčku našel od října 2012 nové provozovatele. Restaurace ve sklepě v místě, kde byl bar Peklo, a kavárna v přízemí nadále čekaly na své nájemce.¹³¹

Areál bývalé konzervárny Seliko na Sadové ulici začal znovu ožívat. Do areálu se nastěhovala například autokosmetika Autooasa, prodejna Auto Kelly nebo Djusu Opava, firma zabývající pronájmem a údržbou nemovitostí, a další provozovny.

Po rozsáhlé přestavbě se otevřel 15. listopadu nový obchodní komplex **Breda a Weinstein**. Nové obchodní centrum vzniklo na místě bývalého pivovaru a částečně také bývalé tržnice. Část obchodů byla otevřena až v druhé vlně v polovině prosince (například Reserved). Některé obchody v centru města změnily v této souvislosti nájemce či provozovatele, protože se přesunuly právě do nové Bredy. Stalo se to například prodejně O2 na Dolním náměstí nebo Knihkupectví Euromedia na ulici Mezi Trhy. Právě na největší obchodní dům své doby odkazuje nové centrum také svým názvem. „Značka Breda & Weinstein je po více než sto let synonymem pro nakupování v Opavě, Bruntále, Jeseníku, Krnově i okolí,“ řekla Vendula Kožiolová, marketingová manažerka Bredy & Weinstein. „Snažíme se nabídnout vyváženou kombinaci obchodů, služeb, gastronomie, zábavy, kultury a volnočasových aktivit,“ přibližuje dále. Ve čtyřpatrové budově se tak kromě obchodů nachází také šestisálové multikino s 660 sedadly, velký dětský koutek, vlastní minipivovar nebo stylová kavárna umístěná v renovovaném sále staré varny. Nové obchodní centrum vzniklo na místě bývalého pivovaru Zlatovar, který v Opavě fungoval více než 180 let.

V průběhu sedmi měsíců, kdy vznikala samotná konstrukce obchodního centra, bylo použito celkem více než 30 tisíc m³ betonu a téměř 3 tisíce tun oceli. Dělníkům stavební firmy trvaly práce na monolitických konstrukcích centra více jak 100 tisíc hodin. Stavba centra představovala také spoustu pracovních příležitostí – v některých dnech se na stavbě pohybovalo až 750 osob. Celková investice se nakonec vyšplhala do výše 1,4 miliardy korun.

Primátor Opavy Zdeněk Jirásek byl obchodním srdcem Opavy podle svých slov nadšen a věří, že si jej zamilují jak občané Opavy, tak i široké spádové oblasti. „Byl

¹³¹ Hláška č. 9, s. 8

jsem pro zachování genia loci starého pivovaru, a to se díky zachování pivovarského komínu, který je dominantou stavby, jistě podařilo.“

Benzinka Globus rozšířila otevírací dobu a byla od tohoto roku v nonstop provozu.

Ve městě přibýlo několik nových prodejen řeznictví **Latoň a Wieder**.

V červenci otevřela **nová kavárna na Ružové ulici** a rovněž nově byla otevřená kavárna **Dolce Vita** na Hrnčířské.

Prodejna s etnickým zbožím **Satori** se přemístila v květnu o pár desítek metrů dále z místa poblíž křižovatky Olomoucké a Krnovské ulice do objektu obchodního domu Breda.

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Město Opava se v roce 2012 zabývalo především prodejem a pronájmem prázdných objektů Dukelských kasáren, zastupitelé také rozhodli o nových pravidlech pronájmu městských bytů a svého majitele změnila rovněž bývalá porodnice.

Radní schválili v lednu roku 2012 záměr prodeje **Dukelských kasáren**. Areál získalo město v roce 2008. Na jeho využití bylo zpracováno již několik studií. Ty společně se zkušenostmi z evropského projektu Repair, který byl zaměřen na využívání areálů opuštěných armádou, posloužily jako podklad pro vypracování strategického materiálu s názvem Záměr využití Dukelských kasáren v Opavě. „Hlavní filozofií tohoto materiálu je snaha rozdělit areál na tři logické funkční celky, které budou mít relativně rozdílnou náplň,“ vysvětlil autor projektu, vedoucí odboru rozvoje města a strategického plánování Petr Šnejdar. „Zjednodušeně lze říci, že se jedná o historickou část, která by byla určena pro vzdělávání, sociální služby, volnočasové aktivity, administrativní sídla firem či komerční nebo sociální bydlení. Dále o část podnikatelskou, kde by sídlily firmy, sklady, či drobné manufaktury. V horní části by pak zůstalo zázemí pro sportoviště a heliport, jehož zachování je zde vyžadováno pro potřeby v krizových situacích.“ Snahou města bylo co nejrychleji obsadit co největší počet dosud prázdných budov, aby dále nechátraly a aby tak město nemuselo investovat do jejich údržby. „Dalším cílem pak je, aby se doposud uzavřený areál propojil se svým okolím a stal se tak přirozenou součástí města,“ doplnila náměstkyně Pavla Brady.

Do doby prodeje přitom město chtělo nabídnout Dukelská kasárna například tuzemským i zahraničním televizním společnostem s tím, že v případě zájmu mohou natáčet v těchto autentických historických prostorách. Dukelská kasárna však ani v té době nezela prázdnou. Prostory využívali jako sklad nejen město Opava ale také OKO a divadlo, pořádala se zde cvičení sdružení dobrovolných hasičů, kteří zde mají stejně jako jejich kolegové z profesionálního hasičského záchranného sboru MS kraje své sklady.¹³²

Zastupitelé na svém červnovém zasedání pověřili radu města sestavením dočasné pracovní skupiny, která by se do budoucna intenzivně věnovala detailnímu dopracování koncepčního materiálu o možném využití Dukelských kasáren.¹³³

¹³² Hláska č. 2, s. 7

¹³³ Hláska č. 7, s. 4

Jeden z objektů kasáren se podařilo prodat v první polovině roku 2012. Podle tiskové mluvčí Opavy Lady Dobrovolné objekt v minulosti sloužil jako výuková hala složená z učebního bloku s garážemi a přilehlého bloku pro administrativu. „Zároveň byl prodán také pozemek pod touto částečně dvoupodlažní budovou o celkové výměře cca 1850 m² a také kus pozemku, který je situovaný před budovou jako zpevněná betonová manipulační plocha,“ dodala Dobrovolná. Podle náměstkyně primátora Pavly Brady o jmenované nemovitosti projevila zájem společnost Novus Bike, s.r.o., jejíž hlavní činností je montáž a prodej jízdních kol značky Sundance. Firma za tyto objekty podle Brady městu zaplatila celkovou kupní cenu 7,5 miliónů Kč. Společnost Novus Bike v minulosti podnikala v Otčích, o svůj areál však kvůli požáru přišla. Objekt v areálu bývalých kasáren plánovala zrekonstruovat a zřídit zde nejen sídlo a montážní zázemí firmy, ale také prodejnu jízdních kol případně i jejich půjčovnu. „Vzhledem k tomu, že uvedená společnost většinou zaměstnává obyvatele Opavy, je určitě v zájmu města takovou firmu na svém území mít,“ zdůvodnila jeden z aspektů prodeje Pavla Brady a dodala: „Prodej těchto objektů je navíc i významným impulsem dalšího využití Dukelských kasáren do budoucna.“ Náklady na jeden rok údržby kasáren se pohybovaly ve výši cca 970 tisíc korun.¹³⁴

Dalším objektem, který hledal svého nájemce, byla **bývalá porodnice**. Do výběrového řízení na porodnici se přihlásil pouze jeden zájemce – Miroslav Glos. „Ačkoliv se do výběrového řízení přihlásil jen jeden účastník, rozhodla se rada města jeho nabídku akceptovat, a to především z důvodu záměru budoucího využití tohoto objektu,“ uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady a dále vysvětlila: „Uchazeč hodlá z tohoto areálu vybudovat domov pro seniory, což je přesně to, co si zde velká většina Opavanů představovala.“ Objekt město prodalo za 20,1 miliónu korun. V průběhu roku 2012 započala rekonstrukce, která by měla být dokončena v roce 2013.¹³⁵

Rada města schválila 26. března **nová pravidla pro obsazování městských bytů**. Definitivně se tak ruší systém obsazování bytů nabídkou nejvyššího prvního nájemného, který fungoval od roku 2006. Byty, které nejsou specifikovány jako sociální, tj. běžné nájemní byty, budou přidělovány na základě nejvyšší nabídky měsíčního nájemného za 1 metr čtvereční podlahové plochy bytu oproti dřívějšímu systému, kdy se soutěžilo o nejvyšší první měsíční úhradu na nájemném. Otevírání obálek s žádostmi a nabídkami nájemného na jednotlivé byty bude probíhat veřejně

¹³⁴ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=52652>, publikováno 5. 6. 2012

¹³⁵ Hláska č. 4, s. 6

bez jakéhokoliv omezení přístupu fyzickým osobám. Toto nařízení nabylo účinnosti od 3. září 2012.¹³⁶

Město nechalo zateplit **bytové domy na Horním náměstí** čísla orientační 27, 28, 29, 30. Práce probíhaly od července do září a domy se tak dočkaly výměny oken a zateplení fasád. Město do opravy investovalo 6,4 miliónu korun včetně DPH.¹³⁷

Městské lesy dostaly nového ředitele. Město Opava 21. prosince roku 2011 vyhlásilo výběrové řízení na obsazení místa ředitele příspěvkové organizace Městské lesy Opava se sídlem ve Skřipově. Do výběrového řízení se přihlásili celkem čtyři uchazeči, z toho jeden odstoupil před ústními pohovory, které proběhly 20. února. Komise doporučila k přijetí Reného Binara, kterého rada města 29. února jmenovala ředitelem Městských lesů Opava s účinností od 1. dubna.¹³⁸ Městské lesy hospodaří na 2 227,93 ha pozemků, z toho 2 167,77 ha tvoří porostní půda. Od roku 1993, kdy v této oblasti nastala kůrovcová kalamita, se lesní majetek potýká a vyrovnává s kalamitními následky v podobě obrovských holin. Následkem kalamit kůrovcových, větrných a především fenoménu chřadnutí smrku se tento lesní majetek dostal do nelehké situace. Za období od roku 1992 do roku 2011 se vytěžilo cca 660 tisíc m³ dříví. „Úbytkem porostů v mýtním věku se majetek dostal do potíží s financováním. Nynější vedení statutárního města Opavy se začalo intenzivně zabývat stavem a možnostmi lesního majetku, ne jenom finančním přínosem do městského rozpočtu,“ píše se v červencové Hlásce. Proto bylo nutné v této kritické době přistoupit k restrukturalizaci organizace a změnám v pohledu na dosavadní financování hospodaření v rámci trvale udržitelného rozvoje lesního majetku. Další změnou bylo již zmíněné obsazení na postu ředitele. Městské lesy také spustily počátkem července nové webové stránky: www.mestskelesyopava.cz.¹³⁹

Opravený komplex **kulturního domu Na Rybníčku** hledal od března, kdy došlo k předání hotové stavby, nového nájemce. V případě Kulturního domu Na Rybníčku se jednalo o pronájem celého komplexu, který zahrnoval jak samotnou budovu kulturního domu, tak přilehlé pozemky. Budoucí nájemce se tak měl starat o chod celého kulturního domu. Vedení města po prvním vyhlášení záměru pronájmu, na který se nikdo nepřihlásil, rozhodlo, že kulturní dům na své náklady dovybaví kuchyní. Původně měl kuchyň, která by měla stát do 3 miliónů korun, pořizovat již nový nájemce. Nově

¹³⁶ www.opava-city.cz, publikováno 3. 4. 2012

¹³⁷ Hláska č. 9, s. 8

¹³⁸ Hláska č. 4, s. 7

¹³⁹ Hláska č. 7, s. 22

vyhlášený záměr neměl stanovený termín na podávání nabídek ani minimální cenu nájmu. Kulturní dům Na Rybníčku dlouhá léta plnil významnou kulturní i společenskou funkci. V minulosti byl místem jak tanečních kurzů, tak oblíbených plesů. Vzhledem ke své minulosti je tak adeptem na vytvoření reprezentativních prostor v blízkosti centra města. Původní stavba byla modernizována a rozšířena o drobnou přístavbu, která bude sloužit jako sociální zázemí pro návštěvníky budovy. Nové podoby se dočkalo také velmi oblíbené posezení pod kaštaný. Celkové náklady na rekonstrukci se vyšplhaly na téměř 153 miliónů korun. Částku 68,3 miliónu korun přitom Opava získala formou dotace z Regionálního operačního programu. Nájemce, který by zajišťoval v objektu kulturní akce, byl nakonec vybrán od 1. října.

Město stále neúspěšně hledalo zájemce o provoz **restaurace v Domě umění**, dříve známé jako vinárna U Přemka. Tyto prostory byly nabídnuty k pronájmu již poněkoliště. Nabídky postupně procházely změnami. Byly například zmírněny podmínky týkající se vybavení interiéru a město investovalo do kompletního vybavení kuchyně restaurace. V předchozích výběrových řízeních se počítalo s tím – podobně jako u KD Na Rybníčku – že novou kuchyň v hodnotě do 2 miliónů korun pořídí nový nájemce.¹⁴⁰

V červnu 2012 byly městem odkoupeny **pozemky pod zimním stadionem** od HC Slezan. Město se k tomuto kroku rozhodlo, protože bylo potřeba sjednotit majetkoprávní vztahy k budově a pozemkům. Zatímco budova stadionu, mimochodem nejstarší v České republice, patřila městu, pozemky pod ní převedl stát na HC Slezan. Město proto pozemky odkoupilo za 11 miliónů korun. Pozemky bylo nutné odkoupit i proto, aby bylo možno žádat o větší dotace Evropskou unií. Protože město vkládá do opavského hokeje nemalé finanční prostředky, rozhodlo se podporovat pouze mládežnický hokej. Na financování mužského hokeje si podle města musí najít peníze sám hokejový klub.¹⁴¹

Město stále nevzdávalo **spor o pozemek** na předměstí. Spor o zahradu domova důchodců Bílá Opava na Rybářské ulici vede město již několik let. Historicky náleží pozemek o rozloze 5 500 čtverečních metrů městu. Opava v roce 2007 požádala nynějšího vlastníka Ministerstvo obrany – Vojenská ubytovací a stavební správa Brno o převod pozemku formou vydání historického majetku obce. Žádost byla vlastníkem zpochybněná a ke slovu přišlo soudní řešení. „Po marné snaze vyjednat vlastnictví smírnou mimosoudní cestou jsme podali žádost soudu o určení vlastnictví,“ uvedla

¹⁴⁰ Hláska č. 4, s. 11

¹⁴¹ Hláska č. 6, s. 6

mluvčí opavského magistrátu Lada Dobrovolná s tím, že opavský okresní soud v polovině dubna 2012 určil, že vlastníkem pozemku je skutečně Statutární město Opava. Soudní rozhodnutí však dosud není pravomocné. Vojenská ubytovací a stavební správa nemíní pozemek pustit a proti verdiktu se odvolala. Věc tedy bude v další fázi řešit Krajský soud v Ostravě. Pozemek, který je jablkem sváru mezi městem a státem, patřil Opavě až do roku 1950. Pak si ho stát prostě vzal. Obrana byla možná až od roku 1991 s platností nového zákona, řešícího takové případy přivlastněných majetků. Opavští radní si nechali vytvořit právní rozbor se zdůvodněním, které dalo jejich žádosti za pravdu. Se zněním souhlasil rovněž Pozemkový fond a Katastrální úřad. Ministerstvo obrany však prostřednictvím své brněnské správy nesouhlasí, i když tento pozemek k ničemu nepotřebuje. Pokud město se svým nárokem soudně uspěje, bude zahrada s budovou tvořit jeden majetkový celek.¹⁴²

¹⁴² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/boj-o-pozemek28062012.html, publikováno 28. 6. 2012

VÝSTAVBA

Tato kapitola obsahuje převážně popis realizovaných nových projektů, ať už z iniciativy města Opavy nebo ze strany soukromých subjektů. Rekonstrukce a revitalizace městských objektů jsem zahrnul do kapitoly Majetek města. Některé události, které by čtenář čekal v této kapitole, spíše nalezne rozděleny podle oborů například v kapitole Doprava nebo Veřejný a politický život.

V dubnu byly zahájeny práce na **revitalizaci vnitrobloků a dětských hřišť na sídlišti v Kateřinkách**. Revitalizace byla součástí Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Opavy. Obyvatelé Kateřinek měli možnost se s budoucí podobou vnitrobloků seznámit již dopředu v průběhu veřejných prezentací. Zároveň s revitalizací proběhly práce na zlepšení dopravní infrastruktury a veřejného osvětlení na území Kateřinky-západ a Kateřinky-východ. Revitalizace a další práce dopadly úspěšně, v roce 2013 by na ně měly navázat práce v dalších lokalitách.

V médiích byla v roce 2012 velmi rozebírána kauza výstavby bytového domu v Kateřinkách zvaného **Rohlík**, ve které byl soukromý stavebník obviněn z porušování zákona. Podle vedoucích pracovníků Národního památkového ústavu Ostrava, detašované pracoviště Opava, nedodržel developer povinnost provést záchranný výzkum a zahájením stavby tak nenávratně poškodil archeologické nálezy na místě staveniště. Zástupci Národního památkového ústavu poté vinili nejen krajský úřad, ale také pracovníky odboru výstavby opavského magistrátu z toho, že tato stavba nebyla z jejich rozhodnutí ihned zastavena. O celou věc se začala zajímat také nevládní organizace Transparency International. Vedení města Opavy bylo přesvědčeno, že opavský stavební úřad v této kauze nepochybil, nicméně hodlalo udělat vše pro to, aby k obdobným situacím již v budoucnu nemohlo dojít. „Náš odbor výstavby v tomto případě nepochybil a jednal plně v souladu se zákonem. I ze zprávy organizace Transparency International dle mého vyplývá, že jednoznačně pochybil krajský úřad, ten jako nadřízený orgán našeho stavebního úřadu měl náš úřad pověřit konkrétním opatřením, nařídit mu konkrétní kroky, což neučinil, navíc si ani pro své rozhodnutí nepřizval odborné pracovníky, tedy archeology z některé z pověřených organizací,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek a dále dodal: „Částečně byla chyba také na straně Ústavu akademie věd, archeologického pracoviště v Opavě, který nazval zjišťovací průzkum v roce 2009 průzkumem záchranným. Kdyby ho správně nazval průzkumem zjišťovacím nebo sondážním, nemohl by se poté investor odvolávat na to,

že záchranný archeologický průzkum již byl proveden. Těch chyb tedy bylo od roku 2009 bohužel více, my se proto nyní snažíme na úřadě vytvořit takovou metodiku, aby k takovéto situaci už v budoucnu nemohlo dojít, popřípadě abychom byli schopni zakročit rázně a včas.“¹⁴³

Vedení města podepsalo **dodatek ke smlouvě** s developerskou skupinou okolo firmy Crestyl. Z dodatku vyplývá, že obě strany se zavazují pokračovat v přípravě projektu Central Opava za Slezankou. Projekt v budoucnu nabídne obyvatelům širokou škálu veškerého zboží a služeb. „Podle podepsaného dodatku smlouvy bude zahrnovat i pozemek pod budovou Ministerstva zemědělství, který však město zatím stále od ministerstva nezískalo. Nyní s ministerstvem vyjednáváme podmínky směny předmětné budovy,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek a dodal: „Právě zajištění tohoto paneláku i jeho demolici město v dodatku deklaruje. Crestyl pak odstranění stavby pokryje svými finančními prostředky.“ Nová podoba projektu bude po zpracování tzv. objemové studie představena veřejnosti.¹⁴⁴

Prstenec městských parků prošel revitalizací, která začala v polovině dubna. Šlo konkrétně o Dvořákovy sady, sady Svobody, Křížkovského sady, Smetanovy sady a sady U Muzea. Projekt byl realizován v rámci Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Opavy na období 2008–2015. V rámci stavebních úprav došlo zejména ke zpevnění parkových ploch, resp. úpravě parkových chodníků včetně jejich povrchů a některým změnám v jejich trasování, osvětlení chodníků a doplnění parkovým mobiliářem, což jsou lavičky, stojany na kola a odpadkové koše. Revitalizace probíhala do poloviny srpna 2012.¹⁴⁵

Malé Hoštice dostaly **novou kanalizaci**. V roce 2007 byla dokončena první etapa odkanalizování ulic Družstevní, Na Pastrníku, Svobody a Luční v Malých Hošticích. Vybudováno bylo 2 189 metrů nového kanalizačního potrubí, na které se mohlo napojit až 550 obyvatel této městské části. Celkové náklady dosáhly výše 24,458 miliónu Kč, z toho činila dotace státu 8,048 miliónu Kč, Moravskoslezský kraj přispěl částkou 1,609 miliónu Kč a z rozpočtu města bylo uvolněno 14,801 miliónu Kč. Město v říjnu roku 2010 obdrželo z rozpočtu Ministerstva zemědělství ČR další dotaci na dokončení této splaškové kanalizace. V rámci této finální etapy bylo vybudováno dalších cca 3 000 metrů nové kanalizace, jejíž součástí byla také nová čerpací stanice. Na novou

¹⁴³ Hláska č. 2, s. 8

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 7

¹⁴⁵ Hláska č. 4, s. 6

kanalizaci se může bezprostředně napojit dalších cca 660 obyvatel této městské části. Náklady dosáhly výše 67,918 miliónu Kč, z toho dotace státu činila 23,392 miliónu Kč, krajský rozpočet přispěl částkou 5,189 miliónu Kč. Na tuto závěrečnou etapu město obdrželo dotaci na úroky z úvěru, který mohl být čerpán až do výše 18,203 miliónu Kč, zbývajících 21,134 miliónu Kč uvolnilo ze svého rozpočtu. V současné době probíhají poslední administrativně technické úkony, které povedou k ukončení realizace této akce ve vztahu k poskytovatelům dotací, tj. ke státu a Moravskoslezskému kraji.¹⁴⁶

Rekonstrukce Domu umění získala titul **nejlepší rekonstrukce budovy občanské vybavenosti** v soutěži Stavba Moravskoslezského kraje 2011. V šestém ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje se utkalo celkem 36 staveb. Opavský Dům umění vyhrál ve své kategorii rekonstrukce stavby občanské vybavenosti. V této kategorii získala čestné uznání také Historická výstavní budova Slezského zemského muzea. Vyhlášovatelem soutěže je Moravskoslezský kraj ve spolupráci se Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Obec architektů.¹⁴⁷

Na místě bývalého pivovaru vzniklo nové obchodní centrum Breda & Weinstein. Bylo otevřeno 15. 11., jak píšeme na jiných místech této kroniky. V průběhu sedmi měsíců, kdy vznikala samotná konstrukce obchodního centra, bylo celkem použito více než 30 tisíc m³ betonu a téměř 3 tisíce tun oceli. Celková investice se nakonec vyšplhala do výše 1,4 miliardy korun. Demolice nepotřebných částí pivovaru byly zahájeny v listopadu 2009. Ušetřen zůstal pouze historický kříž tvořený varnou a sladovnou včetně třicetimetového pivovarského komínu, který je dominantou celého komplexu. Cihly z rozebraných zdí byly použity na opravy zachovalých budov. Na základní kámen bylo slavnostně poklepáno v září loňského roku a stavební práce se pak rozeběhly naplno. Na projektu se investorsky podílel developer Mint Investments, architektonicky studio Šafer Hájek architekti a zhotovitelem stavby byla společnost VCES.¹⁴⁸

¹⁴⁶ Hláska č. 4, s. 7

¹⁴⁷ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=53107>, publikováno 27. 6. 2012

¹⁴⁸ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/centrum-breda-weinstein-otevreni15112012.html>, publikováno 15. 11. 2012

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

Netradičně, v kanceláři primátora, převzal v úterý 7. února ředitel Slezské nemocnice Ladislav Václavec od představitelů opavského Rotary clubu **nový biostimul**. Přístroj za 205 000 korun bude využívat kožní oddělení. Působí na principu červeného polarizovaného světla a je určen k neinvazivní velkoplošné kožní terapii. Jeho působení je blízké laseru, ale bezpečnější a také účinnější. Přístroj je při provozu bezpečný pro ošetřujícího i ošetřovaného a využití má též v interní léčbě. Nezvyklé místo předání daru vysvětluje Petr Anderle z opavského Rotary clubu úctou k postojům radnice. „Přístroj jsme mohli předat kdekoliv, ale požádali jsme magistrát. Tím chceme dát najevo, že město podporuje neziskový sektor,“ říká Anderle. Primátor Zdeněk Jirásek (ČSSD), který byl ještě nedávno též rotariánem, tuto žádost potvrdil. Viceprezident opavského Rotary clubu Břetislav Tůma uvedl, že moderní biostimul nemocnici koupili ze svých příspěvků. „Veřejnost nás stále považuje za něco jako zednářskou lóži, ale to je velký omyl. Jsme jen skupinou lidí, kteří si dobře rozumějí a hledají, kde by mohli být prospěšní,“ shrnul Tůma.¹⁴⁹

Nemocnice otevřela 5. března **Muzeum ošetřovatelství**. Referoval o tom Opavský a Hlučínský deník s komentářem, že muzeum vzbuzuje úžas, zájem i husí kůži. S myšlenkou na vybudování muzea přišla před lety náměstkyně ředitele pro ošetřovatelskou péči Lenka Hanková. Spojila síly s nejbližší spolupracovnicí Janou Škrobánkovou a asistentkou ředitele Renatou Mrkvovou. Dámský trojlístek začal systematicky připravovat vznik expozice, která by unikátní staré předměty ukázala současníkům. Vybudování muzea dlouho bránil nedostatek vhodných prostor i peněz, takže sbírané exponáty plnily kancelář Lenky Hankové. Místo se konečně našlo v přízemí pavilonu L. Dotaci ve výši 115 000 korun muzeu poskytla Nadace OKD v programu Pro budoucnost. Za tuto částku byly podle Hankové nakoupeny figuríny na uniformy i skříňky a vitríny na exponáty. Muzeum má dvě části. V první jsou vystavené ošetřovatelské pomůcky, dobové učebnice a stěny zdobí snímky historických sanitek, některé byly dokonce ještě tažené koňmi. Všechny jsou k vidění v kopřivnickém automobilovém muzeu. Druhou část expozice tvoří nemocniční pokoj s figurínami sestry a pacientky. Je vybavený předměty z poválečné doby včetně pokojového

¹⁴⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-prevzala-pristroj-od-rotarianu20120209.html, publikováno 9. 2. 2012

klozetu s toaletním papírem. Do hledání exponátů se ochotně, a hlavně vydatně, zapojily též vrchní sestry z jednotlivých oddělení. Historické snímky nemocnice z archivu Slezské nemocnice i Slezského zemského archivu, umístěné na chodbě, ukazují podobu opavské nemocnice od konce 19. století zvenčí i zevnitř. K vidění jsou i jednotlivé dobové pokoje s ošetřujícími jeptiškami řádu Německých rytířů.¹⁵⁰

Akci Kulový blesk připomínalo v březnu stěhování **gama-kamer** v nemocnici. **Na nukleárním oddělení** v památkově chráněném pavilonu B z roku 1901 pracovala stará gama-kamera třináct let. Starý přístroj pomohl vyšetřit zhruba 25 tisíc pacientů. Nahradila jej gama-kamera nová a daleko modernější. Do areálu Slezské nemocnice v Opavě ji přivezly ve středu 28. března dva kamiony holandské firmy Philips. Její pořízení stálo více než 9 miliónů korun a byla financována z regionálního operačního programu na obnovu zdravotnické techniky. Nová gama-kamera, vážící téměř dvě tuny, musela být vyzdvižena na své místo pomocí jeřábu. Po nastěhování a smontování byla do poloviny dubna ve zkušebním provozu. Potom už fungovala naostro. Je moderním diagnostickým přístrojem, plně vyhovujícím současným léčebným požadavkům. Obsluhující personál u ní ocení mimo jiné i jednodušší ovládání, než měla její předchůdkyně. Gama-kamera je diagnostický přístroj využívající gama-záření k diagnostice různých nemocí. V úvodu dostane pacient do žíly malé množství radionuklidů, které jsou netoxické a zpravidla nealergizující. Pro organismus člověka mají nižší zátěž, než je u klasického rentgenu, a vyšetření mohou absolvovat všechny věkové kategorie včetně kojenců. Pouze u těhotných nebo kojících žen je toto vyšetření prováděno jen v nezbytném případě. Po vyšetření by pacient měl tyto radionuklidy vyplavovat z těla zvýšeným pitným režimem.¹⁵¹

V dubnu zahájila nemocnice **zateplování** některých **pavilonů**. Jako první přišel na řadu pavilon V/D (stará chirurgie), který byl upravovaný po částech. Následoval pavilon G (rentgen), O a P (mikrobiologie s patologií), vrátnice s pohotovostní lékárnou a nemocniční lékárna. Nakonec přišel na řadu pavilon V (operační obory) a v roce 2013 by to měl být ještě pavilon S (infekční). Podle mluvčího nemocnice Daniela Svobody připravovala nemocnice zateplení od léta 2011 tak, aby práce navazovaly a neohrožovaly plný provoz. Ve většině pavilonů se pacientů nedotkly a zdravotníkům komplikovaly činnost jen minimálně. Kromě zateplení dostaly uvedené pavilony i nová okna, dveře a střechu. Slezská nemocnice mohla přistoupit k tak rozsáhlým úpravám

¹⁵⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/muzeum-osetrovatelstvi07032012.html, publikováno 7. 3. 2012

¹⁵¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-stehovani-gamakamer28032012.html, publikováno 28. 3. 2012.

díky dotacím za téměř 48,5 miliónu korun z Evropské unie. Fond soudržnosti na ně přispěl 13,996 miliónů korun a kraj jako zřizovatel přidal 34,5 miliónu korun.¹⁵²

Po dvou letech se **nemocniční pavilony** opět otevřely veřejnosti. Stalo se tak 22. června. Průvodci byli zaměstnanci jednotlivých pracovišť. V chirurgickém pavilonu V si návštěvníci mohli prohlédnout centrální operační sály, centrální sterilizaci i přístroje na centrálním rentgenu. Pavilon P jim umožnil získat jasnou představu o funkci patologie a otrlejšími zájemcům bude dokonce umožněná i návštěva pitevny. V pavilonu L si prohlédli Muzeum ošetřovatelství a mohli také zavítat do transfuzního oddělení v pavilonu C nebo na dialýzu v pavilonu H. Při návštěvě očního oddělení v pavilonu F si mohli prohlédnout jeho ambulance i zákrové sály. K prohlídce zvalo také oddělení dětské v pavilonu M a nukleární v pavilonu B. Zdravotníci poté v pavilonu G umožnili zájemcům návštěvu mamografie, angiografie a pracoviště magnetické rezonance, případně i prohlídku klasického skiagrafického pracoviště.¹⁵³

V červnu nemocnice zřídila **Centrum choroby prsu**. K jeho vytvoření vedly stoupající počty pacientek s mamárním onemocněním. Oddělení tvoří jeden komplexní organizační celek. Na jeho činnosti se podílejí nejenom odborníci z chirurgického oddělení, ale i rentgenolog a onkolog. Patří k nim i patolog, odpovědný za histologické nálezy odebrané při operaci. Centrum využívá nejmodernější diagnostické i léčebné postupy. Před operací je to ultrazvukové vyšetření, prováděné erudovaným lékařem, v některých případech pak rentgenové vyšetření, mamografie popř. i CT přístrojem. Slezská nemocnice má pro tento odborný tým jako jedna z mála v Moravskoslezském kraji k dispozici i vyšetření na oddělení nukleární medicíny. Operace jsou prováděné na operačních sálech, které patří k nejmodernějším. Lékaři při nich často využívají diagnostiku tak zvané sentinelové uzliny, která umožní daleko šetrnější operační postup. Jeho výsledek je pro ženy méně traumatický, protože umožní zachování prsu i při zhoubném onemocnění. Centrum je schopné zajistit pacientkám veškerou potřebnou terapii včetně chemoterapie i biologické léčby. V případě nutnosti ozařování operovaného místa úzce spolupracuje s radioterapeutickým oddělením Fakultní nemocnice Ostrava. Opavskou mamární poradnu navštíví ročně několik tisíc pacientek a týdně se péči lékařů svěří kolem třiceti žen. Operaci jich podstoupí ročně kolem 126 a v roce 2012 jich bylo sedmdesát operovaných.¹⁵⁴

¹⁵² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-zateplovani10042012.html, publikováno 10. 4. 2012

¹⁵³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/den-otevrenych-dveri-nemocnice22062012.html, publikováno 22. 6. 2012

¹⁵⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/centrum-pro-choroby-prsu12062012.html, publikováno 12. 6. 2012

Ladislav Václavec byl v červnu oficiálně jmenován do funkce ředitele nemocnice. Václavec byl do té doby jen pověřen vedením nemocnice. Ke jmenování přistoupili krajští radní bez výběrového řízení. „Ředitel Václavec byl jmenovaný bez výběrového řízení, protože vyhlášovat výběrové řízení na tuto funkci není v nemocnicích nutnost," zdůvodnil hejtmanův náměstek pro zdravotnictví Karel Konečný (KSČM). Ladislav Václavec dál zůstal i ředitelem krnovské nemocnice. „Jeho prioritou je komplexní zajištění zdravotní péče v západní části Moravskoslezského kraje v úzké spolupráci s nemocnicí v Krnově a vyrovnaný rozpočet nemocnice," uvedl mluvčí opavské nemocnice Daniel Svoboda. Po nástupu Ladislava Václavce došlo ve Slezské nemocnici ke změnám ve vedení a dochází k restrukturalizaci jednotlivých oddělení. Byly vypsané konkurzy na primáře jednotlivých oddělení a naplno se rozběhly přípravy k akreditaci nemocnice. Její splnění by mělo garantovat pacientům kvalitní a bezpečnou péči.¹⁵⁵

Slezské nemocnici se povedla **operace prostaty** novou metodou. Na urologickém oddělení Slezské nemocnice se počátkem července uskutečnila první operace prostaty dokonalou laserovou technologií. Zúčastnil se jí i klinický specialista Steve Aldouse z Velké Británie. „Mám z ní velmi dobrý pocit. Je naprosto bezkrevná a oceňuji její dokonale přehledný způsob. Počítáme s využitím technologie zhruba ve stovce zákroků ročně. Laserová výkonnost je maximální, větší zatím ve světě neexistuje," přiblížil primář urologického oddělení Roman Staněk první dojmy. Moderní laserová technologie, kterou opavské urologické oddělení získalo, představuje v léčbě doslova zásadní revoluci. Umožňuje rychlé a účinné odpaření prostatické tkáně minimálně invazivní formou a výsledkem je rychlý ústup potíží, výrazné zlepšení průtoku moči a zkrácený pobyt pacienta v nemocnici. „Pooperační cévka může být odstraněna už několik hodin po operaci a riziko nežádoucích vedlejších účinků je mizivé. Zákrok může být navíc proveden i u těch rizikových pacientů, u kterých by byla tradiční operace komplikovaná nebo úplně vyloučená," vysvětlil primář Staněk největší přednosti nové technologie. Podle ředitele Slezské nemocnice Ladislava Václavce představuje tato moderní léčba standard, běžný na špičkových světových klinikách, například na King's College Hospital v Londýně, na Mayo Clinic, na UCLA nebo na Univerzitní klinice LMU Mnichov. V Česku je uvedena laserová technologie používaná kromě Opavy jen ve FN Plzeň a ve FN v Motole v Praze.¹⁵⁶

¹⁵⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/ladislav-vaclavec-reditel-nemocnice12062012.html, publikováno 12. 6. 2012

¹⁵⁶ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-operace-prostaty-hematologie12072012.html, publikováno 12. 7. 2012

Hematologická ambulance úspěšně zvládla v červenci reaudit Odborné hematologické společnosti. To znamená, že potvrdila svou způsobilost na další tři roky. Kromě běžné péče v oblasti hematologie se zabývá i léčbou zhoubných onemocnění krve tvorby. Jejími hlavními partnery jsou Centrum intenzivní hematologické péče Hemato-onkologické kliniky FN Olomouc a III. Interní kliniky FN Olomouc. Spolupráce s nimi je zejména u pacientů, kteří potřebují intenzivní chemoterapii s vysokými dávkami, transplantaci krve tvorných buněk a další specifické léky. Centrum s rozšířenou hematologicko-onkologickou péčí při hematologické ambulanci Slezské nemocnice je jedním ze sedmi v republice. Poskytuje komplexní péči pacientům s maligními lymfomy, chronickou lymfocytární leukémií, mnohočetným myelomem a též klientům s myelodysplastickými syndromy. Jako jedno z mála pracovišť v České republice disponuje možností tak zvané biologické léčby. Pacienti ho ve Slezské nemocnici mohou využívat od roku 2009 a oceňují jeho dostupnost i téměř rodinné prostředí.¹⁵⁷

Studenti Slezské univerzity chodili už delší dobu do Slezské nemocnice s knížkami. Až dosud mířili jen na dětské oddělení, kde čtou dětem z knížek. Malí pacienti je poslouchají a někteří zapojují fantazii kreslením toho, co slyší. Čtení z knih vyvolalo v nemocnici velký ohlas a s přáním návštěv se připojili i dospělí pacienti na geriatricko-doléčovací oddělení. Za některými do nemocnice nikdo nechodí a přítomnost dobrovolníků je pro ně obzvlášť vítaná. „Jde o návštěvy starších pacientů, se kterými si předčítací mohou také povídat nebo hrát společenské hry," říká Helena Dlouhá z Asociace studentů a přátel Slezské univerzity. Předčítání pokračovalo i během letních prázdnin. Studenti hledali další dobrovolníky, protože poptávka po čtení byla daleko vyšší než nabídka a předčítání pokračovalo i během letních prázdnin. Číst obyvatelům geriatricko-doléčovacího oddělení mohli dobrovolní zájemci každý den od 14 do 18 hodin.¹⁵⁸

Opavský lékař **Vladimír Heinz** se opět účastnil olympijských her. V Londýně se staral o zdraví české sportovní výpravy. Nebyla to jeho první účast, v roce 2006 byl i na olympiádě v Číně a možná zamíří i do Brazílie v roce 2016. „Londýnská olympijská vesnice byla skromnější než pekingská, ale měla příjemně domáckou atmosféru. Navíc z ní bylo blízko do všech důležitých míst," srovnával doktor Heinz tuto olympiádu s tou minulou. Jídlna byla otevřena čtyřicet hodin denně a nabízela speciality šesti

¹⁵⁷ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-operace-prostaty-hematologie12072012.html, publikováno 12. 7. 2012

¹⁵⁸ Tamtéž

světových kuchyní. „Nabídky byly hodně lákavé, a proto mě pokaždé překvapovalo, že nejdelší fronta bývala tradičně u McDonald's," krčí Vladimír Heinz rameny. Český tým navštívil v olympijské vesnici například velvyslanec Michael Žantovský nebo prezident Václav Klaus, ale doslova o poprask se postarala britská královna Alžběta II. Přijela neohlášeně a se svým doprovodem zavítala pouze do jídelny. Prohlédla si všechny kuchyně, potřásla si rukama s dobrovolníky a po zhruba deseti minutách zase odjela. „Stál jsem od ní asi dva metry a budu na ni vzpomínat jako na neokázale příjemnou starou dámu. Byla moc milá, stále se usmívala a živě se zajímala o všechno kolem," přibližuje doktor Heinz setkání s celebritou, kterou předtím viděl jen v televizi. Z profesního hlediska byl nadšený perfektně vybavenou olympijskou poliklinikou s vynikajícími odborníky. V tom vidí proti čínské olympiádě další rozdíl. „Pekingská poliklinika byla sice vybavená nejmodernějšími přístroji, ale tamní lékaři na ně nebyli dostatečně proškolení. Nálezy proto museli posílat jinam," konstatuje Vladimír Heinz. Jeho svěřenci vážnější zdravotní problémy naštěstí neměli a nejzávažnějším úrazem byl podvrtnutý kotník. Neuvízli ani v pečlivě sestavené síti dopingových komisařů. České stejnokroje ho zrovna nenadchly, i když připouští, že holínky pozornost vyvolávaly. „Britové tvrdili, že jsme pesimisté, kteří u nich čekají jen déšť. Pravda je, že jsme ho moc nezažili a počasí naopak sportování vyloženě přálo. Z olympiády si přivezl spoustu zážitků a mrzí ho jen to, že při slavnostním ceremoniálu směli na stadion jenom sportovci. Jejich doprovody, tedy trenéři, maséři i lékaři, ho mohli sledovat pouze na obrazovce."¹⁵⁹

V září se ve Slezské nemocnici ocitli další pacienti **s podezřením na otravu metylalkoholem**. Šlo o kamarády čtyřiatřicetiletého Tomáše z Budišova nad Budišovkou, který zde kvůli otravě ležel už od 11. září. Muž, který pracoval jako lesní dělník, měl vážně poškozen zrak. Lékaři Tomášovy kamarády, kteří s ním na oslavě popíjeli vodku, sami vyzvali ke kontrole. „Tři z nich jsou hospitalizovaní, z nich dva šli na dialýzu a jeden je na infuzích. Další dva jsou ještě na příjmu a vypadá to, že by snad neměli mít žádné následky. Pili to samé, ale na rozdíl od toho nejvíce postiženého to prokládali jiným alkoholem, čímž si vlastně vytvořili protijed," řekl pro ČTK mluvčí nemocnice Daniel Svoboda.¹⁶⁰

¹⁵⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/vladimir-heinz-olympiada18082012.html, publikováno 18. 8. 2012

¹⁶⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/metylalkohol-hospitalizace14092012.html, publikováno 14. 9. 2012

Společnost Teva geriatrickému a doléčovacímu oddělení sponzorsky věnovala nadstandardní **polohovací lůžka a další pomůcky pro péči o seniory**. Její dar byl ve výši 174 900 korun. Pacienti dostali i noční a jídelní stolky s nastavitelnou výškou, mobilní zástěny, zvedák pro nehybné pacienty, televize a DVD. Modernizace pokoje přiblížila dočasným obyvatelům co největší iluzi domácího prostředí a trvalým pacientům umožňuje důstojné prožití posledních dnů života. Generální ředitel farmaceutické společnosti Jiří Urbanec konstatoval, že pomocnou ruku si zaslouží nejen starší pacienti s komplikovanými problémy, ale též obětavý zdravotnický personál, který ho na tuto myšlenku přivedl.¹⁶¹

Psychiatrická léčebna

Psychiatrická léčebna 11. října uspořádala již 14. ročník celostátní konference **Dny Ireny Strossové**, tentokrát s podtitulem Komplexní terapie psychóz v praxi. Kromě odborných příspěvků na téma Historie ošetrovatelství (Lenka Hanková ze Slezské nemocnice Opava) nebo o historii Psychiatrické léčebny v Opavě (Petr Taraba z PL) zde s tématem Propojení péče a podpory vystoupila Hana Brňáková z o. s. Anima Viva.

Léčebna v září **omezila provoz doléčovacího pavilonu**. Tíživá finanční situace ve zdravotnictví se nevyhnula ani opavské psychiatrické léčebně. Výsledkem byla příprava dočasného omezení činnosti v pavilonu číslo 17, ve kterém sídlí doléčovací psychoterapeutické oddělení. Důvodem tohoto opatření byl nedostatek pacientů, který roztáčí spirálu: oddělení není naplněné, proto dostává od pojišťoven méně peněz a chybějící finance zase neumožňují plný provoz. „Problém je v tom, že doléčovací psychoterapeutické oddělení je považované za nadstandard. Ekonomická situace nás teď nutí vytvořit ze tří stanic na přechodnou dobu pouze jednu," potvrdil informaci ředitel léčebny Ivan Drábek. Přebytní pacienti byli rozmístěni na dalších odděleních v areálu léčebny, část personálu z pavilonu 17 doplnila počty zaměstnanců na jiných odděleních a zbytek dostal výpověď. V pavilonu zůstane obsazené jen přízemí, které bude více méně „sběrné". Prostory budou sloužit pro oddělení s více pacienty než s počty lůžek k jejich hospitalizaci. Scénář je sice už hotový, ale všechno zatím úplně ztracené není. Pořád zůstává naděje, třebaže maličká. Výhled je totiž až k 1. říjnu a do té doby se může ještě něco změnit. „Není to rozhodnutí od stolu, ale tvrdá realita.

¹⁶¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/teva-dar-nemocnici18122012.html, publikováno 18. 12. 2012

Pokud to však půjde, budeme se snažit nechat věci v původním stavu. V případě, že se ekonomická situace na podzim upraví, nebudeme k omezování sahát," konstatuje Ivan Drábek.¹⁶²

Koncem roku se objevila v Opavském a Hlučínském deníku zpráva, že v souvislosti s chystanou reformou psychiatrické péče čeká léčebnu v roce 2013 **propouštění**. „Psychiatrickou péči upraví od 1. ledna nová personální vyhláška a v opavské psychiatrické léčebně jí padne za oběť více než padesát zaměstnanců. Zařízení nuceně opustí zdravotní sestry, někteří psychologové a administrativní pracovníci,“ psala Jitka Hrušková v článku. Převod lůžek z psychiatrie do sociální sféry bude znamenat snížený požadavek na personální zajištění a mnozí pracovníci budou rázem přebyteční. „Půjde hlavně o přesluhující důchodce a pracovníky ve zkušební době a o zástupy za rodičovskou dovolenou. Kmenové pracovníky se snažíme udržet. Výběr propouštěných si na odděleních řídí staniční a vrchní sestry,“ vysvětlil situaci ředitel opavské léčebny Ivan Drábek. Opavská léčebna uvolní tři pavilony a nabídne je k sociálnímu využití. „Představitelé některých nestátních organizací se na mě už teď obracejí se zájmem o provozování sociální péče v opuštěných pavilonech našeho areálu. Obávám se však, že s nástupem nové vyhlášky psychiatrická péče pravděpodobně klesne,“ míní Ivan Drábek. Připomněl také, že současná úroveň psychiatrické péče v Česku je naprosto srovnatelná s evropskou špičkou. Finanční zajištění je však poloviční. Zatímco prostředky vkládané do zdravotnictví činí v zemích EU průměrně osm procent HDP v eurech, u nás jsou to jen čtyři procenta a ještě pouze v korunách. Převod lůžek a zmíněná propouštěcí vlna jsou v opavské léčebně prvním z kroků k připravované reformě psychiatrické péče. Ministerstvo zdravotnictví uvažuje při reformě o třech možných variantách. První počítá se snížením počtu lůžek v léčebnách, kde by finance zůstaly na stejné výši, a tím by mělo dojít ke zvýšení kvality péče. Druhá navrhuje redukci některých oddělení a popřípadě i budov, třetí je založená rovnou na uzavření některých psychiatrických léčeben. Pravděpodobně těch, které jsou materiálně i technicky zastaralé a těžko dostupné. Nejvhodnější způsob bude vybraný během roku 2013 tak, aby reforma mohla začít od roku 2014.¹⁶³

¹⁶² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/psychiatricka-lecebna-pavilon17-06092012.html, publikováno 6. 9. 2012

¹⁶³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/psychiatricka-lecebna-propousteni03112012.html, publikováno 5. 11. 2012

SOCIÁLNÍ PÉČE

Tato kapitola vychází z aktuálního stavu sociální péče v roce 2012 a opírá se o profily jednotlivých organizací, jak je představoval během roku zpravodaj Hláska. Tento seriál nahradil někdejší Charitník, zpravodaj Charity Opava.

V rámci schválené koncepce rozvoje sociálního bydlení v Opavě byl vyčleněn volný **startovací byt** velikosti 1+1 na Hobzíkově 31 pro osoby starší 18 let, které potřebují překonat počáteční a časově omezenou bytovou krizovou situaci. Zájemci si mohli podat „Žádost o přidělení startovacího bytu“ za městem stanovených podmínek. Jednotlivec musel splňovat věk od 18 do 30 let, pečovat o nezletilé dítě/děti a musel mít uzavřenou smlouvu o stavebním spoření, na základě níž bude spořit minimálně 700 Kč. Manželé, registrovaní partneři či páry, kteří vedli společnou domácnost, museli mít věk od 18 do 35 let za podmínky, že společný součet věku žadatelů je maximálně 60. Alespoň jeden ze zájemců musel mít uzavřenu smlouvu o stavebním spoření, na základě níž bude spořit minimálně 1 400 Kč.¹⁶⁴

V sociální oblasti se snažili pomáhat i **opavští rotariáni**. V roce 2012 pomohli Aničce Kupčikové a pořídili pro ni dvojkolo. Postižená dívka ráda jezdila na cyklovýlety, ale kvůli svému hendikepu byla odkázána na dvojkolo, na němž mohla jezdit se svými rodiči. Na takové dvojkolo, které stojí 48 tisíc, není možné žádat příspěvek. Manželé Kupčikovi našli pomoc u rotariánů. Ti poskytli Aničce dar ve výši 20 tisíc na pořízení nového dvojkola. Anička přitom není jediná, komu rotariáni za dobu svého působení v Opavě pomohli. Na začátku roku například zakoupili Slezské nemocnici biostimul. Tento přístroj za 200 tisíc korun, který pracuje na principu červeného polarizovaného světla metodou progresivní fototerapie, slouží pacientům kožního oddělení. Tři roky působení v Opavě sami rotariáni hodnotí jako smysluplné. „Byly to tři roky poměrně slušné aktivní práce,“ říká opavský rotarián Petr Andrlé. Se vstupem do nového roku své činnosti mají rotariáni spojenou také změnu na pozici prezidenta klubu. Toho totiž volí ze svých řad vždy na jeden rok. Tomáše Roledera tak vystřídala Mirka Melecká. Ta se netajila tím, že by ráda změnila některé věci ve vnitřním životě klubu.¹⁶⁵

Nyní následují profily jednotlivých organizací působících v sociální sféře.

¹⁶⁴ Hláska č. 8, s. 6

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 8

ANIMA VIVA o.s.

V dubnu 2012 oslavilo sdružení již 10 let své existence. Bylo založeno 29. dubna 2002 skupinou rodičů a pečovatelů o lidi s duševním onemocněním pod názvem Občanské sdružení Anima Opava. Původně se jednalo o svépomocnou a klubovou činnost, která se postupně profesionalizovala. ANIMA VIVA o.s. působila jako zavedený poskytovatel sociálních služeb na území Moravskoslezského kraje. „Naším cílem je, aby se uživatelé našich služeb zapojili opět do běžného života a zamezilo se tak jejich sociálnímu vyloučení. Za tímto účelem jim nabízíme odborné sociální poradenství a sociální rehabilitaci, kdy respektujeme individuální potřeby našich klientů,“ přiblížila činnost občanského sdružení Petra Tesařová, vedoucí sociální poradny. ANIMA VIVA o.s. v Opavě působila hned na dvou pracovištích – v sociální poradně v areálu Slezské nemocnice a v Centru ANIMA Opava v Kylešovicích, které fungovalo od roku 2003 a od roku 2005 začalo nabízet sociálně rehabilitační, vzdělávací i volnočasové aktivity. V roce 2011 byla cílová skupina rozšířena rovněž o osoby s mentálním postižením. „V rámci sociální rehabilitace probíhá v Centru ANIMA Opava například nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, to znamená nácvik obsluhy běžných zařízení a spotřebičů, péče o domácnost nebo samostatného pohybu a orientace v okolí. Daří se nám zaměstnávat naše uživatele ať už přímo u nás nebo na chráněném trhu práce. Velmi oblíbenou aktivitou našich klientů je trénink paměti a rovněž vzdělávací aktivity – výuka počítačů nebo jazykových znalostí,“ uzavřela Petra Tesařová.¹⁶⁶

Armáda spásy

Armáda spásy otevřela 27. března na Rybářské ulici **komunitní centrum**, které nabízelo programy pro ohrožené děti a mládež a maminky s dětmi.¹⁶⁷

Armádu spásy podpořil také projekt **Čtení pomáhá**. Díky němu získala AS v Opavě finanční prostředky na podporu pracovních terapií, jež probíhají na farmě ve Strahovicích na Opavsku. Celkem 107 tisíc korun se podařilo shromáždit mladým čtenářům během necelého měsíce. „Za získané peníze budeme moci rozšířit činnosti, které v rámci pracovních aktivit vykonávají lidé bez domova, například sekání trávy pro naše zvířata, zpracování palivového dřeva a podobně,“ upřesnil Tomáš Surovka,

¹⁶⁶ Hláska č. 4, s. 13

¹⁶⁷ Viz web Armády spásy

vedoucí projektů Armády spásy v Opavě. Podle jeho slov dává práce na farmě lidem bez domova šanci na návrat do běžného života. „Smyslem služby je pomoci těmto lidem uplatnit se ve společnosti, a to především za předpokladu osvojení si pravidelného denního režimu, základních pracovních a sociálních návyků, potřebné manuální zručnosti, získání větší sebedůvěry a pocitu užitečnosti,“ dodal Surovka. Projekt Čtení pomáhá spojovaly dvě hlavní myšlenky: vést děti a mládež ke čtení a podporovat je v charitativní činnosti. Za každou přečtenou knihu ze seznamu doporučené literatury na www.ctenipomaha.cz totiž děti dostaly kredit v hodnotě 50 korun, který pak mohly věnovat na konkrétní dobročinný projekt. K získání potřebných finančních prostředků na podporu tohoto projektu tak musely děti přečíst celkem 2 140 knih.¹⁶⁸

Dživipen

Historie Dživipenu, prvního romského občanského sdružení v Opavě, sahala do roku 2001, kdy tato organizace začala poskytovat pomoc Romům a sociálně vyloučeným občanům v Opavě v závislosti na jejich individuálních potřebách. V roce 2009 získalo sdružení licenci také na terénní služby, v jejichž rámci zajišťovalo bezplatné právní a sociální poradenství. Pracovníci sdružení se snažili společně s klienty hledat možnosti řešení vzniklých nepříznivých životních situací, uplatňování práv a povinností, pomáhali například při komunikaci s úřady. Předsedou o.s. byl Marek Lévy. V roce 2010 získal Dživipen dotaci z krajského úřadu na realizaci výuky finanční gramotnosti. O rok později se podařilo pracovníkům Dživipenu získat peníze z evropských fondů pro program Pomocná ruka sociálně vyloučeným. V rámci tohoto projektu sdružení zajišťovalo rekvalifikace v oborech kuchař-číšník, šička, vodoinstalatér-topenář, zedník a kadeřnice. Cílem projektu bylo rekvalifikovat 50 lidí ze sociálně vyloučených lokalit. Každý kurz se přitom skládal ze tří částí. První byl motivační kurz, druhá bilanční diagnostika, při níž byl za pomoci psychologa zájemcům doporučen konkrétní obor, v němž by se měli vzdělávat. A konečně třetí fází byla samotná rekvalifikace. Prvního kola rekvalifikací se zúčastnilo celkem 29 zájemců a 28 z nich získalo na konci kurzu osvědčení o jeho absolvování. Celkem 11 absolventů těchto kurzů si našlo novou práci. „Spolupracujeme také s Úřadem práce v Opavě. Chceme dát lidem možnost změnit svůj život a najít práci nebo začít podnikat,“ dodal Lévy. Na občanské sdružení Dživipen se ročně obrátí přibližně pět

¹⁶⁸ Hláska, č. 7, s. 9

stovek občanů. Pracovníci Dživipenu ale nepomáhají jen romským občanům, ale také postiženým či jinak sociálně znevýhodněným. Kromě toho také rozjeli výuku romštiny, která probíhala jednou týdně přímo v sídle Dživipenu na Horním náměstí 48.¹⁶⁹

Fond ohrožených dětí

Opava byla jedním z 21 měst, kde měl Fond ohrožených dětí svou pobočku. Pracovníci FOD se zaměřovali na podporu rodin s dětmi v nepříznivé sociální situaci. Těmto rodinám poskytovali základní poradenství, aktivizační služby, které mají rodině pomoci. Své služby opavská pobočka poskytovala nejen rodinám v Opavě, ale také ve Vítkově, Kravařích a Hlučíně. Cílem bylo včasné odhalení ohrožených rodin s dětmi a následná práce s těmito rodinami tak, aby se zlepšilo jejich rodinné prostředí a děti v těchto rodinách mohly zůstat. Pobočka FOD pomáhala svým klientům v lepší orientaci v sociálních, občanských a rodičovských dovednostech. Pracovníci FOD se snažili o zlepšení funkčnosti rodiny a její stabilizaci s maximálním ohledem na prospěch dítěte. Poskytovali základní sociální poradenství v záležitostech spojených s bydlením, zaměstnáním a v oblastech sociálního zabezpečení, a také např. doprovod na jednání s majiteli bytu, na úřadech a jednání v zájmu dětí (kontakt s lékaři, spolupráce se školou atd.). V rámci komplexnosti služeb pro rodinu nabízeli i doučování dětí a zprostředkování volnočasových aktivit. „Kromě poradenství pomáháme rodinám také s hledáním a udržením přijatelného bydlení a zaměstnání, pracujeme na zvýšení finanční gramotnosti rodiny včetně vedení domácnosti a péče o děti přímo v jejich přirozeném prostředí,“ uvedla Hana Kroheová, vedoucí opavské pobočky FOD. Kromě samotné pobočky FOD fungovalo v Opavě také Asistenční, mediační a terapeutické centrum, neboli AMTcentrum. Pracovníci AMTcentra pomáhali a podporovali rodiny tak, aby každé dítě mohlo žít ve zdravém rodinném vztahu. Za tímto účelem nabízelo centrum psychosociální podporu, podporu v komunikaci a podporu vztahů mezi rodiči dětí a rodiči a dětmi. Pracovníci byli schopni rodičům poskytovat podporu v oblasti řešení rozchodové, rozvodové nebo porozvodové situace, případně v situacích ovlivňujících vztahy a fungování v rodině. Vedoucím centra byla Martina Salamonová. Kromě poradenství mohli pracovníci AMTcentra také asistovat při předávání dítěte mezi rodiči a nabízeli také mediace a terapie.¹⁷⁰

¹⁶⁹ Hláska č. 8, s. 13

¹⁷⁰ Hláska č. 3, s. 13

Eurotopia

Začátky společnosti Eurotopia sahají do roku 1999, kdy tato nezisková organizace začala působit v Opavě a ve Vítkově. O devět let později, tedy v roce 2008, pak své aktivity rozšířila také do Krnova. V roce 2012 Eurotopia Opava provozovala dvě nízkoprahová centra – Modrou kočku v Opavě a Caravan v Krnově – a poradenské středisko. Kromě toho Eurotopia pořádala také další sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Hlavním cílem Eurotopie byla přitom prevence – snaha o začlenění a pozitivní změny v životním stylu rodin, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci.

Modrá kočka bylo nízkoprahové zařízení pro děti a mládež do 15 let. Šlo o klub na Hradecké ulici, v němž si kluci i holky mohli posedět, popovídat s kamarády nebo se zúčastnit různých soutěží a her. Kromě toho v centru fungovaly také výtvarné ateliéry, vzdělávací akce, sportovní klání a soutěže. „Pokud má navíc dítě nějaký problém, ať už ve škole, v rodině či jinde, najde v nízkoprahovém centru pomocnou ruku,“ doplnila Petra Večerková, ředitelka Eurotopie Opava o. p. s. Veškeré aktivity v klubu byly přitom poskytovány zdarma.

Další z významných služeb Eurotopie Opava bylo poradenské středisko, to začalo své služby poskytovat v říjnu 2009 a od roku 2010 sídlilo na Zacpalově ulici. Středisko pomáhalo lidem z Opavy i okolí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, nebo je taková situace ohrožovala. Cílem pracovníků poradny byla podpora a pomoc lidem při řešení obtížných životních situací. Klienty centra tvořily zejména rodiny s dětmi, etnické menšiny a osoby, které procházely osobní krizí. „Poskytovaná služba má čtyři základní pilíře – jsou to autonomie rozhodování; respekt a rovnocenný vztah; diskrétnost a ochrana osobních údajů; nestrannost, nezávislost a bezplatnost,“ přiblížila Večerková.

Mezi další služby, které Eurotopia Opava poskytovala, patřila také terénní sociální práce a různé vzdělávací aktivity. Pracovníci Eurotopie spolupracovali například s vysokoškolskými studenty na doučování dětí, zprostředkovali komunikaci mezi rodiči a školou nebo pořádali různé preventivní programy.¹⁷¹

¹⁷¹ Hláska č. 2, s. 13

Charita Opava

Charita Opava si v roce 2012 připomínala více než dvacetileté působení v sociální oblasti ve městě Opavě, kdy poskytovala více než polovinu všech sociálních služeb dětem, seniorům a lidem se zdravotním postižením nebo těm, kteří se ocitli v těžké životní situaci. Protože se také Charita Opava potýkala po škrtech v rozpočtu města s finančními problémy, vznikla myšlenka na spuštění akce nazvané **Pomozte nám v Opavě pomáhat**. Zájemci mohli poslat dárcovskou sms ve tvaru DMS ROK a automaticky jim byla každý měsíc stažena DMS v hodnotě třiceti korun. „Charita Opava pro své klienty za třicet korun například zorganizuje krátký výlet pro človíčka s mentálním postižením, zaplatí jednu polévku pro hladovějícího, koupí tři kila hlíny na výrobu deseti hrníčků v charitních chráněných dílnách nebo může hodinu a půl hlídat dítě rodičů v nouzi. Za třicet korun také pečovatelky dojedou pomoci hospicovému pacientovi,“ uvedl pro ilustraci zpravodaj Hláska.¹⁷²

Krizové a kontaktní centrum

Pod slunečníkem

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem (KKC Pod slunečníkem) fungovalo v Opavě již osmnáctým rokem. Jeho počátky spadaly do roku 1994, kdy vzniklo jako Centrum krizové pomoci. Označení Pod slunečníkem se do názvu tohoto centra dostalo v roce 1999. V jeho rámci fungovaly dva programy – kontaktní centrum a krizové centrum. Veškeré služby byly poskytovány v budově na Hradecké ulici. Cílovou skupinou kontaktního centra (známého také jako K-centrum) byli uživatelé návykových látek a lidé z jejich bezprostředního okolí. Snahou pracovníků K-centra bylo co možná nejvíce snižovat sociální a zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek a tím i ochrana veřejného zdraví. „Poskytováním služeb pro uživatele drog a jiných návykových látek snižujeme rizika šíření infekčních onemocnění na Opavsku,“ uvedla Pavlína Havlíčková, ředitelka KKC Pod slunečníkem. Součástí K-centra byl také terénní program. „Nabízíme našim klientům široké spektrum služeb jednak přímo v kontaktním centru, jednak v jejich přirozeném prostředí. K základním službám patří výměna injekčních stříkaček, distribuce zdravotnického materiálu a sběr kontaminovaného materiálu,“ vysvětlil Oldřich Kutra, vedoucí K-centra. Kromě toho

¹⁷² Hláska č. 5, s. 13

mohli klienti využít možnost odběrů krve na zjištění virové hepatitidy a HIV. Pracovníci K-centra dále poskytovali také poradenství, motivační trénink nebo práci s blízkými osobami uživatelů. Druhou významnou skupinou činností K-centra byly programy zaměřené na prevenci. Cílovou skupinou přitom byli žáci a studenti základních a středních škol a široká veřejnost. Pracovníci K-centra se jej snažili informovat i o rizicích spojených s užíváním drog, šířili osvětu i různé materiály a knihy, ze kterých se lidé o této problematice mohli dozvědět více. Druhým programem KKC Pod slunečníkem bylo Krizové centrum. Jeho pracovníci se zaměřovali na práci s lidmi, kteří měli problémy se závislostí ať už na drogách, alkoholu nebo gamblingu a chtěli svoji životní situaci změnit nebo již absolvovali léčbu. Do cílové skupiny patřili také lidé, kteří procházeli psychosociální krizí, potýkali se s neurotickými a psychosomatickými potížemi a lidé s problémy v oblasti vztahů a komunikace. Služby Krizového centra byly poskytovány formou individuálního poradenství a terapie, krizové intervence a relaxačních technik.¹⁷³

Open House

Občanské sdružení vzniklo v roce 2000 jako iniciativa mladých lidí z Bruntálu a okolí. Od začátku se zaměřilo na práci s dětmi a mládeží. V roce 2002 otevřelo sdružení nízkoprahové centrum pro děti a mládež, později se zaměřilo i na terénní programy pro děti a také na uživatele drog. V roce 2006 rozšířilo svou činnost do Krnova a v roce 2010 i do Opavy. „Hlavní náplní naší organizace v Opavě je poskytovat služby rizikově vnímaným skupinám, a to zejména dětem a mládeži ohroženým sociálně patologickými jevy a osobám ohroženým závislostí na návykových látkách,“ přiblížila ředitelka o. s. Romana Daněčková. Pracovníci centra přesunuli poskytování pomoci z kanceláří do ulic. Steetworkeri tak oslovovali mládež ve věku od 12 do 20 let v jejich přirozeném prostředí a nabízeli jim alternativy k trávení volného času. Open House také uskutečňoval program služby drogové prevence. Program poskytoval služby osobám závislým na návykových látkách nebo touto závislostí ohroženým osobám. V terénu nabízeli pracovníci o. s. výměnu injekčního materiálu, odebírali použitý materiál nebo poskytovali základní zdravotní ošetření. Open House sídlil v Opavě na adrese Horní náměstí 49.¹⁷⁴

¹⁷³ Hláska č. 5, s. 13

¹⁷⁴ Hláska č. 9, s. 13

Seniorcentrum Opava

Zřizovatelem centra bylo Statutární město Opava. Pečovatelská služba byla poskytována v souladu se zákonem o sociálních službách. Rozsah poskytované služby se sjednával mezi klientem a sociální pracovníci na základě sociálního šetření a posouzení potřeby jednotlivých pečovatelských úkonů. Mohlo se jednat například o pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění chodu domácnosti, doprovod k lékaři nebo pomoc při podávání jídla. Vedle úhrad od klientů se na krytí nákladů pečovatelské služby významně podílelo Statutární město Opava jako zřizovatel a také Ministerstvo práce a sociálních věcí. K pečovatelské službě neodmyslitelně patřil dovoz a donáška obědů seniorům. Organizace provozovala svou vlastní kuchyň a rozvážela obědy denně, včetně víkendů. Mnoho seniorů zejména z Kateřinek využívalo možnost odběru jídla přímo v jídelně Seniorcentra na Rolnické ulici. Pečovatelská služba měla za úkol jednak zlepšit kvalitu života těch občanů, kteří se z důvodů vyššího věku či zdravotních komplikací sami o sebe nedokázali dostatečně postarat, ale zejména měla také umožnit co nejdelší setrvání klientů v domácím přirozeném prostředí. Ze strany seniorů byl také značný zájem o ubytování v bytech Seniorcentra. Organizace měla ve své správě tři penziony, které se nacházely na ulici Rolnické na okraji sídliště Kateřinky. Kapacita těchto penzionů byla 140 bytů. Statutární město Opava intenzivně pracovalo na vybudování čtvrtého penzionu, který by umožnil uspokojení více žadatelů z pořadníku, který v roce 2012 čítal již 306 žádostí. V hlavní budově Seniorcentra na Rolnické 24 byl pro opavské seniory otevřen seniorský klub, kde si mohli popovídat, zahrát společenské hry nebo procvičit svou paměť se školenými lektorkami.¹⁷⁵

¹⁷⁵ Hláska č. 6, s. 22

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých

SONS, neboli Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, vznikla v roce 1996 sloučením dvou dosavadních organizací pomáhajících v Česku nevidomým a slabozrakým – České unie nevidomých a slabozrakých a Společnosti nevidomých a slabozrakých v ČR. V té době sdružovala přes 10 tisíc členů a své pobočky měla ve většině větších měst. Sídlila v Opavě na Horním náměstí 47. Pracovníci organizace poskytovali informace, rady i zácvik všem, kteří o to projevíli zájem. „Snažíme se odstraňovat bariéry, zajistit výuku prostorové orientace a sebeobsluhy, hledáme pro své klienty zaměstnání. Zkrátka učíme žít ve tmě,“ uvedla Helena Bartošová, sociální pracovnice SONS Opava.

Mezi základní rady, které SONS v Opavě nabízel, patřily informace o možnostech výběru druhu sociálních služeb podle potřeb konkrétního uživatele, informace o právech, ale také povinnostech v souvislosti s využíváním sociálních služeb, informace o podpoře členů rodiny nebo informace o dávkách v hmotné nouzi. Klientům také organizace nabízela možnost výpůjčky některých kompenzačních pomůcek, které jim usnadňovaly život s jejich hendikepem. Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých se také starala o vydávání časopisů v Braillově písmu, zvukové podobě, ve zvětšeném černotisku a v digitální podobě. Kromě toho se také pracovníci organizace podíleli na odstraňování bariér tam, kde bylo potřeba instalovat digitální hlasové majáčky na budovách, vodící linie apod. Dále společnost zajišťovala korekturu braillových popisků na obalech léků, či pořádala každoročně festival Dny umění nevidomých na Moravě.¹⁷⁶

¹⁷⁶ Hláska č. 6, s. 13

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o oceněných učitelích, žácích a dále je pak rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Den učitelů

Odbor školství u příležitosti **Dne učitelů** ocenil nejlepší pedagogy jako poděkování vedení města Opavy za jejich dlouhodobě přínosné výsledky ve výchovně vzdělávací práci ve školství, za bezproblémový přístup k žákům a za nadstandardní aktivity, jež často vykonávají nad rámec školy. Ceremoniál se uskutečnil 29. března v Městském domě kultury Petra Bezruče, kde učitelé převzali ocenění z rukou primátora Zdeňka Jiráska a jeho náměstka Daniela Žídky. V rámci tohoto slavnostního aktu opavský primátor udělil rovněž Cenu statutárního města Opavy za celoživotní zásluhy v rozvoji vzdělávání, výchovy a sportu ve městě panu Janu Novákovi. Ten se učitelské profesi věnoval od roku 1961 a dodnes vypomáhá jako zástup na SPŠ stavební. Kromě toho se věnoval též trenérské činnosti – vedl oddíly kopané, hokeje a především volejbalu. Byl stále aktivním volejbalovým rozhodčím.

Do skupiny vyznamenaných pedagogů se tentokrát zařadili tito učitelé a ředitelé opavských mateřských a základních škol: Kamila Zborajová, MŠ Na Pastvisku; Miroslava Dvořáková, MŠ Zborovská; Věra Šviková, MŠ Havlíčkova; Iva Novotná, MŠ Neumannova; Danuše Kremserová, MŠ Olomoucká; Lenka Padrtková, MŠ Riegrova; Eva Machurová, ZŠ a MŠ Opava-Komárov; Věra Kwieková, ZŠ a MŠ Opava-Vávrovice; Věra Jelenová, MŠ 17. listopadu; Marie Fischerová, ZŠ Boženy Němcové; Blanka Šindelářová, ZŠ E. Beneše; Vlasta Škrobánková, ZŠ Englišova; Jana Marečková, ZŠ Opava-Kylešovice; Jana Škrobánková, ZŠ Mařádkova; Soňa Jarošová, ZŠ Ochranova; Přemysl Novák, ZŠ Otická; Anna Černá, ZŠ Riegrova; Eva Halfarová, ZŠ a MŠ Šrámkova; Eva Malenková, ZŠ Vrchní; Ludmila Knoppová, ředitelka MŠ Havlíčkova; Naděžda Lesáková, ředitelka MŠ Pekařská; Ivana Lexová, ředitelka ZŠ B. Němcové.

V roce 2012 poprvé převzali vyznamenání také pedagogové škol, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zřizovateli těchto škol jsou Moravskoslezský kraj a Ministerstvo mládeže, tělovýchovy a sportu. Ocenění si odnesly: Dagmar

Vezenková, ZŠ Dostojevského; Jolana Kozáková, ZŠ Dvořákovy sady; Jana Silná, ZŠ Slezského odboje; Ester Kramná, ZŠ Havlíčkova.¹⁷⁷

Žák roku

Již od roku 2008 udělovala radnice talentovaným opavským školákům titul Žák roku za jejich mimořádné výsledky, ať už ve studiu, soutěžích či sportovních disciplínách. Ředitelé a pedagogický sbor opavských základních škol ve spolupráci s odborem školství vybrali šest dívek a osm chlapců, kteří v polovině února slavnostně převzali tuto cenu z rukou první náměstkyně primátora Pavly Brady a náměstka Daniela Žídka. V roce 2012 byli poprvé oceněni také žáci opavských základních škol, jejichž zřizovatelem nebylo město Opava. Mezi oceněnými byli:

Matěj Mik (ZŠ Boženy Němcové, 9. třída). Matěj se účastnil zvláště matematických, přírodovědných a sportovních soutěží. Mezi jeho úspěchy patřilo například 1. místo v matematickém maratónu nebo 2. místo v matematické olympiádě. Kromě toho v roce 2011 získal ještě 4. místo v přírodovědné soutěži a 3. místo v basketbale.

Radek Věntus (ZŠ Edvarda Beneše, 9. třída). Radek se pravidelně účastnil olympiád v německém jazyce, matematice, dějepise, přírodopise, chemii a češtině. Své znalosti a dovednosti uplatnil v republikovém finále soutěže Eurorebus i v televizní soutěži Bludiště. Mezi jeho poslední úspěchy patřilo vítězství v konverzační soutěži ve Šternberku.

David Řehulka (ZŠ Englišova, absolvent). David se pravidelně účastnil okresních a krajských kol olympiád v nejrůznějších předmětech od chemie po anglický jazyk. Kromě toho získal 3. místo v konverzační soutěži v anglickém jazyce ve Šternberku nebo 2. místo v krajské soutěži Velká cena ZOO Ostrava.

Vendula Hluchá (ZŠ Opava-Kylešovice, 9. třída). Vendula byla členkou TJ Sokol Opava a v roce 2011 obsadila 3. místo na halovém Mistrovství České republiky v atletice v běhu na 300 metrů. Stejné umístění vybojovala i na mistrovství Moravy a Slezska družstev. Úspěch zaznamenala také v okresním a krajském kole Poháru rozhlasu, ve kterém se několikrát umístila na stupních vítězů.

Jáchym Bulek (ZŠ Mařádkova, 8. třída). K Jáchymovým největším úspěchům patřilo například 3. místo na celorepublikovém kole Soutěže v programování nebo dělené 1. místo ve finále počítačové soutěže Bajtík. Kromě toho Jáchym uspěl také v matematice, angličtině nebo přírodních vědách.

¹⁷⁷ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=50468>, Publikováno 29. 3. 2012

Tomáš Mludek (ZŠ Ilji Hurníka, 9. třída). Tomášovou velkou láskou byl klavír. Mezi jeho úspěchy patřilo například 2. místo v mezinárodní soutěži Prague Junior Note nebo 2. místo v krajském kole klavírní soutěže základních uměleckých škol. Již od svých devíti let doprovázel na klavír jako korepetitor pěvecké sbory Cvrčci a Domino. V roce 2011 společně se sborem Domino získal na mezinárodní soutěži v Pardubicích stříbrnou medaili.

Jan Jedlička (ZŠ Otická, 9. třída). Mezi Janovy největší úspěchy patřila 1. místa v okresních kolech olympiády v anglickém jazyce, matematické olympiády, matematickém Klokovi nebo 1. místo v krajském kole logické olympiády. V té se účastnil také republikového kola.

Eva Schwanová (ZŠ T. G. Masaryka, 9. třída). Eva zaznamenávala úspěchy kromě matematiky, fyziky, chemie a přírodopisu také v olympiádách z českého jazyka. Svou školu reprezentovala rovněž v atletice a v plavání.

Nikolas Jenč (ZŠ a MŠ Šrámkova, 9. třída). Mezi největší přednosti Nikolase patřila schopnost uvádět teoretické poznatky do praxe a pracovat systematicky. Každoročně se účastnil celé řady vědomostních soutěží a olympiád.

Tereza Křesková (ZŠ Vrchní, 9. třída). Tereza svou školu reprezentovala v mnoha vědomostních, kulturních i sportovních soutěžích. Dva roky po sobě získala 1. místo v konverzační soutěži ve Šternberku. V soutěži Mladý Démósthénés obsadila dvakrát 2. místo. Kromě toho se účastnila také soutěží ve sportovní gymnastice. Ze soutěže TEAMGYM přivezla dvakrát 3. místo z republikového finále.

Yasmíne Sassi (ZŠ pro tělesně postižené Dostojevského, 3. třída). Yasmíne na sebe upozornila svým mimořádným výtvarným talentem. Mohla se pochlubit například 1. a 2. místem v mezinárodní výtvarné soutěži Svět slova nebo 1. místem ve Výtvarné korespondenční soutěži speciálních škol v regionu. Minulý školní rok zakončila 2. místem ve výtvarné soutěži Požární ochrana očima dětí. Zatím posledním úspěchem talentované malířky bylo 2. místo ve Výtvarné soutěži Eurotopia Opava.

Veronika Tyrlíková (ZŠ Dvořákovy sady, 8. třída). Veronika se věnovala atletice a plavání. V obou těchto disciplínách dosahovala velmi dobrých výsledků. Umísťovala se nejen v rámci školních kol, ale reprezentovala svou školu také v okresních a krajských kolech atletických závodů.

Marek Fiedler (ZŠ a PŠ Slezského odboje, 7. třída). Marek účinkoval ve školním pěveckém sboru Veselé zpívání. Společně s ostatními členy reprezentoval Opavu na mezinárodním festivalu pro handicapované děti a mládež Motýlek v Kopřivnici. Zpíval na školních slavnostech, na Noci s Andersenem a vystupoval také v nedalekém Polsku.

Eva Lesová (ZŠ Havlíčkova, 6. třída). Eva vynikala ve sportu, zvláště v šachách a stolním tenise. Ve školním roce 2011/2012 získala 1. místo na Mistrovství České republiky žáků a juniorů v šachu, 4. místo na mezinárodním integrovaném šachovém turnaji v Opavě, 2. místo na Mezinárodním šachovém turnaji zdravotně postižené mládeže v Litovli a 4. místo na Vánočním mezinárodním šachovém turnaji v Praze. Ve stolním tenise v roce 2011 vyhrála Otevřené mistrovství Slovenské republiky v Bratislavě, Sportovní hry zrakově postižené mládeže v Levoči a mezinárodní turnaj v Opavě. Uspěla rovněž na mezinárodní výtvarné soutěži pro zrakově postižené ve Zlíně.¹⁷⁸

Jesle a mateřské školy

V objektu bývalé nemocnice U Rytířů byl v červenci otevřen dětský koutek **Bambelius** v duchu waldorfské pedagogiky. Skládal se z místnosti pro rodiče nebo návštěvníky, kde si u tří stolečků mohli dát hosté kávu či jiné občerstvení, a místnosti na hraní pro děti. Paní majitelky se každého příchozího dítěte mile ujaly a hned jej zapojily do hry, pravidelně dětem také připravovaly svačinky. Od prvního září majitelky dětského koutku otevřely waldorfskou mateřskou školu, rovněž v objektu bývalé nemocnice U Rytířů.

Sedm vybraných mateřských škol se dočkalo **nových zahrad**. Jednalo se o mateřské školy na ulici 17. listopadu, Edvarda Beneše, Havlíčkova, Čajkovského, Šrámkova, Zborovského a mateřskou školu v Podvihově. Projekt tzv. přírodních zahrad vytvořil renomovaný výtvarník Miroslav Pacner, jehož návrhy byly veřejnosti představeny na červnové výstavě v Domě umění. Zahrady uvedených mateřských škol se již nacházely ve špatném technickém stavu. „V zahradách máme zastaralé hrací prvky, které již nesplňují nároky na moderní formy učení dětí v předškolním věku. Proto jsme se rozhodli pro postupnou rekonstrukci těchto zahrad,“ uvedla Miroslava Konečná, vedoucí odboru školství. Okolí mateřských škol se postupně změnilo v zahrady v přírodním stylu, které podporují pravidelný kontakt dětí s přírodním prostředím, poskytují jim dostatek prostoru pro volnou hru, aktivní pohyb a zkušenostní učení. Děti nepřišly ani o své dosavadní oblíbené prolézačky. „Jak se lidé mohli přesvědčit také na výstavě v Domě umění, všechny herní prvky jsou zakomponovány i do nových

¹⁷⁸ Bližší informace o aktivitách zmíněných žáků viz Hláška č. 3, s. 10–11.

konceptů přírodních zahrad,“ dodala Miroslava Konečná. První přírodní zahrada na Opavsku vznikla před nedávnem v mateřské škole ve Vávrovicích.¹⁷⁹

Základní školy

Zápisy do prvních ročníků základních škol pro školní rok 2012/2013 se konaly v pátek 20. ledna od 14 do 18 hodin a v sobotu 21. ledna od 8 do 11 hodin. Zápis do Základní školy pro tělesně postižené na ulici Dostojevského 12 proběhl ve čtvrtek 26. ledna, do Základní školy na ulici Slezského odboje v úterý 7. února v době od 8 do 16 hodin.¹⁸⁰

K lednovému zápisu přišlo 738 dětí, což je o něco více než loni, přičemž zhruba 20 % z nich požádalo o roční odklad. Nejvíce dětí se letos zapsalo na ZŠ Englišova (87, z toho patnáct požádá o odklad). Největší nárůst zájmu oproti loňskému roku zaznamenala ZŠ Šrámkova (počet dětí, které přišly k zápisu, vzrostl o 16). Naopak největší úbytek byl zaznamenán na ZŠ Ochranova (počet dětí, které přišly k zápisu, klesl o 13). ZŠ Otická na rozdíl od loňského roku letos otevřela dvě první třídy, a tak bylo vyhověno všem zájemcům o tuto školu. K zápisu do nově vzniklé školy ZŠ Nový svět přišlo 22 dětí, celkový počet žáků navštěvujících 1. třídu je však maximálně 20. V minulosti platilo, že se počet přihlášených žáků oproti minulým letům postupně zvyšoval, přesto celkový počet žáků v opavských školách klesal, neboť odešlo vždy více žáků 9. tříd, než kolik nastoupilo prvňáčků. Po delší době se však situace obrátila a v roce 2012 poprvé nastoupilo více dětí do prvních tříd, než bylo těch, kteří je jako deváťáci opustili. Celkem ve všech školách od září 2012 sedělo 600 nových prvňáčků, z toho 59 na školách, kde mají jen třídy 1. stupně, a 541 dětí na školách s oběma stupni.¹⁸¹

Od školního roku 2012/13 má Opava **Montessori školu**. Poprvé v historii Opavy mohli rodiče zapsat své děti na nově otevřenou ZŠ Opava, Nový svět, ve které probíhala výuka dle pedagogiky Marie Montessori. „Vzhledem k tomu, že v současné době v budovách opavských základních škol nejsou žádné volné prostory, rozhodli jsme se, že základní školu s prvním stupněm umístíme v budově Slezského gymnázia Opava,“ uvedla vedoucí odboru školství Miroslava Konečná. Škola s názvem Nový svět vznikla v prostorách bývalé mateřské školy na ulici Komenského. Tyto prostory byly rovněž

¹⁷⁹ Hláska č. 7, s. 13

¹⁸⁰ Hláska č. 1, s. 31

¹⁸¹ Hláska č. 2, s. 19

využívány Slezským gymnáziem, které provozuje kraj. Byly však odděleny od běžného provozu gymnázia a měly také samostatný vchod. Prostory pro zřízení tříd nové školy si město pronajalo za symbolické nájemné od kraje. „Město Opava bude hradit pouze roční provozní náklady, které budou podle velmi hrubého odhadu činit přibližně 250 tisíc korun,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek s tím, že v příštím roce navíc město pro zahájení činnosti této alternativní základní školy uvolní dalších více než 400 tisíc korun na nákup vybavení a pomůcek. „Jde však jen o jednorázovou dotaci. Další nákup učebních pomůcek bude podporován Sdružením Montessori Opava, které bylo zaregistrováno v květnu roku 2010. Nákup učebních pomůcek a další vzdělávání učitelů bude částečně hrazeno také z měsíčních členských příspěvků rodičů,“ dodala Miroslava Konečná. Celkově škola Nový svět získá z rozpočtu města na rok 2012 příspěvek ve výši 664 600 Kč. V roce 2013 bude z rozpočtu čerpána již pouze částka na provozní náklady, tj. zaplacení energií, která bude stanovena podle skutečného čerpání z roku 2012.¹⁸²

Dne 1. března proběhl dvanáctý ročník **mezinárodního matematického maratónu MATMAR 2012**. Soutěž se na české straně tento rok konala na ZŠ Opava-Kylešovice. Po celý den, od 8 do 20 hodin, zde žáci 8. a 9. tříd opavských základních škol řešili 150 matematických úloh. S totožnými úkoly se potýkali stejně staří studenti všech gymnázií v Ratiboři a na spřátelených školách v Budapešti a Wetzlaru (Německo). Oceněno bylo pět nejlepších českých a polských řešitelů, kteří 13. března na Hlásce převzali ceny z rukou Miroslavy Konečné, vedoucí odboru školství. Čeští žáci se umístili takto: 1. Matěj Mik (ZŠ B. Němcové), 2. Sebastian Benna (ZŠ Opava-Kylešovice), 3. Zdeněk Chovanec (ZŠ Otická), 4. Kristýna Negerská (ZŠ Otická), 5. Patrik Málík (ZŠ Opava-Kylešovice).¹⁸³

Žáci ze **ZŠ Šrámkova uspěli v soutěži v psaní na PC**. V únoru se v Bruntále konala Talentová soutěž v psaní na PC a 12. ročník ZAV Bruntál 2012. Talentovou soutěž, které se účastnilo celkem 76 základních škol, ovládla již potřetí ZŠ a MŠ Šrámkova zásluhou Kláry Odehnalové, která získala první místo, a Petra Hendrycha, který skončil druhý. Na Talentovou soutěž navázal 12. Ročník ZAV Bruntál. Na tuto soutěž, která je určena pro 3. ročníky středních škol a nadané mladší žáky, se sjelo celkem 80 soutěžících z celé republiky. Žáci ze ZŠ a MŠ Šrámkova se tak vůbec poprvé mohli zúčastnit juniorské kategorie, ve které změřili své síly také s medailisty z mistrovství světa v Paříži. Ani v této nabitě konkurenci se však talentovaní opavští žáci neztratili –

¹⁸² Hláska č. 1, s. 30

¹⁸³ Hláska č. 4, s. 30

Klára Odehnalová svým výkonem 516,6 úhozů za minutu získala 3. místo a družstvo ve složení Klára Odehnalová, Petr Hendrych a Patrik Leifert vybojovalo 4. místo z celkových 27 zúčastněných družstev.¹⁸⁴

Ve čtvrtek 26. dubna byla slavnostně otevřena **nová zahradní učebna** při Základní škole T. G. Masaryka na Mírové ulici. Ředitelka školy Lenka Štichauerová při této příležitosti mimo jiné poděkovala za podporu sponzorovi projektu Nadaci OKD a Statutárnímu městu Opava. „Ve městě se postupně rozšiřuje síť prvků, které lze využít ke vzdělávání o přírodě. Ke stávající dendrologické stezce v prstenci parků a naučné stezce v zahradě Masarykovy střední školy zemědělské nyní přibyla také tato učebna,“ uvedla Kateřina Pálková, koordinátorka environmentální výchovy opavského magistrátu. Symbolické předání učebny, kterého se zúčastnili oba náměstci primátora, doprovodil svým vystoupením bubenický orchestr Ivo Samiece BORIS, jenž do jedné ze svých skladeb zapojil i nově vybudovaný dřevěný hudební xylofon. Starší žáci školy zase návštěvníkům představili jednotlivé části naučné stezky prostřednictvím interaktivních hádanek a soutěží. „Cílem učebny je přiblížit lidem základní znalosti o přírodě v našem okolí lákavou formou. Sloužit bude všem opavským školám a neziskovým organizacím,“ doplnila ředitelka Lenka Štichauerová.¹⁸⁵

Daniel Žídek, náměstek primátora, po roce opět pozval děti z **opavského Klubu nadaných dětí** Mensy České republiky ke společnému setkání na Hlásce, aby spolu prodiskutovali témata, která je zajímají. Schůzka proběhla v pondělí 19. listopadu v zasedací místnosti rady města. Klub nadaných dětí Mensy ČR pro děti od desíti let pracuje při ZŠ Englišova již druhým rokem. Škola klubu poskytla nejen vhodné prostory a podmínky, ale zajistila také vedoucí, kteří se ve svém volném čase věnují práci s talentovanými dětmi. „Opava je jedním z mála měst, kde takový klub působí. Svou činnost, jako jeden ze tří neaktivnějších a neúspěšnějších z celé republiky, prezentoval opavský klub na konferenci Mensa pro rozvoj nadání, která se konala letos 9. listopadu v Prostějově,“ uvedla zástupkyně ředitele ZŠ Englišova Ludmila Havlíková.¹⁸⁶

¹⁸⁴ Hláska č. 3, s. 30

¹⁸⁵ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=51362>, publikováno 27. 4. 2012

¹⁸⁶ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=56583>, publikováno 21. 11. 2012

Vávrovická malotřídka oslavila již devadesát let. V ZŠ a MŠ v Opavě-Vávrovicích si letos připomněli 90. výročí od zahájení výuky ve stávající budově na Chmelové ulici. V rámci oslav připravili vávrovičtí občané každý měsíc jednu veřejnou prezentaci. Sérii výročních aktivit zahájili 3. února setkáním nejstarších absolventů. Do 8. dubna byly ve výstavních prostorách ZUŠ na Solné ulici vystaveny žákovské práce pod názvem „Na čáře aneb Místo, kde žijeme“. V dubnu dále proběhl společenský večírek nazvaný „Poškole“ a v květnu prohlídka nevšedního areálu první opavské Ekoškoly. V červnu oslavy vyvrcholily Výroční akademií.¹⁸⁷

ZŠ Ilji Hurníka uspořádala 12. června v minoritském klášteře koncertní vystoupení **S písničkou jde všechno líp** pro děti z mateřských škol, rodiče a vůbec všechny milovníky hudby. Publiku zazpívaly a zahrály děti z pěveckých souborů Pramínek a Sluníčka, taneční umění předvedly děti z lidových Tanečků. O tom, že žáci této školy umí výborně zpívat, přesvědčily Adriana Janáčová, Nela Štýbarová a Jana Střílková na celostátním finále nejlepších interpretů regionálního folklóru Zpěváček 2012 ve Velkých Losinách. Postup na tuto soutěž je pro každého zpěváka prestižní záležitostí a velkým úspěchem, protože má možnost spolupracovat s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů, s jeho primášem Františkem Černým, s Lidovou hudbou Gaudeamus VŠE Praha a mnoha dalšími. Také může svůj výkon konzultovat s odborníky, což může mít zásadní vliv na jeho budoucí projev či další úspěch.¹⁸⁸

ZUŠ V. Kálíka

Základní umělecká škola Václava Kálíka poskytovala vzdělání v hudebním, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Ve školním roce 2011/2012 navštěvovalo školu 1 110 žáků. Školu navštěvovali nejen žáci z Opavy a okolí, ale i žáci z jiných okresů (Bruntál, Ostrava). Škola zaměstnávala celkem 52 pedagogických pracovníků, v hudebním oboru jich působilo 47, v tanečním tři a literárně-dramatickém dva. Ředitelem školy byl Petr Bouček. Nádražní okruh 11: ředitelství školy, výuka hry na klavír, smyčcové nástroje, akordeon, EKN, kytara, sólový a sborový zpěv, dechové nástroje, cimbál, hudební nauka a zkušebna orchestrů a souborů.

Výuka probíhala ve čtyřech budovách. V Matičním domě probíhala výuka dechových a bicích nástrojů, taneční a bylo zde literárně-dramatické oddělení. V Městském domě

¹⁸⁷ Hláska č. 3, s. 30

¹⁸⁸ Hláska č. 7, s. 30

kultury Petra Bezruče probíhala výuka klasických varhan, na ZŠ Ilji Hurníka pak výuka hudební teorie, vybraných hudebních nástrojů a cimbálových muzik.

Talentové zkoušky proběhly v termínech 7. a 14. května. Ke zkouškám se dostavilo 206 zájemců o studium a celkem bylo přijato 198 žáků. V porovnání s loňským rokem došlo k nárůstu počtu zájemců o 31.

Žáci reprezentovali školu na soutěžích různých stupňů a úrovní a také spolupracovali se svými pedagogy například při organizování festivalů Další břehy či Bezručova Opava.

Střední školy

V roce 2012 došlo ke změně v prvním kole přijímacího řízení, ve kterém si mohli žáci podat pouze dvě přihlášky na různé obory či různé střední školy. Přihlášky, pokud nebylo uvedeno jinak, bylo možno doručit řediteli školy do 15. března.

Střední zdravotnická škola

Od 1. srpna 2012 byla do funkce ředitelky školy jmenovaná Mgr. Alena Šimečková, která tento post převzala po Mgr. Zdeňce Jelenové. Kapacita školy byla 390 žáků, kapacita oboru zdravotnické lyceum 120 žáků, zdravotnický asistent 340 žáků a ošetřovatel 90 žáků. Ve školním roce 2011/2012 bylo otevřeno celkem 15 tříd, osm tříd oboru zdravotnický asistent, čtyři třídy oboru zdravotnické lyceum a tři třídy tříletého oboru ošetřovatel. Studium v témž školním roce zahájilo celkem 363 žáků, z čehož bylo 322 děvčat a 41 chlapců. Výchovně-vzdělávací proces zajišťovalo dohromady 45 interních a osm externích pracovníků.¹⁸⁹

Masarykova střední škola zemědělská a VOŠ

Ve školním roce 2011/2012 nabízela škola ke studiu čtyřleté maturitní obory Agropodnikání, Chemik operátor, Ochrana přírody a prostředí, Přírodovědné lyceum, tříleté učební obory Zahradník, Zemědělec-farmář, dvouletý nástavbový obor Podnikání a v rámci VOŠ tříletý obor Regionální politika zemědělství a venkova. Zaměstnanci školy spolu se studenty tradičně organizovali některé akce reprezentující

¹⁸⁹ http://www.szsopava.cz/doky/vyrocn_i_zprava_2011-2012.doc

školu i obor, například Den mláďat, který se uskutečnil od čtvrtka 19. do soboty 21. dubna.¹⁹⁰

Školu úspěšně reprezentovala **Nikola Jahnová**, žákyně 3. ročníku studijního oboru Přírodovědné lyceum, a to hlavně na soutěžích a přehlídkách vyhlašovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Spolu s českými a rakouskými odborníky ověřovala v praxi využití biologických aditiv (ekologicky nezávadných biologických přísad) pro konvenční a ekologické zemědělství. Na toto téma rovněž přednášela na mezinárodním odborném semináři pro zemědělce. Za výzkumnou část, zpracování a prezentaci výsledků se jí dostalo mimořádného uznání od odborníků jednak z Univerzity Palackého v Olomouci, jednak z Johannes Kepler Universitát v Linci. Školu poté reprezentovala v okresní, krajské i celostátní přehlídce středoškolské odborné činnosti v kategorii Zemědělství, potravinářství, lesní a vodní hospodářství. Jak na okresní, tak na krajské přehlídce SOČ vybojovala 1. místo. V celostátním kole, které se konalo 15.–17. června v Kutné Hoře, v konkurenci třinácti soutěžících v dané kategorii zvítězila.¹⁹¹

Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická

Od 1. ledna 2012 došlo ke sloučení Obchodní akademie, Opava, p. o. a Střední školy poštovních a logistických služeb, Opava, p. o. Nově vzniklý subjekt byl nazván Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, Opava, p. o. Ve školním roce 2011/2012 studovalo na škole 676 žáků, z toho 397 dívek a 279 chlapců ve čtyřletých maturitních oborech Ekonomické lyceum Informační technologie, Logistické a finanční služby, Obchodní akademie, Provoz a ekonomika dopravy. Otevřeno bylo celkem 26 tříd, z čehož jedenáct tříd oboru Obchodní akademie, tři třídy oboru Ekonomické lyceum. Zbývající obory otevřely shodně po čtyřech třídách. Vzdělávací program zajišťovalo 68 interních pedagogů včetně ředitele školy a jeho tří zástupců a jeden pedagog externí.

V roce 2012 získala škola dvě první místa v Celorepublikové soutěži poštovních dovedností středních škol, a to v kategorii Test poštovních znalostí.¹⁹²

Studenti z Obchodní akademie a Střední odborné školy logistické navštívili v polovině května německý Bielefeld. Se svými kolegy z Rakouska, Lucemburska, Německa,

¹⁹⁰ Hláska č. 4, s. 9

¹⁹¹ Hláska č. 7, s. 13

¹⁹² <http://www.oa-opava.cz/images/soubory/2012/zprava1112.pdf>

Rumunská, Norska a Turecko zde společně prezentovali výsledky dvouletého projektu nazvaného **Hodnoty mého života**. Výsledky své práce prezentovalo celkem 40 studentů ze sedmi zemí Evropy. Pomocí výtvarného projevu, videosekvencí, prezentací a komiksů studenti vyjádřili hodnoty, které považují ve svém životě za klíčové. Deset nejdůležitějších pak bylo důkladně analyzováno. Dotazníkovým průzkumem dále studenti zjišťovali hodnoty spolužáků a přátel ve svém okolí. Výsledky ukázaly na rozdíly mezi hodnotami studentů z jednotlivých zemí. Zatímco rakouští a němečtí studenti preferovali zvláště vzdělávání a kariéru, rumunská mládež kladla hlavní důraz na tradiční hodnoty a jejich turečtí kolegové zase přikládali mnohem větší váhu otázkám víry. Čeští studenti jako prioritu číslo jedna volili nejčastěji vzdělávání.¹⁹³

Soukromá obchodní akademie Opava, s. r. o.

Škola poskytovala ve školním roce 2011/2012 vzdělávání v denní, dálkové a také distanční podobě. V denním studiu bylo možno studovat čtyřleté maturitní obory Ekonomika a podnikání, sekce Management obchodního podnikání a Podnikání v oborech wellness a lázeňství, a Obchodní akademie. V dálkové a distanční formě byl k dispozici nadstavbový tříletý obor Podnikání a výše zmíněné čtyřleté obory.

V roce 2012 slavila škola úspěch na poli **státních maturitních zkoušek**. Díky vynikajícím výsledkům z matematiky se v rámci středních odborných škol z celé České republiky umístila na prvním místě v matematické úspěšnosti.¹⁹⁴

Soukromá střední škola podnikatelská, s. r. o.

Ve školním roce 2011/2012 škola umožňovala studium v denní a dálkové podobě. V denní formě ve čtyřletých maturitních oborech Ekonomika a podnikání, Veřejnosprávní činnost a ve dvouletém nástavbovém oboru Podnikání v oborech. Ve formě dálkové v pětiletém maturitním oboru Veřejnosprávní činnost a tříletém nástavbovém oboru Podnikání v oborech. Vzdělávání zajišťovalo 24 pedagogických pracovníků, z toho sedmnáct interních a sedm externích pedagogů.¹⁹⁵

¹⁹³ Hláska č. 6, s. 27

¹⁹⁴ www.soukroma-oa-opava.cz

¹⁹⁵ <http://www.podnikatelskaskola.cz/web/files/Vyrocnizprava-2011-2012.pdf>

Střední průmyslová škola stavební

Na škole bylo možno ve školním roce 2011/2012 studovat čtyřleté maturitní obory Stavebnictví, z toho zaměření Pozemní stavitelství, Stavební obnova, Pozemní stavitelství a konstrukce, Pozemní stavitelství a architektura, Geodézie, z toho zaměření Geodézie-geodézie, Geodézie a katastr nemovitostí a Technické lyceum. Na škole studovalo celkem 373 žáků, z toho 296 chlapců a 77 děvčat. Otevřeno bylo dohromady 16 tříd, 8 tříd oboru Stavebnictví, 4 třídy oboru Geodézie a 4 třídy oboru Technické lyceum. Výuku zajišťovalo 32 interních a 6 externích učitelů.¹⁹⁶

Tomáš Zelenka a Václav Štukavec, studenti střední školy stavební, se úspěšně účastnili soutěže, kterou pořádá Svaz výrobců lepenek ve spolupráci se společností EKO-KOM a.s., a jejímž tématem byla **Škola snů**. Celkem se soutěže zúčastnilo 18 modelů a jejich model z vlnité lepenky postoupil společně s dalšími pěti pracemi z celé České republiky do finále soutěže, která proběhla 27. června. Podle organizátorů se letos objevila celá řada velmi kvalitních návrhů, a tak je již samotný postup do finále obrovským úspěchem. Moravskoslezský kraj v šestici finalistů reprezentovaly hned dva modely – kromě toho opavského také model kolegů z ostravské Střední průmyslové školy stavební.¹⁹⁷

Střední odborné učiliště stavební

Ve školním roce 2011/2012 škola vyučovala tříleté učební obory Elektrikář, Truhlář, Instalatér, Klempíř, Klempíř – stavební výroba, Tesař, Zedník, Pokrývač a čtyřleté maturitní obory Operátor dřevařské a nábytkářské výroby, Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení. Do prvních ročníků všech oborů bylo přijato 156 žáků. Vzdělávání zabezpečovalo dohromady 48 pedagogických pracovníků, z toho 23 učitelů teoretického vyučování a 25 učitelů odborného výcviku.¹⁹⁸

Střední škola technická

Škola ve školním roce 2011/2012 ke studiu nabízela tříleté učební obory Elektrikář – silnoproud, Nástrojař, Obráběč kovů, Obráběcí práce, Zámečnické práce ve stavebnictví, Stravovací a ubytovací služby, Strojírenské práce – Zámečnické práce,

¹⁹⁶ Dostupné z: <http://www.spsopava.cz/files/vz11-12.pdf>

¹⁹⁷ Hláska č. 7, s. 27

¹⁹⁸ http://www.soustop.cz/Upload/vyrocnizpravy/vyrocn_i_zprava_2011-2012.pdf

Strojírenské práce – Obráběcí práce, Strojní mechanik, Šití oděvů a čtyřleté maturitní obory Mechanik seřizovač, Management strojírenství a obor Podnikání realizován jako dvouletý či tříletý nadstavbový obor v denní či dálkové formě. Do tříletých a čtyřletých oborů nastoupilo celkem 162 žáků, do nástavbového studia 57. Během roku do řádného a nástavbového studia přistoupilo ještě dohromady 45 žáků.¹⁹⁹

Střední škola hotelnictví a služeb a VOŠ

Ve školním roce 2011/2012 škola nabízela kromě učebních a maturitních oborů také vyšší odborné vzdělání a bakalářské studium. Učební obory byly realizovány na pracovišti Husova 6. Jednalo se o tříleté obory Cukrář, Kuchař-číšník, Kadeřník, Pekař, Řezník-uzenář, Výrobce potravin, Prodavač a Krejčí. Absolventi těchto oborů mohli dále pokračovat ve dvouletém nástavbovém studiu Podnikání. Čtyřleté maturitní obory Hotelnictví a Cestovní ruch byly vyučovány v budově na Tyršově ulici 34, obory vyššího odborného vzdělávání Rozvoj a řízení regionální turistiky a Řízení hotelového provozu pak v budově na ulici Praskova 14. Tyto obory bylo možno studovat buď 3 roky v denní, nebo 3 či 5 let v dálkové formě studia. V rámci VOŠ byl dále uskutečňován tříletý bakalářský obor Hotelnictví.²⁰⁰

Střední škola průmyslová a umělecká

Škola ve školním roce 2011/2012 zajišťovala vzdělání ve čtyřletých technických a umělecko-průmyslových oborech, zakončených maturitní zkouškou. Mezi technické obory spadaly Strojírenství se zaměřením na výpočetní techniku a Informační technologie se zaměřením na počítačové sítě a programování, mezi umělecko-průmyslové Grafický design, Průmyslový design a Tvorba hraček a herních předmětů. Výuku zabezpečovalo 43 interních učitelů.²⁰¹

Pavla Machurová a Klára Grossová, studentky oboru Tvorba hraček a herních předmětů, se již potřetí zúčastnily natáčení vzdělávacího pořadu pro děti **Šikulové** v České televizi. Studentky pomáhaly malým šikulům s opravou staré skříně a s vytvořením interiérového doplňku – zrcadla. Pořad proběhl 30. listopadu 2012 na ČT1.²⁰²

¹⁹⁹ http://www.sst.opava.cz/sites/default/files/images/Vyrocní_zprava2011-12.pdf

²⁰⁰ <http://www.sshsopava.cz/skola/dokumenty-obecne/vz-1112.pdf>

²⁰¹ www.sspu-opava.cz

²⁰² http://www.strojka.opava.cz/sikulove_potreti

Ondřej Barcuch, student druhého ročníku uměleckých oborů, získal druhé místo v mezinárodní internetové fotografické soutěži firmy Bayer s.r.o. **Ekologie v objektivu 2012**. Téma tohoto soutěžního ročníku znělo Udržitelná energie pro lepší život. Umístění v kategorii do 17 let získal snímkem Přečerpávací elektrárna.²⁰³

Život ve městě byl název projektu, který za finančního přispění Magistrátu Města Opavy uspořádali učitelé a studenti školy k 20. výročí zahájení činnosti uměleckých oborů na škole. Cílem této akce bylo přiblížit nadaným žákům základních škol šest výtvarných technik, které se v opavské umělecké průmyslovce vyučují na vysoce odborné úrovni. Mladí talenti si tak mohli vyzkoušet nejenom obvyklé kreslení a malování, ale rovněž tvorbu jednoduchého třírozměrného předmětu ze speciálního měkkého materiálu YTONG, fotografování kamerou obscurou, vytváření světelných objektů nebo šití hraček. Pro tyto účely bylo vytvořeno šest ateliérů, ve kterých účastníci pracovali na zadaných tématech. V ateliéru věnovaném designu vznikaly „ready made“ ve formě svítících objektů, v prostorách školních dílen pro výrobu hraček šili žáci figuru uřona, další skupina účastníků prakticky vyzkoušela základní princip fotografie kamerou obscurou, z předběžných skic či maleb z plenéru vznikaly obrazy inspirované fauvismem, expresionismem, či surrealismem, dále si děti vyzkoušely svou schopnost kreslit portréty, ať už abstraktně či podle digitálních fotografií, a mnoho dalších neobvyklých činností. Výstava vytvořených artefaktů proběhla od 6. listopadu do 7. prosince 2012 v prostorách Základní umělecké školy v Opavě na Solné ulici.²⁰⁴

Na čtrnáctém ročníku prestižní mezinárodní přehlídky **Designblok** v Praze vystavoval svůj projekt elektromobilu i čtyřicetiletý Martin Beinhauer z Chvalíkovice, absolvent opavské Střední školy průmyslové a umělecké. V podnětném prostředí této školy se začal tříbit jeho talent pro designové výrobky a rostl zájem se v tomto směru nadále rozvíjet, a proto pokračoval ve studiích průmyslového designu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Na jednom ze seminářů si v rámci semestrální práce vybral téma elektromobilu, který mladého studenta uchvátil, splňuje totiž podle něj veškeré předpoklady budoucnosti automobilismu. „Projekt byl realizován ve spolupráci s firmou Škoda Auto a. s. a jedná se o čistý elektromobil, jehož požadavky nám zadala firma. Model měl být co nejmenší a prostorný pro čtyři osoby, délka nesměla přesáhnout tři metry,“ uvedl Martin Beinhauer. Pak následovala roční práce na exteriéru a interiéru zmíněného projektu, na kterém spolupracoval s dalšími dvěma designéry pod záštitou své školy a ve spolupráci s ČVUT. Na pražské výstavě získal

²⁰³ http://www.strojka.opava.cz/ekologie_v_objektivu

²⁰⁴ http://www.strojka.opava.cz/zivot_ve_meste

návrh hned několik ocenění a celý tým v čele s Martinem prezentoval elektromobil mimo jiné i v Mladé Boleslavi, kde vedení firmy projevilo nesmírné nadšení nad talentem těchto studentů a přislíbilo spolupráci s vysokou školou i do budoucna. „Nejvíce se jim líbil interiér. Šéfdesignér firmy Škoda Auto a. s. si pochvaloval způsob řešení přední linie světel, která jsou totožná jako u stávajících vozidel značky Škoda,“ uzavřel Martin.²⁰⁵

Na Střední škole průmyslové a umělecké v Opavě proběhl v polovině června třetí ročník soutěže se stavebnicí Merkur s mottem **Staviš, stavím, stavíme, nejlepšího odměníme**. Organizátoři soutěže uvedli, že stavebnice Merkur je i po téměř sto letech od svého vzniku stále velmi populární. „Zájem o soutěž ve stavění se stavebnicí Merkur byl tak velký, že jsme z kapacitních důvodů museli odmítat později přihlášená družstva,“ řekl zástupce ředitele Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě Vítězslav Doleží. Letos se soutěže zúčastnilo 21 tříčlenných týmů ze základních škol z Opavy a okolí. Úkolem každého týmu bylo ve stanoveném čase postavit z Merкуру dva modely přesně podle zadání. „Souboje nejlepších byly velice vyrovnané a napínavé. Nakonec se vítězi třetího ročníku soutěže stali žáci ze Základní školy Velké Heraltice,“ přiblížil Vítězslav Doleží. Jejich spolužáci obsadili také třetí místo. Mezi oba týmy z Velkých Heraltic se na druhé místo vtěsnali žáci ze ZŠ Kylešovice.²⁰⁶

Mendelovo gymnázium

Škola ve školním roce 2011/2012 realizovala jednak čtyřleté a jednak osmileté maturitní studium oboru Gymnázium. Pod vedením padesáti devíti pedagogických pracovníků studovalo ve dvaceti dvou třídách celkem 666 žáků, z toho 382 dívek a 284 chlapců. Do prvních ročníků bylo přijato dohromady 120 uchazečů, 90 do čtyřleté, 30 do osmileté formy výuky.

David Lacko a Adam Šťastný, studenti MGO, získali **Cenu 17. listopadu**, kterou 20. listopadu v klubu Art převzali z rukou primátora Zdeňka Jiráska. Žáci byli oceněni za aktivity, které pomáhají v oblastech veřejného zájmu. "Občanské aktivity studentů si nesmírně vážím a jsem rád, že takoví lidé jsou mezi námi,“ řekl předseda poroty Ivo Mluděk. Akci pořádala Opavská kulturní organizace ve spolupráci se Statutárním

²⁰⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/martin-beinhauer-elektromobil06012012.html

²⁰⁶ Hláska č. 7, s. 27

městem Opava. David Lacko byl dobrovolníkem opavského Elimu, Adam Šťastný byl aktivním členem občanského sdružení Za Opavu.²⁰⁷

Studenti Mendelova gymnázia dosáhli historického úspěchu na republikovém finále středoškolského atletického poháru **Corny** v Břeclavi ve dnech 8. a 9. listopadu 2012. V konkurenci vítězů krajských finále vybojovali celkové prvenství a postoupili tak do světového finále, které probíhalo v Karlových Varech koncem června 2013. Velkou zásluhu na vynikajících výkonech atletického týmu pod vedením trenérů M. Mařádka, Z. Tesaře, J. Korbela a L. Krále měli: T. Vystrk, L. Němec, D. Klinger, J. Rusek, D. Tesař, P. Musila, M. Konečný, M. Sidunov, V. Melecký a M. Hlaváček.²⁰⁸

Slezské gymnázium

Ve školním roce 2011/2012 škola nabízela čtyřletý maturitní obor Gymnázium. V témže školním roce gymnázium navštěvovalo celkem 414 žáků – 117 chlapců a 243 dívek, kteří byli rozmístěni ve třinácti třídách. Prvnímu ročníku byly vyhrazeny tři třídy, do nichž bylo přijato 90 uchazečů. Vzdělávání zabezpečovalo 37 pedagogických pracovníků včetně jednoho rodilého mluvčího angličtiny a jedné asistentky pedagoga, která zde působila v souvislosti se studiem nevidomé žákyně.²⁰⁹

Michal Kopf, student Slezského gymnázia, vyhrál celorepublikové kolo matematické olympiády. Tímto úspěchem se zařadil mezi šest nejnadanějších českých studentů matematiky, kteří reprezentovali Českou republiku na Mezinárodní matematické olympiádě, jež proběhla ve dnech 4. až 16. července 2012 v argentinském městě Mar del Plata, a za svůj výkon získal čestné uznání. „Jeho úspěch je ve sportu srovnatelný s vítězstvím na mistrovství republiky mládeže a postupem na olympiádu,“ řekl učitel Slezského gymnázia Milan Pobořil.²¹⁰

Pozvání k účasti na **Pražském studentském summitu**, který proběhl 28. ledna 2012, dostali studenti Slezského gymnázia Vojtěch Rossmanith, Šimon Pepřík a Jakub Nosek za vytvoření eseje na předem dané téma. Tohoto prestižního vzdělávacího projektu se mohlo zúčastnit zhruba 300 studentů ze středních a vysokých škol. Přípravná setkání probíhala na půdě Vysoké školy ekonomické v Praze, slavnostní

²⁰⁷ <http://www.mgo.opava.cz/index.php?archiv&tema=3>

²⁰⁸ Tamtéž

²⁰⁹ <http://www.slezgymopava.cz/VZ2012.pdf>

²¹⁰ Hláska č. 5, s. 9

závěrečná konference na Václavském náměstí v hotelu Ambassador. Zasedání napodobovalo jednání Evropské unie, Organizace spojených národů a Severoatlantické aliance s cílem prohloubit znalosti o světové politice, rozvoje jazykových dovedností studentů, rozvoje jejich samostatné práce a schopnosti argumentace. Během náročného třídního zasedání gymnazisté vyjednávali za západoafrickou zemi Burkina Fasso. Opavská skupina zaznamenala hned několik úspěchů, když všechny jejich návrhy byly přijaty. Úspěšné vystoupení završil Šimon Pepřík, který získal ocenění Skokan roku v kategorii UNEP.²¹¹

V Klubu Art proběhl 28. března 2012 od 19 hodin koncert s názvem **Vážně – nevázně**. Tuto akci uspořádalo několik nadšenců Slezského gymnázia, aby demonstrovali, že i mezi studenty gymnázia se najde mnoho těch, kteří umí dobře zpívat či hrát na nějaký hudební nástroj. Studenti předvedli sólové i skupinové výstupy rozmanitého repertoáru od vážné klasiky až po současné hudební šlágry. Cílem bylo předvést, že hudba je něco, co umí promlouvat ke všem, a nezáleží na tom, zda ji prezentuje vynikající klavírista s dlouholetou praxí či „jen“ zapálený samouk trávicí svůj volný čas s kytarou.²¹²

Slezské gymnázium bylo jednou z dvanácti škol v České republice, kde si žáci mohli vyzkoušet novou deskovou hru **Finanční svoboda**, jež byla vytvořena ve spolupráci s Českou spořitelnou v rámci projektu Finanční gramotnost pro školy. Tato hra měla za úkol co nejvíce simulovat reálný život. Hráči převzali roli finančního poradce, který se staral o finance mladé rodiny s jedním dítětem. Účast v tomto projektu může žákům nejenom zvýšit povědomí o správném hospodaření s penězi, ale rovněž jim může pomoci při hledání budoucího zaměstnání, jelikož hra je založena na stejných zákonitostech jako školení, která využívají některé banky a velké poradenské firmy pro trénink svých osobních poradců.²¹³

Církevní konzervatoř Opava

Konzervatoř ve školním roce 2011/2012 poskytovala denní i kombinované studium oboru Hudba (82-44-N/001) se zaměřením na klavír, cembalo, akordeon, hru na varhany, hru na dechové nástroje a strunné nástroje, řízení sboru, sólový zpěv,

²¹¹ Hláska č. 5, s. 9

²¹² Hláska č. 3, s. 30

²¹³ Hláska č. 6, s. 27

skladbu a dirigování, a to buď formou čtyřletého maturitního studia, nebo šestiletého vyššího odborného studia zakončeného absolutoriem.²¹⁴

Církevní konzervatoř Opava uvedla 23. října 2012 v 18 hodin v kostele sv. Václava novodobou českou premiéru oratoria **Der Sterbende Jesus** Františka Antonína Rösslera-Rosettiho. Dobový opis díla na řádové faře v Bruntálu našla a identifikovala muzikoložka a pedagožka konzervatoře Mgr. Markéta Wiesnerová. Partitura byla následně zrekonstruována pedagogy konzervatoře MgA. Zdeňkem Kaplem a PhDr. Arturem Sommerem. V rámci autentického přístupu k hudební interpretaci se konzervatoř rozhodla provést dílo na základě právě tohoto nově objeveného dobového pramene, třebaže existuje i tištěné vydání díla (Renaissance Musikverlag). U příležitosti 220. výročí úmrtí skladatele dílo provedla Capella Regia Praha pod vedením Roberta Huga za spoluúčinkování studentů a pedagogů opavské konzervatoře. Záštitu nad celou akcí převzali primátor Statutárního města Opava Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. a velmistr Německého řádu J. E. Dr. Bruno Platter.²¹⁵

Slezská univerzita

Mezi vysokými školami České republiky byla Slezská univerzita jediná, která po roce 1989 vznikla na "zelené louce", bez možnosti navázat na existenci nějaké jiné předcházející fakulty. Založení Slezské univerzity v Opavě souviselo s celkovým demokratickým vývojem posledních let, kdy po odstranění dosavadního státního centralismu nastaly větší možnosti také pro rozvoj vzdálených regionů, v našem případě české části historického Slezska.

Na Slezské univerzitě studovalo k 31. 12. 2012 celkem 7 952 posluchačů, z toho 1 557 ve věku nad 30 let (především kombinovaná forma studia) a doktorandských programů. Do tohoto počtu byli zahrnuti i posluchači krátkodobých studijních pobytů.

Opavské součásti zahrnovaly **Filozoficko-přírodovědeckou fakultu** s 32 akreditovanými obory, na kterých studovalo 2 461 studentů, z toho 1 826 bakalářů (tříletý), 76 magistrů (pětiletý), 442 magistrů v navazujících typech studia a 117 doktorandů. Na **Fakultě veřejných politik** bylo akreditováno 7 oborů, které

²¹⁴ www.konzervator.cz

²¹⁵ <http://www.konzervator.cz/aktuality.php?uname=Frantisek-Anotnin-Rosler-Sterbende-Jesu-novodoba-ceska-premiera-oratoria-57>

navštěvovalo 1 311 studentů celkem, z toho: 1 161 bakalářů, 146 magistrů v navazujících oborech a 4 doktorandi. **Matematický ústav** měl 4 akreditované obory s celkovým počtem 195 studentů – z toho 161 bakalářů, 7 magistrů v pětiletém oboru, 17 magistrů v navazujících oborech a 10 doktorandů. Pro srovnání Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné měla 9 akreditovaných oborů, na nichž studovalo 591 posluchačů.

V roce 2012 školu opustilo celkem **2 087 absolventů**, z toho bylo 1 479 bakalářů, 589 magistrů a 19 doktorů. Nejvíce jich bylo v bakalářském prezenčním studiu (830) a z tohoto počtu pak nejvíce v ekonomických oborech (464). Magisterské studium ukončilo 45 posluchačů, navazující magisterské studium (v prezenční, distanční i kombinované formě) 544 posluchačů a doktorské studium završilo 19 posluchačů.

Na Slezské univerzitě působilo v roce 2012 celkem 289,57 přepočtených **akademických pracovníků** (nejvíce z nich působilo na FPF – 124,66).

Slezská univerzita měla v roce 2012 také dva **nové profesory**. Dne 19. června byl Vědeckou radou FPF jmenován emeritním profesorem prof. PhDr. **Dušan Uhlíř**, CSc. z Ústavu historických věd FPF a stal se tak historicky prvním emeritním profesorem Slezské univerzity vůbec. V srpnu byla mimořádnou profesorkou pro obor Německá jazykověda na univerzitě ve Würzburgu jmenována PhDr. **Iva Kratochvílová**, Ph.D. z Ústavu cizích jazyků FPF.

Nyní zmiňme některé významné události v životě Slezské univerzity:

25. ledna 2012 udělila Slezské univerzitě v Opavě Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP) v Praze čestné uznání za výrazné zvýšení objemu realizovaných mobilit studentů a akademických zaměstnanců v rámci programů Erasmus. „Žádná jiná univerzita za uplynulé období nedosáhla v obou hodnocených kategoriích takového skoku, jako právě Slezská univerzita,“ konstatoval Mgr. Lukáš Andree, konzultant programu Erasmus z NAEP.

10. února získal posluchač 1. ročníku Institutu tvůrčí fotografie v Opavě Tomáš Lazar druhé místo v kategorii Lidé ve zprávách na nejprestižnější světové výstavě World Press Photo 2012 v Amsterdamu. Již 55. ročníku výstavy se zúčastnilo celkem 5 250 fotografů ze 124 států celého světa, kteří do ní přihlásili celkem 101 tisíc snímků. Tomáš Lazar porotu zaujal sérií černobílých snímků dokumentujících zatýkání lidí při

protestech v newyorském Harlemu, kde ukázal společenskou nerovnost ras i ekonomiky a agresivní policie.

28. února se studenti aktivně zapojili do Týdne protestů a Studentská komora Akademického senátu SU uspořádala v posluchárně H3 areálu Hradecká setkání studentů, pedagogů Slezské univerzity a veřejnosti, kde se mluvilo o plánovaných reformách vysokoškolského zákona. Na večeru nechyběl ani stávající rektor SU prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., historicky první rektor SU prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., děkanové fakult a další hosté. Druhý den pak opavští studenti podpořili protesty v Ostravě.

19. dubna 2012 byla na půdě Slezské univerzity zahájena mezinárodní konference věnovaná osobnosti sv. Hedviky, patronky Slezska. Konferenci zahájil Mons. František Václav Lobkowitz, biskup Diecéze ostravsko-opavské a příspěvky zde přednesli historikové a zástupci církevních i společenských organizací z České republiky, Polska a Slovenska, kteří zhodnotili a zdůraznili sv. Hedviku z různých úhlů pohledu. Významné rovněž bylo, že se konference zúčastnila řada studentů.

19. června 2012 se v aule budovy rektorátu SU setkala 150 absolventů – úspěšných posluchačů Univerzity třetího věku. „Byla radost sledovat ty, kdo v dalším vzdělávání našli neoddelitelnou součást svého životního stylu. A jsou mezi nimi dokonce takoví, kteří se na léto ani moc netěší a nemohou se dočkat, až se na podzim znovu sejdou v našich posluchárnách na dalším kurzu,“ řekla na závěr předávání certifikátů koordinátorka celoživotního vzdělávání SU Dagmar Kalivodová.

19. července 2012 podepsal rektor Slezské univerzity prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., a prof. dr. hab. Michał Szepelawy, rektor Państwowej Wyszszej Szkoły Zadowej v polské Ratiboři, dohodu o spolupráci mezi oběma vysokoškolskými pracovišti. Hlavní důraz bude kladen na podporu vzdělávání, spolupráci v oblasti vědy a odborné a kulturní aktivity studentů a zaměstnanců obou škol. V návaznosti se pak kontakty promítají do vztahů Opavy a Ratiboře v rámci partnerství Euroregionu Silesia a dalších kontaktů historických sídel Horního Slezska.

Od nového semestru 2012/2013 (25. září) otevřel Ústav středoevropských studií Fakulty veřejných politik nový doktorský studijní obor Moderní dějiny střední Evropy, který si dal za cíl připravit na výzkumnou dráhu odborníky, kteří budou schopni objektivně analyzovat klíčové politické, historické, sociální a národnostní problémy

prostředí střední Evropy se zaměřením na vývoj zemí Visegrádu, především ve vztahu k Německu a Rusku.

8. října se uskutečnil pátý Akademický den Slezské univerzity. Byl ve znamení hodnocení, ale i výhledů kupředu. To hlavně ve směru s probíhající reformou českého vysokého školství. „Věřím, že se našim vysokým školám v akademickém roce 2012–2013 podaří naplnit očekávání společnosti i očekávání té části studentů, kteří se chtějí kvalitně připravit na výkon budoucí praxe,“ konstatoval rektor Slezské univerzity. Součástí setkání akademické obce bylo předání udělených ocenění vědecko-pedagogickým pracovníkům a představení nové publikace Slezsko v dějinách českého státu, zpracované v rámci výzkumného záměru na Ústavu historických věd v letech 2007–2011. **Cena rektora Slezské univerzity v Opavě za rok 2011** byla předána doc. PhDr. Jiřímu Knapíkovi, Ph.D. Již v dubnu toto ocenění jmenovaný obdržel za „jeho určující autorský podíl na vydání publikace Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích v letech 1948–1967. Citovanému titulu se dostalo ocenění Kniha roku Nakladatelství Academia a v kategorii literatury faktu získal Magnesii Literu. Jiří Knapík se tak stal prvním dvojnásobným laureátem Ceny rektora SU udělované od roku 2000,“ uvedl Martin Kús z oddělení pro styk s veřejností Slezské univerzity.

29. října zavítal na Slezskou univerzitu polský hvězdenský arcibiskup Henryk Muszyński. Ten se kromě představitelů univerzity a Fakulty veřejných politik sešel se studenty, k nimž hovořil na téma odpuštění. Na příkladu vzájemného smíření mezi katolickou církví v Polsku a ruskou pravoslavnou církví popsal možnosti mezinárodního porozumění v současné Evropě.

Prvního listopadu 2012 se stal děkanem Fakulty veřejných politik doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D., který tak úspěšně obhájil své předchozí čtyřleté působení v této funkci.

Studenti oboru Audiovizuální tvorba, tedy nejmladšího oboru vyučovaného na Filozoficko-přírodovědecké fakultě v Opavě, získali 9. prosince hlavní cenu kategorie Člověk a společnost na 38. ročníku mezinárodního filmového festivalu Ekofilm, který ten den skončil v Ostravě. Festivalovou porotu zaujala kolekce dvou filmů z cyklu Sami proti zlu, konkrétně snímky Holocaust Ludka Eliáše a Jan Zajíc – Pochodeň č. 2.

11. prosince 2012 se na SU uskutečnil první Minifestival (studentských filmů), který představil filmové práce studentů Slezské univerzity. Diváci měli možnost zhlédnout celkem deset prací, především krátkometrážních dokumentů a filmů. Ty byly

v naprosté většině dílem studentů oboru Audiovizuální tvorba, ale promítán byl také film posluchače oboru Multimediální techniky. „Minifestivalem jsme chtěli ukázat, že také na naší škole se připravují a vznikají zajímavá filmová díla podobně jako na jiných filmovou tvorbou vyhlášenějších školách, například ve Zlíně. Největší díl zabíraly dokumenty, ale promítala se i groteska nebo autorský film,“ řekl k Minifestivalu Jiří Vávra, student třetího ročníku oboru Audiovizuální tvorba a člen pořadatelského týmu.²¹⁶

V roce 2012 přestaly po 17 letech vycházet **Noviny Slezské univerzity** v papírové podobě. Nulté číslo vyšlo v červnu 1995, u jeho vzniku stáli zejména doc. Jiří Urbanec a Vojtěch Bartek. V průběhu let se na redakční práci Novin podílelo více než 70 lidí a celá řada dopisovatelů napříč všemi pracovišti Slezské univerzity, studenty a dalšími. Poslední „papírové“ číslo vyšlo v květnu 2012 nákladem 2 500 kusů, připravované číslo, které mělo být vydáno v srpnu 2012, už nevyšlo. Rozhodnutím vedení Slezské univerzity byla papírová verze z důvodu menších nákladů nahrazena elektronickou internetovou, která od září 2012 vycházela jako **iNoviny.slu.cz** (vedle facebooku Slezské univerzity v Opavě).

Internetová verze Novin Slezské univerzity měla celkem dobrou sledovanost, která stále narůstala. Za sledované období bylo propočtem průměrně dosaženo 13 800 zobrazení stránek měsíčně. Za poslední kompletní měsíc, tedy únor 2013, bylo zaznamenáno 6 000 unikátních návštěv.

²¹⁶ Informace poskytl oddělení pro styk s veřejností na Slezské univerzitě.

MLÁDEŽ

Dopravní soutěž mladých cyklistů, kterou připravilo město Opava ve spolupráci například se Slezským gymnáziem nebo opavským Červeným křížem, se uskutečnila ve dnech 3. a 17. května a měla své městské i okresní kolo. Nejprve se konala v budově úřadu městské části Malé Hoštice a posléze také na tamějším dětském dopravním hřišti. Soutěžilo se ve znalostech pravidel silničního provozu, jízdou podle těchto pravidel, v jízdě zručnosti a také ve znalostech poskytování první pomoci. V okresním kole se utkali vítězové městského kola ze ZŠ Opava-Kylešovice a ZŠ Englišova v mladší kategorii, ZŠ Englišova a ZŠ Vrchní ve starší kategorii spolu s družstvy správního obvodu statutárního města Opavy. „Na stupních vítězů stanuli v mladší kategorii žáci ZŠ Englišova na třetím místě, ZŠ Dolní Benešov na druhém a ZŠ Vítkov na místě prvním,“ informoval zpravodaj Hláska. Ve starší kategorii se na třetím místě umístili žáci ZŠ Dolní Benešov, na druhém ZŠ Bolatice a vítězem se stalo družstvo ZŠ Englišova. Odměny pro vítěze poskytlo město Opava spolu s BESIP. Vítězové postoupili do krajského kola Dopravní soutěže mladých cyklistů, které se uskutečnilo 24. a 25. května ve Frenštátě pod Radhoštěm.²¹⁷

K prvnímu červenci roku 2012 ukončilo svou činnost **Středisko enviromentální výchovy Areka**. Areka byla dosud nejvýraznější opavskou neziskovou organizací v environmentální sféře, byla základní organizací Českého svazu ochránců přírody. Sdružení založili Kateřina Havlásková a Jaromír Havlásek. Právě Kateřina Havlásková stála za vznikem mnoha akcí a aktivit, které již dnes považujeme za samozřejmé. Z neznámějších jmenujme například akce pro veřejnost Den Země, Den stromů, Den bez aut a Svět v nákupním košíku, projekt Hledání židovské historie, ekologické programy pro školy, pobyty pro rodiče s dětmi, tvůrčí dílničky, dětská slyšení či kulaté stoly na různá témata. Mezi nejvýznamnější projekty spjaté s Arekou patří vedení Opavského zastupitelstva dětí a mládeže, které umožnilo rozvoj schopností a talentu mnoha ročníkům žáků a studentů. Organizace se rovněž podílela na Konceptu EVVO Statutárního města Opavy. Jeho dlouholetá koordinátorka předala agendu částečně občanskému sdružení Za Opavu (péče o židovský hřbitov) a částečně Středisku volného času (Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže).²¹⁸

²¹⁷ Hláska č. 6, s. 19

²¹⁸ Hláska č. 8, s. 30

Nový skatepark v Městských sadech byl otevřen ve zkušebním provozu od 6. srpna. Skatepark byl během června a července realizován firmou Hydro Gas Manufacture, s. r. o. Ostrava. Stavba vyšla na 3 milióny korun a hradilo ji ze svého rozpočtu město. Jeho největší předností je to, že je určen jak pro skejťáky, tak pro bikery. Rozmístění jednotlivých překážek bylo konzultováno se zástupci obou stran, tak aby se při užívání areálu vzájemně nerušili a mohli jej využívat současně. Součástí nového městského skateparku jsou překážky jako například bazén, spin, radius, grindbox nebo polejam. Díky použitým materiálům dojde také k výraznému snížení hlučnosti v okolí. Celý skatepark je realizován jako železobetonová skořepina. Areál není oplocen, je volně přístupný veřejnosti. V prostoru se nachází veřejná zeleň, která zůstala zachována v plném rozsahu, plochy kolem stavby byly upraveny a zatravněny, místy, zejména ve svazích k zídkám bude následně provedena výsadba. Od 6. srpna byl nový městský skatepark využíván veřejností v tzv. zkušebním provozu. „Doba zrání betonu je 28 dní, teprve poté budou dodavatelskou firmou provedeny dilatační spáry. Následně bude toto dílo považováno za řádně dokončené,“ uvedl provozně technický náměstek opavských technických služeb Martin Girášek. Během září probíhaly v okolí sportoviště práce na opravě a dodláždění přístupových chodníků do areálu, budou osazeny lavičky na sezení a stojany na kola.²¹⁹

²¹⁹ Hláska č. 8, s. 7

KULTURA

Ačkoliv tato kapitola by mohla být strukturována po tématech: hudba, výtvarné, umění aj., dal jsem však přednost zaběhlému systému členění po institucích (příspěvkové organizace města, galerie, pořadatelské agentury, kluby). Zvláštní místo mají v kapitole dva městské festivaly: Další břehy a Bezručova Opava.

Na začátku roku 2012 začala v Opavě vycházet **Třícítka**, zpravodaj, který informoval o kulturním dění ve městě a vešel se akorát do kapsy. „Jsme rádi, že se nám podařilo naplnit naše hlavní cíle – zaprvé poskytnout kompletní informační nabídku o kultuře ve městě a přispět k lepšímu zhodnocení samotných dramaturgických aktivit, kterým Třícítka zajišťuje návštěvnickou připravenost,“ uvedl v dubnu k projektu Václav Minařík z galerie Gottfrei, která za vydáváním Třícítky stála. Kromě samotných informací o jednotlivých akcích obsahoval zpravodaj také orientační mapku, s jejíž pomocí se člověk mohl snadněji orientovat ve městě. Třícítka byla volně k dispozici ve školách, knihovnách, galeriích, kavárnách, klubech nebo Obecním domě či na samotné Hlásce. Grafický Design byl dílem studia FoxyQueen, které Třícítku produkovalo. Zpravodaj byl k dispozici také v rozšířené podobě na stránkách www.tricet.cz a jeho mutace vycházela i pro Ostravu.²²⁰

Institute

Knihovna Petra Bezruče

Součástí knihovny, která měla hlavní provoz v budově bývalé obchodní a živnostenské komory na Nádražním okruhu v Opavě, byly i pobočky na Olomoucké ulici a v Opavě-Kateřinkách. Knihovnu tvořila také řada místních knihoven, a to v Komárově, Milostovicích, Suchých Lazcích, Malých Hošticích a Vávrovicích.

V roce 2012 se na hlavní budově knihovny zaregistrovalo 10 422 čtenářů (v roce 2011 to bylo 11 144). Největší pobočka, ta v Kateřinkách, měla 2 358 registrovaných čtenářů (v roce 2011 to bylo 2 350 čtenářů). Celkem se v knihovně zaregistrovalo

²²⁰ Hláska č. 4, s. 21

14 935 čtenářů (v roce 2011 to bylo 15 760 čtenářů). Pokles mohl být způsoben novým trendem, kdy si na jeden čtenářský průkaz půjčovalo knihy více členů rodiny. V roce 2012 knihovna zaznamenala také mírný pokles výpůjček. Celkově jich bylo evidováno 539 702 (z toho 306 244 na hlavní budově). Oproti tomu v roce 2011 jich bylo evidováno 540 733. Knihovna měla ke konci roku 2012 celkem 253 853 svazků dokumentů, roční přírůstek činil 12 568 svazků dokumentů (z toho 3 995 regionální fondy). Bylo odepsáno 6 601 dokumentů. Na nákup knihovního fondu dokumentů byla vynaložena částka zhruba 2,4 milióny korun.

Příspěvek na rok 2012 od zřizovatele činil 13,4 miliónů korun. Díky zvýšeným příjmům z krátkodobých pronájmů sálů se podařilo knihovně překlenout rok 2012 celkem úspěšně. Všechny provozy knihovny pracovaly v nezměněných prostorových podmínkách. Provozu knihovny se dotkla úsporná opatření, nebyly realizovány všechny naplánované akce v plném rozsahu, pouze nezbytné opravy a údržba pracovišť.

Knihovna se rozhodla vyjít vstříc čtenářům a umístila v červnu u hlavní budovy knihovny a u pobočky v Opavě-Kateřinkách **dva biblioboxy**. Byly určeny výhradně k vracení knih zapůjčených z fondu Knihovny Petra Bezruče. Knihy byly ze čtenářského konta odepisovány následující pracovní den. „Doufáme, že čtenáři tuto službu uvítají a ocení zjednodušený systém vracení knih v rozšířeném časovém rozsahu, zejména v době prázdnin, kdy má knihovna omezený provoz,“ uvedla Zuzana Bornová, ředitelka knihovny, a dodala: „Pokud se provoz osvědčí, plánujeme biblioboxy do budoucna nainstalovat i u dalších městských poboček.“ Celkově knihovnu stály biblioboxy 220 tisíc korun.²²¹

Provozu knihovny se dotkly menší opravy na pobočce na Olomoucké ulici. Dílčí opravy proběhly v kotelně a na střeše hlavní budovy a v Minoritském klášteře.

Knihovna sledovala od roku 2009 nový trend tzv. virtuálních návštěv knihovny, kdy si čtenář mohl knihy nebo časopisy vybírat, objednávat nebo rezervovat prostřednictvím internetu. Ve srovnání s rokem 2011 (148 347 uživatelů) zaznamenala virtuální návštěvnost v roce 2012 nárůst (259 420 uživatelů).

²²¹ Viz výroční zpráva KPBO, s. 36 a Hláška č. 7, s. 21

Knihovna se zapojila nejen do městských festivalů Další břehy a Bezručova Opava, ale ke kulturnímu životu Opavy přispěla celou řadou dalších akcí, jako byly besedy, přednášky nebo výstavy ve vestibulu knihovny.

V únoru (14. 2.) například knihovna uspořádala přednášku Tomáše Černohouse o životě Čechů a Slováků v Banátu. Tomáš Černohous na svých cestách po Banátu natočil několik hodin filmového materiálu, který zpracoval do krátkých dokumentárních snímků. Ty obsahovaly mimo jiné rozhovory s místními lidmi, kteří vyprávějí o svých radostech i strastech, krásách místní krajiny nebo o obyčejích u nás dávno zapomenutých. Tomáš Černohous byl mladý cestovatel, tehdy student na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. O svých cestách do zajímavých míst přednášel už od roku 2007, kdy začal pořádat vzdělávací přednášky pro veřejnost i školy. Svou první cestu podnikl ve svých 17 letech, kdy se vydal na kole do Izraele a Palestiny. Procestoval Egypt, Maroko, Moldavsko, Turecko a další země.²²²

Od 5. března byla ve vestibulu hlavní budovy knihovny umístěna výstava fotografií Radky Hášové v rámci festivalu Opava Pro-Tibet. Snímky z nejvyšších hor světa zachycovaly život tibetských nomádů, buddhistických mnichů a tibetských dětí žijících v exilu.

Ve čtvrtek 13. března v 18 hodin představil Martin Jiroušek svůj komponovaný pořad **Nejzáhadnější knihy světa**, doprovázený řadou ukázek ze slavných filmů, kde zmíněné knihy figurují. Znamý filmový kritik a publicista se specializoval na estetiku němého filmu, filmovou avantgardu, novou vlnu a estetiku hororu v národních kinematografiích i literatuře.

Knihovna Petra Bezruče se v roce 2012 již podesáté zúčastnila celorepublikové akce na podporu čtenářství nazvané **Noc s Andersenem**. Jubilejní večer z pátku 30. na sobotu 31. března byla věnována tajemnému Japonsku. Hlavní host, známý cestovatel Jiří Mára, seznámil zájemce se „zemí vycházejícího slunce“.²²³

Polského autora Mariusze Surosze pozvala knihovna 24. dubna. Polský publicista se snažil svou tvorbou bořit stereotypy v pohledu Poláků na Čechy. Jeho knižním debutem byl soubor esejů nazvaný Pepíci (Pepiki) z roku 2010. V této knize se věnoval významným osobnostem československých dějin 20. století. Pro svou tvorbu si vybírá

²²² Hláska č. 2, s. 21

²²³ Hláska č. 3, s. 19

jak známá jména (Jan Masaryk, Emil Hácha), tak i ta méně známá (Alois Eliáš, Milena Jesenská). Surosz vystudoval historii a filozofii. Od roku 2011 žil v Praze, kde sbíral podklady pro svou další tvorbu. Působil v několika nakladatelstvích, pracoval jako tiskový mluvčí. Pravidelně publikoval v celé řadě periodik včetně Polského deníku, Gazety Wyborcze.²²⁴

Loutkové divadlo

Loutkové divadlo poskytovalo zázemí několika amatérským divadelním souborům, například Dětskému divadelnímu souboru Rarášci, Divadelnímu souboru Sáček, Siesta nebo Opal. Rovněž zvalo na svá prkna i „přespolní soubory“ jako bylo například Divadlo Drak (představení Děvčátka se sirkami – 22. ledna) nebo Teatr Vítí Marčíka (představení Šípková Růženka – 12. února). V Loutkovém divadle také probíhaly okresní kvalifikace na divadelní přehlídky jako např. Wolkerův Prostějov.

Nechyběly ani přehlídky místních souborů. Například **Pohádkového štěkání** se účastnily soubory Štěkáček, Štěkadlo, Štěkátka a Štěk. Sezónu uzavřelo jednak Letní kašpaření aneb Ukončení divadelní sezóny od 16. do 17. června a také Koncert **opavských dětských cimbálových muzik** (14. června) v Loutkovém divadle. V rámci koncertu se s opavským publikem rozloučili muzikanti z chlapecké cimbálové muziky, která svou činnost s koncem školního roku ukončila. Koncert pořádalo SVC Opava. Novou divadelní sezónu zahájilo **Podzimní kašpaření** od na začátku září. Malí diváci při něm mohli vidět soubory Rarášci (Čertíkovy lumpačiny), Skřítky (Perníková chaloupka) anebo účastníky letní divadelní dílny se hrou Chytrá horákyně. Festival završil soubor Opal a jeho Tři zlaté vlasy děda Vševěda.

Matrice slezská

Matice slezská vydala v roce 2012 dvě čísla Vlastivědných listů, uspořádala několik zájezdů a v závěru roku vydala také knihu o Janu Zajícovi. Nyní k jednotlivým událostem podrobněji.

Členská schůze opavského odboru se konala 10. dubna 2012 v aule Církevní konzervatoře v Opavě. Členství ve výboru ukončili Vladimír Burda, Mgr. Denisa

²²⁴ Hláska č. 4, s. 20

Řezníčková a doc. PhDr. Milada Písková. Nový výbor byl členskou schůzí zvolen v tomto složení: předseda J. Breuer, tajemník V. Kočvara a členové výboru P. Válek, E. Sobotík, Št. Ježová a A. Machelová.

V dubnu uspořádal opavský odbor (13. 4.) **posezení s operními umělci** Evženem Truparem, Zdenou Mervovou a Petrem Sóosem v opavské restauraci U Tomáše.

Do výboru opavského odboru MS byla v květnu kooptována Jana Novotná-Galuszková, která rezignovala na členství v revizní komisi.

Opavský odbor uspořádal pro členy a příznivce několik **zájezdů**. Například 26. května navštívili členové MS Matici moravskou, která je po Matici české a Matici slovenské třetím nejstarším spolkem, založeným v roce 1849. Na dalším zájezdu (16. června) navštívili členové opavského odboru město Šternberk s hradem.

V červenci pořádala Matice slezská ve spolupráci se Slezskou univerzitou a Jagelonskou univerzitou v Krakově **Mezinárodní sjezd lékařů esperantistů** v Opavě. Týdenního jednání se zúčastnilo na 50 osob ze sedmi evropských zemí. „Mezi účastníky z Česka byl například známý lékař Max Kašparů,“ píše se ve zpravodaji Matice slezské.²²⁵

Předseda ústředního odboru Matice slezské, Vlastimil Kočvara, se v září účastnil **odhalení pamětní desky Gustavu Kořenému** ve Vřesině u Ostravy.

Matice slezská byla také u odhalení opravených částí **památníku na Ostré hůrce**. V roce 2011 totiž neznámí vandalové poničili a odcizili bronzové reliéfy připomínající významné roky v našich dějinách a také slezskou orlici, umístěnou na pylonu. Na opravě památníku, který byl v rekonstruované podobě znovu odhalen 17. listopadu, se podílel akademický sochař Miroslav Rybička.

Koncem roku vyšla výpravná kniha o Janu Zajícovi, jejímž autorem je Branislav Dorko (donedávna Martínek).

Matice také spolupracovala na vydání útlé publikace o opavském odboji. Její autoři Jaromír Pavlíček a Jaromír Breuer ji nazvali **Odboj na Opavsku 1938–1945**. Knížečka stručně pojednává o protinacistickém odboji v opavském regionu. Zmiňuje například odbojové organizace, jako byla Obrana Slezska, Lvice, Obrana kraje opavského či komunistický odboj.

²²⁵ Zpravodaj Matice slezské, č. 68, červen – prosinec 2012

Do **členské základny** opavského odboru přibylo deset nových členů. Naproti tomu 27 členů ubylo – devět zemřelo, čtyři členové ukončili své členství z důvodu dlouhodobé nemoci nebo kvůli odstěhování, dva členové byli převedeni na vlastní žádost do jiného odboru a dvanáct bylo vyškrtnuto kvůli dlouhodobému neplacení členských příspěvků. Ke konci roku měl odbor celkem 295 členů, z toho bylo 26 členů podporujících a 4 čestní (Ijla Hurník, Jiří Urbanec, Miloš Zbavitel a Vlastimil Kočvara). V rámci odboru pracovala výtvarná Skupina X, kterou tvořilo 21 profesionálních a poloprofesionálních výtvarníků z řad členů odboru. Odbor měl také pět členů kolektivních. V odboru bylo také 60 členů, kteří do něj vstoupili hned při obnovení činnosti Matice slezské v roce 1990.

Slezské divadlo

Slezským divadlem zmítaly protesty proti snižování rozpočtu divadla, bližší detaily jsem uvedl v kapitole Samospráva. Nyní se budeme věnovat divadelním premiérám.

První lednovou premiérou byla 15. 1. činohra podle Julese Verna **Cesta kolem světa za 80 dní**. Režie opavského zpracování se ujal všestranně schopný brněnský režisér Rostislav Pospíšil a představil ji Opavanům na své scéně i v podle něj navržených kostýmech. Do postav a postaviček, které hlavní hrdina hry Phileas Fogg během pouti potkává, byl obsazen téměř celý činoherní ansámbl. Někteří herci, například Kostas Zerdalolu nebo Daniel Volný, jich dokonce ztvárnili hned několik. Ústřední postavu představil Martin Táborský a jeho protivníkem, policejním agentem Fixem, byl Michal Stalmach. V plejádě dalších postav diváci mohli vidět Jakuba Stránského, Martina Valoucha, Sabinu Muchovou, Terezu Starostkovou, Šárku Vykydalovou, Kamilu Srubkovou, hostující Pavlu Štěchovou, Vladislava Georgieva, Danielu Waldhansovou. V inscenaci vypomáhali také členové divadelní techniky. Děj provázela hudba Zdeňka Kluka.

Dvanáctého února měla premiéru opera **Lovci perel**. V opavském provedení vystoupilo pět kmenových a tři hostující sólisté. Leilu ztvárnila Katarína Jorda Kramolišová v alternaci s hostující Agnešou Vráblovou, Nadirem byl Michal Pavel Vojta, alternovaný hostujícím Kisunem Kimem, Zurgou byl Zdeněk Kapl s hostujícím Janem Morávkem a Nourabada představil Dalibor Hrda a Peter Soós. Spoluúčinkoval sbor, balet a orchestr Slezského divadla vedený Damianem Binettim. Scénu, kostýmy

i režii vytvořil činoherní režisér Zdeněk Černín a choreografie byla dílem Martina Tomsy.

Březen přinesl premiéru činohry **Ruské loto**. Komédie Vasilije Sigareva vyprávěla o pomyslné ruletě Štěstěny, která nechala svou kuličku v jedné rodině. Manželský pár vyhrál v loterii sto tisíc a taková situace přímo volala po oslavě. Pozvou na ni manželova šéfa se ženou a jednu spřátelenou manželskou dvojici. Ohnivý mok teče bytem celou noc a končí zjištěním, že výherní ústřížek je ten tam. Nastává rychlé vystřízlivění a podezírání. Dřívější přátelství mizí před snahou výherců získat ho zpátky za každou cenu. Výherce na opavských prknech ztvárnili Galina (Hana Vaňková) a Nikolaj (Kostas Zerdaloglu), jejich přáteli byli Světlana (Ivana Lebedová) s Anatolijem (Martin Táborský). Nikolajova šéfa Rudolfa ztvárnil Martin Valouch a jeho manželku Olgu představila Kamila Srubková. Do situace se zapletl ještě mafián v podání Daniela Volného. Režiséra Ivana Krejčího si opavští diváci pamatovali z inscenací *Smutek sluší Elektře*, *Na dotek* a *Lakomec*. Titul byl uveden v překladu Terezy Krčálové, scénou navrhl Milan David a kostýmy Jana Hauskrechtová.

Prvního dubna přišel na řadu balet **Stvoření Prométheova aneb Síla hudby a tance**.

Ještě v dubnu následovala premiéra opery, tentokrát **La Traviaty**. Opavského nastudování *La Traviaty* se režijně ujal Karel Drgáč, který současně navrhl i scénou. Pro ústřední dvojici si vybral Katarínu Jordu Kramolišovou v alternaci s hostující Katarínou Vovkovou a také hostující Milana Vlčka s Josefem Moravcem. Alfredova otce vytvořil Alexandr Vovk s hostujícím Janem Morávkem. Další postavy vytvořili kmenoví sólisté Ilona Kaplová, Zdeněk Kapl, Roman Cimbál a Dalibor Hrda s hostujícími sólisty. V inscenaci diváci viděli ve všech rolích celkem šest opavských a deset hostujících sólistů. Spoluúčinkoval orchestr, sbor a balet Slezského divadla. Kostýmy navrhl Josef Jelínek, choreografii měl Vladimír Nečas a divadelní orchestr vedl hostující Petr Chromčák.

V květnu (10. 5.) měla také premiéru **Audience** Václava Havla, kterou uvádělo komorní divadlo *Za oponou*.

Květen (20. 5.) ještě přinesl premiéru činohry **Útěky Lídy Baarové**. Protagonistkou hry byla filmová kráska třicátých let Lída Baarová, na jejíž životní dráze se střídaly výhry s prohrami. Nejprve vznikla stejnojmenná vzpomínková biografie Josefa Škvoreckého, zachycující rozhovory s herečkou. Její divadelní podobu si Opavané sami vybrali ze tří

nabídnutých titulů. Režisér Michal Bureš obsadil do ústřední role Sabinu Muchovou a za rodiče jí vybral Ivanu Lebedovou s Martinem Táborským. Lídina prvního milence Gustava Fröhlicha vytvořil Jakub Stránský a prvního manžela Kopeckého ztvárnil Michal Stalmach. Osudovým milencem Josephem Goebbelsem byl Martin Valouch a jeho ženu Magdu představila Kamila Srubková. Atraktivní Adinou Mandlovou se stala Šárka Vykydalová a majitele filmových ateliérů Miloše Havla představil Daniel Volný.

Poslední premiérou divadelní sezóny 2011/2012 byla 17. června lidová opereta **Uličnice**. Autorem dílka byl Jára Beneš, který divákům nabídl stejně tak romantický jako neuvěřitelný příběh. Jeho hrdinkou byla osmnáctiletá Věra Janáková, zamilovaná do fotografie slavného letce Jiřího Málka. Utekla za ním z penzionátu a zjistila, že jeho rodiče očekávají příchod třináctileté dívky ze sirotčince, ze které chtějí vychovat ženu pro svého syna. Věra se rychle rozhodne převzít její identitu. Dílko si po vzniku rychle zajistilo oblibu publika, žádostivého podobných limonádových dějů. Úspěchu Uličnice využil roku 1936 filmový režisér Vladimír Slavinský k natočení stejnojmenného filmu s Věrou Ferbasovou v hlavní roli.

Opavského provedení, ve kterém spojily síly činoherní i operní soubor, se režijně ujal Gustav Skála, který navrhl i kostýmy. Ústřední postavu ztvárnili v alternaci Ilona Kaplová a Sabina Muchová. V dalších rolích vystoupili Dalibor Hrda a Peter Soós, Olga Procházková a Zdenka Mervová, hostující Jana Borková a Olga Bezačinská, Zdeněk Kapl a Alexandr Vovk, Michal Stalmach, Jakub Stránský, Evžen Trupar, Martin Táborský, Daniel Volný a Šárka Vykydalová

Scénu vytvořila Eva Brodská a divadelní orchestr vedl Karel Mládek.

Pro sezónu 2012/2013 připravila dramaturgie divadla celkem pět činoher, čtyři balety, tři opery a dvě operety.

Nová sezóna začala v neděli 16. září, a to činohrou **Sekretářky z Ostrožné**. Ještě před uvedením hry proběhlo tradiční udílení cen Opavské Thálie a Ceny diváka za loňskou sezonu. „Zvláštní cenu Opavské Thálie 2012 za významný celoživotní přínos Slezskému divadlu dostal pan Emanuel Křenek,“ uvedl k události web divadla.²²⁶ Opavskou Thálii udělila odborná porota Sabině Muchové za ztvárnění Lídy Baarové v divadelní adaptaci literární předlohy Josefa Škvoreckého. V hudebně-dramatickém oboru získal Thálii Zdeněk Kapl za roli Pimpinelliho v Lehárově operetě Paganini. V roce 2012 byla poprvé vyhlášena anketa Cena diváka, kterou sponzoroval opavský

²²⁶ <http://www.divadlo-opava.cz/novinky/2012/09/ceny-thalie-2012/>

Rotary Club International. Touto cenou byla obdarovaná baletka Monika Globa z rukou zástupce klubu.

Samotná činohra Sekretářky z Ostrožné je opavskou adaptací předlohy německého skladatele, dirigenta a klavíristy Franze Wittenbrinka a odpovídala na otázku, jaký je život sekretářek a úřednic v jedné smyšlené kanceláři na známé opavské ulici. V podání sedmi hereček a jednoho herce zazněly desítky známých písní a šlágrů naší populární hudby a šansonu.

V polovině října se pak v repertoáru divadla objevila Verdiho opera **Nabucco**. Pro ztvárnění titulní postavy oslovila režisérka Pletichová hosty Nikolaje Někrasova a Vlada Zápražného. Abigail ztvárnila Katarína Jorda Kramolišová s hostujícími Katarínou Vovkovou a Magdou Málkovou. Zachariášem byli Dalibor Hrda s hostujícím Martinem Gurbalem a veleknězem Peter Soós a hostující Waldemar Wiczorek. Ismaela ztvárnil Michal Pavel Vojta a hostující Jakub Rousek. Fenenou byly Ilona Kaplová s hostující Simonou Mrázkovou, vojevůdce Abdalla ztvárnil Zdeněk Kapl a Alexandr Vovk, Annu vytvořily hostující Michaela Jeklová s Vendulou Stískalovou. Ve čtvrtek 18. října vystoupili v této inscenaci dva bývalí sólisté opavského divadla – Vlado Zápražný (Nabucco) a Magda Málková (Abigail). Autorem scény byl Jaroslav Milfajt, kostýmy navrhl Roman Šolc, pohybové spolupráce se ujal Martin Tomsa a orchestr vedl Tomáš Hanák. Představení bylo uvedeno v italském originále s českými titulky.

Do konce roku divadlo představilo ještě balet **Louskáček** Petra Iliče Čajkovského.

Další premiérou byl 11. listopadu **Americký císař** G. B. Shawa. Tato satirická komedie autora slavného Pygmalionu byla uvedena poprvé od české premiéry v Národním divadle v roce 1929. Odehrává se v průběhu jednoho dne v prostředí vysoké politiky a odhaluje paradoxy demokracie. Ukazuje, kdo tahá ve vládě za nitky a jak probíhá zasedání vlády, jaká je morálka politiků a další postřehy, které čeští diváci znají lépe, než by znát chtěli. Král Magnus čelí další vládní krizi a proti němu stojí stejně schopný premiér Proteus. V následném souboji dvou osobností může vyhrát pouze jedna. Hra měla českou premiéru roku 1929 v pražském Národním divadle a dokazuje, že v dřívější ani v současné politice není vůbec nic pomíjivého. Postavou premiéra Protea se na opavská divadelní prkna po dlouhé odmlce vrátil Drahomír Ožana a jeho protivníkem, králem Magnusem, byl Michal Stalmach. Ministry ztvárnil Martin Táborský, Kostas Zerdaloglu, Emanuel Křenek a jejich dámské kolegyně Ivana Lebedová s Hanou Vaňkovou. Královnu Jeminu ztvárnila Sabina Muchová a o postavu královny přítelkyně Orinthie se podělila Šárka Vykydalová s Terezou Starostkovou.

Starostovými tajemníky byli Daniel Volný s Jakubem Stránským, americké velvyslankyni dala svou podobu Ludmila Štědrá. Režisérem inscenace a autorem scény byl Roman Groszmann, kostýmy navrhla Tatiana Masníková.

Závěr roku pak patřil králi valčíků, Johannu Straussovi mladšímu, když se na prkna Slezského divadla v neděli 16. prosince vrátila jeho opereta **Netopýr**. Příběh manželů Eisensteinových a jejich přítele se smyslem pro humor je osou děje plného převleků a nedorozumění, který dotvářejí líbivé melodie. Proslulá opereta měla premiéru roku 1874 ve Vídni a odtud se úspěšně rozběhla po světových jevištích. V současném opavském provedení ztvárnili Gabriela von Eisenstein dva hosté – držitel Ceny Thálie za rok 1999 Jan Ježek a absolvent pražské konzervatoře Dušan Růžička. O jeho ženu Rosalindu se podělila opavská kmenová sólistka Katarína Jorda Kramolišová s hostující absolventkou bratislavské VŠMU Marianou Hochelovou. Služebnou Adélu představila opavská kmenová sólistka Tereza Kavecká s hostující absolventkou pražské konzervatoře Věrou Likérovou. Alfréda ztvární nový sólista opavského operního ansámblu Juraj Nociar, kterého diváci viděli už jako komořího Pimpinelliho v operetě Paganini. Alternoval s hostujícím Josefem Moravcem, kterého Opavané už poznali například jako Alfréda v La Traviatě. Doktor Falke zůstal v péči opavských sólistů Zdeňka Kapla a Alexandra Vovka, do hraběte Orlovského se převtělil opavské sólistky Ilona Kaplová a Šárka Maršálová. Také řediteli věznice byli členové opavského souboru Peter Soós a Martin Štolba. Další postavy ztvárnili Zdenka Mervová, Jana Jaržembovská, Václav Morys, Jan Bednář i opavský činoherec Martin Táborský.²²⁷

Opavská kulturní organizace

Organizace v roce 2012 již plně disponovala rekonstruovanými prostory Domu umění a kostela sv. Václava, což byl zásadní rozdíl oproti předcházejícímu období. S tímto faktem souviselo nejen navýšení rozpočtu a počtu pracovníků, ale také nárůst počtu jednotlivých kulturních akcí i rozšíření prostor vhodných k nájmu. Kostel sv. Václava se totiž stal oblíbeným místem ke konání svatebního obřadu, jak dokládají statistiky pronájmů. Dosažené úspěchy roku 2012, které nejsou jen subjektivní, ale vycházejí z hodnocení návštěvníků, jsou o to cennější, že Opavská kulturní organizace procházela nelehkým obdobím v personální oblasti. Došlo k velké obměně pracovníků téměř na všech pozicích, mimo jiné i na místě ředitelky. Ing. Daniela Pekárková byla

²²⁷ Hláska č. 7, s. 21 a viz také pozvánky v Opavském a Hlučínském deníku.

odvolána k poslednímu dni měsíce července a na její místo byl jako pověřený vedením jmenován hlavní dramaturg a zástupce ředitelky Ing. Jan Kunze, a to do doby nástupu nové ředitelky Ing. Jany Hynarové, tedy do 12. 11. 2012.

V průběhu roku došlo k mnohým personálním změnám, a to na úseku ekonomky, sekretářky, správce majetku, domovníka Domu umění, lektorky v Domě umění, galeristy v Domě umění. Zaniklo jedno místo recepční a vzniklo nové místo domovník v Obecním domě. Na hlavní pracovní poměr bylo k 31. 12. 2012 zaměstnáno 18 osob, z toho dvě ženy byly na rodičovské dovolené.

Zřizovatel poskytl OKO příspěvek na rok 2012 ve výši 16,5 miliónu Kč, v prosinci však byl příspěvek snížen o 600 tisíc, konečný příspěvek tedy činil 15,9 miliónu korun. Dále byl nařízen odvod ve výši 2,5 miliónu z investičního fondu zpět zřizovateli.

Podle výroční zprávy OKO se v roce 2012 podařilo stabilizovat tým Opavské kulturní organizace, OKO se zapojilo do Slezské muzejní noci – celkem se jejich programu zúčastnilo na 1520 osob během jedné noci. OKO také zakoupilo do prostor expozice a Domu umění dvě interaktivní tabule, jejichž cílem bylo zkvalitnit a rozšířit nabídku vzdělávacích programů pro školy. Ve spolupráci s městem Opava se OKO spolupodílelo na programu Dne dětí a Dnů evropského kulturního dědictví.

OKO se jako hlavní partner podílelo na přípravě a realizaci městských festivalů Bezručova Opava a Další břehy. Kromě jiného bylo úspěšným žadatelem o dotaci Ministerstva kultury ve výši 200 000 Kč.

V roce 2012 byla poprvé uskutečněna akce **Léto s městskou expozicí**. Díky tomu došlo během prázdninových dnů k zpřístupnění řady objektů. Součástí nabídky byl také Příměstský tábor (dva turnusy). Byl také zakoupen nový výstavní fundus pro Dům umění a Expozici, který umožní kvalitnější instalaci výstav i zlepšení edukačních programů.

Celkem OKO uskutečnilo 299 akcí s celkovou návštěvností 25 613 lidí.

Nyní se budeme věnovat jednotlivým expozicím či součástem OKO.

Cesta města

V roce 2012 veškeré akce související s expozicí Cesta města navštívilo celkem 6 635 osob. Samotný prostor expozice (1. patro Obecního domu) navštívilo téměř 5 000 osob. V expozici v roce 2012 byly uskutečněny dvě krátkodobé výstavy a dva výstavní projekty. Jedním z dlouhodobějších projektů byla výstava **Opavský zámek** (listopad 2012 – únor 2013) a druhým pak projekt **Předměty vyprávějí**. Krátkodobou výstavou byla putovní výstava k 70. výročí operace Anthropoid nazvaná Někomu život a někomu smrt (březen 2012).

V roce 2012 expozice zahájila publikační činnost – k oběma výstavním projektům byly vydány publikace doprovázející a rozšiřující výstavu. Za rok 2012 v expozici proběhlo celkem 86 edukací pro školy, které navštívilo celkem 1 524 žáků. Mimo prostory expozice byly realizovány přednášky k vybraným tématům z dějin města a doprovodné přednášky k výstavním projektům. Celkem bylo v roce 2012 uskutečněno dvanáct přednášek, které navštívilo 595 osob. V roce 2012 pracovníci expozice široké veřejnosti a školám zpřístupňovali objekt Švédské kaple, kde proběhlo 25 komentovaných prohlídek, které navštívilo celkem 679 osob. V roce 2012 bylo také realizováno 17 komentovaných prohlídek kostela sv. Václava a dominikánského kláštera v Opavě, které navštívilo celkem 350 zájemců. „Na podzim roku 2012 jsme zahájili procházky městem s komentářem, nazvané Architektura staré Opavy. Celkem byly realizovány 4 prohlídky, kterých se zúčastnilo 105 osob,“ uvádí výroční zpráva OKO.

Galerie Obecního domu

V roce 2012 bylo v Galerii Obecního domu uspořádáno osm výstav, které navštívilo celkem 4 725 návštěvníků. Proběhlo několik komentovaných prohlídek a edukačních programů přímo v Galerii Obecního domu. Byli prezentováni tvůrci regionální i mezinárodně uznávaní, jako například Jakub Hošek nebo Michal Pěchouček. Dvě z výstav byly realizovány v rámci městských festivalů Bezručova Opava a Další břehy.

Klub Art

V Klubu Art byl společně se Slezskou univerzitou realizován cyklus vědecko-popularizačních přednášek s názvem Vědanevěda. Třetím rokem zde úspěšně pokračoval projekt Jazz kontext, ve kterém klub představoval aktuální projekty české i zahraniční jazzové hudby. Rovněž třetím rokem probíhal i projekt Theatro, kde jsou představovány aktuální projekty české alternativní divadelní scény. Byl realizován první ročník ceny 17. listopadu za rozvoj občanské společnosti.

Dům umění

Zde bylo realizováno celkem šest výstavních bloků s celkem 29 samostatnými výstavami. Další tři výstavy proběhly v prostorách Domu umění: **Legendární indánské kmeny, Obrazy, kresby, objekty** Evy a Jana Švankmajerových a **Chlupatý počítač**

Ateliéru Intermediálního umění Ostravské univerzity. Celková návštěvnost výstav v Domě umění byla 7 376 lidí.

Výstavní program v Domě umění byl v roce 2012 rozdělen do šesti výstavních bloků. Jeden výstavní blok trval v průměru šest týdnů a obsahoval minimálně tři, maximálně pak šest souběžně probíhajících výstav. Jednotlivé výstavy představovaly různorodé přístupy, média a jiná období. Šlo o prezentace jednotlivců i skupin. Podle dostupných referencí se zdá, že tento přístup, tedy koncepce různorodosti při zachování kvality, je pro opavský Dům umění vhodné řešení. Výstavy vzešly také ze spolupráce s Galerií výtvarného umění v Ostravě, Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě, občanským sdružením Bludný kámen a Spolkem pro ostravskou kulturu.

V prvním výstavním bloku (od 17. 1. – 4. 3.) si například mohli návštěvníci prohlédnout výstavu **Janusze Kapusty** nazvanou **K-dron**. Janusz Kapusta je představitel geometrické abstrakce a autor speciálního skladebného systému přesahujícího do matematiky i filozofie. V Domě umění vystavoval nástěnné reliéfy a plexisklové a skleněné objekty. Výstava byla nainstalována v prostoru ambitu a byla doplněna čtyřmi dokumentárními televizními videoprojekcemi, komentovanou prohlídkou a přednáškou.

V druhém výstavním bloku (15. 3. – 29. 4.) byla k vidění například výstava **Architekt Oscar Niemeyer / Brasília**, která představovala architekturu města Brasília v originální koncepci a instalaci Damiána Prelovšeka. Výstava byla doplněna o kontexty v české architektuře a filmy zabývající se životem a dílem O. Niemeyera.

Ve třetím bloku (9. 5. – 24. 6.) představil kromě jiných **Jan Vytiska** svou výstavu **Ten krásnej den, kdy skončil svět, ktorej si nenáviděla**. Jan Vytiska je představitel nejmladší nastupující generace výtvarných umělců a v Opavě představil své práce, které vznikly v posledních několika málo letech. Velkoplošná plátna dokumentovala také proměnu malířského rukopisu autora směrem k bravurně zvládnuté malbě s hyperrealistickými atributy.

Čtvrtý cyklus (4. 7. – 26. 8.) přinesl také výstavu **Jaroslava Valečky – Krajiny mého dětství**. Jaroslav Valečka se řadí mezi světovou špičku stuckistů, význam jeho tvorby podtrhuje již uskutečněná autorská výstava obrazů v Londýně. Do jeho obrazů se nesmazatelně vepsalo sepětí s krajinou Lužických hor, s místem, kde v mládí vyrůstal,

kam se vrací a střídavě žije a pracuje i dnes. Výstava byla pořádána u příležitosti autorových čtyřicátých narozenin a přiblížila průřez jeho tvorbou za posledních pět let. Významnou výstavou v tomto bloku byla i prezentace fotografií **Gustava Ulricha** nazvaná **Altwaterland**. Gustav Ulrich byl amatérským fotografem, který v dlouhé časové perspektivě zachytil každodenní život sudetských Němců v jejich původním domově. Jedná se o vzácnou obrazovou kroniku, která svým systematickým pojetím a tokem času získala na neuvěřitelné síle jak v míře zprostředkovaných informací, tak ve svém emocionálním náboji. Výstava tedy představila fotografie práce, volného času, tehdejší turistiky, stavby železniční tratě, společenských rituálů, portréty obyvatel Rejhotic, krajiny předhůří Jeseníků atd. a podala tak obraz o tehdejším životním stylu obyvatel v kontextu s přirozeným životním prostředím.

Pátý blok (4. 9. – 28. 10.) představil například **Vladimíra Gažoviče** a jeho výstavu **Retromix**. Významný slovenský grafik a ilustrátor Vladimír Gažovič představuje umělce evropského významu. V rámci své retrospektivní výstavy představil ve sloupové síni Domu umění svá excelentní díla vytvořená od konce šedesátých let až do dnešní doby. Šlo o průřez z grafického, ilustrátorského a kreslířského díla, představil legendární ilustrace k Ovidiovým Metamorfózám či cyklus kreseb Kolotoče.

Konečně šestý a poslední blok v roce 2012 (8. 11. – 30. 12.) prezentoval ve sloupové síni velkoformátové obrazy **Lubomíra Typlta** nazvané **Žháři**. Lubomír Typlt s oblibou používal techniku kvaše propojující výrazové přechody mezi kresbou a malbou, charakteristické svou spontánností, gestickou živostí a formální vytríbeností.

Slezské zemské muzeum

Největší událostí roku 2012 bylo pro muzeum otevření **zrekonstruované Historické výstavní budovy** a nové zemské expozice Slezsko, zobrazující to nejzajímavější, co charakterizuje území Slezska. (viz dále)

V dubnu navštívil Památník II. světové války v Hrabyni prezident České republiky Václav Klaus. Stalo se tak při příležitosti slavnostního předání praporu hejtmana Moravskoslezského kraje řediteli Krajského vojenského velitelství a předání pamětních odznaků válečným veteránům a dalším významným osobám.

Během roku byla zrekonstruována bývalá **Janottova vila**, sídlo knihovny SZM. Došlo k výměně oken a dveří, byly restaurovány některé historické prvky, vstupní dveře,

vitrážové okno a světlíky, zrestaurován byl i unikátní dřevěný strop, objevený až při stavebních pracích. Opravena byla také fasáda budovy, u níž byl průzkumem barevných vrstev zjištěn a následně použit stejný barevný odstín jako při stavbě budovy v roce 1877. Zároveň byly vybudovány nové depozitární prostory, do kterých se nastěhovaly knihovní fondy SZM, jež byly dříve umístěny v několika různých budovách.

V roce 2012 vytvořilo Slezské zemské muzeum celkem **šest nových pracovních míst**. Noví (i stávající) zaměstnanci získali nejen stabilní pracovní zázemí, ale také možnost čerpat zaměstnanecké výhody, které SZM poskytuje. Jedná se například o využití dvou dnů omluveného volna, tzv. sick days, dále o příspěvek na letní i zimní tuzemskou či zahraniční rekreaci nebo příspěvek na vitaminy.

Vědeckovýzkumná činnost zaměstnanců Slezského zemského muzea se zaměřovala jak na oblast společenských, tak přírodních věd. Pracovníci Oddělení společenských věd se v roce 2012 podíleli především na přípravě nové expozice Slezsko. Rovněž se věnovali dlouhodobému výzkumnému projektu s názvem Slezsko: Paměť – identita – region, jehož základním cílem je uchování, rozvoj a kultivace specifických regionálních a národních identit a kolektivní paměti obyvatel Slezska a severní Moravy pro 21. století. „Jedním z hlavních výstupů projektu v roce 2012 byla výstava Město – zámek – krajina, která mapovala kulturní krajinu českého Slezska od středověku po první světovou válku. Součástí projektu byl také sociologický výzkum snažící se postihnout identitu obyvatel regionu Slezska – tedy zjistit, kdo se cítí být Slezanem, co vlastně znamená slezská identita. Prostřednictvím natáčení životních příběhů přímých pamětníků 2. světové války pokračovala dokumentace období 2. světové války," dodala Markéta Kouřilová, náměstkyně pro společenské vědy.²²⁸

Všechna pracoviště **Oddělení přírodních věd** se podílela na realizaci přírodovědné části expozice Slezsko. Ve druhé polovině roku pak byla dokončena populárně naučná publikace Příroda Slezska. „Vedle těchto náročných úkolů pokračovali odborní pracovníci ve svých výzkumech v rámci interních grantů SZM, které kromě nových poznatků přinesly také obohacení jednotlivých podsbírek o nové, mnohdy unikátní exempláře. Nejvýznamnějších výsledků dosáhlo entomologické pracoviště, které v roce 2012 vyprodukovalo celkem 26 publikací zabývajících se výsledky výzkumu

²²⁸ Tisková zpráva z 23. 1. 2013, www.szmo.cz

vybraných skupin dvoukřídlého hmyzu," doplnila Lenka Jarošová, vedoucí Oddělení přírodních věd.²²⁹

Slezské zemské muzeum dále vydávalo tři recenzovaná periodika – **Časopis Slezského zemského muzea**, jehož série A je zaměřena na přírodní vědy, série B je společenskovědní. Vychází i renomovaný vědecký **Slezský sborník** – časopis, který je pokračovatelem jednoho z nejstarších česky psaných vědeckých periodik na našem území.

Od loňského roku je Slezské zemské muzeum lépe připraveno i na zahraniční návštěvníky. V rámci projektu Open Gates to Silesian Museum byli vydáni tištění průvodci po všech expozičních budovách a areálech SZM ve čtyřech jazycích – kromě češtiny také v polštině, angličtině a němčině. Cílem projektu bylo odstranit jazykovou bariéru a usnadnit orientaci ve všech expozičních budovách a areálech SZM. Slezské zemské muzeum tak zpřístupňuje své expozice nejen zahraničním návštěvníkům, ale i tuzemským turistům, kteří například dávají přednost individuální prohlídce.²³⁰

O jednotlivých muzejních součástech se nyní rozepíšeme podrobněji.

Historická výstavní budova

Veřejnosti se historická výstavní budova otevřela 19. května ve 14 hodin. Její rekonstrukce probíhala od prosince 2010. Spočívala hlavně v zavedení nových elektrorozvodů, nového temperování a také položení teracových podlah. Opravy se dočkala i fasáda a budova dostala i bezbariérový vjezd pro vozíčkáře. Hlavním lákadlem interiéru muzea se stala expozice Slezsko zaměřená na kulturně-historické a přírodní fenomény této oblasti. Expozice zahrnuje všechna tři podlaží budovy. Ve sklepních prostorách, kde svého času sídlila galerie Cella, jsou prezentovány v rámci první části expozice nazvané Příroda Slezska rozsáhlé zoologické sbírky a také archeologické nálezy. Další částí expozice jsou Křídla myšlenek, která připomíná období od konce 18. století do 1. světové války v dějinách intelektuálního, racionálního a emocionálního života společnosti. Třetí část expozice byla nazvána Encyklopedie Slezska. Po rekonstrukci se na průčelí vrátily po více než patnácti letech sochy Paegasů, jejichž repliky vytvořil ve svém ateliéru Tomáš Skalík. Stejně tak se podílel na vytvoření věrných kopií terakotových soch – alegorií řemesel a umění. Originály soch byly umístěny v depozitáři muzea. Nedlouho po dokončení rekonstrukce se na kopuli vrátila i zrestaurovaná socha Genia. Restaurátorské práce zajišťoval pasíř Pavel

²²⁹ Tisková zpráva z 23. 1. 2013, www.szmo.cz

²³⁰ Tamtéž

Strakoš. Rekonstrukce budovy přišla na 108 miliónů korun, z čehož 92,5 procent hradila Evropská unie prostřednictvím Regionálního operačního programu Moravskoslezsko.²³¹

Rekonstrukce Historické výstavní budovy získala dvě ocenění v rámci soutěže Stavba Moravskoslezského kraje: Čestné uznání odborné poroty v kategorii Stavby občanské vybavenosti – Rekonstrukce a Cenu laické veřejnosti za rekonstrukci Historické výstavní budovy Slezského zemského muzea v Opavě.

Všechny součásti SZM se také v tomto roce zapojily do **Slezské muzejní noci**, která se uskutečnila v pátek 1. června. Jejím hlavním pořadatelem bylo Slezské zemské muzeum, ale přidala se kromě jiných i muzea v Novém Jičíně, Frýdku-Místku, Hlučíně, dále společnost Olpas Moravia, Opavská kulturní organizace nebo Mlýn Wesselsky v Loučkách u Oder. K oslavě muzeí se přidala i Dolní oblast Vítkovice v Ostravě.²³²

Muzeum představilo 18. září největší výstavu v roce 2012 nazvanou **Město – zámek – krajina**. Jedinečná výstava představila kulturní krajinu českého Slezska od středověku po první světovou válku. „Naší snahou je vystihnout kulturní jedinečnost a současně typičnost regionu ve smyslu jeho sounáležitosti s širším středoevropským prostorem,“ přiblížil cíl výstavy ředitel Slezského zemského muzea Antonín Šimčík. Návštěvníci mohli na výstavě vidět více než 200 exponátů od obrazů, grafik, přes historické fotografie, knihy, až po automobil Piccolo z roku 1905. Kromě jiného byla součástí výstavy i dosud neprezentovaná deska připomínající návštěvu Ludwiga van Beethovena na zámku v Hradci nad Moravicí. Jde o jednu z prvních pamětních desek, které byly na hradeckém zámku postupně odhaleny. Byla objevena až při čištění sklepů zámku v roce 1990. Na přípravách výstavy se podílelo celkem dvacet institucí z Moravskoslezského i Olomouckého kraje. Nechyběl mezi nimi ani Zemský archiv v Opavě nebo řada krajských muzeí. Výstavu doprovodil také rozsáhlý katalog, jehož texty připravovalo více než 30 odborníků ze Slezského zemského muzea a dalších institucí. Obměny se také dočkala stálá expozice Slezsko, která byla veřejnosti poprvé představena v květnu 2012. Výstava Město – zámek – krajina byla připravena v rámci dlouhodobého projektu Slezsko: Paměť – identita – region. Výstava trvala do 3. března 2013.²³³

²³¹ Hláska č. 5, s. 10–11

²³² Tamtéž, s. 21

²³³ Hláska č. 9, s. 10–11

Památník Petra Bezruče

Výstava s názvem „Doma“ na Hlučínsku byla v Památníku Petra Bezruče otevřena 14. února a skončila 20. dubna. Byla uspořádána ke 120. výročí narození Ludmily Hořké. Návštěvníci se seznámí nejen s nesnadnými životními osudy autorky, ale představí se jim také její celoživotní dílo. Vedle sbírek lidové slovesnosti, odborných reakcí a reflexí na její tvorbu nebude chybět také korespondence Ludmily Hořké s významnými osobnostmi dobové literární scény. Veškeré sbírkové artefakty budou prezentovány v autenticky nastíněném prostředí, blízkém autorčinu dětství a domovu. Ludmila Hořká, vlastním jménem Marie Šindelářová, se narodila 26. dubna 1892 ve Dvořísku u Kravař. Vyrůstala v prosté venkovské rodině na rakousko-pruském pomezí. Od dětství pomáhala v otcově hostinci, který po jeho smrti vedla. Po úmrtí svého sedmnáctiletého syna kompenzovala rodinnou krizi aktivním společenským životem na Hlučínsku. Stala se členkou a pak i vedoucí odbočky národopisného sdružení Sedlišťané v Kravařích. Po válce získala svými písněmi, uměním a vystoupeními po celé vlasti pomoc pro Hlučínsko.

Je jednou z mála spisovatelek, jež do svého díla promítaly silné niterné sepětí se svým rodným krajem. Její první autorské pokusy jsou spojeny s ohlasovou tvorbou. Již od dětství si zapisovala lidové písničky, pohádky a pořekadla. Lidová slovesnost ovlivnila nejen její poetické dílo, ale promítá se také do jejích románů. Díky zájmu o lidovou slovesnost a své prozaické tvorbě je často označována za Boženu Němcovou hlučínského kraje. Ke konci života onemocněla, byla hospitalizována v opavské nemocnici, kde také 4. října 1966 zemřela. K výstavě připravujeme doprovodný program pro žáky základních a středních škol. Byly pro ně nachystány komentované prohlídky, pracovní listy, ale také vědomostní testy o regionu, lidové slovesnosti či životě a díle Ludmily Hořké. Čtvrtého dubna se uskutečnila beseda s Drahomírou Vlašínovou, která je autorkou monografie o Ludmile Hořké.²³⁴

Další významnou výstavu kurátoři památníku nazvali Dvě století české kultury s Máchou. Vernisáž ji otevřela 16. května a návštěvníci si ji mohli prohlédnout do 17. srpna. Výstava, která je pořádána ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví v Praze, byla věnována zakladateli české moderní poezie Karlu Hynku Máchovi. Představila a připomněla nejen základní životní osudy básníka, ale zachytila také výjimečnou literární pouť tohoto bezesporu největšího autora české literatury. Důležité bylo rovněž zmapování bouřlivých proměn vnímání osobnosti básníka v průběhu dvou staletí. V Památníku Petra Bezruče byly vystaveny ty nejvzácnější

²³⁴ www.szmo.cz

tisky Máchova Máje ze soukromých sbírek bibliofilů, pamětní medaile K. H. Máchy či grafiky a malby inspirující se dílem a osobností autora.²³⁵

Arboretum Nový Dvůr

Nevítaní hosté. Tak se jmenovala výstava, kterou návštěvníkům otevřela 1. února vernisáž v Arboretu Nový Dvůr. Výstava představila zástupce fauny a flóry, kteří patří k nezvaným a nevídaným hostům. Výstava přiblížila návštěvníkům, jak vypadají takové chtěné či nechtěné invaze rostlin a živočichů do nových prostředí a vysvětlovala také, proč se právě těmto „hostům“ v novém prostředí tak daří. Na výstavě byly uvedeny jak případy, ke kterým přispěl člověk, jako například přemnožení králíků v Austrálii, tak případy, které člověk ani v nejmenším nezamýšlel. Mezi takové patří třeba rozšíření potkanů. Autorem výstavy byl Martin Gajdošík, kurátor zoologického pracoviště Slezského zemského muzea. Podle jeho slov byly na výstavě k vidění i zástupci rostlinné říše, například pajasan žláznatý nebo mahónie cesmínolistá. Výstava přiblížila také nejrůznější nepůvodní organismy v naší přírodě. Představuje tak některé cizí druhy rostlin a živočichů, které dnes považujeme za nedílnou součást naší přírody. Na přípravě výstavy spolupracovalo Slezské zemské muzeum se Severočeským muzeem v Liberci. Výstava trvala do 29. června.²³⁶

Arboretum si zapůjčilo **elektronový mikroskop**, který v září na týden zavítal do Česka. Jednou z jeho zastávek bylo 8. září také Arboretum Nový dvůr, kde byl představen v rámci výstavy Biomimetika – inspirace přírodou. Návštěvníci si mohli vyzkoušet nejen práci s tímto moderním přístrojem, ale dozvěděli se také, jak elektronové mikroskopy fungují, co všechno jimi lze pozorovat a v čem spočívá jejich jedinečnost.²³⁷

Na konci roku začala výstava věnovaná známému muzejnímu preparátorovi **Vilému Borůvkovi**, připravená u příležitosti jeho významného životního jubilea. Výstava byla otevřena 18. prosince v den 80. narozenin Viléma Borůvky. Borůvka nastoupil do Slezského zemského muzea v roce 1950 a působil zde nepřetržitě již šedesát dva let. Pestré cestovatelské aktivity jej zavedly takřka do všech koutů světa, kde v rámci četných terénních výzkumů s velkým odborným zaujetím studoval tamní přírodu. Proto nepřekvapí, že vlastními sběry zajistil a vytvořil tisíce mimořádných sbírkových

²³⁵ www.szmo.cz

²³⁶ Hláska č. 2, s. 20

²³⁷ Hláska č. 8, s. 21 a www.szmo.cz

předmětů, které jsou uloženy nejen ve Slezském zemském muzeu, ale i v mnoha dalších evropských muzeích. „Přínos pana Viléma Borůvky pro Slezské zemské muzeum je zcela mimořádný. Nejenže odvádí špičkovou práci, jejíž kvalita se stala standardem nejvyšší úrovně, ale nezištně a nezřídka na úkor svého času i prostředků získává v průběhu desetiletí důležité přírůstky pro sbírku SZM. Jistě neprozradím tajemství, když zdůrazním, že Slezské zemské muzeum se panem Borůvkou již léta pyšní," uvedl ředitel Slezského zemského muzea Antonín Šimčík.²³⁸ Dosavadních šedesát dva let působení Viléma Borůvky ve Slezském zemském muzeu charakterizuje obětavá péče o přírodní bohatství, jeho popularizace a odborné zpracování. „Zásluhou pana Borůvky se muzeum stalo špičkovým školícím centrem muzejních preparátorů v celém tehdejší Československu. Unikátní techniky, které rozvinul na poli restaurování, resp. přestaveb zoologických preparátů, obstály v mezinárodní konkurenci a jsou uznávány mnoha generacemi přírodovědců," dodává Pavel Petr, vedoucí Oddělení ochrany sbírkových předmětů.

Památník II. světové války v Hrabyni

Slezské zemské muzeum připravilo pro letošní sezónu v Památníku II. světové války v Hrabyni hned šest nových výstav, které byly otevřeny 5. dubna. Hlavním tématem této hrabyňské sezóny byly ženy. Věnované jsou jim hned dvě výstavy – **Ženy a válka** a **Ženy bojující**. „Druhá světová válka proměnila nejen osudy, ale také postavení žen ve společnosti. Ženy se najednou musely samy postarat o svou rodinu, musely zastat práci mužů, kteří byli odvedeni do armády, musely nastoupit do továren na místa mužů bojujících na frontě," popisovala v Hlásce postavení žen během války vedoucí památníku Jana Horáková. Tisíce žen však šly ještě dál a aktivně se zapojily do boje proti německému nacismu. Byly součástí odbojových skupin nebo vstupovaly do armády doma i v zahraničí. „Na území Sovětského svazu bojovalo dokonce přes tisíc československých žen," přibližovala situaci na východní frontě Jana Horáková a dodala: „Ženy se v armádě objevovaly na všech možných pozicích. Československá jednotka měla dokonce dvě ostřelovačky." Kromě těchto výstav představil památník také osudy válečného letce Zdeňka Škarvady na výstavě s názvem Keep floating! Zdeněk Škarvada ještě před válkou vstoupil do polského letectva a později se přes Volyň a Ukrajinu dostal do Velké Británie. Tam nastoupil k 310. československé stíhací peruti ve Skotsku. „Škarvada se při jedné z akcí musel katapultovat a byl zajat německými jednotkami. Tím začala jeho cesta po zajateckých táborech. Nakonec

²³⁸ Tisková zpráva z 10. 12. 2012, www.szmo.cz

přežil i pochod smrti. Bydlí v Ostravě a letos se dožil 95 let,“ uvedla vedoucí památníku.

Pokračování se dočkala také série výstav **Jedna oprátka za druhou**. Návštěvníci památníku se tentokrát měli možnost seznámit s osudem podplukovníka Františka Skokana. Ten se po okupaci v roce 1939 dostal přes Slovensko a Maďarsko do Bělehradu, odkud byl později odeslán do Francie a Palestiny. Konec války pak strávil v Sovětském svazu. V roce 1949 však byl zatčen a o dva roky později popraven v Praze na Pankráci.

Památník II. světové války v Hrabyni v roce 2012 prezentoval ještě výstavu věnovanou Hraničářskému pluku 4 a výstavě prací žáků Střední průmyslové školy chemické a Gymnázia v Ostravě-Zábřehu. Ti u příležitosti 70. výročí prvních transportů Židů do Niska nad Sanem zpracovali projekt zabývající se touto historickou událostí. „Žáci během svého bádání hledali informace nejen o samotných transportech, ale i o životě na Ostravsku před II. světovou válkou a krátce po ní,“ uzavřela Jana Horáková.²³⁹

Areál československého opevnění Hlučín-Darkovičky

V Areálu československého opevnění v Hlučíně-Darkovičkách se uskutečnila například akce Darkovičky v rytmu swingu (9. září) nebo pochod po linii čs. opevnění 22. září.

Srub Petra Bezruče

Hostil v 15. září výpravu z Opavy, která sem zavítala v rámci festivalu Bezručova Opava. Šlo o setkání básníků napříč věkovými kategoriemi. Mezi přednášejícími byl například Ivan Motýl, Mirek Černý, Dan Jedlička a další.

Celkové zhodnocení výstavní činnosti SZM. Slezské zemské muzeum loni uspořádalo řadu zajímavých výstav a akcí. Bezesporu nejdůležitější byla výstava Město – zámek – krajina, která je druhým pokračováním velkého projektu mapujícího Slezsko a je doposud k vidění v Historické výstavní budově. Výstava se zaměřila na jedinečnost přírody a lidské aktivity. Návštěvníci měli možnost zhlédnout zhruba 200 exponátů – obrazy, grafiky, historické fotografie, knihy i rozličné artefakty – evokujících kulturní a hospodářské aktivity v regionu českého Slezska a jeho reflexi do

²³⁹ Hláska č. 4, s. 20 a www.szmo.cz

první světové války. Vystaveny byly i dosud neprezentované předměty, což platí například o pamětní desce připomínající návštěvy Ludwiga van Beethovena na zámku v Hradci nad Moravicí.

Celková návštěvnost Slezského zemského muzea dosáhla v roce 2012 celkem 85 805 vstupů. Přestože se Historická výstavní budova otevřela až v květnu 2012, byla po Arboretu Nový Dvůr s 31 214 vstupy druhým nejnavštěvovanějším areálem, zrekonstruovanou Historickou výstavní budovu a novou expozici Slezsko zhlédlo 22 100 návštěvníků.

K nejnavštěvovanějším výstavám opavského muzea patřily výstavy Národní parky Chile (30 600 vstupů, celkem 235 dní, tj. 130 návštěvníků/den), Nevítání hosté (15 704 vstupů, celkem 149 dní, tj. 105 návštěvníků/den), Jedna oprátka za druhou – František Skokan (15 203 vstupů, celkem 238 dní, tj. 64 návštěvníků/den).

Největší zájem u návštěvníků zaznamenaly tyto kulturní akce: Slezská muzejní noc (4 081 návštěvníků), Vyřežš si svou dýni (1 649 návštěvníků) a otevření historické výstavní budovy (1 300 návštěvníků).²⁴⁰

Zemský archiv Opava

Součástí Zemského archivu Opava (ZAO) byl také Státní okresní archiv (SOkAO), přesto oběma institucím věnujeme samostatné podkapitoly, tak jak tomu bylo i v předchozích ročnících kroniky.

Dlouholetým ředitelem Zemského archivu v Opavě je PhDr. Karel Müller. Součástí ZAO byla i pobočka v Olomouci a dále pak tyto Státní okresní archivy: Bruntál, Frýdek-Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a také Státní okresní archiv Opava.

Odborní pracovníci archivu prezentovali několik vlastních výstavek, například *Sváteční a příležitostné pohlednice z fondů Zemského archivu v Opavě* (březen–září). Dále se pracovníci archivu podíleli na vzniku Stálé expozice Muzea ošetřovatelství při Slezské nemocnici Opava (od 1. března) či na výstavě *Město – zámek – krajina* v historické výstavní budově Slezského zemského muzea v Opavě (18. 9. 2012 – 3. 3. 2013), na výstavě *Život a dílo Františka Papouška* (rovněž v SZMO, 24. 10. – 31. 12. 2012)

²⁴⁰ (viz tisková zpráva ze dne 23. 1. 2013, <http://www.szm.cz/clanek/2711/pro-media/tiskove-zpravy-a-informace/zhodnoceni-cinnosti-slezskeho-zemskeho-muzea-v-uplynulem-roce-2012.html>)

a také na výstavě *Opavský zámek* pořádané v Obecním domě v Opavě (15. 11. 2012 – 3. 2. 2013).

Zemský archiv Opava v tomto roce například zakoupil kresby erbů slezských zemských hejtmanů a prezidentů.

ZAO vydal ve spolupráci s Opavskou kulturní organizací stejnojmennou publikaci k výstavě *Opavský zámek*. Jejími autory byli Hana Miketová a Karel Müller.

Čítárnu ZAO v Opavě navštívilo 520 čtenářů, kterým bylo předloženo okolo 4 100 svazků.

Archiv také provedl celkem 14 exkurzí studentů Slezské univerzity v Opavě, žáků základních a středních škol (celkem 179 osob).

V průběhu Dne otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne archivů si ZAO prohlédlo devět osob a během Dne otevřených dveří v rámci Dnů evropského kulturního dědictví 15. září navštívilo archiv 110 osob.

Služby ZAO využilo v roce 2012 celkem 383 badatelů, z toho bylo 39 cizinců, dohromady bylo evidováno 1 503 badatelských návštěv. Archiv zapůjčil 227 evidenčních jednotek a vypůjčil 63 jednotek. Pracovníci provedli 549 rešerší pro úřední potřebu a 1 122 rešerší pro soukromé účely.

Archivní knihovna disponovala 57 378 svazky a 2 644 svazky úředních tisků.²⁴¹

Součástí ZAO byly i čtyři konzervační a restaurátorské dílny (Opava, Olomouc, Frýdek-Místek a Prostějov). Hlavní náplní práce těchto dílen bylo i v roce 2012 restaurování a nové uložení veškerých pergamenových listin. V opavské dílně byla dokončena konzervace a nová adjustace všech listin klášterů a církevních institucí uložených v centrále archivu a dále listin rodinného archivu knížat Lichnovských. Započaly práce na restaurování listin jednotlivých velkostatků. „Z dalších významnějších prací je třeba zmínit sbírku plakátů starého německého opavského divadla,“ uvedl ve Zprávě o činnosti archivu za rok 2012 jeho ředitel Karel Müller.²⁴²

Na archivních objektech probíhala také pravidelná údržba. V ZAO došlo počátkem ledna 2012 k převzetí nového kancelářského objektu v Opavě, a to na Olbrichově ulici č. 15. Projektovou přípravu rekonstrukce budovy pro potřeby archivu, sestávající především z výměny oken, celkové rekonstrukce elektroinstalace a sociálních zařízení včetně stoupaček a odpadů a nové instalace počítačové sítě, provedla firma Martinák a Zajíc z Valašského Meziříčí, která také vykonávala technický dozor nad stavbou, jež byla zahájena v prosinci 2012 a měla být dokončena v dubnu 2013. Rekonstrukci prováděla firma Fichna-Hudeczek z Píště, a celkově si práce vyžádaly 1,1 miliónu

²⁴¹ Viz Zpráva o činnosti za rok 2012, s. 26

²⁴² Tamtéž, s. 43

korun. „V ostatních opavských objektech, vlastních a pronajatých, byly prováděny jen drobné údržbové práce. Pro centrálu ZAO byl zakoupen diaprojektor, tři osobní počítače, jeden server, jeden notebook a dvě laserové tiskárny,“ konstatovala zpráva o činnosti s tím, že centrála ZAO již neměla v opavských budovách vůbec žádnou prostorovou rezervu.²⁴³

Státní okresní archiv Opava

Ředitelkou Státního okresního archivu (dále SOkAO) byla v roce 2012 Marta Medková. K novým akvizicím archivu patřil kromě jiného nákup alba církevních památek Opavy. Archivní knihovna disponovala 9 957 svazky.

Pracovníci archivu se podíleli na přípravě stálé expozice *Historie Slezska* ve Slezském zemském muzeu, která se uskutečnila od 15. 5. 2012, rovněž přispěli ke vzniku výstavy *Zmizelá Opava* (4.–8. června 2012, kterou navštívilo 35 návštěvníků). Také SOkAO se podílel přípravě už zmíněné výstavy *Město – zámek – krajina* či výstavy *Opavský zámek*.

Archiv otevřel své dveře dvěma exkurzím studentů Slezské univerzity v Opavě a veřejnost jej mohla navštívit na Den otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne archivů 9. června.

Služby SOkAO využilo v roce 2012 celkem 150 badatelů, z toho bylo šest cizinců a všech vykonaných badatelských návštěv archiv evidoval 466. Zapůjčil 63 evidenčních jednotek a provedl 258 rešerší pro úřední potřebu a 94 rešerší pro soukromé účely.²⁴⁴

V centrálním objektu SOkAO proběhla oprava poškozené kanalizace a následně byly položeny nové koberce. Opraven byl rovněž zabezpečovací systém.

Pro účely archivu byly v roce 2012 zakoupeny dva nové osobní počítače a jeden server. Jedinou prostorovou rezervu, která činila asi 480 běžných metrů, měl archiv ve skrochovickém depozitáři.²⁴⁵

²⁴³ Viz Zpráva o činnosti za rok 2012, s. 44

²⁴⁴ Tamtéž, s. 26

²⁴⁵ Tamtéž, s. 44

Festivaly

Další břehy

Šestnáctý ročník festivalu Další břehy se nesl ve znamení indiánské kultury a Opavu ovládl od 4. dubna do 2. května. Tematicky zavítal na americký kontinent a nabídl čtyři desítky programů, ve kterých představí život původních obyvatel Severní i Jižní Ameriky a indiánské kultury, která by mohla bez mnoha nadšených příznivců, hloubavých duchovních hledačů a soustavného studia antropologů a etnografů nenávratně zmizet v propadlišti času. Festivalové programy se zaměřily především na to, co hodnotného, podnětného a inspirativního nám indiánské civilizace předávají dodnes jako poselství k plnohodnotnému a důstojnému životu a přežití na planetě Zemi. Festival také připomněl onu romantickou, ale historické realitě vzdálenou představu o boji indiánů s bělošskými osadníky tak, jak ji ztvárnily knihy a filmy s legendární postavou slavného náčelníka Apačů Vinnetoua a jeho pokrevního bratra Old Shatterhanda. Neopomněl ani kontroverzní pohledy na současný život původních obyvatel amerického kontinentu, jejich snahu o zachování tradic, kultury a důstojného života.

Festivalový program zahájila ve středu 4. dubna výstava **Edwarda E. Bryanta** ze severozápadního pobřeží Kanady, který osobně představil výtvarné umění národa Tsimshian a který se již třicet let věnuje dřevorezbě, ale také práci s kostmi, slonovinou, mědí nebo stříbrem. Slavnostní zahájení festivalu proběhlo ve čtvrtek 5. dubna v kostele sv. Václava vernisáží pozoruhodné sbírky, která sklídila v minulosti uznání znalců. Výstavu Legendární indiánské kmeny (Indiáni, jak je neznáme – historie ožívá!) si mohli Opavané prohlédnout do 2. května.

Z dalších akcí zmiňme **Indiánský víkend** na Stříbrném jezeře, který pro festival zajistilo sdružení Indian Corral. Fanoušci filmu si nenechali ujít snímky **Malý velký muž**, **Kouřové signály**, **Aguirre**, **hněv Boží** či zajímavé dokumenty o současných problémech indiánské populace. Dále program doplnily koncerty kapel **Traband**, **Poslední výstřel** nebo **Botafogo Jana Jiráně** s hostem **Jiřím Lábusem**. Dalšími vzácnými hosty byli spisovatel a vědec **Ivan Štoll** s aktuální a podnětnou knihou Radil jsem se s vlky. Spisovatel **Karel Jordán** představil v knihovně Petra Bezruče svou knihou Můj bratr Vinnetou, kterou pojal jako kritický pohled a zároveň vyznání obdivu spisovateli Karlu Mayovi. Zcela jedinečnou příležitostí byla možnost dvou setkání

s léčitелеm a učitelem kmene Černonožců **Pablo Russellem** z kanadské Alerty nebo účast na představení Pátá dohoda v provedení **Jaroslava Duška** a hudebníků naplněné moudrostí a poselstvím Toltéků.

Bezručova Opava

Festival se uskutečnil od 3. do 30. září 2012 a nesl se ve znamení Magie umění a čarodějné moci krásy. Hlavními hvězdami byl například **Ijla Hurník**, kterému byl zasvěcen koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava ve Slezském divadle (13. 9.), během něž obdržel cenu Petra Bezruče. Jednou z perel festivalu měl být koncert, připomínající 40. výročí vzniku legendárního alba Kuře v hodinkách Vladimíra Mišíka a skupiny Flamengo inspirované poezií Josefa Kainara. Kvůli indispozici hlavního protagonisty však proběhl v náhradním termínu. Co však diváky v rámci festivalu neminulo, byl unikátní akustický koncert kapely **Tata Bojs**, vystoupení skupiny **Midi Lidi**, charismatické zpěvačky Idy Kelarové či zvukové kouzlení mladé švédské kapely **Katastroforkestra**. **Steve Hubback** přivezl magické gongy a zazněla také filmová verze Orffova hudebního díla **Carmina burana**. Divadelní múzu Thálii zastupovala na festivalu kromě jiného inscenace **Cikánské kořeny/í** na hudbu Gorana Bregoviče, kterou přivezlo Severočeské divadlo z Ústí nad Labem.²⁴⁶

Obrazy, kresby a objekty **Evy a Jana Švankmajerových** hostil bývalý kostel svatého Václava. Výstava v kostele trvala do 10. října. V rámci festivalu probíhaly i akce zasvěcené Johnu Cageovi a díky tomu byl opět po dlouhé době otevřen i bývalý Divadelní klub na Rybím trhu. V Domě umění se uskutečnila výstava slovenského výtvarníka **Vladimíra Gažoviče**.

Příznivci filmového umění mohli vidět průřez tvorbou **Jana Švankmajera** (např. Něco z Alenky, Otesánek nebo Přežít svůj život).

Legendární cestovatel a znalec indiánských kultur **Miloslav Stingl** představil pořad Dobrodružství na všech rovnoběžkách / Woodoo, zombie a čarodějové (8. 9.).

Stříbrné jezero zažilo 14. a 15. září **Festival dračích lodí**.

Knihovna Petra Bezruče hostila v září spisovatelku Kateřinu Tučkovou s vyprávěním o její knize Žitkovské bohyně.

²⁴⁶ Hláska č. 8, s. 10 – 11 a 24 - 25

Agentury

Agentura A. Production

Agentura A. Production patří Martinu Žižlavskému a provozuje například opavské kino Mír. Navíc spolu s městem připravila Opavské kulturní léto od 5. července do 30. srpna. Byl to celkově již sedmý ročník akce, v režii Žižlavského agentury však první. Návštěvníci si mohli vybrat mezi filmovými středami v Městských sadech a hudebními čtvrtky na Dolním náměstí. „Tuto již osvědčenou programovou náplň doplnila podle majitele agentury oldies diskotéka 27. července v Městských sadech. Jedním z lákadel kulturního léta byla legenda československého hard rocku a heavy metalu – skupina Citron, která vystoupila 19. července. Nabídku doplnili zástupci opavské hudební scény jako například Segment či FastFoot. V srpnu rozezvučely Dolní náměstí rockové skupiny Abraxas či Futurum. Pro milovníky letního kina byly připraveny snímky české i zahraniční, například: Panic je nanic nebo Zahulíme, uvidíme, či film Alice Nellis Perfect days – I ženy mají své dny. V rámci doprovodného programu se promítalo také na Ptačím vrchu. Projekt společnosti Richarda Vaculy Biograf 16, který město Opava podpořilo kulturním grantem, prezentoval dnes už nedostupné filmové kopie z originálních 16mm kotoučů. Největší část této filmové projekce se plánovala na srpnové čtvrtky právě na Ptačím vrchu.²⁴⁷

Asociace studentů a přátel Slezské univerzity

V roce 2012 asociace studentů a přátel Slezské univerzity uspořádala tradiční **reprezentační ples**. Jubilejní patnáctý ročník plesu, tentokrát s tématem Ve španělském rytmu, proběhl v sobotu 10. března v Lidovém domě v Opavě.

Studenti sestavili již XI. Sborník literárních prací **Artemisia**, který měl křest v rámci Majálesu 2012.

Organizátoři nevynechali ani sportovně-alkoholové klání nazvané **Pivní maraton**, který uspořádali 11. dubna 2012. Soutěžilo se na trase vymezené Music Klubem 13

²⁴⁷ Hláška č. 7, s. 19

a klubem Jam v disciplínách: pивní maraton, pивní sprint (pivo na ex) a Trojlok (panák vodky, zelené, rumu).

Majáles

Tradiční studentský svátek jara se v roce 2012 uskutečnil od 7. do 10. května. Tento ročník odstartoval **majálesovým průvodem** z Ptačího vrchu a dorazil před budovu divadla, kde byly vyhodnoceny nejlepší masky. Odpoledne pak proběhl hlavní program dne – **Hudební Open Air**. Návštěvníci mohli slyšet například skupinu Fall Of Ghostface, Fiha, Timudej, Sunshine, Staré pušky, Truth Is Out There a vrcholem večera byl koncert formace Le Pneumatiq a uskupení Prago Union. Po světelné show ještě následovaly afterpárty v klubu Jam a v Music Club 13.

Následoval **Divadelně literární večer** ve středu 9. května. Odehrával se na dvou místech, a to v Music Clubu 13 a v galerii Gottfrei. Akce začala divadelním představením PSSSST! divadla DUO podprůměrných a představením Fagi Divadla DNO. Poté proběhl slavnostní křest sborníku Artemisia, který byl doprovázen autorským čtením. Celý večer byl zakončen koncertem kapely Její sen.

Čtvrtek 10. května přinesl filmové lahůdky francouzské produkce, které se promítaly v kampusu na Hradecké ulici.

V zimním semestru 2012/2013 pak studenti v čele s prezidentkou Marikou Sztefkovou připravili například Welcome párty pro prváky (9. října) v Music baru Jam. „Účast byla tak hojná, že jsme museli některé části programu vypustit, jelikož už nebylo místo pro jejich realizaci,“ hodnotila akci Marika Sztefková. Podzim dále studenti věnovali **výrobě draků** v Café baru Myslivna (15. října) a **Drakiádě** pořádané kvůli nepřízní počasí až 23. října u Stříbrného jezera.

Příznivci zlatého moku si v úterý 30. října opět zasportovali po hospodách v Opavě v rámci podzimního **Pivního maratonu**. I přes spíše zimní počasí se maratону zúčastnilo třináct týmů rozhodnutých zdolat devět stanovišť a zvítězit bez použití jakéhokoliv dopravního prostředku. „Vítězem se stal tým z kategorie ženy Dvě na stojáka s výsledným časem 1:09:47,“ upřesnila Marika Sztefková.

Oslavu svého svátku, Dne studentstva, uspořádali studenti 14. listopadu s promítáním dokumentů Něžná revoluce, Paskvil 80's, vystoupením historiků Radima Plačka a Lubomíra Hlavienky. „Zajímavý pohled na současné školství měl student kulturní dramaturgie Jiří Karen, jehož hra Škola základ života zaznamenala snad nejvyšší účast,“ dodala Sztefková. Náladu všem zúčastněným pak pozvedl Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity pod vedením Vladimíry Vašinkové. Celý program oslav

probíhal ve večerních hodinách v areálu Slezské univerzity na Hradecké 17 za účasti množství studentů.

Kalendářní rok uzavírala akce **Mikulášská jízda** dne 5. prosince. „Již tradiční Mikulášská jízda v opavské MHD proběhla konkrétně v noční lince autobusu číslo 228, která odjíždí ve 23.44 hodin od nádraží ČD Opava-východ,“ upřesnila Marika Sztefková s tím, že v rámci akce studenti převlečení za čerty, anděly a Mikuláše oslavili svátek sv. Mikuláše. „Zpívaly se koledy, říkaly básničky, do akce byli zapojeni i běžní cestující této linky, kteří dostávali za odměnu cukroví. Po skončení okružní jízdy v MHD se účastníci akce přesunuli do Music baru Jam, kde proběhla soutěž o maskota jízdy (krásného plyšového čertíka),“ uzavřela Sztefková.²⁴⁸

Bludný kámen

Předsedou o.s. byl Martin Klimeš a sdružení mělo okolo dvaceti členů a příznivců. Bludný kámen provozoval **Galerii Cella** na Matiční ulici v Opavě. Hlavní kurátorkou galerie byla Lenka Borovičková.

Občanské sdružení Bludný kámen uspořádalo přímo v galerii nebo v jiných prostorách v roce 2012 několik výstav a kulturní akcí.

První z nich byla výstava soutěžních návrhů na **Opavskou cenu J. M. Olbricha** (za rekonstrukci 2010–2011), kterou vyhlašuje o.s. Za Opavu. Uskutečnila se v Galerii Cella od 25. ledna do 24. února. Odborná porota, jejímiž členy byli například kunsthistorik Martin Strakoš, organizátor a kurátor Martin Klimeš, náměstek primátora Dalibor Halátek nebo restaurátor Tomáš Skalík či architekt Osamu Okamura, se ve svém hodnocení zabývala pouze 16 ze 17 nominovaných staveb. Poměrně zdařilá rekonstrukce kapličky v Nových Těchanovicích, kterou realizovalo samo sdružení Za Opavu, nebyla posuzována. Porota se shodla v názoru, že vyjma jednoho případu došlo u všech rekonstrukcí k více či méně výraznému kladnému zhodnocení staveb a rekonstrukce lze považovat za úspěšné. V jednom případě (Dům umění) porota konstatuje, že realizovaná rekonstrukce je příkladem promarněné příležitosti, kdy vynaložené prostředky neodpovídají očekávání a výsledek je plný provozních i architektonických nedostatků.

²⁴⁸ Pokud není uvedeno jinak, tak všechny údaje, viz web ASPSU: <http://asociace.slu.cz>

Cena J. M. Olbricha za rekonstrukci v letech 2010–2011 byla udělena rekonstrukci **tělocvičny Tyršova stadionu v Opavě**, kterou zpracovali Ing. arch. David Wittassek a Jiří Řezák z architektonického ateliéru QARTA architektura.

Čestné uznání odborná porota udělila rekonstrukci **Polyfunkčního domu MG Medical center** – bývalá nemocnice U Rytířů, kterou zpracoval Ateliér Arches pod vedením Ing. arch. Jiřího Horáka.

Čestné uznání odborná porota udělila rekonstrukci **Vošárny**, kterou realizovalo o. s. Vošárna ve spolupráci s o. s. KST Slezan Opava a firmou WINRO s.r.o. Robert Winkler.

Čestné uznání obdržela rekonstrukce **rodinného domu ve Stěbořicích**, kterou zpracoval Ing. Ondřej Kubesa z architektonického ateliéru STUDIO-D Opava s.r.o.

Hlavním směrem Galerie Cella v roce 2012 byla prezentace tvorby studentů a čerstvých absolventů vysokých uměleckých škol v České republice i v zahraničí, která nabízela především polohy aktuální, inspirující a radikální ve smyslu obsahovém, formálním i společensko-politickém.

První z tohoto cyklu byla výstava **Rush Water** Hany Mikulenkové (29. 2. – 6. 4. 2012). Hana Mikulenková studovala na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě v ateliéru Ivana Csudaia obor Malba a jiná média. Připravila pro Galerii Cella soubor maleb, tvořící jednu kolekci, kterou návštěvníci mohli pojmout jako variaci s motivy moře plném krabů a velryb.

Jedenáctého dubna se v galerii představila ostravská dvojka Tereza Krainová, jinak známá jako **Tryša Terror** – genetická mutantka a Pavel Pernický alias **Marius Konvoj** – poslední mutant – hrdina. Absolventi intermediální tvorby v ateliéru Petra Lysáčka na Fakultě umění Ostravské univerzity patřili mezi výtvarníky, ale především hudebníky, k jednomu z vizuálně nejvýraznějších českých uskupení a nebyli rozhodně žádnými nováčky. Marius Konvoj se na české, ale i zahraniční nezávislé klubové scéně prezentoval především v rytmu digital hardcore. Neoddělitelnou součástí jejich tvorby byl tzv. hudební 8-bitový program, který se využíval pro přípravu počítačových her. Oba umělci hudební scénu propojovali s výtvarnem, které se prolínalo celou jejich tvorbou, vzájemně se doplňovalo a umocňovalo. Jejich hlavní filozofií bylo „změnit svět k lepšímu!“. Velký důraz tedy kladli především na obsah sdělení, snažili se upozorňovat na důležitá témata a opovrhovali ubohou povrchností věcí, která nás dennodenně obklopuje. Pro galerii Cella si připravili výstavu s názvem **Konzum nirvána**, na které mohli diváci vidět například vyšívané obrazy od Tryši či xeroxové

tisky nebo videa od Mária Konvoje. Přestože oba tvořili zcela odlišné věci, tato společná výstava vycházela především z jejich dlouhodobé spolupráce a přátelství. Společná láska, souznění, pravda, rovnost a volnost pro ně znamenaly: $1 + 1 = 3$. A právě to je vzájemně ovlivňovalo a bylo jim inspirací jak v jejich výtvarné, tak i hudební tvorbě, kterou diváci mohli shlédnout hned po zahájení vernisáže v prostorách galerie Gottfrei. Výstava samotná trvala do 18. května.

Čtvrtou výstavu dramaturgického plánu představil autor **Petr Bulava** a nazval ji **Paměť místa** (od 24. května do 22. června). Krnovský rodák vystudoval průmyslový design na Střední uměleckoprůmyslové škole v Opavě a odtud vedly další jeho studijní cesty do Brna na Fakultu výtvarných umění Vysokého učení technického, kde v roce 2009 ukončil studium sochy v ateliéru doc. Michala Gabriela. Petr Bulava byl prvním umělcem, který využil nových prostor, jež Bludný kámen získal, a začal jej provozovat pro výstavní účely. Jednalo se o dva výklenky (bývalé telefonní budky) České pošty na Masarykově třídě.

Výstavu **Nekrolog** pro Galerii Cella připravil **Krzysztof Bryła** (od 5. července do 31. srpna). Mladý polský malíř Krzysztof Bryła inspiraci pro svou tvorbu nacházel v okolní realitě. Nejčastěji zobrazoval funkční objekty, které se nalézaly v jeho bezprostředním okolí, například bankomat, mobilní WC Toi Toi sifon, informační tabule, dveře, atd. Tyto předměty byly na obraz přeneseny v měřítku 1:1, čímž se rozostřovala hranice mezi tím, co bylo skutečné, a tím, co bylo iluzí. Cyklus obrazů Nekrolog byl inspirovaný informačními vývěskami s nekrology. Hromadící se, pronikající se, blednoucí nekrology a jejich vzájemné působení se staly pro Krzysztofa Bryłu metaforou paměti. Paměti o lidech, které mohl znát "od vidění", procházet kolem nich, nevědomě s nimi spoluexistovat na jednom místě, protože vzory obrazů se nacházely v autentických prostorách měst, v nichž autor pobýval. Obrazy byly otázkou, zda a jak mají nahromaděné informace vliv na sebe vzájemně. Zesilují tok informací, nebo oslabují? Může mít informace vliv na vnímání předmětu, na němž se nachází? Dalším kontextem byla otázka multiplikace reality, masovost lidské produkce a vyrovnávání se umělce se strojovou produkcí. Zastavení procesu mizení variability prostředí, problém identity – předmět a místo.

Největším projektem roku 2012 byla výstava nazvaná **Na houby / for John Cage** od 5. září do 14. října. Samotná výstava nechtěla jen připomenout sté výročí narození a dvacetileté výročí úmrtí Johna Cage, ale především měla ukázat, jak je jeho myšlenkový a tvůrčí odkaz stále živý, jak stále ovlivňuje přítomnost. Na osm desítek

autorů z Česka, ale i Slovenska, Polska, Maďarska, Rakouska, Německa, Švýcarska, Kanady a Spojených států amerických představilo reflexi díla a myšlenek Johna Cage, zajímavé a důležité analogie nebo způsoby, jakými se inspirace dílem tohoto autora proměňuje a kam dnes směřuje. Výstava probíhala na několika místech v Opavě. Bylo příznačné, že žádné z nich nebylo standardním galerijním prostorem, každé působilo svými významy jiných bývalých účelů a vyzařovalo jinou atmosféru. Prostor Gottfrei, bývalá dílna, kde v té době pravidelně probíhaly koncerty experimentální hudby, bývalý Divadelní klub, který byl po několika posledních let skladištěm nepotřebného nábytku, Galerie Cella v názvu sice výstavní funkci nesoucí, ale v minulosti sloužící církvi a později se uplatňující jako antikvariát, keramická dílna apod. nebo venkovní Hovorny, bývalé telefonní automaty na fasádě hlavní pošty. „Místa pro někoho třeba méně důstojná, ale nepopíratelně mající svou zvláštnost a výjimečnost, které mohou vnímání exponátů dodávat přiměřený kontext,“ tak hodnotili organizátoři výstavy volbu různých výstavních prostorů na webu o.s. Bludný kámen.

V říjnu pořádal Bludný kámen festival nekomerční a intermediální tvorby **Festival Pohyb-Zvuk-Prostor** v galerii Gottfrei. Festival vznikl v roce 2000 a byl inspirován podmanivou atmosférou bývalého kostela svatého Václava v Opavě. Jeho rozdrásané zdi a duchovní atmosféra krásně souzněla se soudobou experimentální tvorbou. V bývalém kostele se uskutečňovaly jeho první ročníky. Když nedobrý technický stav interiéru nedovoloval pořádat žádné další aktivity, probíhal festival v sále minoritského kláštera v Opavě a nejčastěji v Domě umění v Opavě, kde měl pořadatel festivalu Bludný kámen deset let své zázemí. Pár posledních roků probíhal festival v Domě umění Galerie výtvarného umění v Ostravě a v prostoru Gottfrei v Opavě. Festival se od svých počátků soustřeďuje na hranici mezi jednotlivými uměleckými žánry, prostorem za ní a na spojení několika médií v jeden nový celek. Návštěvníci mohli slyšet zvuky, které jsou na pomezí hudby, instalace a vizuálního umění, zakusit hudbu na hranicích rocku, experimentu, alternativy a soudobé vážné hudby, vidět performanci, experimentální tanec-pohyb, slyšet hlas, zažít svébytné prostory. V roce 2012 byl festival součástí projektu, který byl dedikován osobnosti Johna Cage. Divákům se představili umělci jako Chris Cutler z Velké Británie (bicí, elektronika, ozvučený kaktus, zvukové objekty), Skupina © z České republiky tvořená Ladislavem Železným (citera, elektronika), Alešem Kiliánem (elektronické kabely) a Janem Dufkem (fujara, elektronika). Dále pak vystoupili Sonic Catering Band (GB) ve složení Tim Kirby, Peter Strickland, Colin Fletcher. Seskupení, které fungovalo od roku 1996, produkovalo elektronickou hudbu ze zvuků přípravy jídel. Umělecké duo Pavel Korbička & Lucie Vítková, pendlující mezi Brnem a Los Angeles, představilo nový

projekt Akustických obrazů. Šlo o nový akusticko-vizuální dialog za pomoci soudobé sociální komunikační sítě Skype.

Dále pak z účinkujících festivalu zmiňme například projekt Mokrý ruce, který vznikl v roce 2011 spojením dvou prvků – tance a hudby – a čtyř umělců. Tanečnice a choreografka Veronika Kolečkářová se pohybovala ve světě současného tance, saxofonista Radim Hanousek a kytarista Ivan Manolov v jazzu, rockové a experimentální improvizované hudbě, „vodní hudebník“ Florian Tilzer z Rakouska v obou světech.

Německý výtvarník a všestranný hudebník, filmař a konstruktér nástrojů Michal Vorfeld představil na festivalu v Opavě projekt, ve kterém využil velký soubor amplifikovaných žárovek. Ty byly zdrojem obrazu, světelných projekcí a záblesků, ale i nepatrných zvukových pulsů. Vorfeld pomocí elektrických spínačů rezonoval žarovkami, hudební plochy vznikaly pomocí elektřiny a zvuků výbojek. Fragilní světelný instrument byl zároveň elektrickou pastí, neboť veškeré pohyby performerů se odehrávaly v prostředí elektrizovaném 220 volty.²⁴⁹

Výstava **Šárky Nahodilové** nazvaná Do rohu z rohu se v Celle uskutečnila od 18. října do 16. listopadu 2012. Výstavu zahájili společně kurátor výstavy Martin Klimeš a pedagog Fakulty umění Ostravské univerzity František Kowolowski. Mladá autorka, tehdy studentka 2. ročníku ateliéru malby ostravské Fakulty umění, se představila v Galerii Cella tvorbou vycházející z modernistických tradic. Především z výtvarného umění, které využívalo objektivní jazyk geometrie. V českém okruhu by jí mohli být blízcí autoři vycházející z konceptu Nové citlivosti, ze současných např. prostorová práce opavského Tomáše Skalíka. V Galerii Cella autorka představila obrazy a prostorové objekty vzniklé v roce 2012.

Poslední výstava v roce 2012 (29. 11 – 31. 12.) představila **Michala Pustějovského** a jeho Babylónskou knihovnu, nazvanou podle stejnojmenné povídky Jorge Luise Borgese. Michal Pustějovský je absolventem ateliéru Nových médií u profesora Markuse Huemera na Akademii výtvarných umění v Praze. Ve svých pracích se snažil propracovat přes tehdejší technologie až k základním principům člověka. Pro jeho práci bylo charakteristické především používání minimálních technických prostředků. Jeho díla vznikala generováním, které prováděl pomocí mikročipů, a výsledkem byly kresby, malby, ale i sochy a instalace.²⁵⁰

²⁴⁹ Více viz: <http://gottfrei.com/reporty/festival-pohyb-zvuk-prostor-2012/>

²⁵⁰ Zdroj informací viz: www.bludnykamen.cz

Art Gallery KUPA

Byla otevřena v listopadu 2012 v 1. patře nově postaveného obchodního centra Breda a Weinstein. Galerii spravovala společnost Art Consultancy, s. r. o., která byla personálně propojena prostřednictvím Martina Klimeše s o.s. Bludný kámen. Dalším ze společníků Art Consultancy byl Tomáš Skalík.

Galerie Kupa zahájila svůj provoz vernisáží výstavy **Dlouho v tobě budu znít** 16. listopadu, na které se podíleli Aleš Hudeček, Alžběta Dirnerová, Katarína Szanyi, Šárka Mikesková, Radka Pavelová a Jan Šnéberger.

Art Consultancy je společnost, která poskytuje rady architektům a stavebníkům s dotvořením interiéru a exteriéru kvalitním výtvarným uměním, také zprostředkuje kontakt s umělci. Nabízí rovněž uskutečnění nebo zprostředkování prodeje a pronájem hodnotných současných uměleckých děl a designu včetně stylového modernistického nábytku. Je také schopna zajistit či provést zrestaurování soch a památkových objektů odbornými pracovníky. Nevyhýbá se ani neobvyklým požadavkům na stavebně-řemeslné práce a netradiční výtvarné detaily v interiéru i exteriéru. Budoucím stavebníkům také doporučí vhodné architekty a stavební dozor.²⁵¹

Mazel

Agentura Mirka Masaříka se i v roce 2012 převážně soustředila na pořádání koncertů dechových hudeb v opavském kině Mír, větší koncerty zde pořádala většinou jednou za měsíc. Tak do Opavy zavítala například dechovka Prajzovanka (14. 1.), Hlučíňanka (11. 2.) či Krnovanka (10. 3.). Agentura oslavila v roce 2012 jednadvacet let své činnosti. Oslavy proběhly v kině Mír 16. června a zahrála zde Nivničanka ze Slovácka. Hostem a průvodcem odpoledne byl oblíbený redaktor Českého rozhlasu Ostrava Artur Kubica. Na podzim například přijela Slovácká krojovaná dechovka z Nivnice (15. 9.).

Umělecká agentura Karla Kostery

Agentura uspořádala v roce 2012 například tradiční festival **Opavská dětská píseň**. Festival dětských pěveckých sborů obsadil Karel Kostera těmito tělesy: Ostružinka ZUŠ V. Kálíka, Cvrčci ZŠ Ilji Hurníka, Studánka ZŠ Mařádkova, Kolibříci Církevní ZŠ sv. Ludmily, Chlapecký sbor ZŠ Stěbořice a Chlapecká cimbálová muzika

²⁵¹ <http://www.artconsultancy.eu>

ZUŠ V. Kálíka. Koncert se uskutečnil 24. dubna ve Sněmovním sále minoritského kláštera.

V květnu se díky Agentuře Karla Kostery uskutečnil **Májový koncert**. Agentura jej uspořádala ve spolupráci s občanským sdružením Integra Opava a vedením Psychiatrické léčebny v Opavě v neděli 6. května v kulturním domě léčebny. Vystoupil Chrámový sbor Opava, pěvecký sbor Stěbořice i sólisté sborů. Klavírní doprovod obstarala Helena Malá pod vedením dirigenta Karla Kostery. Zazněly skladby Mozarta, Verdiho, Smetany či Dvořáka.

V červnu přinesla agentura opět tradiční akci: vystoupení **Komorní filharmonie Ostrava**, tentokrát pod taktovkou dirigenta Radu Popa z Rumunska. Koncert se konal ve Sněmovním sále minoritského kláštera v Opavě. Zazněla díla Mozarta, Chopina či Čajkovského.

Galerie

Gottfrei

Opavská galerie **Gottfrei** nabízí umělecký zážitek především milovníkům nezávislé a nekomerční kultury, především soudobého výtvarného umění a hudby. Sídlila v syrovém industriálním prostředí ve dvoře za Music klubem 13 na Krnovské ulici.

V roce 2012 představila například projekt **První hřích umění aneb Každý si chce oloupat svůj vlastní banán**. Šlo o výstavu autoportrétů studentů druhého ročníku oboru Audiovizuální tvorba Slezské univerzity v Opavě, která se uskutečnila od 4. do 6. června.

Dalším z projektů galerie byl **Opavský polotovar**. „Tímto projektem jsme chtěli především přesunout umění z galerií do městských prostor, tak aby konfrontovalo, inspirovalo a vytvářelo škálu názorů na kulturně-společenské vyžití ve městě Opava. Každý z výtvarníků si vybral místo a formu ke své tvorbě a svým přepracováním na něj upozornil,“ uvedli kurátoři galerie v čele s Václavem Minaříkem. Projektu se kromě jiných účastnili také malířky a malíři Aleš Hudeček, Hana Mikulenková, Markéta Hermanová, Pavel Matyska nebo Václav Minařík. Dále přispěli grafiti tvorbou Martin

Froulík a Lukáš Pavlíček a instalacemi Jan Sýkora nebo Tomáš Vrána. K projektu se připojil i Maxmilián Kubný, který pomaloval pestrými barvami poklopy kanálů na Dolním náměstí. Sympoziem Opavský polotovar proběhlo od 1. do 12. července. Samotná výstava byla zahájena vernisáží ve čtvrtek 12. července v galerii Gottfrei a následně proběhla komentovaná prohlídka děl vystavených ve městě Opava. Výstava pak byla k vidění od 16. 7. do 24. 8.

Velkým projektem byla výstava John Cage: Na houby, o které píšeme v části kapitoly o Bludném kameni.

V říjnu pak galerie Gottfrei hostila festival intermediálního a multimediálního umění **Pohyb-Zvuk-Prostor 2012.**²⁵²

Galerie U Jakoba

Ateliér kresby a malby pořádal na přelomu června a července výtvarný plenér na termálním ostrově Ischia v Itálii. Plenér vedla Mimoza Botsin, která v Galerii U Jakoba řídila kurzy akademické kresby.

V listopadu například galerie nabídla výstavu opavského výtvarníka **Ondřeje Kočára**. Vystaven byl soubor olejomalb, na kterých byla zastoupena autorova typická zákoutí s teplými barvami. Nechyběl ani motiv vody, který začal výtvarník v poslední době preferovat. „Jde o nový prvek s barevným odlišením, který navozuje filozofický pocit klidu,“ přiblížil malíř svůj záměr. Od vyhraněné abstrakce se posunul k takové podobě, která je divákům už srozumitelná. Kolekci děl doplnily portréty. Ondřej Kočár ke svým pracím připojoval i jedna z posledních zátiší svého otce Vladimíra, který už nemaloval nové obrazy, ale dokončoval ty rozpracované.²⁵³

²⁵² Viz Bludný kámen, s. 116

²⁵³ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-pozvanka-ondrej-kocar05112012.html

Kluby

Filmový klub

Filmový klub v kině Mír uváděl pravidelně jednou týdně snímky pro náročného diváka. V závěru roku jeho existenci výrazně zastínilo, ačkoliv ne přímo ohrozilo, nově vybudované kino Cinestar v obchodním centru Breda.

V únoru divákům (25. 2.) nabídl předpremiéru filmu **Čtyři slunce** Bohdana Slámy. Světovou premiéru měl film koncem ledna na mezinárodním festivalu Sundance a do dalších českých kin zamířil 8. března. Slavnostní projekci filmu opavského rodáka Bohdana Slámy pořádalo město Opava již počtvrté. „V listopadu 2001 jsme si s režisérem a členy filmové delegace v kině Elektra připili v duchu sloganu filmu *Divoké včely* – ‚dáme po zelené, svět nám zrůžoví,‘ v roce 2005 nám Bohdan představil film *Šťěstí* a naposledy v březnu 2008 film *Venkovský učitel*,“ uvedl Petr Rotrekl z odboru kancelář primátora.

Po promítání v kině Mír 25. 2. program pokračoval filmovým a hudebním večírkem v Lidovém domě. Na večírku zahrála nejen známá opavská rocková kapela Ladě nebo písničkář Vladimír Merta, ale také speciální host – skupina šouStancem, kde se Bohdan Sláma představil v roli kytaristy.

Film vypráví příběh rodiny z menšího českého města a jejích přátel. Je o těch, kteří se smiřují s realitou nesplněných snů a zároveň ještě mají touhu udělat svůj život lepším. Hlavní roli téměř čtyřicetiletého, ale stále pubertou zmítaného otce rodiny Fogiho, který se stále nepoučil ze svých chyb, hraje Jaroslav Plesl. Se svou partnerkou Janou (Annou Geislerovou) vychovávají dvě děti. Jednu z klíčových rolí v příběhu hraje Fogiho dospívající syn z prvního manželství – Věna. Soužití Fogiho a Jany prožívá manželskou krizi, když Fogiho vyhodí z práce a Jana si najde milence (Igora Chmelu). Smršť nečekaných událostí s odstupem sleduje místní guru Karel, jehož v nezvyklé herecké poloze ztvární Karel Roden. V případě dospívajícího syna Bohdan Sláma sáhl po neherci, což se mu několikrát osvědčilo i v jeho předchozích filmech. Marka Šáchu tak hledal po českých středních školách několik měsíců. Ve filmu se v roli jeho staršího kamaráda, punkáče Jerryho, objeví Jiří Mádl.²⁵⁴

²⁵⁴ Hláška č. 2, s. 14

Jeden svět

Příznivci dokumentárních filmů o lidských právech si i v roce 2012 přišli na své. Již 14. ročník festivalu Jeden svět se v Opavě uskutečnil od 19. do 23. března v Obecním domě. Opava se do projektu zapojila v roce 2000. V roce 2012 byla jeho organizátorem již potřetí Opavská kulturní organizace. Některé z filmů promítaných v Opavě byly zaměřené na probíhající protesty a nepokoje v různých částech světa, jiné se zabývaly sociální či environmentální tematikou. Dopoledne probíhaly projekce pro studenty opavských škol v Sále purkmistrů, odpoledne pro veřejnost v Klubu Art.²⁵⁵

Festival outdoorových filmů

Festival outdoorových filmů, který se již tradičně koná na podzim, se koncem března vrátil do Opavy s výběrem těch nejlepších snímků v projektu nazvaném ECHO Mezinárodní festival outdoorových filmů. Filmy mohli diváci vidět ve dvou dvouhodinových blocích – v úterý 27. a ve čtvrtek 29. března. Zařazen byl také divácky nejméně atraktivní film Trabantem napříč Afrikou, který získal cenu diváka a také film Psyche – The Prophet, jehož hlavním protagonistou je anglický horolezec Leo Holding.²⁵⁶

Hudební kluby

V Opavě fungovalo několik klubů nebo klubových zařízení. Vedle již zmíněné galerie Gottfrei se nacházel **Music Club 13**, který nabízel koncerty především rockových a alternativních kapel. Namátkou tak zmiňme například koncert skupiny Zuby nehty v lednu či vystoupení legendy Plastic People of The Universe v únoru. Navíc každé úterý klub pořádá pravidelné filmové projekce.

Dalším prostorem vyhledávaným především studenty byl klub **Jam** na Otické ulici. Zde pravidelně pořádali své akce studenti Slezské univerzity, ať už v rámci pivních maratonů nebo například jako pravidelné poslechové či taneční večírky.

Na Lepařově ulici nabízel pravidelné koncerty, divadelní představení či poslechové pořady **Café Evžen**, který vedl Michal Škoda.

²⁵⁵ Hláska č. 3, s. 19

²⁵⁶ Tamtéž, s. 20 a 25

Kromě toho fungoval i „starý Evžen“ neboli **Jazz Club Café Evžen** na Beethovenově ulici. Zde se konaly každou středu jazzové večery nazvané Jazzíček do ouška, provozovatelem klub byl Milan Kratochvíl.

Různé

Začátkem února se v nákupním středisku Katka v Opavě- Kateřinkách otevřelo nové **Studio TORA**. Nabízelo výtvarné, hudební i literárně-dramatické kurzy pro veřejnost a poskytovalo také zázemí maminkám s dětmi a seniorům. Zahrnovalo antikvariát, čítárnu a minibar s občerstvením. Podle zakladatele Rostislava Tošenovského se Studio TORA chtělo stát místem, kde se budou setkávat milovníci umění ve všech jeho podobách. Projekt měl své počátky v roce 2010. Přestože hlavním pilířem celé myšlenky zůstalo výtvarné studio, TORA nabízela kurzy nejrůznějších druhů, které vedli akreditovaní lektori, činní výtvarníci a dramatici. „Navíc nabízíme prostory k neoficiálnímu i organizovanému setkávání. Plánujeme nejrůznější besedy, přednášky, ale i zájezdy za kulturou,“ přiblížil činnost klubu Radoslav Tošenovský a doplnil: „V naší galerii pak chceme představovat hlavně práce umělců z našeho regionu, výjimečných tvůrců a účastníků našich kurzů.“ Studio bylo otevřené všem, kteří byli aktivní, komunikativní a chtěli trávit svou volný čas kreativně.²⁵⁷

²⁵⁷ Hláska č. 3, s. 21

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit hlavně ty události, které nějakým způsobem přesahovaly obvyklý život náboženských obcí. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které utvářely společenský život samotného města.

Římsko-katolická církev

Římsko-katolická farnost Panny Marie v Opavě

Pravidelná **Tříkrálová sbírka** byla zahájena 5. ledna v kostele sv. Vojtěcha mší svatou slouženou otcem Pavlem Cieslarem, při které požehnal všem koledníkům. Po mši svaté následoval slavnostní průvod na Horní náměstí.

Začátkem února se uskutečnilo **setkání řeholníků a osob zasvěceného života** s biskupem Františkem Václavem Lobkowiczem v klášteře Minoritů.

Farnost také dokončila **rekonstrukci střechy katedrály**. „Opravou přístřešků v lednu a únoru v závěru presbytáře konkatedrály byla dokončena generální oprava střechy konkatedrály. Náklady činily 380 400 Kč a uhradila je farnost z pravidelných sbírek a darů dobrodinců,“ uvedl Pavel Solnický, administrátor Římsko-katolické farnosti Panny Marie. Práce podle jeho slov provedla firma Mlýnek, s.r.o. Celkové náklady na generální opravu střechy konkatedrály v letech 2004–2012 dosáhly 20 651 000 Kč. „Opravy takového rozsahu by se nemohly uskutečnit bez štědrých dárců a bez pravidelných kostelních sbírek určených na opravy konkatedrály,“ doplnil Solnický a také dodal, že na opravy dále přispělo Ministerstvo kultury ČR, Magistrát města Opavy, Krajský úřad Moravskoslezského kraje a v roce 2011 i Českoněmecký fond budoucnosti.

Od 12. do 14. března se v Opavě uskutečnilo setkání vojenských kaplanů Armády České republiky. V jeho rámci byla sloužena 13. března mše svatá v konkatedrále. Setkání se zúčastnilo 23 z celkem 27 vojenských kaplanů sloužících v AČR.

Pravidelná křížová cesta ulicemi Opavy byla 31. března zahájena divadelní scénkou na motivy starozákonního příběhu proroka Jonáše, kterou zahrály děti z farnosti. Jako určité memento zapůsobila poslední slova představení: „Všichni, všichni jste vinni,

jeden vedle druhého.“ Dále křížová cesta pokračovala ulicemi města a její zakončení proběhlo v konkatedrále.

Prvního dubna se jako každoročně na Květnou neděli konal ve farnosti zpovědní den. Zpovídalo více než dvacet kněží, kteří vyzpovídali několik set věřících. Další takový zpovědní den proběhl v čase předvánočním 23. prosince.

Svatá Hedvika a středověk ve Slezsku, tak se jmenovala konference, která proběhla 19. dubna na půdě Slezské univerzity v Opavě a zúčastnil se jí i otec biskup František Václav Lobkowicz. Na přípravě konference se podílel i farní vikář Mieczyslaw Augustynowicz.

V květnu přijalo svátost biřmování 41 biřmovanců převážně z farnosti Panny Marie Opava, ale i z farností Opava-Kateřinky, Opava-Komárov a Opava-Kylešovice. Tentýž den proběhla i pravidelná pouť děkanátu Opava za nová kněžská a řeholní povolání a za rodiny na Cvilíně. Mši svatou sloužil otec generální vikář Mons. Martin David. Z farnosti byl vypraven autobus poutníků.

Prvního června se konala Noc kostelů. V roce 2012 byl zájemcům otevřen kostel svatého Vojtěcha, kde byl přichystán duchovní i kulturní program. Po mši svaté s adorací a pobožností k Nejsvětějšímu Srdci Páně následoval koncert duchovní hudby. Účinkovali Veronika Holbová (zpěv), Alena Čechová (housle), Pavel Hanslík (trubka) a Jiří Čech (varhany). Po koncertu následovala přednáška Vladimíra Ziffra o historii kostela spojená s komentovanou prohlídkou kostela. Více než 1 100 návštěvníků Noci kostelů si prohlédlo kostel a kromě programu ocenilo možnost netradičního pohledu na osvětlené noční Dolní náměstí.

V **září** se v kostele sv. Vojtěcha uskutečnil koncert vážné hudby nazvaný Světské a duchovní kantáty Johanna Sebastiana Bacha“. Vystoupil na něm pražský orchestr barokní hudby Collegium 1704 pod vedením dirigenta Václava Lukse a sólisté Martina Janková (Švýcarsko) – soprán, Xenia Löffler (Německo) – barokní hoboj, Julie Braná – traverso a Jaroslav Rouček – barokní trubka. Z koncertu byl pořizen obrazový (ČT) i zvukový (ČRo Ostrava) záznam.

Děti a mládež farnosti připravily **27. prosince** krátké divadelní představení na motivy Vánoční koledy od Charlese Dickense. Představení se podařilo odehrát i přes těžkosti vzniklé onemocnění některých dětských herců.

Opravami prošel v roce 2012 opěrný pilíř na jihovýchodní straně presbytáře. Jeho oprava a statické zajištění se prováděly od září do listopadu. „V rámci opravy došlo ke statickému zajištění pilíře v několika úrovních systémem Helifix. Režné zdivo bylo očištěno, konzervováno a zpevněno, poškozené cihly byly vyměněny,“ přiblížil rozsah opravy Pavel Solnický. Bylo také opraveno poškozené spárování cihel. Kamenný sokl

pilíře byl očištěn a zbaven betonové krusty, odhalené kamenné zdivo bylo doplněno spárovací maltou. Projektovou dokumentaci zpracoval Ing. Milan Fuchs, práce provedla firma Vít Lesák. Restaurátorské práce na obnově kamenného soklu opěrného pilíře provedl restaurátor Tomáš Skalík. Celkové náklady opravy včetně zpracování projektové dokumentace dosáhly částky 935 166 Kč. Celá částka byla uhrazena z pravidelných sbírek, darů dobrodinců a příspěvků MK ČR a KÚ MSK.

Evangelická církev

Církev bratrská

Administrátorem sboru byl v březnu ustaven Petr Polách, který oficiálně svou funkci převzal od 1. dubna. Mezi největší materiální akce ve sboru patřila oprava sborové kuchyně, přestavba koupelny v bytě kazatele, výměna plynoinstalace a vodoinstalace tak, aby vyhovovaly bezpečnému provozu. „V nezbytně nutném rozsahu se vymalovaly potřebné místnosti a natřela se venkovní křídla oken a mříže v celém domě,“ uvádí výroční zpráva sboru za rok 2012. V lednu 2012 proběhl alianční týden. V únoru a v listopadu se členové sboru zapojili do modlitebního řetězce Modliteb 24/7. „V září jsme prožili pěkný seniorátní den v Malenovicích. V říjnu jsme měli slavnost Děkuvzdání. V prosinci jsme hostili hudební skupinu Let's Go, která zpívala spirituály jak na koncertě v sobotu, tak i při nedělní bohoslužbě,“ dodává výroční zpráva. Dvě členky sboru zemřely a tři noví členové byli přijati. Sbor měl tedy 49 dospělých členů a 22 dětí.

Československá církev evangelická

Ve farním sboru v roce 2012 kromě pravidelného bohoslužebného a duchovního života proběhly tři přednášky. Jedna o historii božího hrobu v Jeruzalémě a dvě další přednášky historické. „Účastnili jsme se akce Noc kostelů, v rámci které proběhla výstavka o historii sboru a dataprojektorová prezentace,“ doplnil dále farář sboru Jan Lukáš s tím, že v květnu členové sboru uspořádali zájezd na přehradu Dlouhé stráně, navštívili ruční výrobu papíru ve Velkých Losinách a město Šumperk. V létě proběhl dětský tábor na Melečku a sborová dovolená na Valašsku. „Na podzim u nás zahrál písničkář Slávek Klecandr. Před vánočními svátky zahrály děti tradiční vánoční divadlo,“ uzavřel Jan Lukáš.

Československá církev husitská

Farářkou Československé církve husitské v Opavě byla Ladislava Svobodová. Náboženská obec měla k prvnímu lednu 2012 formálně 448 členů (188 platících). Bylo to o deset méně než v předchozím roce. V roce 2012 se obec rozloučila se sedmi členy. Pokřtěni byli dva členové.

Náboženská obec žila obvyklými bohoslužbami, biblickými hodinami, ekumenickými pobožnostmi. Ladislava Svobodová se jako každoročně účastnila Husovy oslavy na Hradci nad Moravicí. V letních měsících pořádala opavská ekumena tzv. venkovní bohoslužby v městských sadech, paní farářka se zúčastnila té poslední.

„V říjnu jsme navštívili náboženskou obec v Hosticích, kde jsem vedla bohoslužbu s bratrem farářem Havlíčkem a odpoledne jsme měli přednášku – já z cest po Finsku, bratr Koutný promítl film z cestování po Norsku,“ dodala Ladislava Svobodová.

V září a říjnu paní farářka postoupila z náhradníka do diecézní rady v Olomouci, odkud odešel bratr farář Josef Bobrovský.

SPORT

V kapitole nejprve pojednávám o nadčasových tématech, jako je například vyhlášení ankety Nejúspěšnější sportovec roku anebo všesokolský slet, a teprve potom řadím abecedně jednotlivé sportovní kategorie.

Zastupitelé na svém zasedání 23. dubna schválili **udělení sportovních dotací** v grantovém programu **Pravidelná sportovní činnost dětí a mládeže ve věku 6–19 let**. Sportovním organizacím bylo uděleno celkem 966 000 Kč. Dotaci je možné využít pouze na úhradu materiálně-technického zabezpečení sportovní činnosti, nájmu sportoviště, dopravy na soutěže, startovního a ubytování registrovaných členů a na úhradu rozhodčích.

Například SK – Gymnastický klub Špičková Opava obdržel 170 000 Kč, Sportovní klub JANTAR Opava, oddíl tenis 83 500 Kč, SK HAPPY SPORT Opava 81 000 Kč, A-TOM ČR, TOM 4207 KADAO Opava 69 000 Kč, TK Opava 53 500 Kč, Tenisový klub Minerva Opava 58 500 Kč a další.

Vyhlášení výsledků ankety **Nejúspěšnější sportovec roku 2011** proběhlo ve Slezském divadle 24. února. Celkem z 18 jednotlivců, 11 kolektivů, 14 juniorů a 5 handicapovaných sportovců vybíralo téměř 40 sportovních odborníků. Veřejnost mohla hlasovat do 15. února v anketě Sportovní hvězda Deníku, kterou vypsali mediální partner ankety Deník. Slavnostním večerem provázeli Monika Žídková a Radek Šilhán. V jednotlivcích se stala královnou opět taekwondistka **Lucie Vinárková** se 408 body, na druhém místě v jednotlivcích skončil **Tomáš Petreček**, který se věnuje extrémním sportům (363 bodů), a třetí příčku obsadila travní lyžařka **Zuzana Gardavská** (326 bodů). Mezi kolektivy kralovaly **extrémní sporty** (muži SK OpavaNet) s 223 body, dále na druhém místě **atletika** (junioři Tělocvičné jednoty Sokol Opava) se 176 body a na třetím místě **kanoistika** (junioři Kánoe klub Opava) se 120 body.²⁵⁸

V Opavě na Tyršově byl zahájen 17. června o čtrnácté hodině II. krajský **všesokolský slet**. Sokolové se na Tyršově stadionu představili po dlouhých dvanácti letech. Na sletu vystoupily děti, mládež, dospělí, členové atletického a gymnastického oddílu, folklorní soubory a další hosté. Celkem se očekávalo, že dorazí okolo 1 300 cvičenců.

²⁵⁸ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/sportovec-roku-lucie-vinarkova27022012.html

Zastupitelstvo toto setkání podpořilo celkovou dotací 150 tisíc korun na opravu laviček na stadionu, aby slet probíhal v důstojných prostorách. Při posledním sletu, který se v roce 2000 konal v Opavě, vystoupilo na Tyršově stadionu 1 712 cvičenců, kteří předvedli celkem 15 skladeb.²⁵⁹

Atletika

Vedení města Opavy přijalo v pátek 16. března na Hlásce stříbrného medailistu z halového mistrovství světa v Istanbulu, půlkaře **Jakuba Holušu**. Čtyřicetiletý opavský rodák potvrdil, že patří mezi absolutní světovou špičku, když v závodu na 800 metrů vybojoval časem 1:48,62 stříbro a získal tak pro českou výpravu jedinou medaili na šampionátu. Čelní představitelé města Opavy poděkovali mladému atletovi za skvělou reprezentaci České republiky i města a předali mu drobné dárky. Během téměř hodinového setkání Holuša zavzpomínal mimo jiné na své dětství a začátky sportovní kariéry. „Velkým vzorem pro mne byl, a vždycky bude, můj trenér Jan Škrabal, který mě v atletice vedl od dětských let. Jsem mu vděčný i za to, že jsem vystudoval gymnázium a získal tak středoškolské vzdělání, vždycky mi vštěpoval do hlavy, jak je důležité mít vzdělání.“²⁶⁰

Dolní náměstí i v roce 2012 ovládl o prázdninách **Atletický cirkus**. Ve čtvrtek 16. srpna se uskutečnil již šestý ročník atletického klání, které pořadatelé poprvé v roce 2011 přesunuli z Tyršova stadionu do centra města. Změna podle nich akci prospěla. Hlavním lákadlem Atletického cirkusu byl Memoriál dr. Lesáka, na kterém kromě soubojů ve skoku o tyči probíhala například také soutěž v benchpressu. Exhibici vyhrál Jan Kudlička, odchovanec opavského Sokola, když překonal laťku ve výšce 560 cm. Vylepšil tak o 10 cm svůj vlastní rekord z loňského roku. Čtvrtým pokusem mimo soutěž pak Jan Kudlička překonal také laťku ve výšce 575 cm.²⁶¹

²⁵⁹ Hláska č. 6, s. 30

²⁶⁰ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=49999>, publikováno 16. 3. 2012

²⁶¹ Hláska č. 8, s. 31

Basketbal

Do nového roku 2012 vstoupili opavští muži z týmu A na chvostu tabulky Matonni NBL. Rezerva hrála v sezóně 2011/2012 1. ligu.

V záchranářském duelu s Plzní naštěstí Opavané 7. ledna na domácí půdě zvítězili v poměru 80:68. Pokud by se tak nestalo, asi by jejich situace na konci tabulky nebyla vůbec růžová. Po zápase s Plzní seděla Opava na dně tabulky se skóre 1474:1815 a s 26 body.

V boji o záchranu byl Opavě největším sokem Ústí nad Labem, Opavané je zdolali 21. ledna výsledkem 82:68.

Koncem ledna skončil v dresu Opavy chorvatský hráč **Bruno Čelebija**. Došlo k tomu po vzájemné dohodě. Nahradil ho další chorvatský křídelník – pětadvacetiletý 200 cm vysoký **Zrinko Gudelj**.

Koncem března začalo **play-out**. Po šesti kolech skončila Opava na 2. místě za Slunetou Ústí nad Labem a před Interem Bratislava a BK Loko Interconex Plzeň.

V dubnu byla rozlosována **baráž** (24. 4.). Opavě byla soupeřem například Plzeň nebo Zlín. Opava se nakonec výhrou nad Plzní 13. května v nejvyšší soutěži zachránila. Přestože domácí v zápase vedli dvouciferným rozdílem, o vítězi rozhodlo až druhé prodloužení. Konečnou podobu 94:93 dal výsledku po šťastném doskočení se zvukem klaksonu Martin Miklůšek.

Koncem května Opava hlásila první posilu, byl jí **Ladislav Tóth**. S opavským celkem se na závěr sezóny 2011/2012 jako trenér rozloučil David Klapetek, který Opavu vedl osm let. Vystřídal ho Petr Czudek. Jak sezónu hodnotil odcházející trenér Klapetek? „Sezóna až do play-out nebyla dobrá, měli jsme problémy předvést či udržet kvalitu hry, vydrželi jsme třeba dvě čtvrtiny, pak nastal výbuch a bylo po zápase. Na perimetru jsme měli nezkušené hráče, navíc jich bylo málo. To byl asi nás největší problém, a proto také hra nevypadala dobře. Přesto nemůžu sezónu hodnotit nějak moc záporně, to by bylo nefér vůči klukům. My jsme je prostě hodili do vody a oni se museli naučit plavat. Nebylo to pro ně jednoduché, protože na nás v podstatě celá opavská basketbalová veřejnost pískala, oni to museli strávit a porvat se s tím a myslím, že to nakonec zvládli. Víím, že když teď řeknu, že nemůžu sezónu hodnotit negativně, hodně lidí si řekne, že jsem se zbláznil, protože hra nebyla nijak hezká, moc se nevyhrávalo a ještě za to museli platit. Ale jak jsem řekl, nakonec jsme se s tím všichni porvali a v tom vidím pozitivum. Věřím, že v další sezóně už to bude lepší od začátku, protože

v době, kdy my chtěli doplnit perimetr, jsme na hráče neměli finance," uvedl Klapetek. Kdo podle něj patřil mezi opory týmu? „Jednoznačně nejvíc nás drželi Jakub Blažek a Jakub Šiřina, ale důležitý byl třeba i Jirka Dihel, který sice toho zase tolik neodehrál, ale působil velice pozitivně. A třeba Kuba Šiřina se hodně posunul, a přestože to někdy takzvaně drhlo, nakonec byl naším klíčovým hráčem," zhodnotil Klapetek.²⁶²

Do zhodnocení sezóny 2011/2012 u **přípravek a družstev minibasketbalu BK Opava** se pustil David Klapetek na webu basketbalového klubu koncem června. „Právě ukončená sezóna mládeže se po dlouhé době může z pohledu opavského basketbalového klubu hodnotit jako úspěšná. Je zřejmé, že dobrá práce s basketbalovou mládeží přináší své výsledky," hodnotil na webu basketbalového klubu sezónu Klapetek. V přípravkách na základních školách bylo podle něj vidět zlepšení práce učitelů a trenérů, což se odráželo jak v pohybových dovednostech mladých hráčů, tak i v jejich komunikaci. Většina dětí vnímala základní pravidla basketbalu a osvojovala si základní basketbalové návyky, jako např. driblování jednou rukou, kroky, dvojtakt atd. Rozšířením počtu basketbalových přípravek na základních školách se zvýšil počet dětí a rozšířila se hráčská základna. Aktuálně byly přípravy na šesti ZŠ, a to na ZŠ Šrámkova, ZŠ B. Němcové, ZŠ Mařádkova, ZŠ Otická, ZŠ Vrchní a ZŠ Hradec nad Moravicí. Práce s mládeží podle Klapetka přináší viditelné výsledky. Minižakovská družstva se zúčastnila závěrečného turnaje ve své kategorii. Týmu U11 se podařilo, jako prvnímu v historii opavského basketbalu, získat zlatou medaili na mistrovství ČR. Tým U12 se na přeboru umístil na 10. místě.

Nový ročník Mattoni NBL 2012/2013 se hrál jen s 13 celky. V novém ročníku MNBL už nebylo rozdílu mezi cizinci. Povoleno bylo mít na soupisce šest zahraničních hráčů, přičemž za pět se neplatilo, ten šestý přišel klub na 100 000 Kč. Stejnou částku zaplatil klub za každého případného dalšího cizince.²⁶³

S **přípravou na novou sezónu** začali basketbalisté pod vedením nového trenéra Petra Czudka 1. srpna. Pro novou sezónu se Czudkovi nepodařilo najít vhodného asistenta, takže mu vypomáhal manažer klubu Dušan Štěníčka a hráč Branislav Brliť. S jakým očekáváním vstupovala Opava do nové sezóny? „Jednoznačně se chceme letos vyhnout baráži a držet se v „klidných vodách". Chtěli bychom atakovat předkolo play-off, to je ten základní cíl. Bude záležet i na tom, jak na tom budeme zdravotně, to může také mnoho ovlivnit. Chceme ale přilákat do hlediště co nejvíc lidí a hrát

²⁶² <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2678>

²⁶³ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2682>

atraktivní basket s tím, aby to fanoušky bavilo a odcházeli ze zápasu s dobrým pocitem,“ uvedl Petr Czudek.²⁶⁴

Rezerva působila v nové sezóně ve 2. lize.

V říjnu byla situace v A týmu špatná, hlavně co se zraněných hráčů týká. Takovou sezónu snad opavský basketbal ještě nepamatoval. Hned na počátku měl velké množství zraněných. Nejhorší v opavském týmu byla situace na rozehrávce. „Ještě před začátkem Mattoni NBL si zlomil zánártní kůstku Radim Klečka, ve vítězném zápase proti Prostějovu zase protihráč při cloně zlomil žebro Jakubu Šiřinovi,“ informoval web klubu. Vedení klubu muselo na vzniklou situaci rychle reagovat. Prvním krokem bylo hostování Marka Gerycha z VŠB Ostrava, který ještě v minulé sezóně hrál v dresu opavské rezervy. Další posilou na pozici jedna byl americký rozehrávač Calvin Cage. Tento osmadvacetiletý basketbalista měřil 180 cm a jeho posledním klubem byl mistr Venezuely, tým Marinos. Do Opavy přiletěl 22. října. Svou premiéru v dresu Opavy si Cage odbyl 31. října proti USK, nicméně ani jeho nasazení nezabránilo porážce 71:91. Výkon Opavy proti USK Praha mnozí, včetně hráčů, hodnotili jako hrozný. Cage se nakonec neukázal být takovou posilou, jak se od něj čekalo. S barvami Opavy se tedy rozloučil v listopadu 2012.

Jako basketbalovou pohádku hodnotil web klubu výkon Opavy v zápase proti Levicím na domácí půdě. Opava s přehledem vyhrála 83:55. Po tomto 14. kole byla Opava na 8. místě tabulky se skóre 976:1025 a 18 body. V čele tabulky byl celek ČEZ Basketball Nymburk.

Kalendářní rok 2012 končil celek Opavy smutnou prohrou na domácí půdě s Chomutovem 80:82. Po 19. kole byla na 10. místě tabulky se šesti vítězstvími, 11 prohrami, skóre 1296:1363 a 23 body.

Cyklistika

Mezinárodní sportovní projekt na podporu onkologicky nemocných dětí **Na kole dětem** měl zastávku i v Opavě. Peloton vedený Josefem Zimovčákem se tu objevil 11. června. Cílem charitativní cyklotour bylo získat peníze na léčbu onkologicky nemocných dětí a osobním příkladem, formou osvěty a propagace šířit myšlenku, že „my, kdo máme štěstí, že jsme zdraví, musíme pomáhat těm, kdo ho mají méně“. Součástí projektu jsou také rekondiční pobyty dětí po náročné léčbě, přednášky ve

²⁶⁴ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2714>

školách a besedy. Do pelotonu se mohl přidat každý, ať už na pár kilometrů, jednu etapu, nebo celou trasu. Prvního ročníku se celkem zúčastnilo 1 200 cyklistů, z toho 24 jich absolvovalo celých 1 635 kilometrů, které vedly skrz 342 měst. Na pomoc onkologicky nemocným dětem bylo vybráno přes 600 tisíc Kč. V roce 2012 nabídl závod dokonce 1 946 kilometrů a peloton měl projet celkem 423 městy.²⁶⁵

Fotbal

Jarní sezonu 2011/2012 SFC Opava zahájil úspěšně a zdálo se, že naváže na výsledkově úspěšnou zimní přípravu. Ve třech zápasech Opava dokázala získat 7 bodů. Pak ovšem přišla série neúspěšných zápasů, kdy tým nedokázal vstřelit gól a propadl se nakonec na 8. místo tabulky. Vstup do nového ročníku 2012/13 opavským fotbalistům hrubě nevyšel, když získali pouhé 2 body, což stálo místo dosavadního trenéra Josefa Mazuru. V pátém kole nahradili odstoupivšího kouče Jan Pejša a Jaroslav Kolínek a Opava doma opět prohrála 1:5 s Pardubicemi. Nový trenér David Vavruška, který do Opavy přišel z prvoligové Příbrami, v šestém kole s mužstvem remizoval ve Zlíně 2:2 a zdálo se, že je správným impulsem na cestě do klidnějších vod tabulky druhé ligy. Zázrak se ovšem nekonal a Opava zůstala přibita na posledním místě druholigové tabulky a nic ve vedení klubu neukazovalo na to, že by se na tom mělo něco změnit.

11. ročník fotbalového odpoledne, jehož výtěžek je určen Charitě Opava – stacionáři Mraveneček, se uskutečnil 23. června od 12 hodin na fotbalovém hřišti v Kravařích. Letos se utkají celky O2 Telefónica, Ostroje Opava, Hanácké kyselky, Synotu, Starostů Opavska a Silnic Morava. Hlavní utkání proběhne v 17 hodin mezi družstvy Sportovních osobností a Staré gardy Opava. V rámci odpoledne je připraven i doprovodný program pro děti, fotbalové utkání benjamínků či střelba z paintballové zbraně. Na celou akci, kterou pořádá Okresní fotbalový svaz Opava, je vstupné dobrovolné. Vloni byla opavské Charitě předána částka ve výši 314 tis. Kč.²⁶⁶

Ve středu 15. srpna se v Opavě utkaly **reprezentační dvacítky** z České republiky a Polska. „Bereme to jako výbornou propagaci nejen klubu a města Opavy, ale také celého zdejšího regionu,“ řekl manažer Slezského FC Radim Matýsek. Opava je fotbalové město a několikrát to už dokázala. Stadion Slezského FC má pro sportovce

²⁶⁵ Hláska č. 6, s. 32

²⁶⁶ Tamtéž, s. 31

jedno z nejlepších zázemí v republice. „Proto nás mrzí, že reprezentační mládežnické výběry neberou zatím slezskou metropoli jako svou cílovou destinaci,“ podotkl Matýsek a dodal: „Věřím, že dokážeme, že naše divácké zázemí je hodno reprezentačních výběrů. Rád bych, aby toto nebyl jediný zápas reprezentace na našem stadionu, a to nejen mládežnické.“²⁶⁷

Hokej

Město deklarovalo, že nadále bude podporovat jen mládežnický hokej a že na mužský hokej si musí najít prostředky sám hokejový klub. Navíc město odkoupilo pozemky pod zimním stadionem od HC Slezan, a tak majetkově sjednotilo vlastnictví budovy i pozemků. Stadion byl však již delší dobu ve špatném technickém stavu, opravy si žádalo nejen sociální zařízení, ale bylo potřeba zlepšit také technické vybavení a zateplení.²⁶⁸

Horolezectví

Expedice Dhaulagiri, která vyrazila ke svému cíli, k sedmé nejvyšší hoře světa, skončila pod vrcholem. Expedice se účastnil také opavský horolezec Tomáš Petreček. Společně s Liborem Uhrem se musel vzdát závěrečného pokusu o zdolání vrcholu kvůli zdravotním komplikacím. Zbytek expedice nakonec skončil kvůli špatnému počasí asi 400 metrů pod vrcholem.²⁶⁹

In-line bruslení

Již šestý ročník nočních vyjížděk Opavou Blade Nights pořádalo město Opava společně s Sportovní kurzy.cz. První vyjíždka proběhla v dubnu, poslední se uskutečnila v září. Trať, dlouhá přibližně 11 km, začínala a končila na Horním náměstí. Sraz bruslařů byl vždy v 19 hodin. Na bezpečnost dohlíželi organizátoři v reflexních vestách i policejní doprovod.²⁷⁰

²⁶⁷ Hláska č. 7, s. 32

²⁶⁸ Hláska č. 6, s. 6

²⁶⁹ Tamtéž, s. 8

²⁷⁰ Hláska č. 5, s. 31

Jezdectví

Koněm roku se stal **opavský Aristo** z Jezdeckého klubu v Opavě-Kateřinkách, který převzal na pražském Žofíně prestižní ocenění Kůň roku 2011 v parkúru. V polovině března se vydal opavský hřebec i s početným doprovodem na pražský Žofín na vyhlášení koně a jezdce roku 2011 v parkúru. Zatímco opavský žokej Jiří Hruška zůstal ve své kategorii pod stupni vítězů, Aristo si doběhl pro ocenění Kůň roku ve skoku. Slavnostní dekoraci Karlem Rodenem a plný košík jablek od ministra zemědělství Petra Bendla si Aristo zasloužil za povedenou sezónu, ve které vyhrál velké ceny v Ostravě, Litomyšli, Strakonících a Horošovicích v sérii Českého skokového poháru. Kromě toho významně přispěl k medaili družstev na mistrovství České republiky a získal druhé místo Grand Prix na mezinárodních závodech v polském Lešně.²⁷¹

Plavání

V sobotu 24. března se na Sádráku sešli otužilci, aby si zaplavali v dvoustupňové vodě a zúčastnili se 7. ročníku soutěže O pohár Stříbrného jezera. Byla mezi nimi i řada českých a slovenských závodníků, které spojoval jeden z velkých vytrvalostních výkonů – přeplavání kanálu La Manche. Závod a setkání pokořitelů kanálu pravidelně pořádá společně se svým otcem opavský rodák David Čech, který ve svých dvaceti letech přeplaval kanál La Manche v obou směrech. Letos byly pro účastníky připraveny tratě na 100, 250, 500 a 750 metrů.²⁷²

Šerm

Vynikajícího úspěchu dosáhli počátkem ledna fleretisté Slezanu Opava na mezinárodním turnaji Ost Cup Wien 2012 v Rakousku. Klára Lasáková, Ondřej Lasák a Eva Havranková vybojovali zlaté medaile. Třetího evropského turnaje East Cup 2011/2012 se zúčastnili šermíři z Rakouska, Slovenska, Chorvatska, Slovinska a České republiky.²⁷³

²⁷¹ Hláska č. 4, s. 31

²⁷² Hláska č. 3, s. 32

²⁷³ Hláska č. 2, s. 31

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Radní schválili záměr vyhlášení výběrového řízení na **nákup radarů**. Opava byla na podzim roku 2011 zařazena do pilotního programu ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu na území města. Díky němu město získalo bezplatnou zápůjčkou dvě zařízení pro úsekové měření rychlosti na komunikacích. Ta byla ve spolupráci s Policií České republiky umístěna v lokalitách vytipovaných pro časté porušování dopravních předpisů. Jedná se o městské části Komárov a Malé Hoštice. Kamerový systém byl městu bezplatně zapůjčen po dobu čtyř měsíců, od října do konce ledna. Poté bylo nutné rozhodnout, zda se během této doby radary osvědčily a nakolik je pro město přínosné je případně natrvalo zakoupit. „Během zkušebního provozu se znatelně snížila rychlost projíždějících automobilů v obou úsecích, což mohli zaznamenat i samotní občané daných městských částí,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek a dodal: „Rada města proto rozhodla o záměru vypsát výběrové řízení na případné zakoupení těchto zařízení natrvalo. Samozřejmě pokud by výsledky výběrového řízení nebyly pro radní akceptovatelné, nemusí být vybrán žádný uchazeč“. Radary tak budou zřejmě městu sloužit i nadále. V budoucnu přitom nemusí být instalovány pouze na současných místech, ale mohou být využity i v jiných lokalitách, např. v úseku od silnice Ratibořské po Stříbrné jezero či v městské části Vlaštovičky. Podle předběžných odhadů zaplatí město za nákup radarů včetně souvisejících nákladů cca 5,9 miliónů korun s DPH. Součástí výběrového řízení bude také poptávka možného financování např. formou postupného splácení dané částky. „Osobně jsem přesvědčen, že se tato případná investice městu vrátí nejen prostřednictvím financí vybraných za dopravní přestupky, ale také, a to především, zvýšením bezpečnosti na měřených úsecích,“ uzavřel Žídek.²⁷⁴

Městská policie

V čele Městské policie Opava stál v roce 2012 **Milan Kokoř**.

Jednou z novinek, které zavedla Městská policie v tomto roce, byly nové postihy špatně parkujících řidičů. Městští strážníci od 1. července za použití takzvaných botiček nově požadovali manipulační poplatek. Za jejich instalaci a následné odstranění zaplatí neukáznění řidiči 400 korun. „Důvodem ke schválení tohoto nařízení

²⁷⁴ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=52496>, Publikováno dne 28. 5. 2012

je neutěšená situace v souvislosti s parkováním vozidel na místech, kde je přímo zakázáno či není povoleno stání nebo zastavení,“ vysvětlil ředitel Městské policie Opava Milan Kokoř. Před několika lety přitom Opava od používání botiček téměř ustoupila, používaly se jen výjimečně v odůvodněných případech. Poměry na opavských ulicích v souvislosti s parkováním jsou však čím dál tím horší, řidiči bohužel nejsou schopni respektovat stanovená pravidla. „S tím, že jsme zmírnili přístup, máme velmi špatnou zkušenost. Nyní se téměř 90 % hříšníků, kteří se dopustí přestupku v souvislosti s parkováním, vymlouvá na osobu blízkou. V takovém případě je šetření zastaveno a viníci zůstávají nepotrestáni,“ hájí zavedení manipulačního poplatku také náměstek primátora Daniel Žídek a dodává: „Vedení města to považuje za krok správným směrem nejen v represivní, ale i preventivní rovině, který by měl přispět k vyšší kultuře parkování v ulicích Opavy“. Nyní i v případě, kdy řidič uvede, že automobil špatně zaparkovala jiná osoba, zaplatí za nasazení a odstranění botičky výše zmíněných 400 korun jako manipulační poplatek. Výše poplatku je vypočítána na základě skutečných nákladů, které strážníci v souvislosti s výjezdem a instalací zařízení mají. Botičkami přitom hodlají řešit především případy stále se opakujících špatně zaparkovaných vozidel. „Instalace a odstranění botičky se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, nelze-li ji zjistit, pak na náklady provozovatele vozidla. Není to ovšem náhrada za současné výzvy za stěračem pro nepřítomného řidiče, tzv. stěračky, ty se budou udělovat a řešit i nadále,“ uzavřel Milan Kokoř.²⁷⁵

Na péči o životní prostředí a naše zvířecí kamarády se podílela i Městská policie. Během své služby řešili několik zajímavých případů. V Podvihově si například místní strážník Petr Nedvídek všiml, že se na konci obce u točny autobusů potuluje poník. Na místě se jej v tu chvíli snažili odchytil už dva místní obyvatelé. Poník patrně čekal až na uniformu – teprve pak se podařilo poníka nasměrovat na ulici Na Nové, kde vystrašené zvíře našlo svého majitele.

V Městských sadech zase strážníci lovíli **tři agresivní psy**. Městská policie přijala celkem čtyři oznámení na dva velké agresivní psy a jednoho menšího, kteří napadali občany. Po dvou nezdařených odchycích byli strážníci u třetího zákroku nuceni použít varovný výstřel ze služební pistole, když došlo k přímému ohrožení jednoho ze strážníků. Po výstřelu se psi rozutekli a pro jejich agresivitu je nebylo možné běžnou metodou odchytil. Z preventivních důvodů se městští strážníci po celou noc pohybovali

²⁷⁵ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=52892>, publikováno 15. 6. 2012

v okolí, kde se psi potulovali. Ráno se situace vyhrotila a na místo byl přivolán zvěrolékař s narkotizační puškou. Dva velké psy se podařilo uspat a třetí menší byl odchycen. Všichni tři psi pak byli převezeni do útulku. Několikahodinová akce se naštěstí obešla bez zranění.

Policie ČR

Jak na tom byla Opava a okolí z hlediska **kriminality** a **nehodovosti** v roce 2012? Celkově se stalo v Opavě, jejích městských částech a některých dalších přidružených obcích (například Otice nebo Slavkov) v tomto roce 1 904 trestných činů,²⁷⁶ prověřování bylo ukončeno u 1 691 z nich a objasnění se dočkalo 808 činů, tedy 42,44 %. Dodatečně pak bylo objasněno 75 trestných činů, což by znamenalo zvýšení objasněnosti na 46 %.

Násilných trestných činů bylo spácháno celkem 151 (objasněno jich bylo 99, což je zhruba 66 procent). To znamenalo narůst oproti roku 2011, kdy se odehrálo 127 násilných trestných činů a objasněno jich bylo 95 (75 %) a 2 dodatečně. Mravnostních trestných činů (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno 6 a objasněno byly 4 z nich (67 %).

Z celkových 1 160 spáchaných **majetkových činů** bylo objasněno celkem 300 případů (úspěšnost 26 %) a dalších 43 bylo objasněno dodatečně. V této kategorii tvořily krádeže vloupáním 342 případů (objasněno 63, což bylo 19 %, 14 případů pak dodatečně) a prosté krádeže představovaly 639 případů (objasněno 185 případů, tj. 29 %, 15 případů bylo vyřešeno dodatečně).

Z dalších kategorií stojí za zmínku 29 případů **výtržnictví** (objasněno jich bylo 20) nebo nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů ve 22 případech (objasněno 21) či 77 případů maření výkonu úředního rozhodnutí (objasněno 70 případů). Silničních nehod způsobených nedbalostí se odehrálo 75 a objasněno jich bylo 61.

Hospodářských činů bylo spácháno celkem 216. Sem patřilo například 16 případů krácení daně (7 případů objasněno), podvody (56 případů, objasněno 36),

²⁷⁶ Pro srovnání, v roce 2011 evidovali policisté 1 572 trestných činů.

neoprávněné držení platebních prostředků (56 případů, z toho 8 objasněno) nebo úvěrové podvody (21 případů, z nich bylo 17 objasněno). Celková objasněnost hospodářských činů se dostala na 46 procent, což znamenalo 100 objasněných případů a 14 objasněných dodatečně.

V roce 2012 se stalo v rámci celého okresu 1 208 **nehod**, při nichž bylo 10 lidí usmrceno, 52 těžce zraněno, 381 lehce raněno. Celková škoda přitom dosáhla 45 miliónů korun. V Opavě, městských částech a přidružených obcích se odehrálo 577 nehod, při kterých byly 4 osoby usmrceny, 19 těžce zraněno a 191 lehce zraněno.²⁷⁷ Pod vlivem alkoholu se událo 50 nehod, mimo obec se jich stalo 119 a například na silnici I. třídy to bylo 190 nehod.

V samotném městě **Opava** došlo k 400 nehodám se 2 mrtvými, 10 těžce zraněnými a 135 lehce zraněnými a hmotné škodě za 11,8 miliónů korun. Oproti tomu v městských částech se stalo jen 13 nehod bez úmrtí, jen 3 těžce raněnými a 7 lehce raněnými. Celkovou hmotnou škodu bylo možno vyčíslit na 576 600.

Vězeňská služba

Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence (VÚVZD) v Opavě je jednou ze 36 věznic Vězeňské služby České republiky (VS ČR). Je umístěna do dvou nezávislých objektů se samostatnou historií. První, na Olomoucké ulici, vznikl jako součást justičního paláce a byl uveden do provozu v roce 1888, druhý objekt na Krnovské ulici, rovněž z předminulého století, patřil původně armádě. V opavské věznici vykonávali v minulých letech trest odnětí svobody mladiství odsouzení muži. Ti byli v dubnu roku 2009 z věznice vymístěni v souvislosti s připravovaným záměrem zřídit v rámci věznice ústav pro výkon zabezpečovací detence. Ve věznici byli umístěni dospělí muži v kategorii s dozorem a odsouzené ženy všech kategorií včetně doživotních trestů. Celková kapacita věznice byla stanovena na 449 míst, 287 pro výkon trestu odsouzených žen a 162 pro výkon trestu odsouzených mužů.

V roce 2009 proběhla v objektu Krnovská rekonstrukce ubytoven a dalších prostorů s cílem připravit kapacity pro chovance zabezpečovací detence. Těchto chovanců by mělo být v budoucnu v Opavě cca 150. Do doby, než tato potřeba nastane, měly

²⁷⁷ Viz sestavy opavského ředitelství Policie České republiky za rok 2012

prostory sloužit standardnímu výkonu trestu odnětí svobody pro odsouzené muže kategorie dozor.

Opavská věznice byla rovněž pověřena správou nemovitosti ve Vidnavě, kde by měla v budoucnu vzniknout nová věznice.

Od roku 1999 bylo v provozu specializované oddělení pro léčbu odsouzených žen závislých na drogách, alkoholu a patologickém hráčství s kapacitou 26 míst. Oddělení bylo v červnu 2004 rozšířeno o výkon ochranného léčení protialkoholního a léčení patologického hráčství pro odsouzené muže s kapacitou 19 míst. Ve věznici bylo zřízeno také specializované oddělení pro výkon trestu odsouzených žen s duševní poruchou a poruchou chování. Koncem ledna 2005 byla v objektu na Krnovské ulici zřízena bezdrogová zóna s kapacitou 29 míst pro odsouzené muže s dozorem. Kromě vnitřního provozu opavské věznice, kde bylo zaměstnáno cca 70 odsouzených, vězňi pracují uvnitř věznice ve výrobních prostorách na Krnovské ulici a také na vnějších, převážně nestřežených pracovištích. Jednalo se o práci ve strojírenství, stavebnictví, zemědělství apod. Průměrná zaměstnanost se pohybovala okolo 64 %. Zajímavá spolupráce vznikla s Ústavem sociální péče Marianum, kde odsouzené ženy pomáhaly těžce mentálně postiženým osobám. V objektu na Olomoucké ulici pracovaly odsouzené ženy ve vězeňské prádelně, která zajišťuje praní prádla jak pro pět okolních věznic, tak pere prádlo i pro soukromý sektor. Celkový počet zaměstnanců věznice Opava byl 257, z toho 158 ve služebním a 99 v pracovním poměru.

Nyní se věnujme některým událostem roku 2012.

V květnu zazpívali ve věznici odsouzeným ženám **olašští Romové**. Bylo to již potřetí, co takový koncert duchovních písní a kázání evangelia pro odsouzené ženy proběhl. Záštitu nad akcí držel předseda Unie olašských Rómů Josef Stojka. Členové této unie mají za sebou často kriminální minulost a jejich úkolem je chodit mezi ostatní Rómy, kázat evangelium a vést je ke změně způsobu života. „Při svých vystoupeních tedy nejen zpívají, ale také zábavnou formou předávají své zkušenosti tím, že vyprávějí o svém dřívějším životě spjatém s alkoholem, drogami, trestnou činností a mnohdy také výkonem trestu a poté, co přijali víru pak o svém napravení se,“ uvedla mluvčí věznice Dagmar Slaná. Zakladateli unie jsou misionáři z Francie a někteří z nich se také koncertu v tomto roce účastnili.²⁷⁸

²⁷⁸ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/romove-z-francie-zpivali-a-cetli-evangelium-odsouzenym-zenam>

V červnu udělil generální ředitel VS ČR brigádní generál PhDr. Jiří Tregler **Medaili Vězeňské služby ČR** „Za věrnou službu“ III. stupně příslušníkům opavské věznice. Ocenění bylo předáno ředitelem věznice vrchním radou plk. Mgr. Ivo Turokem dne 29. června. Spolu se zástupci ředitele plk. Mgr. Jiřím Víchou a Ing. Jiřím Antošem bylo příslušníkům vyjádřeno poděkování za jejich příkladné plnění služebních povinností a za dosahování velmi dobrých výsledků ve služební činnosti. Vyznamenanými příslušníky byli vedoucí oddělení výkonu trestu mjr. Mgr. Ivo Kraus, pověřený orgán VS ČR por. Bc. Miroslav Hřebíček, vedoucí samostatného referátu dopravy nrap. Roman Janáček a inspektor strážní služby, operátor nrap. Radim Galvas.²⁷⁹

Odsouzené ženy v opavské věznici se zapojily do projektu **šití panenek** pro Policii České republiky. Pracovní název první takové „rodinky“ panenek zní „hadrová Kryšpínovic rodinka“ a sloužit bude v případech vyšetřování týrání a násilí na dětech a mladistvých. S nápadem na šití panenek přišla JUDr. Kopencová z Vyšší policejní školy Praha-Hrdlořezy a ujal se i v opavské věznici mezi odsouzenými ženami. „V tomto případě jde o velkou finanční úsporu pro PČR, protože materiál, který odsouzené používají, jsou zbytky látek, které dodávají také zaměstnanci a odsouzené ženy šijí panenky v rámci volnočasových aktivit,“ vysvětlila nová mluvčí věznice Kateřina Gatnarová.²⁸⁰

Poslední říjnový den proběhla ve věznici **svátost křtu** a následně biřmování a svaté přijímání. K tomuto kroku se rozhodly čtyři odsouzené, které na tuto sváteční chvíli dlouhodobě připravovala sestra Filoména z Kongregace dcer božské lásky. Za odsouzenými docházela již od roku 1992. Svátost křtu byla součástí mše svaté, kterou vedl Mgr. Marek Andrej Pawlica, z římskokatolické církve, který poskytoval duchovní službu v opavské věznici jako dobrovolný duchovní.²⁸¹

I opavská věznice si připomněla 14. prosince **Den českého vězeňství**. Tento den totiž v roce 1918 první československý ministr spravedlnosti František Soukup vydal nařízení, podle kterého nově nastupující dozorcí a dozorkyně museli skládat služební slib věrnosti Československé republice místo rakouskému císaři. Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence v Opavě uspořádala hned několik akcí k této příležitosti jak pro zaměstnance, tak pro rodinné příslušníky. Pro příbuzné se akce konala už

²⁷⁹ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/predani-oceneni-za-vernou-sluzbu>, publikováno 29. 6. 2012

²⁸⁰ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/panenky-pro-pcr>, publikováno 25. 9. 2012

²⁸¹ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/o-nas-1603/duchovenska-pece-887/krest-odsouzenych-zen-ve-veznici>

týden předem, a to otevřením prostor věznice na Olomoucké ulici. Zájem o tuto exkurzi projevil celkem 93 příbuzných. Mohli nahlédnout jak do cel, tak na oddíl se zvýšenou ostrahou, kulturních místností, jídelny, seznámili se také s denním provozem věznice či programem odsouzených. Při té příležitosti byli oceněni také tři zaměstnanci věznice: Kamil Bendík, Marie Zahnašová a Daša Ruská.²⁸²

²⁸² <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/den-ceskeho-vezenstvi-10590>

POŽÁRNÍ OCHRANA

Nejprve se věnujme statistickým číslům a některým významným událostem Hasičského záchranného sboru MSK, územního odboru Opava, a také hasičskému sportu v závěru kapitoly.

V okrese Opava zasahovali hasiči v roce 2012 celkem u 1 791 událostí. Z toho na území statutárního města Opava se jich odehrálo 757 (v roce 2011 jich bylo 893). Když se podíváme na strukturu jednotlivých událostí, pak to bylo 91 požárů s přímou škodou 1,88 miliónů (v roce 2011 „jen“ 76 požárů se škodou 2,6 miliónů), při kterých byl usmrčen jeden člověk a šest zraněno (v roce 2011 nebyl usmrčen nikdo, ale zranění tři lidé). Hasiči zasahovali u 106 nehod (v roce 2011 jich bylo 83), u 54 úniků nebezpečných látek (2011 – 67 zásahů), u 371 technických havárií (370 v roce 2011) a například u 133 planých poplachů (156 v roce 2011). *Ředitel územního odboru Opava HZS MSK Břetislav Janošek převzal v květnu 2012 Medaili za věrnost a dvacet let služby.*

Hasiči zasahovali i v neděli 1. dubna u požáru v restauraci **Kartáč v Opavě**. Požár tam vznikl v kuchyni od fritézy. Ze silně zakouřeného objektu vyvedli hasiči dvě osoby, dalších devět osob muselo být evakuováno. Předběžná škoda byla odhadnuta na 450 tisíc korun.²⁸³

Hasiči také zachraňovali na stavbě obchodního centra **Breda a Weinstein** 6. června jeřábníka, který zkolaboval v kabině jeřábu ve výšce asi 35 metrů. Po dvou hodinách záchranných prací a intenzivního nasazení hasičů i záchranářů a lékařů ZZS byl zásah ukončen a pacient zachráněn.²⁸⁴

Tři jednotky hasičů zasahovaly v pondělí 3. září odpoledne v Opavě-Předměstí nedaleko východního nádraží, kde bylo při rekonstrukci poškozeno **plynové potrubí**, uložené v zemi. Hasiči evakovali 65 osob z okolních domů a železničních objektů, zařídili vypnutí trolejbusových trolejí, rovněž byla na více než hodinu zastavena železniční doprava. Únik plynu se obešel bez zranění i materiálních škod.²⁸⁵

²⁸³ <http://www.hzscr.cz/clanek/pri-pozaru-opavske-restaurace-hasici-zachranili-ci-evakovali-11-osob.aspx>

²⁸⁴ <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-lezci-pomahali-snest-jerabnika-ktery-zkolaboval-v-kabine-jerabu-v-opave.aspx>

²⁸⁵ <http://www.hzscr.cz/clanek/u-nadrazi-v-opave-unikal-plyn-hasici-evakovali-65-osob.aspx>

Dvě jednotky hasičů zasahovaly ve čtvrtek 8. listopadu dopoledne v opavském hypermarketu **Tesco** u požáru, který vznikl od fritézy v kuchyni, kde se připravuje strava pro zaměstnance. Jedna osoba měla popáleniny na rukou, hasiči ji předali zdravotníkům. Předběžná celková škoda byla odhadnuta na 300 tisíc korun.

Jednotka profesionálních hasičů z opavské stanice HZS MSK absolvovala 28. listopadu dopoledne **prověřovací cvičení** v areálu potravinářské firmy Opavia-Lu v Opavě-Vávrovicích. Šlo o simulovaný požár prostorné haly s výrobní linkou, při níž se jeden zaměstnanec zranil a dalších 360 jich bylo evakuováno. „Prověřovací“ cvičení znamená, že výjezdoví hasiči o něm dopředu nevěděli a jeli (jako) ke skutečnému požáru. Zasahovaly zde dvě cisterny (CAS 32 Tatra 815 a CAS 15 Mercedes Atego) a automobilový žebřík AŽ 30.

V **prosinci** zasahovaly dvě jednotky hasičů s celkem čtyřmi zásahovými vozidly při záchraně koně, který zůstal uvězněn na lávce pro pěší přes místní potok mezi Opavou-Komárovem a Malými Hošticemi. Hasiči za asistence veterinárního lékaře opatrně vyprošťovali koně uvězněného v mostní konstrukci. Profesionály z Opavy doplnili také dobrovolní hasiči z Opavy-Kylešovic. Celá záchranná akce trvala přibližně tři hodiny.

Na **Krajském kole hry Plamen** o víkendu 15. a 16. června reprezentovali Opavu hasiči z Těškovic a Podvihova. Do Vítkovic se sjelo celkem 11 celků mladých hasičů. Soutěž se skládala ze šesti disciplín, a to braného závodu, útoku CTIF, štafety dvojic, požárního útoku, 4x60 m překážek a štafety CTIF. Ve štafetách 4x60 m opavský okres dominoval. Třetí místo obsadil Podvihov, první místo z této a dalších tří disciplín získaly Těškovice. K tomu ještě přidaly druhé místo z požárního útoku. Podvihovští nakonec obsadili celkové 9. místo. Těškovice celou soutěž vyhrály a postoupily na mistrovství republiky, které se bude konat ve dnech 5. – 8. července v Sokolově.²⁸⁶

Dobrovolní hasiči bojovali o **pohár primátora města**. Třináct jednotek sboru dobrovolných hasičů se 20. května sjelo do Vlastoviček na 9. ročník soutěže O putovní pohár primátora města Opavy. Soutěž probíhala v disciplíně požární útok s vodou. Již popáté převzali pohár za první místo dobrovolní hasiči z Milostovic, kteří útok zvládli v čase 62,71 sekundy. Kromě poháru si milostovičtí odnesli také výhru ve výši 50 tisíc korun.²⁸⁷

²⁸⁶ Hláska č. 7, s. 31

²⁸⁷ Hláska č. 6, s. 30

VOJÁCI

Jedinou vojenskou posádkou v Opavě a dokonce i na východě České republiky nadále zůstávala 53. brigáda průzkumu a elektronického boje generála Heliodora Píky Opava. Do této podoby se utvořila díky různým reorganizacím 1. ledna 2011 a spadaly pod ní tři vojenské útvary. Bylo to velitelství 53. brigády průzkumu a elektronického boje Opava, 102. průzkumný prapor Prostějov a 532. prapor elektronického boje Opava. „Dílní organizační celky a technická zařízení jsou však rozmístěna na více místech České republiky. Za všechny bych zmínil město Tábor, kde jsou dislokováni naši specialisté pasivních sledovacích systémů,“ uvedl velitel brigády Ing. Josef Havlík v úvodu webové prezentace jednotky.

Mezi zajímavosti, kterými se opavský 532. prapor elektronického boje mohl pochlubit, byl pasivní systém Věra určený pro vyhledávání, identifikaci a sledování vzdušných, pozemních a námořních cílů.

Zmiňme dále několik událostí, které brigádu provázely rokem 2012.

V únoru opouštěli vojáci 53. brigády provincii **Lógar v Afganistánu**. Byli zde od srpna 2011 součástí 8. Provinčního rekonstrukčního týmu (PRT), který zde plnil úkoly při obnově země.

Brigáda v tomto roce jako už tradičně pořádala první březnový pátek **reprezentační ples** v Červeném zámku v Hradci nad Moravicí. „Akce, která je už několik posledních let nedílnou součástí společenského života a plesové sezony města Opavy, pořádá brigáda ve spolupráci s opavským Okresním výborem Českého svazu bojovníků za svobodu,“ upřesnil v kronice útvaru tiskový a informační důstojník 53. brigády průzkumu a elektronického boje Opava Petr Šiler. Plesu se podle jeho slov účastnilo téměř pět stovek hostů.

Kaplan brigády Kamil Vícha byl v dubnu hostitelem **Odborného shromáždění duchovní služby Armády České republiky** pod vedením hlavního kaplana plukovníka Jana Kozlera.²⁸⁸ Jak dále poznamenal Petr Šiler, vojenští kaplani jsou duchovní, které do jejich služby vysílají společně všechny křesťanské církve sdružené v Ekumenické radě církví a v České biskupské konferenci, aby ve vojenském prostředí

²⁸⁸ Viz též Náboženský život

sloužili všem, kteří o pomoc požádají. V té době sloužilo v armádě 27 kaplanů ze sedmi církví.

53. brigáda také pořádala v dubnu na Hradci nad Moravicí první ze série závodů již druhého ročníku **Otevřeného přeboru Společných sil**. Závodu se i přes nepřízeň počasí zúčastnilo první dubnový pátek více než 50 účastníků.

53. brigáda se dále například účastnila 26. dubna v Památníku II. světové války v Hrabyni **oslav osvobození**, na kterých byl přítomen také prezident Václav Klaus. Podle Petra Šilera zde z rukou prezidenta republiky převzali Pamětní odznak ředitele KVV Ostrava váleční veteráni II. světové války jako brigádní generál Zdeněk Škarvada – stíhací pilot RAF, major Milan Trunkát – letecký mechanik RAF, příslušníci 1. československého armádního sboru v SSSR – Vasil Coka, plukovník Andrej Koba, plukovník Václav Petras a příslušník Partyzánské brigády Jana Žižky četař Václav Soukup. „Mezi vyznamenanými příslušníky armády byl i velitel 53. brigády plukovník Josef Havlík,“ dodal v kronice jednotky Petr Šiler.

Dvacátého osmého října byla opavskému 532. praporu elektronického boje propůjčena bojová zástava v Praze z rukou prezidenta Klause. O den později se konala na oslavu této skutečnosti přehlídka všech příslušníků brigády v Hrabyni.

Dvanáctého listopadu byla v sídle 53. brigády v Opavě na Jaselské ulici otevřena výstava **Vojenská historie a osobnosti posádky Opavy**. Výstava na 28 panelech mapovala historii vojenské posádky v Opavě od středověku až do současnosti. Byla prozatím k vidění jen v sídle opavského útvaru. Na jejím vzniku spolupracovali kromě jiných Jaromír Breuer, předseda opavského odboru Matice slezské a odborník na vojenskou historii, a Lubomír Volný. K výstavě vydalo ministerstvo obrany doprovodný katalog.

Různé

V září se setkali v Opavě, v sále purkmistrů Obecního domu, **vojenští geodeti**. Stalo se tak u příležitosti 50. výročí založení 5. Geodetického odřadu. Akce se zúčastnilo asi 80 lidí a jedním z hlavních referujících byl i kartograf Tomáš Grim.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Téma životního prostředí hrálo v Opavě v průběhu roku 2012 významnou roli. Řešila se revitalizace městských parků, naplno se rozjel projekt zeleného úřadování, probíhala složitá jednání ohledně sběrného dvora v Kylešovicích, schválil se nový grantový okruh pro ekologickou výchovu a nechyběla ani deratizace.

Město Opava získalo ocenění v soutěži **Zelená informacím**. Opava se umístila mezi patnácti nejlepšími městy v soutěži „Zelená informacím 2011 za nejlépe pojatou prezentaci o životním prostředí na internetových stránkách měst“. Celkem bylo hodnoceno 270 měst s počtem obyvatel vyšším než 5 tisíc. Pro své specifické postavení nebyla hodnocena města Praha a Brno. Hodnocena byla přehlednost a grafická úprava celkové prezentace města, uživatelská přístupnost informací, rozsah, kvalita a struktura informací a aktuálnost obsahu informací. „Ocenění nás samozřejmě potěšilo, protože se snažíme udržovat sekci životního prostředí v dobré kondici. Na druhou stranu jsme si vědomi stále určitých rezerv, na kterých musíme v budoucnu zapracovat,“ řekl Albert Červeň z odboru životního prostředí.²⁸⁹

Poplatek za svoz odpadů zůstal tento rok stejný, a to 396 korun na občana a rok. Od poplatku jsou navíc osvobozeny děti do tří let věku. Pokud by přitom Opavané měli hradit skutečné náklady, které v souvislosti s tříděním a svozem komunálního odpadu vynaloží město, pak by jeden občan zaplatil ročně částku 876 Kč. Město tak ročně na tyto služby doplácí téměř 60 % nákladů. A to není vše – například na svoz odpadu z odpadkových košů rozmístěných po městě, na svoz odpadu ze zeleně v rámci jarního a podzimního úklidu či na odklizení černých skládek vynaloží město ještě další finanční prostředky, které v poplatku za komunální odpad vůbec nejsou započítány. Poplatek nebyl navýšen ani na rok 2013. Naopak město rozběhlo projekt s kompostéry, kdy zájemci mají možnost získat zdarma na zahradu kompostér. „Pokud lidé budou kompostovat, neskončí tolik odpadu v popelnici,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. „My pak ušetříme prostředky za poplatky za ukládání odpadu na skládku.“ A když jsme u těch peněz – náklady na svoz a likvidace komunálního odpadu byly v rámci rozpočtu pro tento rok 54 953 000 Kč.²⁹⁰

²⁸⁹ Hláska č. 1, s. 19

²⁹⁰ Tamtéž, s. 8

Nezměnil se ani **poplatek za psa**. Zůstala stejná sazba jako v roce 2011, tedy 600 Kč za jednoho psa a za každého dalšího 900 Kč. Zvýhodnění byli lidé pobírající jakýkoliv druh důchodu (starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí). Ti zaplatili za svého domácího mazlíčka pouze 200 Kč. Pokud měli psů více, pak za každého dalšího 300 Kč. To občas vedlo k tomu, že rodina napsala vlastnictví psa na důchodce, aby ušetřila.

Majitelům psů vydává město Opava i sáčky na psí exkrementy, a to jednou ročně. Je to součást prevence před znečišťováním trávníků a dalších veřejných ploch ve městě. Došlo však ke změně systému vydávání sáčků, protože se vyskytly případy zneužívání bezplatného výdeje. Současně chtěla radnice poskytnout sáčky co největšímu množství pejskařů. Nově se proto začaly sáčky vydávat na období celého roku jen jednou ročně a pouze těm, kteří neměli nedoplatky za psy.²⁹¹

V průběhu roku probíhal velký projekt **revitalizace prstence městských parků**. Projekt byl ukončen 8. srpna. Byl dalším z řady projektů realizovaných v rámci Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Opavy na léta 2008–2015. V rámci stavebních úprav, které v parcích probíhaly po dobu čtyř měsíců, byly zpevněny parkové plochy, resp. upraveny parkové chodníky včetně jejich povrchů a některých změn v jejich trasování. Dále byly parky vybaveny novým veřejným osvětlením a parkovým mobiliářem – lavičkami, stojany na kola a odpadkovými koši. Osvětlení, lavičky i koše byly provedeny v historizujícím slohu 19. století a navazují tak na nejslavnější etapu opavských parků, kterou lidé mohou znát například z historických fotografií. Celkové náklady projektu činily 29,2 milionu Kč.²⁹²

Město Opava zamýšlelo vybudovat v Kylešovicích na ulici U Cihelny **nový sběrný dvůr**. Proti tomuto záměru se však důrazně ohradila řada obyvatel Kylešovic vedených Petrem Tesařem, který bydlí v sousedství plánovaného záměru. Vedení města obdrželo před koncem loňského roku petici, ve které lidé vyslovují svůj nesouhlas se záměrem. Místní obyvatelé s tímto plánem nesouhlasí především kvůli obavám z hluku a znečištění, bezpečnosti dopravy a údajnému estetickému narušení krajiny, obávají se také zvýšeného srocování nepřizpůsobivých osob. „S iniciátory petice jsem se několikrát kontaktoval a snažil jsem se vysvětlit, že při výstavbě počítáme s takovými opatřeními, aby byly případné negativní jevy minimalizovány,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek.

²⁹¹ Hláska č. 2, s. 30

²⁹² Hláska č. 8, s. 4

U sběrného dvora město počítalo s vybudováním pásu ochranné zeleně, který zamezí hluku i případné prašnosti. Vedení města zorganizovalo k této problematice poslední lednový den veřejné projednání, kde byli lidé konkrétněji seznámeni s celým záměrem vybudování sběrného dvora i opatřeními, která by měla zabránit všem případným negativním vlivům se záměrem spojeným. Jednání, kterého se zúčastnilo asi 40 obyvatel, bohužel proběhlo neúspěšně a nedošlo ke vzájemné shodě. Kylešovičtí totiž chtěli pro sběrný dvůr jiné místo. „Kapacita současného sběrného dvora v Kylešovicích již není dostačující. Před jeho vjezdem se v některých obdobích roku vytvářejí kolony automobilů, vzhledem k nedostatku místa se musí velmi často manipulovat s kontejnery a vznikají problémy s nepřizpůsobivými občany, kteří se shlukují kolem dvora s vyhlídkou ukořistění nějakého železa či cenného kovu,“ uvedl mimo jiné během setkání Halátek. Projekt měl také kladné stanovisko EIA. „Toto jednání bylo svoláno právě proto, abychom si vyslechli podněty, které vzejdou v jeho průběhu ze strany občanů,“ uvedl náměstek Halátek. Přítomní však nebyli záměru města nakloněni a na jednání přišli v souhrnu s jedinou otázkou – proč město nenajde pro tyto účely jiný pozemek, nejlépe někde na okraji města? Navrhli proto některá alternativní místa, kde by dle jejich mínění mohl nový dvůr vyrůst. Druhé jednání proběhlo 4. října a jeho výsledek byl podobný prvnímu setkání.²⁹³

Od 11. dubna opět probíhaly na Dolním náměstí **farmářské trhy**. Konaly se každou středu, pátek a sobotu a lidé zde mohli nakoupit řadu místních sazenic, zeleniny, masa a dalších výrobků. Začaly pravou domácí zabijačkou. Organizátor trhů Robert Landkaš připravil na druhý ročník hned několik novinek. „Tou první novinkou je to, že trhy mají svou vlastní facebookovou stránku s názvem Farmářské trhy Opava, na které uvítáme všechny náměty občanů na to, co by rádi na trzích viděli. Kromě toho plánujeme i různé doprovodné akce,“ řekl Landkaš. O stánek na náměstí může požádat prakticky každý, kdo má co nabídnout.²⁹⁴

Městské lesy získaly **nového ředitele**. Komise doporučila k přijetí Reného Binara, kterého rada města 29. února jmenovala ředitelem Městských lesů Opava s účinností od 1. dubna.

V roce 2012 bylo také dokončeno **odkanalizování Malých Hoštic**, což významným způsobem přispělo k ochraně vod na území města Opavy.

²⁹³ Hláska č. 2, s. 30, Hláska č. 3, s. 5 a Hláska č. 8, s. 4

²⁹⁴ Hláska č. 4, s. 5

Opava se opětovně připojila k oslavám **Dne Země**, a to 22. dubna. Doprovodné akce k oslavám tohoto svátku probíhaly po celý následující týden. Hlavní program hostily Janáčkovy sady a náměstí Osvoboditelů. Připraven byl bohatý program pro zpříjemnění jarního odpoledne. Návštěvníci mohli nahlédnout do vodního světa, prohlédli si popelářský vůz nebo si mohli zasoutěžit v kutálení popelnic, odlít stopy ze sádry nebo třeba vyrobit vrbovou píšťalku. Na otázky týkající se například správného vytápění a znečištění ovzduší odpovídali návštěvníkům zástupci odboru životního prostředí.²⁹⁵

V Městských sadech vznikla **broukoviště**. V rámci revitalizace byla na třech vybraných lokalitách vytvořena tzv. broukoviště. Jedná se o skupinu kmenů, špalků či mohutných větví, zakopaných částečně v zemi nebo na ni položených, které slouží jako útočiště brouků a dalších organismů vázaných na mrtvé dřevo. Pro jejich vznik bylo použito dřevo z kácených stromů. „Naším cílem je vytvořit různorodé prostředí pro množství živočichů v Městských sadech a současně také obohatit návštěvníky parku o poznatky z přírody. U jednotlivých broukovišť budou proto instalovány informační tabule,“ vysvětlil náměstek primátora Dalibor Halátek. Do budoucna město hodlá rozšířit informační tabule pro návštěvníky také o údaje výskytu zajímavých rostlin a živočichů v Městských sadech. V Opavě se tak postupně rozšiřuje síť prvků, které lze využít ke vzdělávání o přírodě.

Entomologové doufají, že se zde v budoucnu objeví kromě běžných nechráněných druhů, jako jsou někteří zlatohlávci či střevlíci, nejen jejich méně rozšíření příbuzní, ale například také vzácný nosorožík kapucínek či celoevropsky chráněný páchník.²⁹⁶

V Kateřinkách u Opavy a na Palhanci se rozběhly **komplexní pozemkové úpravy**. Pozemkové úpravy, které mají zejména pomoci vyřešit dlouhodobé problémy na daném území, začaly v roce 2010. Důvodem pro zahájení těchto úprav byla potřeba vyřešit přístup k těmto pozemkům kvůli plánované výstavbě severního obchvatu města.

Veškeré úpravy zajišťoval Pozemkový úřad ve spolupráci s městem Opavou. Zpracovatelem úprav bylo sdružení firem Geometra Opava, spol. s r. o., a Geocentrum, spol. s r. o. „Naším společným cílem je zajistit všem vlastníkům dotčených nemovitostí objektivní informace s cílem vyvrátit některé mýty o vyvlastňování půdy,“ vysvětlil Aleš Uvíra, ředitel Pozemkového úřadu Opava. Pozemkové úpravy se zabývaly také umístěním retenčních prvků v krajině, které mají

²⁹⁵ Hláska č. 4, s. 8, viz také Veřejný a politický život

²⁹⁶ www.opava-city.cz, publikováno 26. 3. 2012

zabraňovat erozi půdy, řeší ochranu zastavěné části Kateřinek i Palhance před přívalovými dešti a věnují se také krajinným prvkům v rámci územního systému ekologické stability krajiny.

Výsledky měření přítomnosti azbestu. Na základě zpráv o výskytu azbestu v budovách po celé České republice proběhla na pokyn vedení města Opavy místní šetření a vizuální prohlídky u všech budov v majetku města, kde by se azbest mohl vyskytovat. Odbory majetku a investic, které kontroly v rámci každoroční inventarizace provedly, se přitom prioritně zaměřily na školské budovy. Na základě výsledků šetření bylo v měsíci květnu provedeno preventivní měření výskytu azbestu v objektu Městských lázní, v budově MŠ Komárov a objektu v zahradě Azylového domu pro matky s dětmi na Rybářské ulici. „Limit pro azbestová a minerální vlákna byl u všech měřených objektů prokazatelně dodržen, není tedy nutné přijímat žádná další opatření,“ shrnula výsledky měření první náměstkyně primátora Pavla Brady. Za preventivní měření, které provedla firma doporučená ostravským Zdravotním ústavem, zaplatilo město přibližně 60 tisíc korun včetně DPH.²⁹⁷

Opava také začala zavádět tzv. **zelené úřadování**. Odborníci z organizace STEP (Síť ekologických poraden) ve spolupráci s brněnskou organizací Veronica v rámci projektu navrhli více než padesát opatření, která mají za cíl ekologičtější chod magistrátu. Inspiraci čerpali mimo jiné i z dotazníku, který pracovníci magistrátu vyplnili a kde uvedli své požadavky a podněty. V rámci projektu Environmentálně šetrný provoz Magistrátu města Opavy neboli zkráceně zeleného úřadování jde o zlepšení chodu úřadu vzhledem k životnímu prostředí. Město by mělo snížit množství svého odpadu, zlepšit jeho třídění, lépe šetřit energiemi nebo tisknout své dokumenty efektivněji.²⁹⁸

Sady svobody ozdobilo **torzo červenolistého buku** na místě, kde až do roku 2010 stával. Strom pocházel z druhé poloviny 19. století, kdy byly sady založeny. Byl významnou dominantou parku a tvořil kompozici se sousedním stejně starým bukem. Kořenový systém levého buku však napadla dřevokazná houba, vějířovec obrovský. Odborníci sledovali strom asi deset let a snažili se o jeho záchranu. „Nakonec byla provedena tahová zkouška, která prokázala, že strom nesplňuje požadovanou hodnotu odolnosti proti zlomu ani vývratu a hrozilo tedy reálně riziko jeho vyvrácení. Stal se proto nebezpečným a musel být k lítosti všech pokácen,“ uvedla pro zpravodaj Hláška vedoucí odboru životního prostředí opavské radnice Marie Vavrečková. Buk během

²⁹⁷ Hláška č. 7, s. 6

²⁹⁸ Hláška č. 8, s. 6

120 let života dorostl úctyhodných rozměrů: kmen dosáhl průměru 1,57 metrů, koruna dorostla do průměru 27 metrů, strom měřil 25 metrů. Na jeho místo nechalo město vysadit nový strom v roce 2011 a v následujícím roce se na místo vrátilo alespoň torzo stromu. Bylo také opatřeno informační deskou, aby lidem připomínalo jednu z dominant parku. Druhý strom na protější straně fontány navrholo sdružení Za Opavu nominovat do celostátní soutěže Strom roku 2010, kde získal zvláštní ocenění v kategorii Strom hrdina 2010.²⁹⁹

Nesmíme zapomenout také na **vysazování alejí**. Byly vysazeny ve Vávrovicích a Kateřinkách. Ani déšť, zima a bláto neodradily 27. října zhruba dvacítka dobrovolníků, kteří vysazovali stromořadí **mezi Vávrovicemi a Držkovicemi**. Za neuvěřitelných 50 minut zde stálo 25 javorů, které doplnily stromořadí lemující místní cyklostezku. „Chtěl jsem si zasadit tento poslední strom, jelikož kousek odtud bydlím a mohu z okna sledovat, jak se mu daří,“ shrnul svou motivaci jeden z místních. Přestože déšť neustával, nálada byla výborná a po práci ještě všichni společně akci zhodnotili. „Chtěl bych poděkovat všem, kteří přišli pomoci! Místním hasičům za vytvořené zázemí, městu Opava za zajištění stromů a především všem nadšeným dobrovolníkům, kteří přiložili ruku k dílu!“ děkoval starosta Vávrovic Miroslav Kořistka. O pár dní později, 3. listopadu, byla v Opavě-Kateřinkách **na Hillově ulici** realizována druhá výsadba, kdy bylo dobrovolníky vysazeno celkem dvacet listnatých stromů. V lokalitě se jedná již o několikátou výsadbu, ty dřívější byly veskrze neúspěšné, neboť díky zemědělcům, zlodějům a dalším vlivům zde většina stromů nevydržela. „Doufejme, že se to tentokrát podaří a stromy se zde uchytí,“ vyjádřil své přání Pavel Durčák, dobrovolník, který se na výsadbě podílel. „Hillova je dlouhá, určitě se sem vejde i řada dalších stromů, nejlépe ovocných,“ dodal Durčák.

O zeleň ve městě budou pečovat **vysokoškoláci**. Vedoucí představitelé města Opavy a Mendelovy univerzity v Brně se dohodli na spolupráci. Studenti Lesnické a dřevařské fakulty budou s městem spolupracovat ve sféře výzkumu, vzdělávání a předávání informací z oblasti arboristiky, ochrany krajiny či hospodaření s přírodními zdroji. „Vysokoškoláci budou v Opavě v rámci praxe pečovat především o mimolesní zeleň, budou tedy provádět například výsadby a ošetřování dřevin v alejích, výchovné řezy mladých stromů a zapěstování jejich korun, dále budou odstraňovat suché a nevhodné dřeviny či jejich části, oddělovat výmladky u perspektivních stromů a podobně,“ vysvětlil podstatu spolupráce náměstek primátora Dalibor Halátek. Práce budou

²⁹⁹ Hláska č. 9, s. 5

metodicky řízeny vedoucím praxe, odpovědnost za bezpečnost studentů tedy bude na straně Mendelovy univerzity. „Studenti budou jezdit pomáhat udržovat opavskou zeleň jednou či dvakrát ročně, přičemž vždy pro ně ze strany města vyspecifikujeme konkrétní požadované úkoly,“ dodal Halátek s tím, že z rozpočtu odboru životního prostředí bude vyčleněno cca 40 000 Kč na jednu akci podle rozsahu prováděných prací. Touto formou spolupráce dojde mimo jiné také k úsporám finančních prostředků, které vynakládají na zajišťování údržby zeleně technické služby.³⁰⁰

Den stromů se v roce 2012 uskutečnil 14. října v sadech Svobody. Návštěvníci mohli ochutnat fair trade kávu díky o.s. Ekolyceum, vyrobit si ruční papír u stánku o.s. Za Opavu nebo si dojít pro radu do mykologické poradny. Děti si také mohly vyzkoušet výrobu krmítka. Zájemci se také mohli vydat na procházku městskými parky s dendrologem Miroslavem Frankem. Novinkou pro tento rok byla vzdělávací show Smokeman zasahuje. „Jedná se o program, který vznikl ve zkušebně Výzkumného energetického centra Vysoké školy báňské. Cílem show je poutavou formou ukázat lidem, jak a čím topit. Mezi dětmi jsou oblíbené zejména smokemanovy pokusy, například znázornění inverze v akváriu,“ vysvětlila Kateřina Palková z odboru školství, která každoročně Den stromů koordinuje. Město ve spolupráci s mnoha dalšími sdruženími a spolky připravilo také doprovodný program ke Dni stromů. Milovníci entomologie mohli vyrazit 15. října na tematickou procházku nazvanou Kdo žije v broukovišti? Dále byly součástí programu i exkurze do dílen truhlářů, tesařů a operátorů dřevařské a nábytkářské výroby Středního odborného učiliště stavebního. V den, kdy se připomínal Den země, 20. října, probíhaly komentované prohlídky Arboreta Nový Dvůr.³⁰¹

Od září platil nový **zákon o ochraně ovzduší**. Nová verze zákona zakazuje v kotlích o tepelném příkonu nižším než 300 kW spalovat energetické hnědé uhlí, lignit, uhelné kaly a proplástky. V takových kotlích totiž nelze zajistit dokonalé spálení, což se podepisuje na okolním ovzduší. Za nedodržení tohoto nařízení hrozila pokuta až 50 tisíc korun.³⁰²

Zastupitelstvo města také schválilo v závěru roku vytvoření **grantů pro životní prostředí a ekologickou výchovu**. Ty jsou rozděleny do tří oblastí – Podpora akcí a aktivit EVVO, Podpora činnosti neziskových organizací zaměřených na EVVO

³⁰⁰ Hláska č. 8, s. 9

³⁰¹ Hláska č. 9, s. 8

³⁰² Tamtéž, s. 9

a ochranu životního prostředí a Podpora opatření ve prospěch životního prostředí. Peníze z těchto grantů mohou čerpat občanská sdružení, školy a další žadatelé na veřejně prospěšné projekty v oblasti životního prostředí nebo také na podporu své činnosti.

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí a také údaje z meteostanice Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích.

Leden

Teploty se držely až do 25. ledna maximálně okolo $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Poté výrazně klesly a 31. 1. se dostala dokonce k hranici $-17\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Únor

Nejnižší teploty klesly až na $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ ve dnech 11 a 12. února. Naopak nevyšší denní teploty vyšplhaly koncem měsíce (24. února) až na 9 stupňů.

Březen

První půle měsíce ještě přinesla mráz. 7. března rtuť teploměru klesla na $-9\text{ }^{\circ}\text{C}$. Výrazné oteplení přinesla až druhá půle měsíce. Od 16. do 19. března se na teploměru objevily nejvyšší denní teploty kolem 21 stupňů.

Duben

V dubnu pozlobil mráz už jen mírně, 9. 4. se na teploměru objevila hodnota -7 stupňů. Zato samý závěr měsíce se nesl ve znamení až třicítek, v průběhu dnů 28.–30. 4. naměřili na meteostanici v Opavě-Kylešovicích $29\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Květen

Květnové teploty kolísaly mezi nejnižšími $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ 18. 5. a nejvyšší $29\text{ }^{\circ}\text{C}$ (1., 11., 22. a 23. 5.).

Červen

V červnu klesla teplota nejnižše 6. června, a to až na 5 stupňů, a nevyšše vystoupala 30. 6. na 35 stupňů.

Červenec

Nejnižší průměrné teploty se v červenci držely na 12 stupních, nevyšše se teploty vyšplhaly na 35 stupňů (6. 7.).

Srpen

Srpen ještě prolomil hranici 36 stupňů, v první půli měsíce se nejnižší noční teploty dostaly až na 6 stupňů.

Září

Září se drželo ještě v krásných „teplých“ číslech, 11. září se vyšplhala teplota na 30 stupňů.

Říjen

První sníh před zimní sezónou 2012/2013 zasypal Česko v noci z 26. na 27. října. Sněžilo také v Opavě a na některých místech vydržel sníh až do úterka 30. října. Pak se výrazně oteplilo a sníh většinou roztál.

Listopad

První noční mrazíky přišly okolo 10. listopadu a pak ještě 14. a 15. listopadu, kdy klesla teplota na -4 stupně.

Prosinec

Nejnižší teploty se objevily 13. prosince (-13 °C) a nevyšše se teploty dostaly 8 stupňů (27. prosince).

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svého vlastního pozorování a svých vlastních postřehů o městě, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí a také z osobních kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2012 schválila Rada města Opavy dne 23. září 2013.